

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci
Palárikova 1156
022 01 Čadca

Príloha č. 1

ANALÝZA ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDELENÍ ZA ROK 2023

KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI A AUDIT

1. Prehľad:

V roku 2023 nebola Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci (ďalej len „RÚVZ so sídlom v Čadci“) doručená žiadna petícia podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v platnom znení, ani sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v platnom znení.

- petícií - 0
- sťažností : 0

2. Zamerania opodstatnených sťažností: 0

3. Prijaté opatrenia: 0

4. Podania: 20

Iné podania – podnety sú v RÚVZ so sídlom v Čadci centrálné evidované, vybavované príslušnými odbornými oddeleniami RÚVZ so sídlom v Čadci podľa zamerania obsahu podnetov. V roku 2023 bolo centrálné evidovaných 20 podnetov. K 31.12.2023 boli vybavené všetky podnety.

5. Protispoločenská činnosť: 0

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie: 0

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

	petície	sťažnosti	podnety		protispoločenská činnosť
celkom	0	0	20		0
z toho z roku 2022	0	0	0		0
z toho za rok 2023	0	0	20		0
vybavených v r.2023	0	0	20	8 opodstatnených 6 neopodstatnených 1 nebolo možné dokázať 5 odstúpených	0
nevybavených k 31.12.2023	0	0	0		0

8. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ so sídlom v Čadci: 34
- mimoriadne kontroly: 0
- predmet vykonaných kontrol: pozri uvedené nižšie
- súhrn kontrolných aktivít: 34

predmet vykonaných vnútorných kontrol (34):

- Kontrola dodržiavania úsporných opatrení v oblasti energií zamestnancami RÚVZ so sídlom v Čadci, ktoré boli nariadené generálnou tajomníčkou služobného úradu RÚVZ so sídlom v Čadci z dôvodu vzniknutej energetickej krízy a na základe pokynu Úradu verejného zdravotníctva SR Bratislava - **12x**.
- Kontrola dodržiavania zákonnej lehoty na vydanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príslušnými oddeleniami RÚVZ so sídlom v Čadci - **2x**.
- Kontrola dodržiavania zákonných lehôt pri vybavovaní podaní podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov, doručených RÚVZ so sídlom v Čadci a pridelených na vybavenie príslušným oddeleniam RÚVZ so sídlom v Čadci - **5x**.
- Inventarizácia stavu peňažných prostriedkov v hotovosti a prísne zúčtovateľných tlačív - pokutových blokov v pokladnici organizácie spojenej s kontrolou pokladničnej disciplíny - **4x**.
- Kontrola vyčerpania riadnej dovolenky z roku 2022 zamestnancami RÚVZ so sídlom v Čadci - **1x**.
- Kontrola správnosti vypočítavania a vyplácania cestovných náhrad zamestnancom a správnosti ich zaúčtovania - **2x**.
- Kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov pri vybavovaní žiadostí o sprístupnenie informácií príslušnými organizačnými útvarmi RÚVZ so sídlom v Čadci - **1x**.
- Kontrola evidencie a vybavovania iných podaní - podnetov na prešetrenie, sťažností a petícií, doručených RÚVZ so sídlom v Čadci, evidovaných a pridelených na vybavenie príslušným organizačným útvarom RÚVZ so sídlom v Čadci - **2x**.
- Kontrola dodržiavania služobnej disciplíny - dodržiavania služobného času štátnymi zamestnancami pri výkone štátnej služby a dodržiavania pracovnej disciplíny - dodržiavania pracovného času zamestnancami pri výkone práce vo verejnom záujme v RÚVZ so sídlom v Čadci - **1x**.

- Kontrola dodržiavania služobnej a pracovnej disciplíny - dodržiavanie zákazu požívania alkoholických nápojov a dodržiavanie zákazu fajčenia na pracovisku v služobnom/pracovnom čase zamestnancami RÚVZ so sídlom v Čadci - **1x**.
- Kontrola plnenia príjmov organizácie, evidencie pohľadávok, zabezpečenia ich vymáhania, dodržiavania úloh a plnenia prijatých opatrení pre znižovanie ich stavu počas roka 2023 a riešenie pohľadávok z predchádzajúceho obdobia - **1x**.
- Kontrola efektívnosti využívania služobných motorových vozidiel, stavu tachometrov, dodržiavania prevádzkovej normy spotreby pohonných hmôt, platnosti dokladov o technickej kontrole a emisnej kontrole služobných motorových vozidiel a vedenia dokumentácie súvisiacej s autoprpravou - **1x**.
- Kontrola plnenia úloh zodpovednými zamestnancami, stanovených v príkaznom liste č. 3/2022 a v príkazných listoch vydaných v roku 2023 regionálnou hygieničkou a generálnou tajomníčkou služobného úradu RÚVZ so sídlom v Čadci - **1x**.

V zmysle vnútorného kontrolného systému v súlade s platnou legislatívou bolo vykonaných celkom 34 vnútorných kontrol. Kontroly boli vykonané na základe písomných poverení na vykonanie kontroly. O každej kontrole je vyhotovený záznam/správa, ktoré sú predložené regionálnej hygieničke na oboznámenie a schválenie a doručené vedúcemu zamestnancovi príslušného kontrolovaného organizačného útvaru.

9. Audítorská činnosť

- vykonané plánované audity v RÚVZ so sídlom v Čadci: 0
- predmet vykonaných auditov: -

**TABUĽKA „A I“ – ÚDAJE O POČTOCH, DRUHOCH, SPÔSOBE VYBAVENIA
A OPODSTATNENOSTI PETÍCIÍ A SŤAŽNOSTÍ ZA ROK 2023**

Názov vyplňujúceho
subjektu: Regionálny úrad verejného
zdravotníctva so sídlom v Čadci
Adresa: Palárikova 1156
PSČ: 022 01 Čadca

		Ministerstvo* ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
a	b	c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
1.	CELKOM			0	0				
1.1	- z toho z r. 2022			0	0				
1.2	- z tohto za r. 2023			0	0				
1.3	vybavených v r. 2023			0	0				
1.4	nevybavených (k 31.12.2023)			0	0				
2.	SPÔSOB VYBAVENIA								
2.1	Postúpením			0	0				
2.2	Prešetrením/ Prekontrolovaním			0	0				
2.3	Odložením, vrátením			0	0				
3.	OPODSTATNENOSŤ								
3.1	opodstatnených			0	0				
3.2	neopodstatnených			0	0				
3.3	nevyhodnotených			0	0				
4.	OPAKOVANÉ PODANIA CELKOM								
4.1	- z toho opodstatnené			0	0				
4.2	neopodstatnené			0	0				
5.	PODANIA OZNAČENÉ AKO SŤAŽNOSŤ								
				0	5				

**TABUĽKA „A II“ – ÚDAJE O ODLOŽENÝCH A VRÁTENÝCH SŤAŽNOSTIACH
A ODLOŽENÝCH PETÍCIÁCH ZA ROK 2023**

Názov vyplňujúceho
subjektu: Regionálny úrad verejného
zdravotníctva so sídlom v Čadci
Adresa: Palárikova 1156
PSC: 022 01 Čadca

		Ministerstvo* ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
a	b	c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
2.3	Odložením, vrátením CELKOM z toho podľa:			0	0				
2.3.1	§ 6 ods.1 písm. a) zákona o sťažnostiach, § 5 ods. 4 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.2	§ 6 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.3	§ 6 ods. 1 písm. c) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.4	§ 6 ods. 1 písm. d) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.5	§ 6 ods. 1 písm. e) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.6	§ 6 ods. 1 písm. f) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.7	§ 6 ods. 1 písm. g) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.8	§ 6 ods. 1 písm. h) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.9	§ 6 ods. 1 písm. i) zákona o sťažnostiach, § 6a ods. 1 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.10	§ 6 ods. 1 písm. j) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.11	§ 6 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.12	§ 8 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				

ZOSTAVA „B“ – ÚDAJE O ZAMERANÍ PETÍCIÍ A OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ A OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV ZA ROK 2023

B.1 Zameranie (a príčiny) všetkých petícií: -

B.2 Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností: -

B.2.1 – súhrnne -

B.2.2 – opakovaných -

B.3 Charakter opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku:

B.3.1 Opatrenia pracovnoprávne: -

- voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcim na úseku (odbore) kontroly: -
- voči zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti: -
- voči zamestnancom iných subjektov podľa § 24 zákona o sťažnostiach (s uvedením výšky pokuty): -

B.3.2 Opatrenia iné, napr.: -

- odstúpené na konanie trestnoprávne: -
- odstúpené na konanie súdne: -
- organizačné: -
- iné (pomenujte): -

Za subjekt (názov): Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci
Palárikova 1156, 022 01 Čadca

**TABUĽKA „C“ – ÚDAJE O POČTOCH INÝCH PODANÍ
(žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok 2023**

Názov vyplňujúceho
subjektu: Regionálny úrad verejného
zdravotníctva so sídlom v Čadci
Adresa: Palárikova 1156
PSC: 022 01 Čadca

		Ministerstvo* ÚOŠS*			
			organizácie	OÚ	organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	CELKOM		20		
1.1	- z toho z r. 2022		0		
1.2	- z toho za r. 2023		20		
1.3	vybavených v r. 2023		20		
1.4	nevybavených (k 31.12.2023)		0		

Poznámka: Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností

**PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA**

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

V roku 2023 hodnotíme trend vo vývoji podmienok práce a pracovného prostredia vo výrobných prevádzkach pozitívne. V porovnaní s rokom 2022, kedy pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19 s kontrolou protipandemických predpisov na ochranu verejného zdravia pracujúcej populácie, v roku 2023 činnosť oddelenia preventívneho pracovného lekárstva bola zameraná predovšetkým na kontrolu plnenia povinností na ochranu zdravia zamestnancov pri práci. Naďalej v súvislosti s krízovou situáciou bolo v platnosti ustanovenie, ktoré okrem iného sa týkalo aj zamestnávateľov, ktorí počas trvania pandémie neboli povinní plniť niektoré určené povinnosti v oblasti ochrany zdravia pri práci. Mimoriadna situácia v súvislosti s ohrozením verejného zdravia z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky bola odvolaná s účinnosťou od 15.09.2023 s tým, že zamestnávatelia sú povinní plniť povinnosti v oblasti ochrany zdravia pri práci podľa § 30 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. bezodkladne.

Aj napriek platnosti tohto ustanovenia potvrdzujeme, že prevažná väčšina zamestnávateľov v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou v priebehu roka 2023 zabezpečovala plnenie povinností vyplývajúcich podľa zákona č. 355/2007 Z. z., čo bolo zistené štátnym zdravotným dozorom na pracoviskách s rizikovými prácami, ale aj na pracoviskách, kde práce boli zaradené do druhej kategórie a pri cielených kontrolách zameraných na zabezpečenie povinností pri ochrane zdravia pri práci, napríklad pri práci s diizokyanátmi alebo pri práci so záťažou teplom počas mimoriadne teplých dní a pri spoločnej dozornej kontrole s inšpektormi práce.

Naďalej v regióne okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto má strojársky priemysel dominantné postavenie v priemyselnej výrobe a k priaznivému vývoju priemyslu prispel aj rast automobilového priemyslu a rozvoj výroby ostatných dielov a komponentov pre automobily. Najväčší zamestnávateľ v regióne, spoločnosť Schaeffler Kysuce v Kysuckom Novom Meste, aj v roku 2023 realizoval modernizáciu výroby, s ktorou bude naďalej pokračovať. Spoločnosť sa sústreďuje na vývoj a výskum v oblasti elektromobility, pohonu nových jednotiek pre elektrické vozidlá a autonómne automatické riadenie. Došlo k rozšíreniu areálu závodu, bola vybudovaná a skolaudovaná štvorpodlažná novostavba administratívnej budovy, ktorá bude slúžiť ako administratívny priestor pre vývoj a výskum. R&D centrum je súčasťou areálu výrobného závodu Schaeffler Kysuce. Výskumné a vývojové centrum pozostáva z administratívnej budovy s novovybudovanými kancelárskymi, ktoré sú vybavené a prispôbené súčasným trendom digitalizácie práce. Súčasťou výskumného a vývojového centra budú aj testovacie priestory s najmodernejšími technológiami, testovacími stanicami a laboratóriami. V súčasnosti v centre vykonáva prácu okolo 350 zamestnancov, ale v ďalšom období sa uvažuje s nárastom približne o 150 vývojárov a špecialistov. V roku 2023 boli kolaudované aj priestory leptárne v hale H3 - Schaeffler Kysuce, kde tieto priestory sú určené na chemickú kontrolu povrchových defektov s kvalitatívnym posúdením výrobkov na popáleniny a trhliny a s používaním chemických látok a zmesí v automatických leptacích linkách s vlastným cirkulačným odsávaním. Z dôvodu umiestnenia novej technológie spoločnosť Schaeffler Kysuce vybudovala nový vstavok v priestoroch výrobných haly H. V súčasnosti výrobu na predmetnom pracovisku zabezpečuje viac ako 20 zamestnancov v profesiách operátor nastavovania montáž a operátor výroby- montáž. V areáli výrobného závodu Schaeffler Kysuce v existujúcom objekte logistickej haly boli vykonané stavebné úpravy v administratívnom vstavku, kde boli doplnené otvárateľné okenné otvory, čím došlo k zlepšeniu podmienok práce zabezpečením denného osvetlenia s prirodzeným vetraním na pracovisku administratívnej časti logistickej haly. Z dôvodu optimalizácie výroby a výrobných procesov boli zrušené viaceré pôvodné

pracoviská a na uvoľnených priestoroch vznikajú nové pracoviská s modernou technológiou. Výmenou strojov a zariadení s inštaláciou novej technológie dôjde k zníženiu zdravotného rizika z expozície hluku, ktorý je v tomto podniku dominantným faktorom práce a pracovného prostredia.

Do popredia sa dostáva aj výroba výrobkov z plastov pre automobilový priemysel. Pozitívne hodnotíme vznik nových výrobných prevádzok, ale aj schvaľovaný zámer na vybudovanie nového závodu v priemyselnom parku Čadca – Svrčinovec, kde spoločnosť Seoyon E-HWA Slovakia sa rozhodla vybudovať ďalší logistický a výrobný závod s vytvorením viac ako 200 pracovných miest. Do novovybudovanej výrobnéj haly bude umiestnená obdobná výroba, aká je vo vedľajšom existujúcom závode so zamestnávaním 250 osôb pri výrobe plastových komponentov do rôznych častí automobilov, ich interiérov.

V preventívnom dozore pre vydanie stavebného povolenia bola posudzovaná prístavba výrobnéj haly k existujúcej hale. Prístavbou dôjde k funkčnému prepojeniu všetkých výrobných hál do jedného funkčného celku určeného na výrobné a skladovacie účely pre spoločnosť Frauenthal Gnotec Slovakia Čadca, ktorej predmet činnosti je výroba komponentov pre automobilový priemysel.

Ďalej nemožno opomenúť vznik nových výrobných prevádzok, ktoré boli dané do užívania v roku 2023. Prevažne išlo o malé a stredné podniky so zamestnávaním do 30 zamestnancov, pre ktorých pracovné priestory boli zriadené v objektoch alebo v halách, ktoré v predchádzajúcich rokoch boli využívané na výrobné alebo skladovacie účely rôznymi subjektmi. Po vykonaní rekonštrukčných úprav s prispôbením priestorov danému účelu výroby, po nainštalovaní strojov a zariadení boli posudzované pracovné priestory dané do užívania alebo do skúšobnej prevádzky. Išlo o priestory určené na výrobu oceľových konštrukcií a ich častí v Rakovej (ISM Raková), na výrobu kovových, nerezových výrobkov a kovových konštrukcií pre jednoduché stavby a rôzne zámočnicke práce v Lopušnom Pažiti (RANNILUS s.r.o., Kysucké Nové Mesto), na výrobu kovových konštrukcií pre stavebníctvo a zámočníctvo v Kysuckom Novom Meste (DESTAV, s.r.o., Nesluša). Spoločnosť M.Z.M. Trade s.r.o., Staškov, presťahovala kovovú výrobu do výrobnéj haly o väčších rozmeroch, ktorá bola predtým využívaná na podobný účel. Výroba hliníkových okien, dverí a stien (CREDO AL, spol. s r.o., Čadca) bola premiestnená do priestorov výrobnéj haly, v ktorej v minulých rokoch bola výroba palivových a brzdových zväzkov pre automobilový priemysel. Táto výroba bola presťahovaná do novovybudovaného závodu. V priebehu roka 2023 boli dané do prevádzky aj priestory určené na spracovanie drevnej hmoty a výroby výrobkov z dreva. Išlo o prevádzku píly s opracovaním guľatiny v Krásne nad Kysucou a o priestory stolárskej dielne s výrobou drevených častí, prevažne školského nábytku pre základné a materské školy vo Vysokej nad Kysucou. V areáli priemyselného parku v Krásne nad Kysucou bola kolaudovaná stavba administratívno – sociálneho objektu, ktorá tvorí súčasť novostavby výrobné – skladovej haly spoločnosti 3 Energy, ktorej priestory boli uvedené do skúšobnej prevádzky z dôvodu postupného nábehu výroby a zahájenia štandardného výrobného postupu. Na pracovisku „práškovej lakovne“ pri ručnom dostriekavaní výrobkov bolo vykonané meranie chemických faktorov v pracovnom ovzduší a po doplnení strojnotechnologického zariadenia a ustálení výrobného procesu bude vykonané objektívne posúdenie ostatných zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré sa používajú alebo vznikajú pri činnosti súvisiacej s povrchovou úpravou kovov a s kovoobrábaním.

Spoločnosť ZIZIN v Kysuckom Novom Meste rozšírila výrobné priestory s inštalovaním linky tzv. dutinkového stroja na spracovanie a výrobu hygienických výrobkov z papiera s vlastným odsávaním s rekuperáciou. Počas skúšobnej prevádzky zamestnávateľ zabezpečí meranie hluku a iného pevného aerosólu s dráždivým účinkom z opracovania papiera s predložením výsledkov z meraní na posúdenie.

Za pozitívne výsledky v oblasti ochrany zdravia pri práci na pracoviskách priemyselných podnikov v regióne Kysúc sa podieľajú najmä investície, ktoré smerovali do rekonštrukcie výrobných hál a primárne do modernejšej výroby a nových technológií. Zavedenie nových technológií má potenciál pozitívne vplývať na pracovné prostredie a taktiež investície do pracovného prostredia na modernizáciu a rozšírenie výroby majú významný vplyv na pracovné podmienky a zamestnanosť v regióne. Zavádzaním technologických a inovačných trendov do výrobných procesov si vyžaduje vysokokvalifikovanú pracovnú silu, ktorej je na pracovnom trhu aj v našom regióne nedostatok. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že v porovnaní s predchádzajúcim rokom zamestnanosť v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je stabilná, v niektorých podnikoch, ktoré rozšírili svoje výrobné priestory alebo zvýšili objem výroby, došlo k navýšeniu počtu zamestnaných osôb, napríklad pri výrobe kovových konštrukcií v spoločnosti PROMONT v Krásne nad Kysucou. K výraznému zníženiu počtu zamestnaných osôb v kontrolovaných prevádzkach nedošlo. K miernemu poklesu počtu zamestnancov došlo pri textilnej výrobe so zameraním na výrobu dámskych pančúch, kde v priebehu roka 2023 boli zamestnávateľom uskutočnené technické, technologické a organizačné zmeny, čím došlo k preskupeniu a skumulovaniu niektorých pracovných činností, čo malo za následok aj zánik niektorých profesií. K miernemu zníženiu počtu zamestnaných osôb došlo aj pri spracovaní drevnej hmoty a pri výrobe vianočných ozdôb.

Závažné zmeny týkajúce sa zrušenia prevádzok nevidujeme. Ak zanikli prevádzky, išlo prevažne o prevádzky s výkonom a so zabezpečovaním prác samostatne zárobkovo činnými osobami alebo o takzvané „mikropodniky“ s počtom zamestnancov do 5. Predovšetkým išlo o prevádzky s poskytovaním krajčírskych a iných služieb.

Naďalej nepriaznivý stav v zabezpečení ochrany zdravia pri práci pretrváva u samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré vykonávajú prácu na základe živnostenského oprávnenia v rôznych profesiách. V rámci štátneho zdravotného dozoru naďalej zisťujeme, že v mnohých podnikoch tieto fyzické osoby – živnostníci vykonávajú práce v profesiách zvärač, zámočník, pilar a v iných profesiách, kedy ide o prácu s vysokou mierou zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia. Tieto fyzické osoby – podnikatelia bez zamestnávania iných osôb vykonávajú prácu, ktorá spĺňa kritériá na zaradenie do tretej, prípadne do štvrtej kategórie, a napriek tomu, povinnosti, ktoré vyplývajú pre tieto fyzické osoby podľa zákona č. 355/2007 Z. z., nie sú zabezpečované. V prípade pracovného úrazu alebo uznanej choroby z povolania ide u týchto pracujúcich osôb o nulovú sociálnu ochranu. V regióne viac rokov bola zaradená práca obsluhy drevoobrábacích strojov v stolárskej dielni ako riziková tretej kategórie, kde prácu vykonávali aj samostatne zárobkovo činné osoby. V predchádzajúcich rokoch boli práce živnostníkov vyhlásené ako rizikové. Po vykonaných technických a iných opatreniach na zníženie zdravotného rizika na základe návrhu bola v roku 2023 práca stolára vyradená z tretej kategórie. V súčasnosti nevidujeme vyhlásenú rizikovú prácu vykonávanú samostatne zárobkovo činnými osobami, resp. fyzickými osobami – podnikateľmi, ktorí nezamestnávajú iné osoby.

V rámci dozoru sa stretávame aj s prípadmi s výkonom práce na tzv. spoločných pracoviskách, na ktorých pracujú aj zamestnanci iných firiem, či živnostníci, ktorých bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pozostáva zo školenia, prípadne z vymedzenia povinnosti plnenia úloh na spoločnom pracovisku podľa zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ale plnenie povinností pri ochrane zdravia pri práci podľa zákona č. 355/2007 Z. z. v mnohých prípadoch nie je riešené. Ide napríklad o posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, písomný posudok o riziku s kategorizáciou prác, preventívne lekárske prehliadky v súvislosti s výkonom práce a o plnenie iných povinností pri ochrane zdravia pri práci. Nemožno opomenúť ani problém dočasne pridelených zamestnancov cez agentúry dočasného

zamestnávania. Dočasne pridelených zamestnancov evidujeme aj na pracoviskách, kde sú vyhlásené rizikové práce tretej kategórie. Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. sa počas dočasného pridelenia zamestnanca povinnosti zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia pri práci vzťahujú na užívateľského zamestnávateľa. Plnenie povinností je kontrolované v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru.

Nadalej situácia evidencie a stavu zabezpečenia ochrany zdravia pri práci u súkromne hospodáriacich roľníkov je nezmenená. V roku 2023 boli hlásené 2 osoby vykonávajúce práce ako samostatne hospodáriaci roľníci.

Mimoriadne a havarijné situácie oddelením preventívneho pracovného lekárstva neboli riešené.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		Spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	4	0	11	0	15	0
C	Priemyselná výroba	3158	579	55	2	3213	581
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	27	3	0	0	27	3
F	Stavebníctvo	14	0	0	0	14	0
G	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	8	0	0	0	8	0
N	Administratívne a podporné služby	49	21	0	0	49	21
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	20	11	0	0	20	11
	SPOLU	3280	614	66	2	3346	616

Podľa výstupov z programu ASTR k 31.12.2023 došlo v porovnaní s predchádzajúcim rokom k poklesu celkového počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce. Celkový počet zamestnancov sa znížil o 121 a počet žien o 102. V počte subjektov s rizikovými prácami došlo k poklesu o 2 subjekty, riziková práca k 31.12.2023 bola vykonávaná u 55 zamestnávateľov v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto. Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu celkom činil 3346, počet žien 616. V tretej kategórii sa znížil celkový počet zamestnancov o 116, počet žien o 102 a taktiež i v štvrtej kategórii prác, kde nastal pokles o 5 zamestnancov.

Nadalej najvyšší počet zamestnancov vykonávalo rizikové práce v priemyselnej výrobe, aj napriek tomu, že celkový počet zamestnancov v tomto odvetví sa znížil v porovnaní

s rokom 2022 o 81, počet žien o 52. K značnému poklesu počtu exponovaných zamestnancov došlo pri práci s prevažujúcou činnosťou zdravotníctvo a sociálna pomoc o 58, počet žien o 54. Nárast o 20 zamestnancov, počet žien o 3, nastal v prevažujúcej činnosti dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd. V ostatných činnostiach nastali nepatrné zmeny v počte exponovaných zamestnancov.

Najviac zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce naďalej evidujeme v spoločnosti zaoberajúcej sa výrobou ložísk, prevodových a ovládacích prvkov Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto. Ďalej nasledujú títo zamestnávateľia s vyšším počtom zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu pri výrobe rôznych typov ložísk v prevádzke KINEX BEARINGS, a. s., vo výrobnom závode v Kysuckom Novom Meste, pri výrobe palivových a brzdových zväzkov pre automobilový priemysel v spoločnosti TI-Hanil Slovakia, s.r.o. v Krásne nad Kysucou, ďalej pri výrobe ostatných kovových výrobkov v spoločnosti OMNIA KLF, a. s. v Kysuckom Novom Meste, ale aj pri výrobe pletených a háčkových pančúch v spoločnosti DBI Global Supply Chain Slovakia, a. s. v Čadci, ako aj pri výrobe kovových guľičiek do ložísk v spoločnosti TN Slovakia, s. r. o. v Kysuckom Novom Meste.

V porovnaní s rokom 2022 došlo k podstatnému poklesu zamestnancov u zamestnávateľa Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca o 38, počet žien o 32. Ďalej pri výrobe kovových paliet pre obchodné reťazce v spoločnosti KOMAD spol. s r. o. v Krásne nad Kysucou, kde došlo k poklesu počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu o 27, počet žien 1 a pri výrobe palivových a brzdových zväzkov pre automobilový priemysel v spoločnosti TI-Hanil Slovakia, s.r.o. v Krásne nad Kysucou s poklesom o 22 zamestnancov, počet žien o 8.

Oproti minulému roku nastali zmeny počtu subjektov s vyhlásenými rizikovými prácami v okrese Čadca o 3 subjekty s poklesom na celkový počet 38 a v Kysuckom Novom Meste nastal nárast o 1 subjekt s celkovým počtom 17. V roku 2023 bolo exponovaných pracovníkov v okrese Čadca 599, z toho 219 žien a v Kysuckom Novom Meste 2747 zamestnancov, z toho 397 žien vykonávalo rizikovú prácu.

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	4	0	11	0	15	0
10	Výroba potravín	14	5	0	0	14	5
13	Výroba textilu	25	21	0	0	25	21
14	Výroba odevov	97	76	0	0	97	76
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	108	30	0	0	108	30
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	9	6	0	0	9	6
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	8	0	0	0	8	0
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	37	30	0	0	37	30
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	187	25	0	0	187	25
27	Výroba elektrických zariadení	3	0	0	0	3	0
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	2341	316	55	2	2396	318
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	310	69	0	0	310	69
31	Výroba nábytku	19	1	0	0	19	1
36	Zber, úprava a dodávka vody	9	0	0	0	9	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	18	3	0	0	18	3
42	Inžinierske stavby	11	0	0	0	11	0
43	Špecializované stavebné práce	3	0	0	0	3	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	0	0	0	0	0	0
47	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	0	0	0	8	0
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	45	19	0	0	45	19
82	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	4	2	0	0	4	2
86	Zdravotníctvo	20	11	0	0	20	11
	SPOLU	3280	614	66	2	3346	616

V roku 2023 podľa prevažujúcej činnosti najviac zamestnancov vykonávalo rizikovú prácu pri výrobe strojov a zariadení 2396, s počtom žien 318. Oproti roku 2022 pribúdli dve nové prevažujúce činnosti, a to zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov z dôvodu zmeny prevažujúcej činnosti spoločnosti zaoberajúcej sa drvením a mletím plastových paliet a lisovaním odpadového kartónu a lepenky. Druhou činnosťou, ktorá pribudla, je veľkoobchod, okrem motorových vozidiel, kde sa jedná o novozriadené pracovisko štiepkovania drevnej hmoty spoločnosťou zaoberajúcej sa veľkoobchodom s drevom. Ale zároveň v roku 2023 došlo k vyradeniu dvoch prevažujúcich činností. Jednalo sa o činnosť iná výroba, ktorá bola vyradená z dôvodu vyššie uvedenej zmeny prevažujúcej činnosti spoločnosti zaoberajúcej sa drvením a mletím plastových paliet a lisovaním odpadového kartónu a lepenky a o starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť) s počtom 22 zamestnancov, s počtom žien 22. Najvyšší pokles zamestnancov o 36, žien o 32, nastal v prevažujúcej činnosti zdravotníctvo z dôvodu vyradenia práce z tretej kategórie s faktorom práce a pracovného prostredia biologické faktory (vírus SARS-CoV-2). Ďalej pokles nastal v činnosti spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva o 26 zamestnancov, s počtom 17 žien. Rovnaký pokles zamestnancov o 26, počet žien o 2, sme zaznamenali v činnosti výroba motorových vozidiel, návesov a príviesov. K podstatnému poklesu došlo aj v odveti výroba odevov, a to o 21 zamestnancov. Príčinu poklesu zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu v posledných troch uvedených činnostiach je zníženie objemu výroby.

Prácu zaradenú do štvrtej kategórie evidujeme v 3 odvetviach - výroba strojov a zariadení, lesníctvo a ťažba dreva a výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení. V prevažujúcej činnosti výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení uvádzame počet zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu štvrtej kategórie 0, nakoľko v roku 2023 danú prácu nevykonávali žiadni zamestnanci, ale 1 samostatne zárobkovo činná osoba.

Podľa prevažujúcej činnosti v roku 2022 boli ženy v najväčšom počte exponované pri výrobe strojov a zariadení (318), výrobe odevov (76) a pri výrobe motorových vozidiel, návesov a príviesov (69).

Oproti predchádzajúcemu roku došlo k výraznému poklesu počtu žien o 33 pri výrobe odevov a v činnosti zdravotníctvo o 32 žien. Podstatný pokles žien v roku 2023 o počet 22 bol spôsobený i vyradením práce z tretej kategórie v prevažujúcej činnosti starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť). K výraznému navýšeniu počtu žien v roku 2023 nenastalo v žiadnej prevažujúcej činnosti.

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		Spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	Žien
Fyzická záťaž	143	62	0	0	143	62
Hluk	2987	516	55	2	3042	518
Chemické karcinogény, mutagénny, reprodukčne toxické látky	20	9	0	0	20	9
Chemické látky a zmesi	97	29	0	0	97	29
Ionizujúce žiarenie	12	5	0	0	12	5
Psychická pracovná záťaž	91	9	0	0	91	9
Vibrácie	30	0	11	0	41	0

Na základe triedenia podľa druhu a kategórie rizikového faktora bolo naďalej aj v roku 2023 najviac exponovaných zamestnancov hluku s počtom 3042 zamestnancov, 518 žien. V porovnaní s rokom 2022 počet exponovaných tomuto faktoru sa znížil o 50 zamestnancov, o 46 žien. Druhým najčastejším faktorom ostáva naďalej fyzická záťaž s počtom exponovaných zamestnancov 143, žien 62, i napriek tomu, že v priebehu roka 2023 došlo k značnému poklesu o 33 zamestnancov, počet žien o 27. Tretím v poradí naďalej ostávajú chemické látky a zmesi s počtom zamestnancov 97, žien 29. K nárastu počtu zamestnancov o 2, počet žien o 1 osobu, nastal u faktora ionizujúce žiarenie. Oproti roku 2022 ubúdol jeden rizikový faktor, a to biologický faktor s počtom zamestnancov 38, počet žien 32. Pri ostatných rizikových faktoroch nenastali podstatné zmeny v počtoch exponovaných zamestnancov.

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	23	3	0	0	23	3
	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	120	59	0	0	120	59
Hluk	Ustálený	26	26	0	0	26	26
	Premenný	2961	490	55	2	3016	492
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	12	5	0	0	12	5
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	91	9	0	0	91	9
Vibrácie	Prenášané na ruky	30	0	11	0	41	0

Podľa druhu a kategórie rizikového faktora bolo najviac zamestnancov 3016 exponovaných premennému hluku, kde oproti roku 2022 sa znížil celkový počet zamestnancov o 33. Zmeny nastali vo faktore fyzická záťaž, kde bola vyradená dynamická práca s počtom zamestnancov 22, počet žien 22, taktiež nastal pokles o 22 zamestnancov, 8 žien u práce s dlhodobým nadmerným jednostranným zaťažením. Ale zvýšil sa počet zamestnancov pri práci s bremenami o 9 zamestnancov, počet žien o 3. V tomto prípade išlo o novo vyhlásenú prácu pri výrobe ložísk, prevodových a ovládacích prvkov, ktorá spĺňala kritériá na zaradenie do tretej kategórie. K poklesu zamestnancov o 12, počet žien o 9 došlo i pri faktore ustálenom hluku. K podstatnej zmene došlo pri biologickom faktore (vírus SARS-CoV-2), ktorý bol v roku 2023 vyradený z evidencie s celkovým počtom zamestnancov 38, z toho 33 žien. Jednalo sa o zamestnancov v nemocničnom zariadení pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti. K nárastu počtu zamestnancov o 2, počet žien o 1 osobu, nastal u faktora ionizujúce žiarenie. Pri ostatných faktoroch nedošlo k podstatným zmenám.

Čo sa týka štvrtej kategórie práce oproti minulému roku došlo k zníženiu počtu exponovaných zamestnancov hluku o 5.

Tabuľka č. 1e

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	56	20	0	0	56	20
dermatotropné	9	9	0	0	9	9
dráždivé	8	6	0	0	8	6
chemické karcinogény	17	6	0	0	17	6
mutagény	8	6	0	0	8	6
pevné aerosóly	65	7	0	0	65	7
reprodukčné toxické látky	11	9	0	0	11	9

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2023 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia) v porovnaní s rokom 2022 boli vyššie pri chemických látkach v skupine alergény o 16, počet žien o 4 a v skupine dermatotropné o 2 osoby, počet žien tiež o 2. Naopak k výraznému poklesu došlo v skupine pevné aerosóly o 33 zamestnancov, počet žien o 3. V ostatných skupinách v porovnaní s rokom 2022 nedošlo k zmene počtu osôb.

Na základe výstupov z programu ASTR došlo k poklesu celkového počtu zamestnancov, ktorí vykonávali rizikovú prácu. Najväčší pokles zamestnancov bol v priemyselnej výrobe, čo bolo spôsobené napríklad inováciou technológie, ale aj nahradením zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu samostatne zárobkovo činnými osobami najmä v prevádzkach kovovýroby, ale nevylučujeme aj pokles zamestnancov súvisiacich znížením produkcie z dôvodu energetickej krízy. Ďalšia príčina poklesu zamestnancov sa týka oblasti zdravotníctva a sociálnej pomoci, kde pokles zamestnancov bol spôsobený vyradením biologického faktora z dôvodu zrušenie lôžok pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti s ochorením COVID-19 v nemocničnom zariadení a vyradením fyzickej záťaže v zariadení sociálnych služieb z dôvodu vykonania technických opatrení, a to vybavenia prevádzky zariadeniami a pomôckami uľahčujúcimi ručnú manipuláciu najmä s imobilnými klientmi.

V priebehu roka 2023 bolo vydaných 18 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie alebo na zmenu alebo vyradenie prác z tretej alebo štvrtej kategórie. Z celkového počtu 18 rozhodnutí bolo vydaných 13 rozhodnutí na zaradenia prác do tretej a štvrtej kategórie. V štyroch prípadoch sa jednalo o štvrtú kategóriu prác. V troch prípadoch išlo o práce 4. kategórie, kde sú každoročne vydávané rozhodnutia s časovým obmedzením najviac na dobu jedného roka. 2-krát sa jednalo o faktor hluk a 1-krát o faktor vibrácie prenášané na ruky. Jeden prípad sa týkal novo vyhlásenej práce v prevádzke kovovýroby s faktorom hluk a zväčša pevné aerosóly, kde zároveň boli vyhlásené aj práce 3. kategórie pre faktor hluk a chemické faktory – mangán. Rozhodnutia pre štvrtú kategóriu prác boli vydané pre spoločnosť LESY Slovenskej republiky, š. p. Banská Bystrica, kde sa jednalo o práce vykonávané na pracoviskách v spádovej oblasti RÚVZ v Čadci, PROMONT s.r.o., Krásno nad Kysucou, Schaeffler Kysuce spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto a M. Z. M. Trade s.r.o., Staškov. 9 rozhodnutí bolo vydaných na zaradenie prác do tretej kategórie. V piatich prípadoch sa jednalo o novo vyhlásené rizikové práce tretej kategórie, v troch prípadoch pre faktor hluk, a to pre zamestnávateľa CREDO AL, spol. s r.o., Čadca pri výrobe hliníkových okien a dverí, ďalej pre zamestnávateľa DECURIO, s.r.o., Raková pri štiepkovaní drevnej hmoty a pre zamestnávateľa DESTAV spol. s r.o. Nesluša na prevádzke výroby kovových konštrukcií a zámočníctva pri strihaní betonárskej ocele. V dvoch prípadoch sa jednalo o prácu s manipuláciou s bremenami pri výrobe ložísk, prevodových a ovládacích prvkov pre zamestnávateľa Schaeffler Kysuce, spol. s r.o. a KINEX BEARINGS, a. s., Bytča s prevádzkou Kysucké Nové Mesto. V ostatných v 4 prípadoch sa jednalo o prehodnotenie rizikových prác u zamestnávateľov, kde došlo k zmenám podmienok práce a pracovného prostredia, ktoré ovplyvnili veľkosť zdravotného rizika a kategóriu prác. Na základe výsledkov posúdenia zdravotného rizika boli podľa platnej legislatívy vydávané nové rozhodnutia pre zamestnávateľov pri opracovaní drevnej hmoty a výrobe komponentov z dreva Ondrej Šinal, Podvysoká a TURZOVSÁ DREVÁRSKA FABRIKA s.r.o., Turzovka, pri drvení a mletí plastových paliet a lisovaní papiera HMSK, s.r.o., Kysucké Nové Mesto a pri výrobe dámskych pančúch DBI Global Supply Chain Slovakia, a.s. Čadca. Na vyradenie prác z tretej kategórie bolo v roku 2023 celkom vydaných 5 rozhodnutí pre 4 zamestnávateľov, a to z dôvodu prehodnotenia posúdenia zdravotného rizika z expozície faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré bolo vykonané z dôvodu vykonaných zmien, čo malo vplyv na mieru zdravotného rizika a kategóriu práce z hľadiska zdravotného rizika. 3 rozhodnutia na vyradenie práce z tretej kategórie boli vydané pre zamestnávateľov: Centrum sociálnych služieb PARK, Čadca s expozíciou fyzickej záťaži, Peter Kováč, Krásno nad Kysucou s expozíciou hluku, Frauenthal Gnotec Slovakia s.r.o., Čadca s expozíciou hluku a 2 rozhodnutia pre zamestnávateľa Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca, kde v jednom prípade sa jednalo o práce s expozíciou biologickému faktoru (vírus SARS-CoV-2) a v druhom prípade išlo o karcinogénne a mutagénne faktory (cytostatiká).

V roku 2023 bola vyradená riziková práca u troch samostatne zárobkovo činných osôb v profesii stolár v prevádzke výroby nábytku na základe vyradenia práce z tretej kategórie pre prevádzkovateľa uvedenej výroby.

Prácu tretej a štvrtej kategórie u samostatne zárobkovo činných osôb a samostatne hospodáriacich roľníkov v súčasnosti neevidujeme.

V roku 2023 psychickej pracovnej záťaži bolo naďalej exponovaných celkom 91 zamestnancov, z toho 9 žien v 1 subjekte priemyselnej výroby s profesiami top manažér a jeho zástupca.

Faktor ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach naďalej evidujeme v jednom zariadení v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca, kde v roku 2023 nastal nárast zamestnancov o 2 osoby, z toho 1 žena. K 31.12. 2023 celkom ionizujúcemu žiareniu bolo exponovaných 12 zamestnancov, z toho 5 žien.

Informácie hodnotenia zdravotných rizík a o opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie k 31. decembru daného roka boli predložené od všetkých zamestnávateľov, ktorí mali vyhlásené rizikové práce s celkovým počtom 55 subjektov. Informácie sú vypracovávané v spolupráci s pracovnými zdravotnými službami, ktoré vykonávajú zdravotný dohľad v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. Predložené informácie boli využité na aktualizáciu dát v informačnom systéme ASTR a naďalej budú využívané pri výkone štátneho zdravotného dozoru pracovníkmi oddelenia preventívneho pracovného lekárstva.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo v roku 2023 zistené, že zdravotný dohľad podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z. pre zamestnancov v spádovej oblasti pre okres Čadca a Kysucké Nové Mesto bol najčastejšie zabezpečovaný tímom pracovnej zdravotnej služby, ktorý má oprávnenie na pracovnú zdravotnú službu. U kontrolovaných subjektov s vyhlásenými rizikovými prácami bolo zistené, že všetci kontrolovaní zamestnávatelia, mali zabezpečený zdravotný dohľad pre zamestnancov, ktorí vykonávali rizikovú prácu tretej alebo štvrtej kategórie. Ani v priebehu hodnotiaceho roka v regióne nebol evidovaný nový subjekt pracovnej zdravotnej služby, ktorej úrad verejného zdravotníctva vydal oprávnenie na pracovnú zdravotnú službu.

Naďalej pre zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu u 55 zamestnávateľov pracovnú zdravotnú službu dodávateľským spôsobom zabezpečujú právnické osoby - tímy PZS, ktoré sídlia prevažne v Žilinskom kraji. Oproti roku 2022 nenastali zmeny, prevažne ide o tieto tímy PZS: ProBenefit, s.r.o., Púchov, FM Consulting, s.r.o., Púchov, KRANKAS, s.r.o., Žilina, GAJOS s.r.o., Liptovský Mikuláš. Kvalita a rozsah poskytovaných služieb tímom PZS sa zlepšuje, úroveň vypracovanej dokumentácie závisí od konkrétnej pracovnej zdravotnej služby, ktorá rieši úlohy pri ochrane zdravia pri práci. Zdravotný dohľad zabezpečený dodávateľským spôsobom verejným zdravotníkom, ktorý vykonáva činnosť pracovnej zdravotnej služby samostatne, aj v roku 2023 bol poskytovaný fyzickou osobou – podnikateľom so živnostenským oprávnením na vykonávanie dohľadu nad pracovnými podmienkami. V našom regióne tieto služby poskytovali 4 verejní zdravotníci. Tieto odborné činnosti vykonávala aj právnická osoba ArtTech Skalité, ktorá sídli v okrese Čadca a vykonáva dohľad nad pracovnými podmienkami verejným zdravotníkom. Pre zamestnávateľov sídliajich v okrese Kysucké Nové Mesto, ktorých práca nebola vedená ako riziková, bol prevažne vykonávaný zdravotný dohľad pre zamestnancov právnickou osobou, ktorá je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a poskytuje pracovnú zdravotnú službu prostredníctvom lekára so špecializáciou v odbore všeobecné lekárstvo.

Aj v roku 2023 v rámci štátneho zdravotného dozoru bolo zisťované, že lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci u zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikovú prácu, sú prevažne vykonávané lekármi v odbore všeobecné lekárstvo pod dohľadom lekára PZS s v odbore pracovné lekárstvo. Stretávame sa aj s posudzovaním zdravotnej spôsobilosti na prácu s vykonávaním lekárskej preventívnej prehliadky, ktorá je vykonávaná pracovným lekárom tímu PZS, buď v ambulancii PZS alebo v ambulancii, ktorá je zriadená priamo v závode (Schaeffler Kysuce v Kysuckom Novom Meste, TI-Hanil Slovakia v Krásne nad Kysucou). Čo sa týka lekárskeho prehliadok u zamestnancov, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis (napr. nočná práca, práca s bremenami, práca odstraňovania azbestu a iné), tie sú prevažne vykonávané lekármi v odbore všeobecné lekárstvo, s ktorými majú zamestnanci uzatvorený zmluvný vzťah. V sporadických prípadoch v rámci dozoru v čase trvania krízovej situácie bolo posudzovanie zdravotnej spôsobilosti nahradené čestným vyhlásením podľa zákona č. 355/2007 Z. z. V rámci výkonu štátneho

zdravotného dozoru v roku 2023 neboli zistené prípady týkajúce sa nevykonania lekárskeho preventívneho prehliadok u zamestnancov, ktorí vykonávali prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie, z dôvodu krízovej situácie.

Komentár k tabuľkám č. 2a, 2b, 2c a 2d vychádza z údajov zistených v roku 2023 pri výkone štátneho zdravotného dozoru. Ide o údaje poskytnuté oddelením preventívneho pracovného lekárstva, ale aj oddeleniami hygieny výživy, epidemiológie, životného prostredia a zdravia a oddelením hygieny detí a mládeže RÚVZ v Čadci.

Tabuľka č. 2a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Čadca	0	0	0	38	76	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

***) Údaje získané výkonom ŠZD

V roku 2023 bolo zistené, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom v profesii - lekár a zároveň zamestnávateľ, si činnosť PZS vykonáva osobne. Išlo o 38 subjektov s počtom zamestnancov 76 (lekár a sestra). PZS vykonávaná vlastnými zamestnancami, či už tímom PZS alebo verejným zdravotníkom, nebolo zistené.

Tabuľka č. 2b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Čadca	660	13 833	3 369	2	38	122	884

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

U 789 kontrolovaných subjektov, čo je o 175 viac ako v roku 2022, bolo zistené, že zdravotný dohľad pre 14 755 zamestnancov bol zabezpečený tímom PZS u 660 subjektov, čo predstavuje takmer 84 %. Služby PZS poskytnuté verejným zdravotníkom bolo v zastúpení (122), čo tvorilo 15 % a 2 lekármi, čo predstavovalo menej ako 1 %.

Tabuľka č. 2c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3a 4
Čadca	3	21	0	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Nezabezpečenie vypracovania dokumentov týkajúcich sa ochrany zdravia pri práci v spolupráci s PZS bolo zistené u 3 kontrolovaných subjektov s počtom zamestnancov 21, kde neboli vyhlásené rizikové práce. Jednalo sa o 2 podniky s prípravou jedál v zariadeniach spoločného stravovania a o 1 subjekt s výrobou ostatného technického a pracovného textilu, kde pre zamestnancov nebol zabezpečený primeraný zdravotný dohľad.

Tabuľka č. 2d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Žilinský	Čadca	Kaviareň a reštaurácia PORTA, Belanského 195/15, 024 01 Kysucké Nové Mesto	§ 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.	1 000 €
		Bistro – Adel catering, Belanského 2725, 024 01 Kysucké Nové Mesto	§ 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.	700 €
		NULIKO, s. r. o., Podzávoz 246, 022 01 Čadca	§ 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.	900 €
		L.A.S. TRADE s.r.o., Palárikova 1761, 022 01 Čadca	§ 57 ods. 22 písm. b), ods. 33 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z.	700 €

V roku 2023 boli uložené celkom 4 pokuty v celkovej sume 3 300 € za porušenie povinností na úseku verejného zdravotníctva pri ochrane zdravia pri práci, ale aj za porušenie iných povinností podľa zákona č. 355/2007 Z. z. Oddelenie hygieny výživy v 2 zariadeniach s prípravou jedál v zariadeniach spoločného stravovania zistilo nedostatky vo veci nevypracovania dokumentácie v spolupráci s PZS. 2 právnické osoby kontrolované oddelením preventívneho pracovného lekárstva nezabezpečili splnenie povinností vyplývajúce pre zamestnávateľa. U 1 kontrolovaného subjektu (NULIKO, s.r.o., Čadca) oddelením PPL v roku 2022 okrem iného bolo zistené aj nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, ktoré zamestnávateľ nemal vykonané viac rokov a nevypracovanie písomného posudku o riziku s kategorizáciou

prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s PZS. V roku 2023 bola tomuto subjektu uložená pokuta. 1 subjekt s výrobou ostatného technického a pracovného textilu nemal zabezpečený od začiatku svojej činnosti primeraný zdravotný dohľad pre zamestnancov pracovnou zdravotnou službou a z tohto dôvodu nebola vypracovaná potrebná dokumentácia v oblasti ochrany zdravia pri práci v spolupráci s PZS. Pokuty boli uložené za nesplnenie uvedených povinností, ale aj za iné správne delikty na úseku verejného zdravotníctva.

Tabuľka č. 2e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Žilinský	Čadca	0	0	0	0

Tabuľka č. 2f

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Žilinský	Čadca	0	0	0

Sankcia pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva podľa ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. nebola v roku 2023 uložená. V tomto roku nebol kontrolovaný žiadny poskytovateľ PZS.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

Tabuľka č. 3a

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania							
	Počet prešetr.	Číslo položky zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
	1.	24	U09.0 Stav po Covid-19	CHIRURGIA, spol. s r.o., Čadca	chirurg	N	71
	2.	24	U09.0	Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca	sanitárka	S	87
	3.	29-2	M75.1 Syndróm manžety rotátorov M77.1	Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca	sanitárka	S	90
	4.	29-2	M77.1 Laterálna epikondylitída	Metal Invest Group, s.r.o., Olešná	pracovníčka v kovovýrobe	N	90
	5.	29-2	M75.1 M77.1	L.A.S. TRADE s.r.o., Čadca	krajčírka	S	86
	6.	29-2	M77.1	DZS, s.r.o., Čadca	vodič sanitného motorového vozidla	N	80
	7.	29-2	M77.1	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	operátor v strojárskvej výrobe – nastavovanie, meranie	S	90
	8.	29-4	G56.0 Syndróm karpálneho tunela	STAVOSPOL spol. s r.o., Turzovka	murár	S	89
	9.	29-4	G56.0	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	operátor v strojárskvej výrobe - brúsenie	N	63
	10.	29-2	M75.8 Iné lézie pleca M77.1	hamsal, s.r.o., Čadca	predavačka mäsa a mäsových výrobkov	S	90
SPOLU	10	24-2 29-8	-	-	-	S 6 N 4	-

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bolo posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.).

V roku 2023 bolo prešetrovaných 10 prípadov podozrení na chorobu z povolania, z toho záver z prešetrenia u 6 prípadov bol v znení, že posudzovaná osoba pracovala za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania a u 4 prípadov bola vylúčená príčinná súvislosť ochorenia s výkonom práce. Aj v tomto roku dominovali podozrenia na chorobu z povolania z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia (ďalej len „DNJZ“). Išlo o 8 prípadov podozrení na ochorenie horných končatín z DNJZ, z toho bolo 6 podozrení na ochorenie šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia a 2 prípady sa týkali choroby periférnych nervov končatín.

U všetkých prešetrovaných prípadov pracovná činnosť, ktorú vykonávali posudzované osoby, bola zaradená do druhej kategórie prác s faktorom fyzická záťaž. Išlo o rôznorodé profesie: sanitárka, murár, operátor v strojárkej výrobe, krajčírka a vodič sanitného motorového vozidla. V spolupráci s oddelením epidemiológie boli šetrené 2 podozrenia na ochorenie „infekčné a parazitárne choroby“ – pol. č. 24 zoznamu chorôb z povolania. Jednalo sa o profesie chirurg a sanitárka.

V roku 2023 podozrenie na chorobu z povolania u samostatne zárobkovo činnnej osoby nebolo hlásené. Takmer všetky prešetrované prípady sa týkali posudzovaných osôb v zamestnaneckom pomere, okrem 2 osôb v profesii murár a operátor v strojárkej výrobe, ktoré mali ukončený pracovný pomer. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania bolo vykonané aj u tých subjektov (zamestnávateľov), ktoré neboli dozorované tunajším oddelením. Išlo napríklad o prevádzku predajne mäsa a mäsových výrobkov, o spoločnosť so zameraním na výstavbu obytných budov, o dopravnú zdravotnú službu a ambulantly zdravotnícke zariadenie. Aj v roku 2023 pri šetrení podozrení na chorobu z povolania sme sa stretávali s tým, že potrebná dokumentácia k spracovaniu odborného stanoviska bola neúplná, formálna, mnohokrát chýbali časové údaje o trvaní práce spojenej s expozíciou alebo časové snímky vykonávanej práce a v prevažujúcich prípadoch pracovnou zdravotnou službou nebola objektívne posúdená expozícia fyzickej záťaži, bola použitá metóda tzv. kvalifikovaného odhadu. Okrem fyzickej záťaže, absentovalo aj posúdenie zdravotného rizika z expozície iným faktorom práce a pracovného prostredia ako napríklad záťaži chladom, vibráciám prenášaných na ruky. Vypracovaný posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou bol predložený až po jeho opätovnom dožiadaní, čo súviselo aj s dlhšími lehotami vypracovania odborného stanoviska pri šetrení podozrení na chorobu z povolania z DNJZ. Vzhľadom na skutočnosť, že podozrenia na chorobu z povolania z DNJZ majú vzostupný trend, je potrebné, aby pracovné zdravotné služby objektívne vykonávali posúdenie fyzickej záťaže, a nie len odborným odhadom. Problémy pri šetrení podozrení na chorobu z povolania evidujeme aj pri zrušení pracoviska alebo pracovnej činnosti, ktorú vykonávala posudzovaná osoba, alebo pri skončení jej pracovnoprávneho vzťahu, kedy sa mnohokrát stretávame s diskrepanciami vo výpovediach zamestnávateľa a zamestnanca, prevažne sa to týka podmienok práce a pracovného prostredia a opisu vykonávaných prác.

5. Choroby z povolania

Špecializovaným pracoviskom UN Martin - Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie v Martine v roku 2023 boli uznané 4 choroby z povolania. Všetky uznané choroby z povolania sa týkali ochorení horných končatín z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia. Taký istý počet uznaných chorôb z povolania (4) bol aj v roku 2022, išlo o 2 choroby z DNJZ a o 2 profesionálne dermatózy (pol. č. 22 zo zoznamu chorôb z povolania). V hodnotenom roku 2023, zo 4 novopriznaných chorôb z povolania bolo viac u žien, a to 3 prípady a v 1 prípade išlo o muža, ktorý pracoval ako operátor v strojárskvej výrobe pri manipulácii s krúžkami ložísk v spoločnosti Schaeffler Kysuce. Ženy vykonávali prácu v profesii predavačka mäsa a mäsových výrobkov (1) v spoločnosti hamsal Čadca, krajčírka (1) pri výrobe ostatného technického a pracovného textilu v spoločnosti L.A.S. TRADE Čadca a sanitárka (1) pri poskytovaní pomocnej a obslužnej zdravotnej starostlivosti u hospitalizovaných pacientov v Kysuckej nemocnici s poliklinikou v Čadci.

U 1 zamestnávateľa so zameraním na výrobu ostatného technického a pracovného textilu pri šetrení podozrenia na chorobu z povolania boli zistené nedostatky v plnení povinností pri ochrane zdravia pri práci. Zamestnávateľ ako právnická osoba sa dopustil správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva, za čo mu bola uložená pokuta. Nedostatky v zabezpečovaní ochrany zdravia pri práci boli zamestnávateľom odstránené v stanovnej lehote (uviedenie priestorov do prevádzky, posúdenie zdravotných rizík z expozície faktorom práce a pracovného prostredia s kategorizáciou prác, zabezpečenie primeraného zdravotného dohľadu pre zamestnancov).

V predchádzajúcich rokoch boli hlásené aj choroby z povolania pol. č. 22 - kožné choroby. Predovšetkým išlo o zamestnancov, ktorí vykonávali práce súvisiace so strojárskou výrobou, s obrábaním kovov pri výrobe ložísk, s používaním chemických látok/zmesí - chladiacich a iných emulzií. Pozitívne vyhodnocujeme opatrenia, ktoré boli vykonané na predchádzanie vzniku kožných ochorení podmienených prácou v spoločnosti KINEX BEARINGS, výrobná prevádzka v Kysuckom Novom Meste. Týkalo sa to najmä technických opatrení – výmena strojov a zariadení, ale aj opatrení so zameraním na kontrolu používania pridelených certifikovaných ochranných rukavíc, ktoré sú určené predovšetkým ako ochrana pred mechanickým poškodením s vysokou manžetou a s chemickou odolnosťou.

Na základe odvolaní 2 posudzovaných osôb proti neuznaniu choroby z povolania (položka č. 24 a 29 zo zoznamu chorôb z povolania) boli prípady opätovne posúdené v Regionálnej komisii pre posudzovanie chorôb z povolania v Martine. Na rokovaní regionálnej komisie sa zúčastnili aj pracovníčky tunajšieho úradu, ktoré prešetrovali pracovné podmienky a spôsob práce posudzovaných osôb, so záverom “nesúvisí – príčinná súvislosť ochorenia s výkonom práce bola vylúčená“. Regionálna komisia potvrdila záver, že u posudzovaných osôb nejde o chorobu z povolania v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

V spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Čadci v roku 2023 evidujeme 9 subjektov, ktoré pri svojej výrobnej činnosti používajú chemické látky a zmesi klasifikované podľa Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 a nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. veľmi toxické (akútna toxicita kategórie 1 a 2) a toxické (akútna toxicita kategórie 3).

V 5 subjektoch sa jedná o veľmi toxické chemické látky a zmesi, a to o oxid chrómový, kyanid sodný, ortuť, dichróman draselný, azid sodný, kyanozlatnan draselný a roztok s obsahom síranu ortuťnatého, kde okrem uvedených veľmi toxických látok a zmesi firmy používajú pri svojej činnosti i toxické látky a zmesi. V 2 prípadoch sa jedná o právnické osoby zaoberajúce sa strojárskou výrobou, kde sa veľmi toxické látky a zmesi používajú vo

výrobnom procese na povrchovú úpravu kovov. Jedná sa o veľmi toxické látky oxid chrómový a kyanid sodný. Ostatné veľmi toxické látky a zmesi - ortuť, dichróman draselný, azid sodný, kyanozlatnan draselný a roztok s obsahom síranu ortuťnatého sa používajú v laboratórnych podmienkach, prevažne na vykonávanie chemických analýz v 3 spoločnostiach. Jedná sa o spoločnosti zaoberajúce sa kovovýrobou, výrobou elektrónok a v jednom prípade sa jedná o spoločnosť, ktorá zabezpečuje úpravu odpadových vôd.

V 4 subjektoch evidujeme používanie toxických chemických látok a zmesí. V 2 subjektoch sa používajú v laboratórnych podmienkach, a to pri výrobe oceľových guľičiek do ložísk na vykonávanie chemických analýz, ale aj ako biocídny prípravok v centrálnych nádržiach s pracovnými médiami a v zdravotníckom zariadení na prípravu roztoku pre uchovanie biologických vzoriek. 2 zamestnávateľa používajú toxické látky a zmesi v rámci výrobného procesu, v jednom prípade pri povrchovej úprave kovov prostredníctvom kataforetického povlakovania a v druhom prípade pri výrobe pančúch.

V roku 2023 bol celkovo vykonaný štátny zdravotný dozor 4 krát u 3 zamestnávateľov, ktorí pri svojej činnosti používajú toxické chemické látky a zmesi. V jednom prípade sa jednalo o plánovaný štátny zdravotný dozor so zameraním na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia zamestnancov pri práci s toxickými látkami a zmesami, ktoré vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. Jednalo sa o spoločnosť zaoberajúcu sa povrchovou úpravou kovových dielov z ocele a železa pre automobilový priemysel, ktorá vo výrobnom procese pri kalifornickom lakovaní tzv. kataforéze používa chemickú zmes s obsahom kyseliny fluorovodíkovej klasifikovanú podľa Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 v platnom znení a nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. ako toxickú. V druhom prípade sa jednalo o štátny zdravotný dozor v rámci posúdenia návrhu vo veci vydania rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2006 Z. z. na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemického karcinogénu, nakoľko sa jednalo o 35 % formaldehyd, ktorý je klasifikovaný zároveň i ako toxická látka podľa vyššie uvedenej legislatívy. Jednalo sa o pracovisko laboratória nemocničného zariadenia, kde sa 35 % formaldehyd používa na prípravu 4 % roztoku pre uchovanie biologických vzoriek. V dvoch prípadoch sa jednalo o kontrolu plnenia opatrení na ochranu zdravia pri práci s toxickou látkou uložených v zázname z výkonu štátneho zdravotného dozoru. 1 krát išlo o prevádzku výroby elektrónok, kde sa na zlatenie prívodov používa chemická látka kyanozlatnan draselný a 1 krát o vyššie uvedenú prevádzku zaoberajúcu sa povrchovou úpravou kovových dielov, ktorá vo výrobnom procese pri kalifornickom lakovaní používa chemickú zmes s obsahom kyseliny fluorovodíkovej.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo skontrolované informovanie zamestnancov kontrolnými listami informovanosti typu C u 3 osôb a 5 krát poskytnuté poradenstvo a konzultácie pre zamestnávateľov, zamestnancov a pracovné zdravotné služby.

Rozhodnutie na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami v zmysle § 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. v roku 2023 nebolo RÚVZ v Čadci vydané.

Mimoriadne situácie a havárie v roku 2023 v spádovej oblasti RÚVZ v Čadci neevidujeme.

Regulácia živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť bola RÚVZ v Čadci hlásená 46 krát odborne spôsobilými osobami, ktoré túto činnosť vykonali len prípravkami určenými na daný účel. Išlo prevažne o obchodné priestory určené na predaj potravín a iného tovaru.

V roku 2023 nebol vykonaný štátny zdravotný dozor so zameraním na používanie toxických látok a zmesí určených na ochranu rastlín z dôvodu ekologického hospodárenia a nepoužívania chemických prípravkov.

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
RÚVZ Čadca	-	-	-	-

Osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami RÚVZ v Čadci nevydáva.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

RÚVZ v Čadci celkovo eviduje 11 subjektov, kde sú zamestnanci pri pracovných činnostiach exponovaní karcinogénnym a mutagénnym faktorom. V porovnaní s rokom 2022 došlo k nárastu o 1 subjekt, a to o prevádzku zaoberajúcu sa veľkoobchodom a spracovaním drevnej guľatiny s expozíciou prachu z tvrdého dreva (dub, buk).

Z celkového počtu v 4 subjektoch sa jedná o pracovný proces s rizikom chemickej karcinogenity, 2 krát zdravotnícke zariadenie (práca s cytostatikami) a 2 krát spoločnosť zaoberajúca sa spracovaním dreva (práca s expozíciou prachu z tvrdého dreva – dub, buk). V ostatných prípadoch sú zamestnanci exponovaní karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri výkone prác v rámci výrobného procesu, a to pri úprave kovov galvanizovaním – chemické zmesi s obsahom dusičnanu kobaltnatého; morením, leptaním – oxid chrómový; fosfátovaním – chemické zmesi s obsahom dusičnanu nikelnatého a nanášaním náterových hmôt s obsahom ťažkého benzínu, ťažkej alkylátovej frakcie v prevádzke kovovýroby. V jednom prípade ide o výrobu elektrónok, kde sa pri leštení ich prívodov v laboratórnych podmienkach používa oxid chrómový. Potom o prevádzku výroby ložísk, kde sa na pracovisku skúšobne pri testovaní kontaminácie výrobkov používa kaolínový íl s obsahom oxidu kremičitého. Ďalej sa v jednom prípade jedná o činnosti súvisiace s nákupom, skladovaním a predajom tlačiarenskej farby s obsahom ropných destilátov - hydrogenačne rafinované strednej frakcie a v poslednom rade ide o zdravotnícke zariadenie, kde v laboratórnych podmienkach sú exponovaní zamestnanci 35 % formaldehydu pri príprave 4 % roztoku s obsahom formaldehydu. Ďalšie látky klasifikované ako karcinogény a mutagény (dichróman draselný, fenolftaleín, o-toluidín) sa používajú v ostatných subjektoch, a to v laboratórnych podmienkach na chemické analýzy, prípadne úpravu chemických odpadových vôd.

Celkovo bol vykonaný štátny zdravotný dozor 6 krát. Z toho 2 krát v rámci posúdenia návrhu predloženého zamestnávateľom na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemického karcinogénu. V jednom prípade sa jednalo o zamestnávateľa zaoberajúceho sa veľkoobchodom a spracovaním drevnej hmoty, kde na pracovisku štiepania drevnej hmoty sú zamestnanci exponovaní prachu z tvrdého dreva (dub, buk) a v druhom išlo o zdravotnícke zariadenie na pracovisku analytického laboratória, kde sú zamestnanci exponovaní 35 % formaldehydu pri príprave 4 % roztoku formaldehydu pre uchovávanie biologických vzoriek. 1 krát bol štátny zdravotný dozor vykonaný v rámci návrhu na vyradenie prác z tretej kategórie, kde sa jednalo o prácu s cytostatikami. 2 krát bol ŠZD vykonaný cielene zameraný na kontrolu plnenia opatrení na ochranu zdravia pri práci s karcinogénnym a mutagénnym faktorom uložených v zázname z výkonu štátneho zdravotného dozoru. Cieleny štátny zdravotný dozor so zameraním na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa v oblasti

ochrany zdravia zamestnancov pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi, ktoré vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. bol v roku 2023 vykonaný u 1 zamestnávateľa. Išlo o prevádzku, v ktorej sa vykonáva povrchová úprava kovových dielov z ocele a železa pre automobilový priemysel, kde pri fosfátovaní kovov sa používajú zmesi s obsahom dusičnanu nikelnatého a fenolftaleín na pracovisku laboratória pri stanovení koncentrácií roztokov titráciou.

U 4 zamestnancov bolo skontrolované poskytovanie informácií prostredníctvom kontrolného listu informovanosti typu K.

1 zamestnávateľ vykonal v priebehu roka 2023 opatrenia na minimalizáciu expozície zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom. Jednalo sa o prevádzku výroby elektrónok, kde na pracovisku laboratória bolo doplnené lokálne odsávania nad pracovným miestom leštenia prívodov.

V roku 2023 bola vykonaná u 2 zamestnávateľov objektivizácia karcinogénnych faktorov meraním v pracovnom prostredí, a to stanovenie koncentrácie formaldehydu v pracovnom ovzduší a pevného aerosólu z dreva (dub, buk). Technické smerné hodnoty podľa nariadenia vlády SR č. 356/2006 Z. z. neboli prekročené.

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto					
- najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Azbest	K 1A	44	0	11
2.	Oxid chrómový	K 1A, M 1B	11	7	2
3.	Dusičnan kobaltnatý	K 1B	8	0	1
4.	Práca s cytostatikami	Proces	8	6	2

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

** Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 2, 3 alebo 4.

V tabuľke č. 5a uvádzame, že najväčší počet exponovaných osôb karcinogénnym a mutagénnym faktorom v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2023 s celkovým počtom 44 mužov bol zistený pri odstraňovaní azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb v 11-tich subjektoch. Druhým najčastejším výskytom bol karcinogén kategórie 1A a mutagén kategórie 1B - oxid chrómový používaný v strojárskom priemysle a pri výrobe elektrónok. Ďalším v poradí je karcinogén 1B dusičnan kobaltnatý používaný u 1 zamestnávateľa vo výrobnom procese pri povrchovej úprave na pracovisku galvanizovne s počtom 8 zamestnancov. Štvrtým v poradí bol proces s rizikom chemickej karcinogenity práca s cytostatikami u dvoch zamestnávateľov s počtom zamestnancov 8, z toho 6 žien, ktorý evidujeme v zdravotníckom zariadení na 2 ambulanciách klinickej onkológie, kde sa aplikujú cytostatiká na liečebné účely.

Práce s uvedenými karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi sú zaradené do druhej kategórie prác, okrem práce s rizikom chemickej karcinogenity – práca s cytostatikami, ktorá je evidovaná ako riziková práca tretej kategórie.

Čo sa týka množstva podaných cytostatík v roku 2023 bolo celkom pripravených 1858 dávok, kde na ich prípravu bolo použitých 4691 ampuliek.

Z hľadiska množstva medzi najčastejšie používané chemické karcinogény a mutagény evidujeme chemickú látku oxid chrómový pri povrchovej úprave kovov (pri morení mosadzných klieťok) a v chemickom laboratóriu na leštenie prívodov elektrónok a chemické zmesi s obsahom dusičnanu kobaltnatého v koncentrácii od 2,5 % do 10 %, ktoré sa využívajú v galvanizovni.

Evidenciu o počte zamestnancov vykonávajúcich prácu tretej kategórie s karcinogénnymi, mutagénnymi faktormi vedieme v programe ASTR, kde podľa 2. stupňa triedenia evidujeme pre faktor:

- chemické karcinogény - 17 osôb, z toho 6 žien, jedná sa o prácu s rizikom chemickej karcinogenity – práca s cytostatikami, pri ktorej je exponovaných 8 osôb, z toho 6 žien a prácu, pri ktorej dochádza k expozícii zamestnancov prachu z tvrdého dreva – dub, buk, kde je exponovaných 9 mužov,
- mutagény – 8 osôb, z toho 6 žien – práca s cytostatikami.

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	39
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	5

Podľa § 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2023 vydaných celkom 44 rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. V 40 prípadoch sa jednalo o práce v exteriéroch, o demontáž azbestocementového materiálu: strešná krytina (31), obloženie z fasády (5), strecha s fasádou (2), vyberanie a balenie azbestocementových platní z pozemku (2). V 4 prípadoch sa jednalo o práce v interiéroch: odpadové rúry v bytových domoch (3), demontáž azbestocementového obloženia stropu v pivničných priestoroch (1). Oproti predchádzajúcemu roku došlo k navýšeniu počtu podaných návrhov o 17 na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Činnosti súvisiace s odstraňovaním materiálov obsahujúcich azbest vykonávalo v našom regióne 11 oprávnených spoločností, 44 osôb – mužov zmanipulovalo viac ako 80 ton (80 242 kg) odpadového materiálu s obsahom azbestu. Oznámenia o začatí činnosti s materiálmi obsahujúcimi azbest, ako aj jej ukončenie s množstvom zlikvidovaného nebezpečného odpadu vykazujeme v tabuľke č. 5b s celkovým počtom 39, nakoľko v 5 prípadoch uvedená činnosť nebola vykonaná s tým, že bude realizovaná v priebehu roka 2024. Po ukončení sanačných prác boli na RÚVZ v Čadci priebežne zasielané správy s množstvom zlikvidovaného materiálu s obsahom azbestu na skládke nebezpečného odpadu v počte 21.

Nadalej pretrváva problém pri oznamovaní prác a začatí ich činnosti, kedy niektoré subjekty túto činnosť oznamujú v posledný deň pred začatím práce alebo v daný deň výkonu práce. Odôvodňujú to tým, že ich práca vykonávaná vo vonkajšom prostredí závisí od počasia a možností objednávateľov. Stretávame sa aj s tým, kedy niektoré stavebné práce týkajúce sa likvidácie materiálov obsahujúcich azbest, sú vykonávané cez víkendy, čo nám znemožňuje výkon štátneho zdravotného dozoru.

V roku 2023 po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest bol štátny zdravotný dozor vykonaný a ukončený záznamom v 5 prípadoch. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o práce v exteriéroch. V plnení povinností zamestnávateľom podľa § 41 zákona č. 355/2007 Z. z. neboli zistené nedostatky.

Kontrolné listy informovanosti pri práci s azbestom boli vyhodnotené od 25 osôb, ktoré vykonávali odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu u 5 subjektov. Vyhodnotením dotazníkov bolo zistené, že požiadavky na ochranu zdravia zamestnancov pred rizikom vystavenia prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest sú vykonávateľom prác – držiteľom oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb plnené a dodržiavané podľa predloženého plánu práce.

V oblasti ochrany zdravia pri práci bolo poskytnutých 30 konzultácií subjektom, ktorých sa týkala problematika práce súvisiacej s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

Koncom roka 2023 bola na požiadanie advokátskej kancelárie sprístupnená informácia podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Jednalo sa o kópie 76 vydaných rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, ktoré boli vydané tunajším úradom v rokoch 2021 až 2023.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Tabuľka č. 6

Prehľad o počte podnikateľských subjektov, u ktorých bol v roku 2023 vykonaný ŠZD

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	23	8	5			36
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		3	2			5
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	23	11	7			41
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným	9	30	42	18	7	106
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť				4	1	5
Družstvo	2					2
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik			1			1
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia			1	1		2
Príspevková organizácia				5	1	6
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesijných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)						
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu	11	30	44	28	9	122
Spolu:	34	41	51	28	9	163

Tabuľka č. 7a

Posudková činnosť a rozhodovacia činnosť orgánov verejného zdravotníctva v ochrane zdravia pri práci	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné			
§ 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	23		23
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu*	0		0
o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		0
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	0		0
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	2		2
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	44		44
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	18		18
- ostatné	0		0
S p o l u:	87		87
B. Rozhodnutia - pokyny (§ 12 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0		0
- opatrenia (§ 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0		0
C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby	-		-
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		-
E. Záväzná stanoviská			
§ 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	0		0
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	2		2
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní	10		10

stavieb			
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou			

V roku 2023 bolo podľa § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. vydaných 87 súhlasných rozhodnutí. Najviac bolo vydaných rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb s celkovým počtom 44, kde oproti roku 2022 nastal nárast o 17 rozhodnutí. Nasledujú rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) v počte 23, z toho bolo 7 rozhodnutí vydaných na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky z dôvodu objektivizácie faktorov pracovného prostredia a splnenia ostatných povinností v oblasti ochrany zdravia pri práci vyplývajúcich z platnej legislatívy. 18 rozhodnutí bolo vydaných na zaradenie prác do kategórie rizikových prác alebo ich vyradenie, z toho na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie bolo 13 a 5 na vyradenie prác z tretej kategórie rizikových prác a 2 rozhodnutia na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a prepravou chemických karcinogénov.

Opatrenia na predchádzanie vzniku ochorení podmienených prácou a na ich obmedzenie podľa § 12 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. neboli v roku 2023 uložené žiadnemu zamestnávateľovi, taktiež ani pokyny za účelom odstránenia nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru.

Závazných stanovísk podľa § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo celkom vydaných 12, z toho 2 na územné konanie 8 na kolaudáciu stavieb a 2 na zmenu v užívaní stavby.

Tabuľka č. 7b

Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 52 ods. 1 písm. b) a ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z.	Počet oznámení	Počet výkonov ŠZD na oznámených prevádzkach
- administratívne priestory (podľa § 52 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	5	5
- priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) (podľa § 52 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	1
- iné (podľa § 52 ods. 1 písm. b) prvý až piaty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	4	4

Komentár k tabuľke č. 7b: v roku 2023 bolo podaných 10 písomných oznámení pred začatím prevádzky priestorov, ktoré boli zaslané právnickými osobami (7) a fyzickými osobami – podnikateľmi (3) podľa § 52 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. a vo všetkých prevádzkach bol vykonaný štátny zdravotný dozor so spísaním zápisnice. 5 oznámení sa týkalo administratívnych priestorov, v 1 prípade boli priestory určené na predaj tovaru

v maloobchode a 4 oznámenia boli zaslané z dôvodu, že došlo k zmene prevádzkovateľa bez zmeny využitia priestorov a podmienok v prevádzke. Vykonaným štátnym zdravotným dozorom bolo zistené, že len v 1 prípade sa jednalo o priestory prevádzky s vydaným rozhodnutím podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. a pre ďalšie 3 oznámenia sa nevzťahovalo ustanovenie § 52 ods. 1 písm. b) bod. 1 citovaného zákona, išlo o prevádzky určené na opravu a servis motorových vozidiel a servis techniky.

Tabuľka č. 8

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	730
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	4
Odborné stanoviská (expertízy)	342
Konzultácie a poradenstvo*	962
Iné činnosti**	65

* Konzultácie, poradenstvo, vysvetlenie, vyjadrenie, informácie (ústne, písomne, e-mailom).

** Napr. posúdenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.

Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“.

V roku 2023 bol štátny zdravotný dozor vykonaný u 163 podnikateľských subjektov, ktorý bol ukončený záznamom. V mnohých subjektoch bol dozor vykonaný viackrát, ale so spísaním jedného záznamu po ukončení štátneho zdravotného dozoru. Celkom bolo vykonaných 730 kontrol, kde sú evidované aj kontroly na pracoviskách kontrolovaných subjektov. Počet kontrol závisel od veľkosti podniku, od počtu pracovísk a zamestnancov, ale aj od toho, na čo bola kontrola zameraná. Vzhľadom na rozsiahlu problematiku, ktorá sa týka ochrany zdravia pri práci, dozor bol ukončený záznamom až po predložení, preštudovaní a vyhodnotení všetkej dokumentácie v oblasti ochrany zdravia pri práci (napr. posudok o riziku s kategorizáciou prác, výsledky z meraní faktorov práce a pracovného prostredia, prevádzkový poriadok, posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu a iné). Ostatný ŠZD bol vykonávaný ako v predchádzajúcich rokoch, a to na základe predkladaných návrhov v zmysle § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z., žiadostí o prešetrení príčinnej súvislosti vzniku chorôb z povolania a na základe podaných podnetov obyvateľmi a zamestnancami. Ďalej boli vykonané kontroly so zameraním na zabezpečenie povinností zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia pri práci na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávali rizikové práce tretej a štvrtej kategórie, práce druhej kategórie a u zamestnávateľov, ktorí zamestnávali osoby so zdravotným postihnutím na chránených pracoviskách alebo dielňach. Plánovaný ŠZD bol vykonaný aj na pracoviskách, kde sa skladuje a manipuluje s toxickými látkami a zmesami, ďalej s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci a v subjektoch, kde pri svojej výrobnej činnosti používajú profesionálne diizokyanáty. Cieľový ŠZD bol vykonaný na pracoviskách v opatrovateľskom sektore so zameraním na pracovné podmienky zamestnancov, posúdenie ich zdravotného rizika pri práci z vystavenia zdraviu škodlivým faktorom pri výkone prác, najmä fyzickej záťaži pri práci a psychickej pracovnej záťaži. Ďalej bol ŠZD vykonávaný v rámci priebežného plnenia akčného plánu pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy počas letného obdobia na vnútorných a vonkajších pracoviskách so zameraním na kontrolu zabezpečenia opatrení na zníženie nepriaznivého vplyvu záťaže teplom na zdravie zamestnancov počas mimoriadne teplých dní. Spoločne so zamestnancami s IP v rámci vzájomnej spolupráce bola vykonaná spoločná dozorná aktivita.

Petície v roku 2023 neboli riešené.

Šetrenie podnetov na výkon ŠZD: V hodnotenom roku boli riešené a vybavené 4 podnety. V porovnaní s rokom 2022 bol pokles zaslaných podaní, ktoré poukazovali na porušovanie právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia pri práci (2) a v oblasti ochrany zdravia pred hlukom v životnom prostredí (2) podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacich platných predpisov. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o anonymné podnety, ktoré boli prešetrené štátnym zdravotným dozorom.

Jeden podnet bol adresovaný Slovenskej obchodnej inšpekcii v Žiline a tá z dôvodu vecnej príslušnosti postúpila podanie na vybavenie tunajšiemu úradu. V tomto prípade sa jednalo o nezabezpečenie zariadení na osobnú hygienu s prívodom pitnej vody v prevádzke servisu filtrov a ostatných častí odsávacích zariadení priemyselných strojov. Z našej strany bol podnet vyhodnotený ako neopodstatnený, prevádzkovanie podnikateľskej činnosti na uvedenej adrese nebolo zistené.

Ďalší anonymný podnet sa opäť týkal nepovolenej výroby drevených domčekov pre deti, ktorej činnosťou vzniká hluk a prach šíriaci sa do obytnej zóny. Išlo o ďalší opakovaný podnet, ktorý bol v predchádzajúcom roku viackrát šetrený. Aj v tomto prípade vo veci vybavenia tohto podnetu orgán verejného zdravotníctva nebol príslušný na jeho vybavenie. Nešlo o podnikateľský subjekt a ani prevádzka výroby drevených domčekov nebola zriadená. Podanie bolo odstúpené Mestu Turzovka a z našej strany uzatvorené.

Tretí podnet v poradí poukazoval na nedostatky v zabezpečení ochrany zdravia pred záťažou teplom počas mimoriadne teplých dní a na porušovanie zákonníka práce. Podanie bolo odstúpené Inšpektorátu práce na vybavenie v tých častiach, ktoré spadali do jeho kompetencie. Čo sa týkalo plnenia povinností podľa § 37 zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky MZ SR č. 99/2016 Z. z. v platnom znení pred záťažou teplom a zabezpečenia opatrení na zníženie nepriaznivého vplyvu záťaže teplom na zdravie zamestnancov počas mimoriadne teplých dní na vonkajšom pracovisku pri vykonávaní prác súvisiacich so sadením stromčekov v horskom teréne, neboli zistené nedostatky. Podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

Predmetom štvrtého podania bolo obťažovanie obytného územia nadmerným hlukom a prašnosťou, ktorá vzniká činnosťou pieskovania kovových súčiastok, rámov a podvozkov nákladných automobilov. Šetrením podnetu výkonom štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že na adrese, ktorú uviedol sťažovateľ, nebola zriadená žiadna prevádzka. Podanie bolo odstúpenie na vybavenie príslušnej obci.

Odborné stanoviská (expertízy) boli vydávané k projektovej dokumentácii, k podozreniam na chorobu z povolania, k zriadeniu a k rozšíreniu chránených pracovísk, k dožiadaniu stanovísk od zdravotnej a sociálnej poisťovni a k iným písomnostiam v oblasti ochrany zdravia pri práci.

Konzultácie boli poskytované osobne alebo telefonicky fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám priamo na oddelení PPL v rámci poskytnutia informácií pri podávaní návrhov v zmysle § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. a priamo na pracoviskách v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a iných kontrol. Ďalej boli poskytované konzultácie pracovným zdravotným službám, bezpečnostným technikom a projektantom v preventívnom zdravotnom dozore a v rámci európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli poskytované konzultácie aj zamestnancom a iným záujemcom.

Iné činnosti s počtom 65 sú uvedené činnosti súvisiace s preštudovaním a vyhodnotením protokolov z merania zdraviu škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia, ktoré boli predkladané zamestnávateľmi v rámci rozhodovacej činnosti a počet organizácií, kde boli zamestnancom dané dotazníky informovanosti a následne spracované pracovníkmi oddelenia PPL.

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ – pracovné	-	-	-
Biologický materiál	-	-	-
Genetická toxikológia	-	-	-
Hluk	-	-	-
Vibrácie	-	-	-
Optické žiarenie ²⁾	-	-	-
Elektromagnetické pole	-	-	-
Mikroklimatické podmienky ³⁾	-	-	-
Ionizujúce žiarenie	-	-	-
S p o l u :	-	-	-

Vysvetlivky:

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

³⁾ teplota vzduchu, stredná teplota sálania, relatívna vlhkosť vzduchu, rýchlosť prúdenia vzduchu, stereoteplota

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom prijíme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysieláč, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom prijíme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčitání**.

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami (vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov), alebo inými pracoviskami, v rámci ktorých sa objektívizácia vykonáva. Posúdenie fyzickej záťaže a psychickej pracovnej záťaže (počet hodnotených profesií), metódy merania a hodnotenia **uvedte v komentári**.

Objektívizácia faktorov práce a pracovného prostredia v priebehu roka 2023 bola najčastejšie vykonávaná laboratórnymi pracoviskami RÚVZ so sídlom v Žiline, ale aj inými oprávnenými spoločnosťami. Na posúdenie a zhodnotenie výsledkov z merania faktorov práce a pracovného prostredia bolo predložených 41 protokolov 20 subjektmi. Dominovalo meranie hluku v pracovnom prostredí a objektívizácia meraním chemických faktorov. Posúdenie fyzickej záťaže pri práci v hodnotenom roku bolo vykonané zdravotníckymi pracovníkmi tímu PZS (Pro Benefit, s.r.o., Púchov, Safirs, s.r.o., Ružomberok, TeamPrevent Santé s.r.o., Bratislava). Najčastejšie výsledky z posúdenia tvoria súčasť dokumentácie pri zaraďovaní prác do tretej kategórie (práca s bremenami), pri šetrení podozrenia na chorobu z povolania u zamestnancov vo vzťahu k fyzickej záťaži a pri posudzovaných priestorov do prevádzky s vykonávaním prác v profesiách s vystavením fyzickej záťaži. V roku 2023 výsledky z hodnotenia psychickej pracovnej záťaže neboli predložené tunajšiemu oddeleniu.

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1 659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 43 zákona č. 355/2007 Z. z.)	3	2 100 €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Trestné oznámenie	0	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	0	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	-

V roku 2023 správnych deliktov na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci sa dopustili 3 právnické osoby, ktoré nepredložili na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na uvedenie priestorov do prevádzky a do času kladného posúdenia sa nezdržali vykonávania činností:

- zber, predbežná úprava koží a skladovanie surových koží na technické účely, určených na trh v rámci Slovenskej republiky a obchodovanie s členskými štátmi EÚ a s tretími krajinami,
- zámočnicka výroba, s kovoobrábaním, s výrobou a opracovaním jednoduchých výrobkov z kovu,
- výrobná činnosť súvisiaca so šitím textilných výrobkov rôzneho zloženia a hrúbky, ktoré sú plnené polyuretánovou penou.

Okrem nesplnenia tejto povinnosti, 2 subjekty, ktoré vykonávali dlhšiu dobu úpravu koží a šitie textilných výrobkov, nezabezpečili posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia s vypracovaním písomného posudku o rizika s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou podľa § 30 ods. 1 písm. b) zákona 355/2007 Z. z. a primeraný zdravotný dohľad nebol zabezpečený pre zamestnancov vykonávajúcich šitie textilných výrobkov podľa § 52 ods. 1 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z. Pri práci súvisiacej so zámočnickou výrobou a s kovoobrábaním nebola splnená aj povinnosť objektivizácie zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré vznikajú pri pracovných činnostiach podľa § 52 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.). Podľa § 57 ods. 43 písm. a) zákona bola uložená pokuta za správne delikty podľa odsekov § 57 ods. 22 písm. b), ods. 33 písm. c), d), g) zákona č. 355/2007 Z. z. v celkovej sume 2100 eur.

Tabuľka č. 11

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Čadca	25	-	34	131	4	-	-	77	14	-

A – azbest
 B – biologické faktory
 C – chemické faktory
 H – hluk
 K – karcinogénne a mutagénne faktory
 N – neionizujúce žiarenie
 P – psychická pracovná záťaž
 R – bremená
 V – vibrácie
 Z – zobrazovacie jednotky

V tabuľke č. 11 je uvedený počet vyplnených a spracovaných dotazníkov informovanosti, ktoré boli v roku 2023 poskytnuté zamestnancom pri výkone štátneho zdravotného dozoru. Celkovo bolo poskytnutých 320 dotazníkov u 24 zamestnávateľov. Vyplnených a vrátených na vyhodnotenie bolo 285 dotazníkov od 23 zamestnávateľov. Aj v tomto roku bolo najviac vyhodnotených dotazníkov typu H (hluk), čo odôvodňujeme tým, že hluk je dominantným faktorom práce a pracovného prostredia v našom regióne. V roku 2023 dotazníky typu R (bremená) boli dané zamestnancom, ktorí vykonávali prácu s ručnou manipuláciou s bremenami a dotazníky typu A (azbest) boli použité a v počte 25 vyhodnotených. Vyplnenými dotazníkmi a ich vyhodnotením sme získali informácie týkajúce sa zabezpečenia ochranných opatrení na ochranu zdravia pri práci s expozíciou hluku, chemickým faktorom, karcinogénnym a mutagénnym faktorom, vibráciám, pri práci s bremenami a pri odstraňovaní azbestocementového materiálu zo stavieb. Vyhodnotením vyplnených dotazníkov sme nezistili výrazné rozdiely v odpovediach zamestnancov oproti predchádzajúcim rokom.

Tabuľka č. 12a

Úroveň ochrany zdravia pri práci na chránených pracoviskách									
RÚVZ	Počet								
	roz- hodnutí	stano- visk	oznáme- ných prevádzok na účely CHP	kontrolo- vaných CHP	kontrol na CHP*	zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP	kontrol- ných listov	zistených nedostat- kov	uložených opatrení
Čadca	2	28	3	31	31	44	0	0	0

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

* Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

V roku 2023 boli na RÚVZ v Čadci podané 2 návrhy na vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. Návrhy predložili 2 fyzické osoby – podnikatelia bez zamestnávania iných osôb, ktoré ako osoby so

zdravotným postihnutím budú vykonávať práce v prevádzke s fotografickými službami a pri reklamných a marketingových službách. Odbornými stanoviskami (28) boli posudzované priestory už sprevádzkované orgánom verejného zdravotníctva, z toho 23 stanovisk k zriadeniu chráneného pracoviska a 5 stanovisk k rozšíreniu chráneného pracoviska. V hodnotenom roku boli podané 3 oznámenia o začatí činností prevádzky priestorov určených na výkon administratívnych prác (2) a na predaj detského textilu v maloobchode (1) so zriadením chráneného pracoviska.

Stanoviská k zriadeniu chráneného pracoviska boli vydané pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím v nasledujúcich profesiách: administratívny pracovník (10), vrátnik (3), lekár (1), ambulantná sestra (3), manikérka (2), predavačka (2), upratovač (2), marketingový a reklamný pracovník (1), čašník (1), dispečer (1), skladník (1) a strojný zámočník (1). V stanoviskách k rozšíreniu chráneného pracoviska sa jednalo o profesie: administratívny pracovník (4), skladník (4), pomocník v kuchyni (2) a predavačka (2).

Štátny zdravotný dozor bol v roku 2023 vykonaný v 29 subjektoch, kde počas výkonu bolo celkom skontrolovaných 31 chránených pracovísk/dielní s celkovým počtom 31 kontrol, na ktorých vykonávalo prácu 44 osôb so zdravotným postihnutím, z toho 24 žien. Najčastejšie sa jednalo o postihnutie podporno-pohybového aparátu. Z celkového počtu bol 1-krát vykonaný cielený štátny zdravotný dozor so zameraním na záťaž teplom počas mimoriadne teplých dní v existujúcej chránenej dielni, ktorým bol Úradom práce sociálnych vecí a rodiny priznaný štatút „chránenej dielne“ s vykonávaním prác v profesii pomocný kuchár (1) a pomocná sila v kuchyni (1). Štátnym zdravotným dozorom neboli zistené nedostatky v plnení povinností pri ochrane zdravia pri práci.

Výkonom štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že zamestnávateľi si plnia povinností v oblasti ochrany zdravia pri práci vyplývajúce z platnej legislatívy a vytvárajú vhodné pracovné prostredie zodpovedajúce zdravotnému stavu zamestnancov so zdravotným postihnutím. Posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia s kategorizáciou prác u kontrolovaných subjektov spravidla vykonávali verejní zdravotníci so živnostenským oprávnením. Jednotlivé práce v profesiách, ktoré vykonávali osoby so zdravotným postihnutím, boli vedené v prvej alebo v druhej kategórii prác. V roku 2023 neboli uložené žiadne opatrenia ani sankcie zamestnávateľom, ktorí zamestnávali osoby so zdravotným postihnutím na chránených pracoviskách/dielňach.

9. Podpora zdravia pri práci

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ so sídlom v Čadci sa každoročne zapája počas „Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci“ aktívnou účasťou, a to poskytovaním poradenstva, konzultácií v oblasti ochrany zdravia pri práci, v 43. kalendárnom týždni v roku. Informácia o „dni otvorených dverí“ bola uverejnená na webovej stránke úradu. Záujem o túto akciu prejavilo 51 účastníkov, ktorí boli oboznámení aj o medzinárodnej kampani organizovanej Európskou agentúrou pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na roky 2023 – 2025, ktorá prebieha pod názvom „Bezpečná a zdravá práca v digitálnej dobe“. V rámci spolupráce s oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu boli použité zdravotno – výchovné materiály u najväčšieho zamestnávateľa v regióne (Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto), u ktorého počas konania svetového dňa zdravia, tieto materiály boli využité na osvetu.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Tabuľka č. 13a

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Čadca OPPL	0	165 hodín	0	0	0	3

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty

- názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti, napr.

- členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách
- besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Medzi iné činnosti zaraďujeme aktivitu na internetovej stránke RÚVZ Čadca, kde v rámci Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola uverejnená informácia týkajúca sa „Dňa otvorených dverí“ a propagácie medzinárodnej kampane organizovanej Európskou agentúrou pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na roky 2023 – 2025, ktorá prebieha pod názvom „Bezpečná a zdravá práca v digitálnej dobe“. Medzi iné činnosti zaraďujeme aj odborné prednášky s témou: „Ochrana zdravia zamestnancov pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu“ a „Kontrola pracovných podmienok zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk“, prezentované pracovníkmi oddelenia pre zamestnancov RÚVZ v Čadci a aj pre iných zdravotníckych pracovníkov.

V rámci pregraduálneho vzdelávania boli poskytnuté 8 študentkám prvého stupňa vysokoškolského vzdelania v odbore verejné zdravotníctvo – Trenčianska univerzita v Trenčíne praktické a odborné skúsenosti.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam)
Žilinský	Čadca	MOLITAS, spol. s r.o., Raková 271, 023 51 Raková Prevádzka: Výrobnno-skladovací objekt MOLITAS, 023 51 Raková 271 Dátum kontroly: 11.07.2023

V zmysle dohody o spolupráci a koordinácii činností uzavretej ÚVZ SR a NIP bola v roku 2023 vykonaná po vzájomnej dohode a aktuálnej potreby spoločná dozorná aktivita s Inšpektorátom práce Žilina u právnickej osoby: MOLITAS, spol. s r.o., Raková 271, kde práca súvisiaca so spracovaním PUR peny pre rôzne segmenty trhu, najmä pre oblasť výroby čalúneného nábytku, bola vedená v druhej kategórii prác s faktormi: hluk, chemické faktory, fyzická záťaž pri práci - manipulácia s bremenami.

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na zabezpečenie plnenia povinností pri ochrane zdravia zamestnancov pri práci podľa § 30 zákona č. 355/2007 Z. z. v nadväznosti na plnenie ustanovení nariadenia vlády SR č. 115/2006 Z. z., nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z., nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 391/2006 Z. z. V zápisnici zo štátneho zdravotného dozoru boli spísané nedostatky a ich odstránenie so stanovenou lehotou. Povinnosti sa týkali posúdenia zdravotného rizika z expozície chemickým faktorom pri práci a fyzickej záťaži pri ručnej manipulácii s bremenami a na základe výsledkov tohto posúdenia mal zamestnávateľ zabezpečiť vypracovanie písomného posudku o riziku s kategorizáciou práce. So zamestnávateľom bol dohodnutý spôsob a lehota odstránenia nedostatkov. Kópia záznamu zo spoločnej kontroly bola zaslaná na ÚVZ SR, odbor PPL a Inšpektorátu práce v Žiline.

RÚVZ v Čadci v roku 2023 nebol požiadaný o vydanie stanoviska pre udelenie certifikátu „Bezpečný podnik“.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Kontrola vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu (A, B)	Počet uložených opatrení
Žilinský kraj	Č a d c a	0	0	0

Spoločná koordinovaná kontrola orgánmi štátneho dozoru na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných

priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebola vykonaná.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických látok	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických látok) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	10	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín. (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	44	0

* Týka sa prevádzok, u ktorých:

- zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2021).

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z., kde sú zamestnanci exponovaní nebezpečným chemickým faktorom pri výkone prác, bolo v roku 2023 celkom vydaných 10.

Z uvedeného počtu sa jednalo o 4 prevádzky, ktorých priestory boli uvedené do skúšobnej prevádzky z dôvodu objektivizácie nebezpečných chemických faktorov v pracovnom prostredí. V prvom prípade sa jednalo o objektívne posúdenie pevného aerosólu na prevádzke píly, kde sa vykonáva opracovanie a skladovanie guľatiny. V ďalšom prípade išlo o prevádzku povrchovej úpravy kovov s kovoobrábaním, kde si to vyžadovalo objektivizáciu chemických faktorov, a to chemických látok klasifikovaných ako zdraviu nebezpečné, karcinogénov a mutagénov a pevného aerosólu pri práškovom nanášaní farby. V treťom prípade išlo o zväračské pevné aerosóly a iné chemické faktory vznikajúce pri zvaraní a pri používaní paliaceho stroja, ďalej o pevné aerosóly pri obrusovaní zvarov: železo a jeho zliatiny, nakoľko sa jednalo o výrobu kovových konštrukcií. V poslednom prípade sa jednalo o pevný aerosól z opracovania papiera pri spracovaní a výrobe hygienických výrobkov z papiera.

V 4 prípadoch bolo vydané rozhodnutie do prevádzky bez potreby objektivizácie nebezpečných chemických faktorov, nakoľko bolo už vykonané počas skúšobnej prevádzky, v rámci ktorej bolo vykonané aj posúdenie zdravotného rizika s vypracovaním prevádzkového poriadku s posudkom o riziku.

V 2 prípadoch sa jednalo o prevádzky, kde bolo vykonané posúdenie zdravotného rizika z expozície nebezpečným chemickým faktorom pri práci bez objektívneho posúdenia s vypracovaním písomného posudku s kategorizáciou prác a prevádzkového poriadku, a to o prevádzku výroby kovových konštrukcií a zámočníctva a skladu spojovacieho materiálu.

V roku 2023 nebolo RÚVZ v Čadci vydané rozhodnutie na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami v zmysle § 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.

Rozhodnutie na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a prepravou chemických karcinogénov na pracovisku podľa § 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vydané 2 krát. V jednom prípade sa jednalo o zamestnávateľa zaoberajúceho sa veľkoobchodom a spracovaním drevnej hmoty, kde na pracovisku štiepania drevnej hmoty sú zamestnanci exponovaní prachu z tvrdého dreva (dub, buk) a v druhom prípade išlo o zdravotnícke zariadenie na pracovisku analytického laboratória, kde sú zamestnanci exponovaní 35 % formaldehydu pri príprave 4 % roztoku formaldehydu využívaného pre uchovávanie biologických vzoriek.

Podľa § 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo celkom vydaných 44 rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

Nesúhlasné rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických v roku 2023 neboli vydané.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	46
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
--	---

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Oznámenia o začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť vykonávaná fyzickými osobami – podnikateľmi a právnickými osobami boli v roku 2023 zaslané 46 krát. V 1 oznámení bola hlásená regulácia živočíšnych škodcov v 3 výrobných prevádzkach a v 45 prípadoch išlo o subjekty nevýrobného charakteru v interiéroch budov ako obchodné prevádzky, zdravotnícke zariadenie, lekárne, školské zariadenie, prevádzky administratívneho charakteru ako banky, poisťovne a 2 krát sa jednalo o deratizačné práce v exteriéri, a to o skládku odpadov a priestory zberného dvora. Všetky zaslané oznámenia obsahovali náležitosti podľa § 52 ods. 4 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. Vo všetkých prípadoch bola regulácia živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť vykonaná prípravkami na to určenými, subjektmi s odborne spôsobilými osobami.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	-	0	0
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Sankčné opatrenia v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z. v roku 2023 neboli uložené.

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)*	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe podnikov kategórie A alebo B (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

RÚVZ v Čadci v priebehu roka 2023 nevydal žiadne vyjadrenia k bezpečnostnej správe podľa § 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.

13. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva na pracoviskách, na ktorých zamestnanci alebo FO – podnikatelia (SZČO), ktoré nezamestnávajú iné osoby, vykonávajú prácu s diizokyanátmi

Tabuľka č. 15e

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci a SZČO ¹⁾ vykonávajú prácu s diizokyanátmi v r. 2023 ²⁾						
RÚVZ	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>predložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Odbornú prípravu vykonala PZS ³⁾	Odbornú prípravu vykonal BT ⁴⁾	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>nepredložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Počet začatých správnych konaní k deliktu podľa § 57 ods. 29 zákona č. 355/2007 Z. z.	V celkovej sume €
Čadca	21	20	1	0	0	0

¹⁾ SZČO - fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby

²⁾ Povinnosť zamestnávateľa a SZČO zabezpečiť odbornú prípravu na prácu s diizokyanátmi je účinná od 24.08.2023 (§ 63o zákona č. 355/2007 Z. z.).

³⁾ Lekár, verejný zdravotník alebo zdravotnícky pracovník pracovnej zdravotnej služby

⁴⁾ Bezpečnostný technik

V septembri a v októbri 2023 bol vykonaný štátny zdravotný dozor na pracoviskách, na ktorých zamestnanci a fyzické osoby – podnikatelia, ktoré nezamestnávajú iné osoby, vykonávali práce s diizokyanátmi. Celkom bolo kontrolovaných 21 subjektov, z toho bolo 5 právnických osôb (zamestnávateľov) a 16 samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré vykonávali prácu s diizokyanátmi na pracovisku 1 kontrolovaného subjektu. Všetky kontrolované subjekty predložili záznam o absolvovaní odbornej prípravy na prácu s diizokyanátmi. Išlo o 22 zamestnancov a 16 SZČO. Nedostatky v odbornej príprave s predložením písomného záznamu v kontrolovaných subjektoch neboli zistené.

14. Personalistika

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odborov (oddelení) preventívneho pracovného lekárstva k 31. decembru 2023								
RÚVZ	Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		Spolu
		zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
Čadca	0	4	0	1	0	0	0	5

VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejného zdravotníctva (Bc., Mgr.)

VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov)

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

K personálnym zmenám obsadenia oddelenia oproti roku 2022 nedošlo.

HYGIENA VÝŽIVY

Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

Tabuľka č. 1 Personálne obsadenie pracoviska hygieny výživy

RÚVZ Čadca	Celkový počet zamestnancov	VŠ II. stupňa /IVŠ	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
			AHE/DAHE		
	6	3/2	0 / 1	0	1

V roku 2023 na oddelení hygieny výživy pracovalo celkom 6 zamestnancov, z toho 1 vedúci – VŠ II. stupňa - IVŠ, 2 Mgr. - VZ, 1 PhDr. a Mgr. – VZ, 1 DAHE, 1 VŠ II. stupňa – IVŠ. Oproti roku 2022 bol od 07. 2023 navýšený počet zamestnancov o 1 Mgr. – VZ.

1. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Odborní zamestnanci hygieny výživy a bezpečnosti potravín sa zúčastňujú vzdelávacích aktivít v súlade so spracovaným plánom vzdelávania zamestnancov a účasť bola zabezpečená aj prostredníctvom ponuky iných vzdelávacích aktivít počas celého roka. Účasť bola zabezpečená na rôznych školiacich akciách a to aj mimo územia SR, tak ako je uvedené v tabuľkovom spracovaní.

V roku 2023 bola účasť zabezpečená na nasledovných vzdelávacích akciách:

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamest.
Zabezpečenie laboratórnej surveillance patogénov vo verejnom zdravotníctve	odborné školenie	06. - 07.02. 2023	online	ÚVZ SR	5
Celoslovenská porada pracovníkov vykonávajúcich štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami	pracovná porada	15.- 16.02. 2023	Spišská Nová Ves	ÚVZ SR	1
Výkon úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi prichádzajúcimi do kontaktu s potravinami (FCM)	odborný seminár	15.03.2023	online	ÚVZ SR/ RÚVZ Poprad	5

Celoslovenská pracovná porada odborných pracovníkov hygieny výživy	pracovná porada	15.- 16.06. 2023	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Odborné školenie zamestnancov oddelení/odborov hygieny výživy - audit	odborné školenie	21.06.2023	RÚVZ Banská Bystrica	ÚVZ SR/ RÚVZ Banská Bystrica	4
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení hygieny výživy Žilinského kraja	pracovná porada	11.07.2023	RÚVZ Žilina	RÚVZ Liptovský Mikuláš	1
Pracovné stretnutie vedúcich odborných pracovníkov a pracovníkov oddelení hygieny výživy RÚVZ Žilinského kraja – zosúladenie postupov používateľov IS ÚVZ v hygieny výživy	pracovné stretnutie	11.07.2023	RÚVZ Žilina	RÚVZ Liptovský Mikuláš /RÚVZ Žilina	4
Celoslovenské školenie zamestnancov k začiatku používania nového systému KV IS UVZ	odborné školenie	19.09.2023	RÚVZ Žilina	ÚVZ SR	2
Prax a trendy služobného hodnotenia II	webinár	07.12.2023	online	Rada pre štátnu službu	2
BTSF-Training on Course on Food Contact Material in Bratislava	tréning	20.11.-23.11. 2023	Bratislava	Julie Thoumenti aets – consultants, Francúzsko	1
Postupy k zavádzaniu IS v hygieny výživy	webex	podľa požiadavky gestorov január	online	ÚVZ SR	6

		až december 2023			
--	--	------------------------	--	--	--

Interné vzdelávacie akcie HV:

Odborné semináre zamestnancov RÚVZ Čadca	interné odborné semináre pre zamestnancov RÚVZ v Čadci v zmysle stanoveného harmonogramu a podľa tém stanovenými jednotlivými odbornými pracoviskami	február až december 2023	RÚVZ Čadca	RÚVZ Čadca	6
Porady oddelenia	porada, inštruktáž	január až december 2023	RÚVZ Čadca	Oddelenie HV, BP a KV	6

V roku 2023 pripravili odborní zamestnanci **3 prednášky**, z ktorých jedna bola zameraná na odbornú spôsobilosť na výkon epidemiologicky závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu epidemiologicky rizikových potravín – zmrzlina v súvislosti s uvádzaním na trh technologického zariadenia s novými pracovnými postupmi. Druhá prednáška bola o problematike bezpečnosti potravín a dodržiavanie OVD v zariadeniach typu DSS a CSS. Tretia prednáška sa týkala hodnotenia bezpečnosti kozmetických výrobkov s podaním vysvetlenia podmienok na označovanie.

Aktivity v médiách

Počet vstupov – **1** - v spolupráci s oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu boli spracované podklady k článku s problematikou zníženia príjmu soli, ktorý bol zverejnený v printových médiách.

Iné odborné činnosti

Konzultačná a poradenská činnosť: 2 820, jednalo sa hlavne o poradenstvo v uplatňovaní aktuálne platných právnych predpisov, požiadaviek na umiestnenie strojov a zariadení s novými technologickými postupmi, posudzovanie priestorov a zhodnotenie hygienických podmienok pri kolaudačných konaniach. Najviac konzultácií bolo zaznamenaných na výklad novely zákona č. 355/2007 Z. z., § 13 a to v časti - posudzovacia činnosť. Naďalej sú prevádzkovatelia pri podávaní žiadostí alebo oznamovaní činnosti zmätení v správnosti uplatnenia postupu. Rovnako pri spolupráci s orgánmi štátnej a verejnej správy bola podávaná konzultácia práve z dôvodu rozdielneho výkladu citovaného § a zákona. Výrazná časť konzultácií bola zameraná na poskytnutie informácií k zabezpečeniu PZS. Vzhľadom k tomu,

že RÚVZ Čadca je hraničným okresom, opakovane boli podávané konzultácie aj iným štátnym príslušníkom – PR, ČR, ktorí dovážajú potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu a vykonávajú predajnú činnosť hlavne počas konania hromadných podujatí. Za účelom zriadenia nízko kapacitných DSS rodinného typu bolo poskytnutých 5 konzultácií k návrhom a k spracovaniu projektových dokumentácií.

Členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov - **5** zamestnancov, **229** vydaných osvedčení, **8** duplikátov.
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov – **3** zamestnanci.

Metodické vedenie študentov:

Pracovníci oddelenia hygieny výživy zabezpečili v roku 2023 odbornú prax pre **8** študentov vysokých škôl. Išlo o študentov odboru verejné zdravotníctvo.

3. Rozbor činnosti

3. 1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Čadci, oddelenie hygieny výživy v rámci územnej pôsobnosti vykonáva štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v dvoch okresoch, a to v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto. Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“)

3. 1. 1 Posudková činnosť

Posudková činnosť v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. zahŕňa výkon štátneho zdravotného dozoru hlavne v rámci územného konania. V mnohých prípadoch sú posudzované projektové dokumentácie na základe žiadostí právnych subjektov. Ďalej sú vybavované žiadosti o vydanie záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavby, ale i k zmene účelu v užívaní stavieb.

V posudkovej činnosti boli v roku 2023 vydané **2 záväzné stanoviská k územnému konaniu**, **6 záväzných stanovísk ku kolaudácii priestorov** a **5 záväzných stanovísk k zmene využitia priestorov**. Vydaných bolo **47 rozhodnutí o uvedení priestorov do prevádzky**, voči ktorým nebolo podané žiadne odvolanie, taktiež nebolo vydané nesúhlasné rozhodnutie. Bolo vydaných **10 rozhodnutí o prerušení konania pri nespĺnených hygienických požiadavkách** a to bez predloženia dokladu o ich odstránení. Len v **1 prípade bolo konanie zastavené**.

Na úseku potravinárskej činnosti bolo v roku 2023 v rámci posudkovej činnosti poskytnutých spolu **728 odborných konzultácií**. Najčastejšie zaznamenané konzultácie boli na zabezpečenie podmienok dispozičného riešenia tak, aby bolo vylúčené kríženie čistých a nečistých prác, na správnosť vypracovanej dokumentácie SVP a možnosť predĺženia D.S. a LMT.

Iné výkony:

V roku 2023 bolo na základe žiadostí podnikateľských subjektov vydaných **7 odborných stanovísk** týkajúcich sa posúdenia **projektových štúdií**, z ktorých **1 stanovisko bolo nesúhlasné** z dôvodu, že v predloženej projektovej dokumentácii bolo značné kríženie čistých a nečistých prác pri výrobe epidemiologicke rizikových výrobkov, chýbali skladovacie priestory a dispozičné členenie nebolo plynulé. Ďalej bolo vydaných **15 odborných stanovísk** v súvislosti s **rozšírením sortimentu**, z toho **1 stanovisko nesúhlasné**. Dôvodom vydania nesúhlasného odborného stanoviska k rozšíreniu sortimentu bolo nezabezpečenie hygienických požiadaviek na prípravu pokrmov pre poskytovanie cateringových služieb. V **1 prípade bolo vydané stanovisko k VZN** na základe žiadosti obce o schválenie trhového miesta.

V roku 2023 bolo ďalej vykonaných **1 893 iných výkonov**, kde sú zaradené správne konania – pokuty, uloženie opatrení na mieste výkonu kontrol, vydanie pokynov rozhodnutím, úhrady nákladov, podklady k rozhodnutiam podľa zákona o informáciách, ďalej hore spomenuté odborné stanoviská, podklady k osvedčeniam, audity, spracovanie údajov pre databázu EFSA a ICSMS, hlásenia RASFF a RAPEX, správy z mimoriadnych kontrol, podnety, odborné stanoviská k legislatíve a všetky ostatné výkony oddelenia.

Podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov boli poskytnuté informácie **2 žiadateľom** s vydaním **2 rozhodnutí**. V ďalších **2 prípadoch** sa oddelenie hygieny výživy podieľalo na sprístupnení informácií poskytnutím odborných podkladov.

Z hľadiska významnosti bola odsúhlasená 1 pražiareň kávy a naďalej ostáva v jednaní zriadenie prevádzky k výrobe výživových doplnkov. V rámci sektoru DSS bolo odsúhlasené nové zariadenie v správe mesta typu DSS.

3.1.2 Kontrolná činnosť

a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. v roku 2023 RÚVZ so sídlom v Čadci vykonaných **677 kontrol** vrátane kontrol pri uvádzaní priestorov do prevádzky a kontrol vykonaných na základe oznámenia o začatí prevádzky (priestory, pre ktoré už bolo vydané rozhodnutie a došlo k zmene prevádzkovateľa bez zmeny podmienok prevádzky).

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný podľa plánu, na základe žiadostí a podaných oznámení. Plán kontrol bol splnený a k jeho výraznému prekročeniu v počte prispel výkon kontrol vo večerných hodinách a v čase pracovného voľna počas konania hromadných akcií.

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný pravidelne, podľa dostupnosti vozidiel a pri kontrolách boli v maximálnej miere používané jednotné zápisnice spracované ÚVZ SR.

b) kontroly podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov:

Podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov bolo pracoviskom hygieny výživy v roku 2023 vykonaných **204 kontrol**. Kontroly boli ciele zamerané na dodržiavanie zákazu fajčenia v potravinárskych prevádzkach, najmä v zariadeniach spoločného stravovania s prípravou a podávaním pokrmov, vrátane tých, ktoré majú oddelenú časť pre fajčiarov, ďalej dodržiavanie zákazu fajčenia v prevádzkach rýchleho občerstvenia, dodržiavanie zákazu fajčenia v predajniach, na pracoviskách (výrobne a pod.).

Pri kontrolách nebolo zistené porušovanie ustanovení uvedeného zákona. Počas výkonu kontrol bola v II. polroku uplatňovaná samostatná zápisnica spracovaná ÚVZ SR.

c) kontroly na základe podnetov / sťažností:

V roku 2023 bolo oddelením hygieny výživy a bezpečnosti potravín prijatých celkovo **11 podnetov**. Podnety boli riešené najmä na základe poukázania na nevyhovujúcu prevádzkovú hygienu v ZSS, znečistené zariadenia pre osobnú hygienu zákazníkov, v jednom prípade i na podozrenie na predaj pančovaného alkoholu a v jednom prípade okrem nedostatkov v prevádzkovej hygiene i na použitie surovín po uplynutí DS na výrobu pokrmov. Ďalej podnety poukazovali na výskyt tráviacich ťažkosti po konzumácii pokrmov rýchleho občerstvenia, v jednom prípade i na prítomnosť hmyzu v hamburgeri. 1 podnet bol riešený v spolupráci s oddelením HŽPaZ, a to v ZSS s poskytovaním stravovacích, ubytovacích a wellness služieb na trase cestovného ruchu, pričom v ňom bolo poukázané na závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene, chýbajúcu dokumentáciu, na manipuláciu s potravinami pracovníkmi bez zdravotných preukazov a na používanie vody, ktorá nezodpovedá požiadavkám pitnej vody. Boli zaznamenané i podnety týkajúce sa predaja potravín formou web stránky poskytujúcej služby svadobnej agentúry s poukazaním na predaj nesprávne označených čokoládových výrobkov a na ich prebaľovanie. Podnet vo veci nedodržovania osobnej a prevádzkovej hygieny pri predaji potravín na ČS PHM bol na základe poznatkov štátneho zdravotného dozoru z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti podľa zák. č. 355/2007 Z. z. postúpený Ministerstvu dopravy a výstavby SR - Oddelenie oblastného hygienika Žilina. S cieľom ochrany verejného zdravia a bezpečnosti potravín boli riešené i podnety podané anonymne. Pri zistení opodstatnenosti podnetov boli následne uložené sankcie v zmysle platnej legislatívy.

Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo riešených **8 podnetov** a **3 podnety boli riešené podľa zákona č. 152/1995 Z. z.** Z celkového počtu 11 podnetov bol **7 podnetov opodstatnených, 3 neopodstatnené** a **1 podnet bol postúpený** z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti na riešenie príslušnému orgánu.

Tabuľka č. 3 Kontrolná činnosť pracoviska hygieny výživy na základe podnetov/sťažností

Druh zariadenia	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, postúpené, v riešení
ZSS	8	6	2	-
Výrobcovia	-	-	-	-
Dopravcovia a distribútori	-	-	-	-
Hypermarkety supermarkety	-	-	-	-
Malé a stredné predajne	-	-	-	-
Baliarne	-	-	-	-
Iné:				
- Predaj potravín na ČS PHM	1	-	-	1
-E-shop predaj potravín	2	1	1	-
Spolu:	11	7	3	1

3.2 Úradná kontrola

Plán výkonu ÚK je každoročne aktualizovaný na základe výsledkov z predchádzajúceho obdobia vrátane zohľadnenia stupňa rizika potravinárskeho podniku. Vztahuje sa na dva okresy v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Čadci, a to okres Čadca a Kysucké Nové Mesto. Zohľadňuje podmienky regiónu so zameraním na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok v súlade s Nariadením (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2017/625, so zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Údaje spracované vo výročnej správe vychádzajú z plánu úradnej kontroly stanoveného na rok 2023, ktorý zahŕňa podmienky a požiadavky uvedené vo Viacročnom národnom pláne úradných kontrol potravín Slovenskej republiky. Výkon úradných kontrol ďalej zahŕňa plnenie mimoriadnych úloh v rámci hlásení a oznámení o výskyte zdraviu škodlivých potravín a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami v RASFF a riešenie podnetov.

Zavedením nového IS bola overená databáza prevádzkovateľov potravinárskych podnikov. Zrealizované boli všetky úpravy v súlade s pokynmi gestora. Naďalej pokračujeme v zasielaní rozhodnutí na vedomie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Čadci a obdobne odstupujeme oznámenia prevádzok, ktoré spadajú do registrácie RVPS.

Hlavným strategickým cieľom výkonu ÚK je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany verejného zdravia a záujmov spotrebiteľov v dozorovanom území, a to dôslednou integrovanou kontrolou celého potravinového reťazca.

ÚK boli vykonávané v súlade s ustanovením kompetencií § 23 ods. 2 zák. č. 152/1995 Z. z. s použitím vzorových zápisníc.

Pri výkone úradných kontrol bola pozornosť sústredená na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. Šetrenie oznámení Rýchleho výstražného systému s uplatnením príslušných opatrení
7. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami, táto časť vyhodnotenia je realizovaná podľa samostatnej osnovy s odoslaním gestorovi RÚVZ Poprad.

Spracovaný plán úradných kontrol, plán výkonu auditov a plán odberu vzoriek na rok 2023, ktorý vychádzal z MANCP, bol aj po náročných úpravách v plnom rozsahu splnený. Najčastejšou formou sankcií podľa zákona č. 152/1995 Z. z. boli blokové konania a uplatnenie opatrení, ukladané na základe posúdenia zistení s ohľadom zabezpečiť maximálnu mieru bezpečnosti potravín a vylúčiť opakovanie porušení zo strany prevádzkovateľa.

Počet kontrol: 1 148

Uvedené kontroly boli vykonané v 344 registrovaných prevádzkach.

V roku 2023 boli okrem plánovaných kontrol vyhlásené hlavným hygienikom Slovenskej republiky **3 mimoriadne ciele kontroly**: kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023, kontroly zamerané na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v ZSS a mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín, pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike). Kontroly boli vykonané v zmysle usmernení ÚVZ SR so spracovaním výsledkov podľa požiadaviek, zaslaných v stanovených termínoch.

Počet nezhôd so súčasne platnými právnymi predpismi: 220

V porovnaní s predchádzajúcim rokom ide o mierne zhoršenie v počte nezhôd. Uvedené nezhody boli zistené v **106 prevádzkach**.

Najčastejšou príčinou nezhôd vo všeobecnosti boli technické nedostatky v prevádzke označené ako iné (76 nezhôd), v hygiene prevádzky (32 nezhôd), v systéme HACCP/SVP (24 nezhôd), v zistení potravín po dátume minimálnej trvanlivosti resp. dátume spotreby (24 nezhôd) a v skladovaní potravín a surovín (20 nezhôd). Zhoršenie bolo zaznamenané v porovnaní s rokom 2022 v prípade nedostatkov v systéme SVP/HACCP, v hygiene prevádzky a v zistení technických nedostatkov, v označovaní v rámci výsledovateľnosti a v zistení potravín a surovín po uplynutí DS/DMT. Celkovo sa dá konštatovať, že počet nezhôd v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne stúpol a za možnú príčinu možno predpokladať zhoršenú ekonomickú situáciu v podnikateľskom sektore.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

Nebalená zmrzlina

V roku 2023 bolo registrovaných **24 prevádzok** s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny, v ktorých bolo vykonaných **53 kontrol**. Celkom boli zistené **3 nezhody**. Ďalšie kontroly vykonané v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny alebo len s porciovaním a predajom nebalenej zmrzliny, ktoré sú súčasťou zariadení verejného stravovania, sú uvedené v kontrolách ZSS, taktiež zistené nezhody.

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - **1**
- vo vzdelávaní zamestnancov - **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene - **0**
- v odbornej spôsobilosti - **0**
- v zdravotnej spôsobilosti - **1**
- v označovaní - **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**
- v overovaní pôvodu potravín/vysledovateľnosti - **0**
- v skladovaní potravín - **0**
- v manipulácii s potravinami - **0**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - **0**
- iné – **1**

Analýza nezhôd: dodržiavanie zásad SVP, HACCP - evidencia CCP bola predložená dodatočne a chýbalo úplné pokrytie stanovených CCP vlastnou kontrolou, zdravotná spôsobilosť – doklady o preukázaní boli predložené v lehote do 2 dní po vykonaní kontroly, iné – dodatočne predložený certifikát o strojno-technologickom zariadení na výrobu a predaj zmrzliny.

Minerálna a pramenitá voda pre dojčatá – registrované prevádzky – **0**.

Potraviny pre osobitné skupiny (bezgluténové potraviny) – registrované výrobné prevádzky – **0**.

Výživové doplnky, potraviny na osobitné lekárske účely – registrované **2** výrobné prevádzky, vykonané **2 kontroly**, nezhody neboli zistené.

Prídavné látky – registrované prevádzky – **0**.

Výroba aróm – registrované prevádzky – **0**.

Špecializované sklady a distribúcia potravín – registrovaných **10** prevádzok, vykonané **4 kontroly**, nezhody nezistené.

Maloobchod – špecializované predajne potravín, lekárne, drogérie, predajne obalov a predmetov – registrujeme spolu **83 prevádzok** podľa zákona č. 152/1995 Z. z.

Nezhody:

- označovanie – **5**

Analýza nezhôd:

Pri výkone ÚK bolo zistených 5 nezhôd, a to v označení nových potravín v registrovanej špecializovanej predajni potravín a v označení FCM v 2 predajniach obalov a predmetov. V prípade kontroly nových potravín boli nevyhovujúce zistenia v označení postúpené na ďalšie doriešenie miestne príslušným RÚVZ. Zároveň na odstránenie nedostatkov boli uložené (nariadené) opatrenia podľa § 19 ods. 1 a ods. 2, § 20 ods. 9 a ods. 12 zákona č. 152/1995 Z. z. a čl. 138 ods. 1 a ods. 2 písm. c) až i) nariadenia (EÚ) č. 2017/625.

Úradná kontrola materiálov a predmetov určených na kontakt s potravinami v roku 2023

Úradná kontrola v problematike FCM bola cielene zameraná na možné rizikové ukazovatele v závislosti od materiálového zloženia. Cielene je sledovaná špecifická migrácia látok, kontrola podpornej dokumentácie vrátane vyhlásení o zhode, kontrola zameraná na označovanie, vysledovateľnosť, skladovanie a pod. v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004 a jeho vykonávacích predpisov. Zároveň je realizovaný odber vzoriek v zmysle stanoveného plánu pre FCM. Osobitná pozornosť je venovaná kontrolám formou auditu a kontrolám zameraným na dovozcov.

Úradné kontroly vykonané pracoviskom hygieny výživy v roku 2023 prebiehali v nasledovnom rozsahu:

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek (časový harmonogram)
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek
3. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola označenia v súlade s čl. 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004
4. Monitoring a odber materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď.
5. Kontrola zákazu používania nepovolených rastlinných vlákien v plastových materiáloch a predmetoch (napr. bambus, ryžové šupky atď.)
6. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu potravinami
7. Úradné kontroly v potravinárskych prevádzkarňach - s odberom vzorky / bez odberu vzoriek
8. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov, ZSS a potravinárskych prevádzkarní
9. Monitoring inovatívnych obalových materiálov (s možnosťou odberu).

Výskyt a analýza nezhôd

1. Vyhodnotenie úradných kontrol s odberom vzoriek

Pracoviskom hygieny výživy bola v zmysle plánu odberu vzoriek FCM odobratá **1 vzorka**. Vzorka bola vyšetrovaná v NRC Poprad a časový harmonogram bol dodržaný. Bol odobratý termohrnček v maloobchode na vyšetrenie ťažkých kovov – Pb, Cd. V rámci odberu vzorky bol vyplnený záznam o úradnej kontrole. Pôvod odobratého výrobku – Čína. Nezhody v skladovaní zistené neboli. Vyhlásenie o zhode a podporná dokumentácia boli predložené, bez zistenia nedostatkov. Výsledok laboratórnej analýzy odobratej vzorky bol **vyhovujúci**.

Tabuľka č. 4 Druhy odoberaných vzoriek a sledované rizikové ukazovatele v roku 2023

Názov výrobku, materiálové zloženie	Sledované rizikové ukazovatele
BLOCCO termohrnček, 450 ml, nerez oceľ	Pb, Cd

2., 3. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvedenie materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami na trh a kontrola označenia v súlade s čl. 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004

V roku 2023 boli úradné kontroly FCM bez odberu vzoriek vykonávané v súlade s usmernením pre výkon úradných kontrol s použitím kontrolných a kategorizačných listov pre rôzne typy materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami.

Bolo celkom vykonaných **22 cielených ÚK**, ktoré boli vykonané v obchodnej sieti, v zariadeniach spoločného stravovania a vo výrobných potravinárskych prevádzkarňach. Kontrola bola vykonaná i u registrovaného výrobcu PET fliaš. Inšpekcie boli zamerané na skladovanie, označovanie a dostupnosť dokumentácie v súlade s právnymi predpismi – Vyhlásenie o súlade, podporná dokumentácia k vyhláseniu o súlade vrátane kontrol na základe oznámení RASFF.

Nezhody boli zistené v **2 prípadoch** v maloobchode, a to v označovaní. Na odstránenie bolo uložené opatrenie priamo na mieste výkonu ÚK. **Nezhoda** bola zistená i vo výrobe PET fliaš, kde boli zistené technické nedostatky s dohodnutím termínu na ich odstránenie.

a) Miesta kontrol

Tabuľka č. 7 Miesta kontrol

Miesta kontrol	Celkový počet kontrol
maloobchod	14
zariadenie spoločného stravovania	7
výrobca FCM	1

b) Kontrola dokumentácie

Pri výkone ÚK bolo vyhlásenie o súlade vrátane podpornej dokumentácie predložené v 13 prípadoch. Predložená dokumentácia bola bez nedostatkov.

4. Monitoring a odber materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď.

V roku 2023 nebolo zaslané oznámenie k uvedenému bodu.

5. Kontrola zákazu používania nepovolených rastlinných vlákien v plastových materiáloch a predmetoch (napr. bambus, ryžové šupky atď.)

Za účelom kontroly dodržiavania zákazu používania nepovolených rastlinných vlákien v plastových materiáloch a predmetoch prichádzajúcich do kontaktu s potravinami boli v priebehu roku 2023 vykonané 3 kontroly. Kontroly boli vykonané bez odberu vzoriek. Boli skontrolované nasledovné typy výrobkov: fľaša na nápoje, odmerka na nápoje a misa na potraviny, ktorých materiálom zložením bol polypropylén 5. Krajina pôvodu všetkých troch kontrolovaných výrobkov – Nemecko. V kontrolovaných plastových výrobkoch nebol zistený obsah nepovolených rastlinných vlákien.

6. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu potravinami

Výroba FCM nebola zaradená do plánu auditov na rok 2023.

7. Úradné kontroly v potravinárskych prevádzkarňach - s odberom vzorky / bez odberu vzoriek

Výkon úradných kontrol v potravinárskych prevádzkarňach bol vykonávaný v priebehu celého roka 2023 v súlade s usmernením pre výkon úradných kontrol. Z hore uvedeného

celkového počtu 22 ÚK bolo vykonaných 8 úradných kontrol v 7 potravinárskych prevádzkach. Kontroly boli zamerané predloženie dokumentácie ku kontrolovaným výrobkom a boli vykonané bez odberu vzoriek.

Druh potravinárskej výroby	Názov obalového materiálu	Materiálové zloženie
Zariadenie spoločného stravovania	Baliaci papier 45 g + HDPE 6 my	Papier balený + HDPE
Zariadenie spoločného stravovania	Sulfátový baliaci papier – balený 45 g	Sulfátový papier – vosk SASOLWAX
Zariadenie spoločného stravovania	Baliaci papier balený	95 % recyklát
Zariadenie spoločného stravovania	Baliaci papier – pergamentná náhrada	Pergamentná náhrada
Zariadenie spoločného stravovania	Baliaci papier 45 g + HDPE 6 my	Papier balený + HDPE
Lahôdkársky výroba	COVPRA – obdĺžnikové veko	Polypropylenová fólia
Lahôdkársky výroba	COVPRA – obdĺžniková miska	Polypropylenová fólia

a) Laboratórne vyšetrenie (odobratých vzoriek) - 0

b) Miesta kontrol

Kontroly boli najčastejšie vykonávané v zariadeniach spoločného stravovania.

Tabuľka č. 9 Počet vykonaných kontrol v potravinárskych prevádzkarňach

Typ potravinárskej prevádzkarne	Počet vykonaných kontrol
Lahôdkárska výroba	2
Zariadenie spoločného stravovania	5

c) Skladovanie

Výkonom ÚK neboli zistené nedostatky v skladovaní.

d) Kontrola dokumentácie

V predložených vyhláseniach nebol zistený nesúlad.

e) Kontrola strojného zariadenia používaného v potravinárskych prevádzkarňach

V kontrolovaných potravinárskych prevádzkarňach sa na balenie vyrábaných potravín strojové zariadenie nepoužíva.

8. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov, ZSS a potravinárskych prevádzkarní

Nadalej i v roku 2023 sme registrovali 2 výrobné prevádzky - výrobu PET fliaš a výrobu plastových a kovových výrobkov. Výrobná časť prevádzky výroby PET fliaš bude v nasledujúcom období premiestnená do nových priestorov, ktorých dispozičné členenie bolo predmetom konzultácie. Vo výrobní plastových a kovových výrobkov neboli zistené nedostatky, výrobná je v prevádzke iba po obdržaní objednávok na množstvo a druh požadovaného sortimentu.

9. Monitoring inovatívnych obalových materiálov (s možnosťou odberu)

V roku 2023 nebol zistený výskyt inovatívnych a inteligentných obalových materiálov.

Prehľad udelených sankcií:

Z dôvodu zistenia nesprávneho označenia FCM bolo na odstránenie zistených nedostatkov a v záujme ochrany zdravia spotrebiteľov v **2 prípadoch** uložené opatrenie podľa § 19 ods. 1 a ods. 2, § 20 ods. 9 a ods. 12 zákona č. 152/1995 Z. z. a čl. 138 ods. 1 a ods. 2 písm. písm. d) a g) nariadenia (EÚ) č. 2017/625

Systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá - Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF)

Potraviny – hlásenia – **0** - počet kontrol – **0**

Materiály a predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami – oznámenia o nevyhovujúcich výrobkoch

– počet oznámení – **2** - počet kontrol – **5**

Sklenený pohár s dekoráciou „CAPUCCINO“ – migrácia kadmia a olova (ťažké kovy) – laboratórnou analýzou bolo zistené uvoľnenie viac ako 15 mg olova, pričom maximálna povolená hodnota je 2 mg. V prípade kadmia sa zistilo uvoľňovanie viac ako 3 mg, pričom limitná hodnota je 0,2 mg. Na zistenie výskytu nevyhovujúceho výrobku, prípadného uloženia opatrení, zabezpečenia jeho stiahnutia z predaja, likvidácie, prípadne vrátenia dodávateľovi a zabezpečenia informovania spotrebiteľov o zakúpení nevyhovujúceho výrobku a možnosti jeho vrátenia boli vykonané oddelením HV, BP a KV 2 ciele kontroly bez zistenia výskytu nevyhovujúceho výrobku.

TORO BAKING – silikónové košíčky na muffiny – zvýšený obsah prchavých látok – podľa vykonaných skúšok testovaná vzorka nespĺňala požiadavky v parametri obsahu prchavých látok. Limit pre prchavé látky je 0,5 %, laboratórna hodnota zistená Národným referenčným laboratóriom pre materiály prichádzajúce do kontaktu s potravinami na RÚVZ so sídlom v Poprade bola 0,749 %. Pracovníkmi oddelenia HV, BP a KV boli vykonané 3 kontroly bez zistenia výskytu nevyhovujúceho výrobku.

3.2.2 Kontrola v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS) vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

V roku 2023 bolo evidovaných **748 zariadení spoločného stravovania**. Celkom bolo v uvedenom sektore skontrolovaných **298 subjektov**, vykonaných bolo **1 055 kontrol**. Nezhody boli zistené u **99 subjektov**. Celkom bolo zistených **211 nezhôd**.

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS:

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **23**
- vo vzdelávaní zamestnancov - **1**
- v hygiene prevádzky - **32**
- v osobnej hygiene - **1**
- v odbornej spôsobilosti - **6**
- v zdravotnej spôsobilosti - **7**
- v označovaní - **8**

- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **24**
- v overovaní pôvodu potravín/vysledovateľnosti - **10**
- v skladovaní potravín - **20**
- v manipulácii s potravinami - **1**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - **4**
- iné – **74**

Analýza najčastejších nezhôd

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nepravidelne vedená evidencia HACCP, chýbajúca evidencia o vlastnej kontrole uskladňovania surovín a hotových pokrmov
- **vo vzdelávaní zamestnancov, v odbornej spôsobilosti** – dodatočne doložené doklady o odbornej spôsobilosti, nedostatočne vedená dokumentácia o zabezpečovaní školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín
- **v hygiene prevádzky** - križenie čistej a nečistej časti, znížená prevádzková hygiena, nezabezpečovanie a chýbajúca kontrola čistoty zariadenia a prevádzkových priestorov prevádzkovateľom, uloženie pracovných pomôcok na čistenie prevádzky v sklade potravín
- **v osobnej hygiene** - znečistený pracovný odev, chýbajúca pokrývka hlavy
- **v zdravotnej spôsobilosti** – dodatočne doložený zdravotný preukaz, predložený zdravotný preukaz po uplynutí platnosti
- **v označovaní** – uskladnenie a použitie surovín bez označenia alebo bez označenia v slovenskom jazyku, neprehľadne uvedený obsah alergénov v pokrmoch na jedálnom lístku
- **potraviny po DS/DMT** – skladovanie potravín po DS v chladiacom zariadení a v priestoroch suchého skladu spoločne s ostatnými potravinami, nedodržanie lehoty spotreby pokrmov po tepelnej úprave a pri rozpracovaných surovinách, použitie surovín a potravín po uplynutí DS/DMT na prípravu pokrmov
- **v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti** – dodatočne doložené doklady o pôvode surovín, nesplnená povinnosť nahlásenia príjmu priamej zásielky potravín živočíšneho pôvodu, dodatočne predložený zoznam o dodávateľoch potravín
- **v skladovaní potravín** – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, chýbajúca evidencia o podmienkach skladovania, nepovolené zmrazovanie potravín a surovín dodaných v chladenom stave, zamrazovanie hotových jedál, nedodržanie mikroklimatických podmienok v suchom sklade
- **v manipulácii s potravinami** – nepoužívanie jednorazových rukavíc a náradia pri manipulácii s nebalenými potravinami
- **iné** – znečistenie stien a stropov, nedostatočné strojno-technologické vybavenie, nevyhovujúci technický stav prevádzky, ťažko umývateľné povrchy podláh, nevyhovujúci technický stav zariadení na osobnú hygienu zamestnancov, nezabezpečená pravidelná výmena lapačov tukov

Lahôdkárska výroba a predaj LV- 2 výrobné prevádzky, ktoré patria do našej registrácie, keďže v obidvoch prípadoch nadväzuje na výrobu predaj týchto výrobkov, a to v zariadeniach typu rýchle občerstvenie a bufet. Zistené nezhody v 1 z prevádzok sú uvedené v časti ZSS. Jednalo sa o nedostatky v dokumentácii SVP, v označovaní finálnych výrobkov a iné - technické nedostatky, za čo bola prevádzkovateľovi udelená sankcia s dohodnutím krátkych termínov na odstránenie nedostatkov s následnou opakovanou úradnou kontrolou.

Cukrárenská výroba – v regióne evidujeme **4 cukrárenské výrobne** s nadväznosťou na predaj, ktoré sú v IS evidované v ZSS. Taktiež vykonané kontroly sú zahrnuté v časti ZSS, pričom **neboli zistené nezhody**.

3.2.3 Audity potravinárskych prevádzok podľa čl. 14 písm. i) nariadenia EP a Rady (ES) č. 2017/625 o úradných kontrolách

Z naplánovaných a zrealizovaných **3 auditov** bol 1 audit vykonaný vo verejnom reštauračnom zariadení, 1 audit v zariadení typu DSS a 1 audit vo výrobe výživových doplnkov. Nezhody boli zistené len v jednom zariadení, a to v reštauračnom type. Boli zistené 4 nesystémové nezhody, a to chýbajúce sitá na otvárateľných oknách, nevyhovujúce odvetranie výrobnjej časti prevádzky, dodatočne predložená dokumentácia o prijíme surovín a dokladov o odbornej spôsobilosti.

O zistených nedostatkoch boli spracované protokoly, prijaté opatrenia a dohodnuté termíny na odstránenie s prevádzkovateľom. Následná kontrola preukázala ich odstránenie v plnom rozsahu. Všetky tri audity preukázali uplatňovanie systému bezpečnosti výrobného procesu pokrmov, ktorý možno hodnotiť ako bezpečný.

3.3 Zdravotná bezpečnosť potravín

V roku 2023 bolo odobratých celkom **280 vzoriek**, z toho **194 vzoriek potravín vrátane pokrmov**, **64 sterov z prostredia**, **1 vzorka materiálov a predmetov určených na styk s potravinami**, **18 vzoriek kozmetických výrobkov** a **3 vzorky pitnej vody**.

Plán odberu vzoriek s rozsahom laboratórných analýz bol stanovený v spracovanom aktualizovanom pláne MANCP, laboratórne analýzy vzoriek boli vykonané laboratórnou zložkou RÚVZ so sídlom v Žiline.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

V roku 2023 bolo **168** vzoriek potravín odobratých a vyšetrených na **mikrobiologické ukazovatele**. Z tohto počtu bolo **11 vzoriek nevyhovujúcich**, čo predstavuje **6,55 % závadnosť**.

Vo vyšetrovaných vzorkách potravín boli mikrobiologicky izolované nasledovné mikroorganizmy:

- E. coli – 1 vz. lahôdkarského výrobku
- Plesne - 1 vz. cukrárskeho výrobku
- Kvasinky – 2 vz. zmrzliny
- Koliformné baktérie – 5 vz. zmrzliny, 1 vz. cukrárskeho výrobku, 2 vz. hotových pokrmov
- Bacillus cereus – 1 vz. zmrzliny

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek potravín bolo najviac mikrobiologicky nevyhovujúcich vzoriek v porovnaní s ostatnými vzorkami zaznamenaných v prípade zmrzliny (3,57 %), cukrárskeho výrobku a hotových pokrmov (1,19 %) a lahôdkarských výrobkov (0,59 %).

Mikrobiologicky boli vyšetrené nasledovné komodity:

- celkový počet vyšetrených lahôdkarských výrobkov: – **16**, z toho **1** vyšetrená vzorka **nevyhovovala**, čo je 6,25 % závadnosť. Vzorka nevyhovovala z dôvodu prekročenia hodnôt **E.coli**.

- celkový počet vyšetrených cukrárskych výrobkov: – **15**, z toho **2** vyšetrené vzorky **nevyhovovali**, čo predstavuje 13,33 % závadnosť. Vzorky nevyhovovali z dôvodu obsahu **plesní a koliformných baktérií**.
- celkový počet vyšetrených zmrzlín: – **35**, z toho **6 vzoriek nevyhovovalo**, čo je závadnosť 17,14 %. Dôvodom nevyhovujúcich výsledkov bol zvýšený obsah **kvasiniek, koliformných baktérií a Bacillus cereus**.
- celkový počet vyšetrených hotových pokrmov: – **68** (vrátane vibrio spp. 1 vz), z toho **2** vzorky **nevyhovovali**, čo je 2,94 % závadnosť, a to z dôvodu prekročenia hodnôt **koliformných baktérií**.
- celkový počet vyšetrených pokrmov rýchleho občerstvenia: - **10**. Z uvedeného počtu boli všetky vzorky vyhovujúce.

Potraviny na výživu dojčiat a malých detí, potraviny na osobitné výživové účely a výživové doplnky:

Potraviny na výživu dojčiat a malých detí - **8** (z tohto počtu bolo 7 vzoriek vyšetrených na mikrobiolog. riziko, 1 vzorka – potravina na osobitné lekárske účely –určená pre dojčatá, vyrobená mimo SR)

Potraviny na osobitné výživové účely (dietetické potraviny na osobitné výživové účely pre deti od 3 rokov a pre dospelých) - **1**

Výživové doplnky: 6

- Výživové doplnky s obsahom mezofilných baktérií mliečneho kvasenia – **1**
- Výživové doplnky – výroba: 2 (obsahujúce rastlinnú zložku – 1, vitamínový VD – 1)
- Výživové doplnky, ktoré boli vyrobené na Slovensku – **3**

Čerstvé kuracie mäso – **3** (2 vzorky na Salmonellu sp., 1 vzorka – priama dodávka – Salmonella sp.)

Ostatné: čerstvé šťavy – **3** vzorky – odobraté v rámci spolupráce s MPRV SR na výskyt verotoxigénnych baktérií E. coli, ktoré boli vyšetrené i na obsah Listerie monocytogenes.

syrová labužnícka nátierka – **1** vzorka – v rámci šetrenia zvýšeného výskytu hnačkových ochorení u klientov v CSS Kamence, Kysucké Nové Mesto.

mliečna čokoláda - **2** vzorky - odobraté ako surovina používaná pri výrobe cukrárskych výrobkov v Cukrárskej výrobni Miami, Čadca

Kontrola a nezhody z hľadiska označenia:

Kontrola označenia potravín – nových a nepovolených nových potravín (bez odberu vzoriek) - **4 kontroly**, pričom v **troch prípadoch** boli zistené nedostatky a bolo postupované v zmysle platných právnych predpisov, zistenia boli postúpené na ďalšie doriešenie miestne príslušným RÚVZ a boli uložené uplatnenia opatrení na mieste - príkaz na stiahnutie z trhu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2, § 20 ods. 9 a ods. 12 zákona č. 152/1995 Z. z. a čl. 138 ods. 1 a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2017/625.

Kontrola označenia výživových doplnkov a oznamovacej povinnosti – **2 kontroly**, bez nedostatkov

Oproti stanovenému plánu odberu vzoriek 2 hotových pokrmov s obsahom surových rýb na prítomnosť vibrio spp. bola odobratá len 1 vzorka, nakoľko prevádzkovateľ ponúkal len jeden typ pokrmu.

Vzhľadom na zistené výsledky vyšetrených vzoriek nebol dôvod uplatnenia zákazu prípadne príkazu na ich stiahnutie z trhu. Za **nevyhovujúce výsledky** zmrzlín, lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov, a hotových pokrmov bola uložená v **9 prípadoch úhrada nákladov** v sume **391,50 €** (vid' sankčná činnosť).

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

V roku 2023 z celkového počtu 195 odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín vrátane pokrmov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami bolo chemicky vyšetrených **51 vzoriek (z toho 50 potravín a 1 vzorka FCM)**. **Všetky vzorky vyhovovali.**

Chemické vyšetrenie bolo vykonané v nasledovnom rozsahu:

Kontaminanty:

Celkom odobratých a vyšetrených **21 vzoriek**, a to v nasledovných komoditách:

Potraviny na výživu dojčiat a malých detí : **12** vzoriek

- Pb, Cd: **5**
- PCB: **1**
- NO₃: **2**
- Mykotoxíny - Aflatoxín M1 : **2**
- Reziduá pesticídov: **1**
- Glutén: **1**

Výživové doplnky : **5** vzoriek

- Výživové doplnky bez obmedzení (prednostne obsahujúce nerasty) – Pb, Cd, Hg - **3**
- Výživové doplnky obsahujúce látky rastlinného pôvodu propolis, materskú kašičku alebo prípravky z nich - PAU - **2**

Čerstvé kuracie mäso – priama dodávka z Poľskej republiky: Pb, Cd, RIL - **1**

Cereálie a pekárenské výrobky: akrylamid – **2**

Materiály a predmety určené na styk s potravinami (FCM) – Pb, Cd - **1**

Prídavné látky:

Na obsah prídavných látok bolo odobratých a vyšetrených **30 vzoriek**, a to v nasledovných komoditách:

Zmrzlina – farbivá – **12**

Cukrárske výrobky – farbivá – **4**

Lahôdkarské výrobky: - chemické konzervačné látky – **2**

Detská a dojčenská výživa: farbivá, náhradné sladidlá - **1**

Výživové doplnky – obsah prídavných látok: farbivá, sladidlá, konzervačné látky – 3

Výživové doplnky – množstvo vitamínov rozpustných v tuku - 2

Kuchynská soľ - ferokyanidy, jodidy – 1

Ostatné:

Celodenná strava (energetická a biologická hodnota) + kuchynská soľ v zariadeniach typu DSS a CSS v rámci plnenia P a P na rok 2023 - 5

Výsledky vzoriek podľa rozsahu vyšetrení sú spracované v tabuľkách výročnej správy. V tabuľke pre vyhodnotenie kontaminantov v stĺpci „INÉ“ sú uvedené nasledovné ukazovatele: čerstvé kuracie mäso – RIL – 1 vz., cereálie – akrylamid – 2 vz., detská výživa – glutén -1vz. V tabuľke pre vyhodnotenie odberov vzoriek na prídavné látky ako „Iné prídavné látky“ sú v tabuľke uvedené 2 vz. výživových doplnkov, ktoré boli vyšetrené na množstvo vitamínov.

RÚVZ so sídlom v Čadci postupoval podľa plánu odberu vzoriek na rok 2023, ktorý bol v priebehu roka aktualizovaný na základe usmernení ÚVZ SR a KO HV. Pri odberoch vzoriek bola vykonávaná i kontrola označenia potravín, pričom nedostatky boli zistené len v prípade kontroly nových potravín (uvedené v texte v časti „Kontrola a nezhody z hľadiska označenia“).

3.4 Turistická sezóna

V roku 2023 boli kontroly zamerané na zabezpečenie zdravotno-hygienických požiadaviek v zariadeniach poskytujúcich zábavné, spoločenské, stravovacie a ubytovacie služby. Najčastejšie boli využívané zariadenia v pohraničných oblastiach okresu, v lokalite Makov, Čierne, Skalité, bystrická dolina, Oščadnica, lokalita Ostré a vadičovská časť. Práve v týchto oblastiach došlo k výraznému dobudovaniu podmienok na športové a relaxačné vyžitie.

3.4.1 Letná turistická sezóna

Počas letnej turistickej sezóny bola najčastejšie využívaná kysucká cyklomagistrála, bobová dráha v stredisku Snowparadise Veľká Rača, Oščadnica a Múzeum kysuckej dediny. Rovnako boli využívané zariadenia sústredené pri hlavných cestných trasách ako sú motoresty, reštaurácie a iné zariadenia spoločného stravovania. Cestovný ruch je vyhľadávaný aj v odľahlých lokalitách, kde najčastejším spôsobom stravovania je rýchle občerstvenie a jeho príprava z polotovarov. Súčasťou poskytovania služieb bolo poriadanie rôznych spoločenských akcií a hromadných podujatí pre širokú verejnosť. Pri tomto type akcií boli jedlá a pokrmy podávané formou stánkového predaja, najčastejšie v trvaní 1 až 2 dní. Pred zahájením letnej turistickej sezóny bolo vykonaných **54 kontrol** zameraných cielene na splnenie hygienických požiadaviek. Z najčastejšie sa vyskytujúcich nedostatkov bolo zistenie predaja potravín po uplynutí lehoty spotreby, zamrazovanie čerstvých potravín, dodatočne predkladané nadobúdacie doklady a pod. Celkovo možno konštatovať, že úroveň zariadení je dobrá, v niektorých prípadoch vylepšená zriadením priestorov vonkajších terás a vybavením k športovým aktivitám.

Počet kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií EUR	Počet blokových pokút	Výška pokút EUR
54	18	3	2 200	4	380

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Zimná turistická sezóna bola ovplyvnená v plnom rozsahu poveternostnými podmienkami v obidvoch častiach roka 2023. Mnohí prevádzkovatelia ani neotvorili zariadenia práve kvôli nepriaznivým poveternostným podmienkam a zhoršujúcim sa podmienkam, ktoré súvisia s navýšením vstupných nákladov na prevádzku zariadenia. Kontroly boli vykonané v športových strediskách v mesiaci február a december 2023 bezúspešne. Na trase zariadení zaradených do cestovného ruchu bolo vykonaných **14 kontrol** pripravenosti na zimnú turistickú sezónu bez zistenia nezhôd. V čase zimných mesiacov boli aj relaxačné a športové služby obmedzené a wellnes pobyty ojedinelé. Táto skutočnosť mala priamy dopad aj na minimálne poskytovanie občerstvenia a viaceré prevádzke boli dlhodobo uzatvorené.

Počet kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií	Počet blokových pokút	Výška pokút
14	0	0	-	0	-

3.5 Hromadné akcie

V roku 2023 bolo konanie rôznych kultúrnych a spoločenských hromadných akcií organizátormi, ktorými boli najmä obce a mestá, ohlásené podľa § 52 zákona č. 355/2007 Z. z. v **55** prípadoch. Jednalo sa o tradičné podujatia, a to fašiangy (2 akcie), veľkonočné trhy (3 podujatia), adventné, vianočné a mikulášske trhy (12 podujatí) a rôzne jarmoky, hody, hudobné slávnosti a koncerty, súťaže (38 podujatí). Opakovane sa konal Gastrodeň v obci Oščadnica a SLOVAK FOOD TRACK FEST s ponukou rôznych pokrmov rýchleho občerstvenia a nápojov. Podujatia prebiehali najčastejšie v centrách obcí, na námestiach alebo na uzavretých častiach ulíc s vylúčením motorových vozidiel. Rovnako na túto činnosť boli využívané i priestory tržných a trhových miest.

Počet ohlásených hromadných akcií	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií (EUR)	Počet blokových pokút	Výška pokút (EUR)
55	78	9	0	-	4	262

4. Sankčné opatrenia

V roku 2023 boli podľa ustanovení platných právnych predpisov za zistené porušenia dôsledne ukladané sankcie, a to v nasledovnom rozsahu:

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- počet opatrení vydaných rozhodnutím – pokynov podľa § 6, ods. 3, písm. j) - **74**
- podľa § 12 ods. 2 - **0**
- podľa § 55 ods. 2 - opatrenie uložené na mieste výkonu ŠZD - v počte **18**, a to uložením:
 - § 55 ods. 2 písm. a) zák. č. 355/2007 Z. z. - **14**
 - § 55 ods. 2 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z. - **3**
 - § 55 ods. 2 písm. k) zák. č. 355/2007 Z. z. - **1**Súčasťou uloženia opatrenia na mieste bolo i uloženie sankcie vo forme blokovej pokuty alebo pokuty v správnom konaní. Uložené opatrenia boli v plnom rozsahu rešpektované. Prevádzkovateľ ani v jednom prípade nevyužil možnosť podať námietky. Opatrenia boli uložené priamo na mieste výkonu kontroly pri zistení porušení, ktoré predstavovali potenciálne ohrozenie verejného zdravia a bezpečnosti potravín. Pri uložení opatrení na vyradenie potravín prevádzkovateľa pristúpili k ich likvidácii počas kontroly.
Opatrenia boli najčastejšie uložené z dôvodu zistenia skladovania potravín po uplynutí dátumu spotreby, použitia potravín bez označenia a neznámeho pôvodu, nakoľko prevádzkovateľ nepredložil doklady k vysledovateľnosti, nesprávne skladovaných potravín, skladovaných rozpracovaných surovín bez akejkoľvek evidencie, na zákaz spracovania zamrazeného mäsa a zamrazených potravín a pod. V dvoch prípadoch bola uzavretá časť prevádzky z dôvodu nezabezpečenia prívodu tečúcej vody. Jedno opatrenie bolo uložené v prípade prevádzky s výrobou a predajom pokrmov rýchleho občerstvenia na uzavretie host'ovskej časti z dôvodu nezabezpečenia zariadení pre osobnú hygienu konzumentov. V jednom prípade bolo opatrenie uložené v prípade distribúcie a predaja nevyhovujúceho kozmetického výrobku.
- podľa § 56 bolo v priestupkovom konaní - **0**
- podľa § 56, ods. 2 v súčinnosti so zákonom 372/1990 Zb. bolo uložených **15 blokových pokút v sume 816 €**
- podľa § 57 bolo uložených - **12 pokút v sume 8 650 €**
Najčastejšie nedostatky, za ktoré boli uložené prevádzkovateľom ZSS sankcie, boli nedodržanie teplotného reťazca, kríženie čistej a nečistej časti, zamrazovanie potravín, nevyhovujúca prevádzková hygiena, chýbajúce doklady k vysledovateľnosti potravín a surovín, technické nedostatky a pod.
- náhrada nákladov podľa § 58 - **0**

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 152/1995 Z. z.:

- počet opatrení uložených priamo v zápisnici, opatrenia podľa § 19 ods. 1 a ods. 2, § 20 ods. 9 a ods. 12 zákona č. 152/1995 Z. z. ako i podľa čl. 138 ods. 2 nariadenia EP a Rady (ES) č. 2017/625 - **30**
Opatrenia sa týkali napr.: vyradenie potravín po DS, zákaz uvádzania potravín neznámeho pôvodu na trh, zamrazovanie potravín v chladenom stave, dodatočne predložené nadobúdacie doklady.
- podľa § 28 zák. č. 152/1995 Z. z. - **0**

- podľa § 29 v blokovom konaní v súčinnosti so zák. 372/1990 Zb. bolo udelených - **30** blokových pokút v **sume 3 368 €**, najčastejšie z dôvodu nevhodnej manipulácie s potravinami, porušovania zásad osobnej hygieny, v prípade nepredloženia dokladu o zdravotnej spôsobilosti, porušovania požiadaviek na hygienu výroby potravín, nevhodného skladovania potravín a pod.
- podľa § 20 ods. 4 - úhrada nákladov za odobraté vzorky– **9 v sume 391,50 €** - za nevyhovujúcu mikrobiologickú kvalitu odobratých vzoriek zmrzliny, lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a hotových pokrmov.

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa novely zákona č. 377/2004 Z. z. **neboli** uložené **pokuty**
- podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb. **nebola** uložená poriadková pokuta
- ani v jednom prípade nebolo podané odvolanie

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V roku 2023 oddelenie hygieny výživy spolupracovalo s oddelením epidemiológie v šetrení zvýšeného výskytu hnačkových ochorení u 8 klientov v zariadení CSS Kamence, Kysucké Nové Mesto. V rámci šetrenia bolo odobratých celkom 24 sterov zo stravovacej časti, ktoré preukázali prítomnosť podmienene patogénnych mikroorganizmov *Bacillus cereus*, *E. coli*, *Enterococcus faecalis*. Ďalej bolo odobratých 6 vzoriek stravy pričom v 1 vzorke stravy bol zvýšený obsah Koliformných baktérií. Po zhodnotení výsledkov laboratórnych vyšetrení a epidemiologických súvislostí boli nariadené opatrenia na zabezpečenie zvýšenej sanitácie vrátane zmeny sanitačných prostriedkov. V úzkej spolupráci s obvodnými lekármi bolo zabezpečené vyšetrenie zdravotného stavu pracovníkov spolu s odberom biologického materiálu na bakteriologické a virologické vyšetrenie, ktorých výsledky nepotvrdili epidemiologickú súvislosť so šetreným ochorením.

Následne bol hlásený výskyt hnačkových ochorení u 3 klientov i v prevádzke rovnakého typu, do ktorej bola dodávaná strava z CSS Kamence. V danom čase bol zaznamenaný už zvýšený výskyt respiračných ochorení vrátane ochorenia COVID-19. Po uplatnení nariadených protiepidemických opatrení bola situácia stabilizovaná. Štatný zdravotný dozor bol v zariadeniach vykonávaný opakovane v spolupráci s pracovníkmi oddelenia epidemiológie.

6. Poradne správnej výživy

Naďalej sú v tejto oblasti poskytované odborné podklady k zverejneniu článkov v printových médiách a osobitná pozornosť bola venovaná príprave podkladov k prednáškovej činnosti v oblasti zdravej výživy. Na základe požiadavky viacerých prevádzkovateľov ZpS a CSS, ako i zariadení typu stacionár, boli v spolupráci s oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu formou prednášok prezentované podmienky k zostave jedálnych lístkov a význam ich dodržania v praxi. Problematika dodržania nutričných, energetických hodnôt tak, aby boli dodržané hodnoty jednotlivých ukazovateľov určených OVD pre klientov v jednotlivých vekových skupinách bola opakovane požiadavkou zo strany hlavne personálu, ktorý zabezpečuje kontrolu dodržiavania správneho príjmu výživových faktorov.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

V roku 2023 pracovisko oddelenia hygieny výživy a bezpečnosti potravín plnilo **4 programy a projekty**:

3.1 Monitoring príjmu kuchynskej soli

Gestor úlohy: ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Trenčíne

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHV, BP a KV

Cieľom projektu je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive. Práve soľ je jedným z hlavných rizikových faktorov vo výžive a jej nadmerný príjem je spojený s výskytom KVO. Ako rizikový faktor je indikovaný vo viacerých dokumentoch (napr. WHO Akčný plán pre výživu a potraviny 2016 – 2020, Viedenská deklarácia pre výživu). V oblasti vládou SR (uznesenie č.117 z 8. 3. 2017) prijatého Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025 sa bude pokračovať v aktivitách na dosiahnutie cieľa prostredníctvom monitoringu - postupné zníženie príjmu soli na 5 g na deň u dospeljej populácie so zameraním sa na hotové pokrmy, chlieb a pečivo v spoločnom stravovaní so zameraním na uzavretý systém spoločného stravovania napr. zariadenia sociálnych služieb a stravovacie zariadenia v nemocničných zariadeniach.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru zameraného hlavne na výrobné zariadenia vrátane zariadení spoločného stravovania boli v roku 2023 podané konzultácie a prednášková činnosť zamerané hlavne na prevenciu srdcovo-cievnych ochorení s cieľom zabezpečiť postupné zníženie príjmu sodíka prostredníctvom konzumácie pokrmov a potravín. Prioritná pozornosť bola venovaná komoditám ako sú dochucovadlá, napr. glutamat sodný, z dôvodu, že hlavným zdrojom sodíka sú práve tieto komodity vrátane kuchynskej soli. Významný vplyv a opatrenia spočívajú hlavne v zmene prípravy potravín, v znížení obsahu soli, najmä v pokrmoch podávaných na dennej báze vo verejných inštitúciách, nemocniciach, na školách, pracoviskách a v domovoch dôchodcov. Ďalším významným opatrením je správne, dostatočne viditeľné označenie výrobkov na obale. Významná mediálna kampaň a komunikácia o zmene správania je nespochybniteľným faktorom na zníženie spotreby soli/sodíka a bola realizovaná i pre klientov v poradni zdravia.

3.2 Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov

Gestor úlohy: ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHV, BP a KV

Projekt predstavuje monitoring bezpečnosti PET fliaš vyrábaných s rôznym podielom recyklovaného vstupného materiálu (regranulátu) z hľadiska novej migrácie látok (monoméry, neúmyselne pridané látky – degradačné, reakčné produkty a nečistoty). Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti vstupných surovín (regranulátov) ako aj finálnych výrobkov - PET fliaš vyrábaných v SR, na výrobu ktorých bol použitý recyklovaný vstupný materiál a tým zabezpečenie ochrany zdravia ľudí. Gestorom je ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Poprade.

V súlade s celoeurópskym trendom zameraným na zvyšovanie podielu recyklovaných plastov v PET fľašiach, vyplýva povinnosť výrobcov zvyšovať obsah regranulátu vo finálnych výrobkoch. Z prijatej „Európskej stratégie pre plasty v obehovom hospodárstve“ vyplýva povinnosť vyššej miery recyklácie a povinné používanie regranulátu v podiele 25% do roku 2025 a v podiele 30% do roku 2030. Z nariadenia Komisie (ES) č. 282/2008 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami vyplýva povinnosť vykonávať audit u výrobcov vstupných surovín (regranulát) ako aj finálnych výrobkov (PET fľaše) za účelom overenia novej migrácie kontaminantov vyplývajúcich z použitých vstupných surovín ako aj

degradačných produktov, reakčných produktov, iných NIAS (neúmyselne pridaných látok) a kontrolu efektivity dekontaminačného procesu tak, aby bola zaručená zdravotná bezpečnosť PET fliaš v súlade s čl. 3 nariadenia EP a Rady č. 1935/2004.

V rámci plnenia projektu vykonali pracovníci RÚVZ so sídlom v Čadci v roku 2023 úradnú kontrolu u registrovaného výrobcu PET fliaš so sídlom na území okresu Kysucké Nové Mesto za účelom zistenia používania regranulátu ako vstupnej suroviny. Kontrolou bolo zistené, že uvedený výrobca naďalej používa na výrobu PET fliaš len čistý granulát. Finálnym výrobkom je PET fľaša na tekutiny.

3.3 Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHV, BP a KV

Úloha nadväzuje na úlohy „Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025“. Cieľom je kontrola dodržiavania zásad zdravej výživy v zariadeniach sociálnych služieb za účelom zabezpečenia ozdravenia výživy klientov v zariadeniach sociálnych služieb, ako sú domovy sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti (charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia. Výživa a jej faktory významnou mierou ovplyvňujú zdravie a pohodu každého jednotlivca. Podvýživa, nedostatok stopových prvkov, nadváha a obezita a neprenosné chronické choroby sú bezprostredne spojené s nezdravou stravou a majú vysoké sociálne a ekonomické náklady, individuálne i celospoločenské. Výživa v patogenéze chronických ochorení sa stala zároveň dôležitým faktorom prevencie. Podpora a dostupnosť zdravej a pestrej stravy je hlavným atribútom pre zlepšenie zdravia, pohody a kvality života obyvateľstva, podporuje zdravé starnutie a zníženie nerovnosti v oblasti zdravia. Je preto dôležité naďalej podporovať úsilie o posilnenie zdravých potravín a výživy všetkých skupín obyvateľstva. Významnou je podpora najviac zraniteľných skupín obyvateľov tak, aby mali k dispozícii zdravé potraviny a zdravú výživu a mohli viesť aktívny život. Výsledky projektu sa uplatnia pre ciele výkon kontrol v týchto typoch zariadení a budú prejednané so zodpovednými prevádzkovateľmi týchto zariadení. Plnenie projektu je rozložené do viacerých časových etáp so záverečným vyhodnotením v správe s termínom spracovania do 31.03.2025.

Projekt bol Oddelením hygieny výživy, BP a KV RÚVZ so sídlom v Čadci realizovaný v súlade s usmernením ÚVZ SR. Mimoriadne ciele kontroly boli vykonané vo všetkých 15 registrovaných zariadeniach sociálnych služieb v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto so zameraním na kontrolu plnenia povinnosti zabezpečenia výživovej hodnoty vyrábaných hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných výživových dávok (OVD) v zmysle § 10 vyhlášky č. 533/2007 vrátane kontroly dodržiavania pitného režimu u dospelých fyzických osôb – klientov. V piatich zariadeniach boli kontroly spojené s odberom vzoriek celodennej stravy na stanovenie obsahu energetickej hodnoty, bielkovín, tukov, sacharidov a soli. Laboratórne vyšetrenie bolo vykonané v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Žiline. Výsledky laboratórnych analýz a hodnoty získané z prepočtov za obdobie jedného dňa a siedmich dní boli tabuľkovo spracované a v stanovenom termíne zaslané s vyhodnotením plnenia projektu ÚVZ SR. O všetkých výsledkoch získaných z kontrol a o výsledkoch vzoriek odobratej celodennej stravy boli jednotlivé zariadenia informované. Úroveň výrobných a prevádzkových priestorov vo všetkých kontrolovaných zariadeniach bola v čase kontrol na veľmi dobrej úrovni a v porovnaní s predchádzajúcim obdobím sú všetky zariadenia vybavené PC programom na kontrolu OVD.

V rámci plnenia tejto úlohy je nevyhnutné prehodnotiť údaje v programe Alimenta, ktorý je čiastočne využívaný na spracovanie získaných dát.

3.4 Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHV, BP a KV

Potravinové alergie a intolerancie sú častým problémom nielen u detí ale aj u dospelých. Povinnosťou prevádzkovateľov potravinárskych podnikov je zabezpečiť, aby informácie o alergénoch boli uvedené na balených aj nebalených potravinách a manipulácia s potravinovými alergénmi bola počas výrobného procesu riadená. V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom v platnom znení, musí byť akákoľvek zložka alebo technologicky pomocná látka uvedená v prílohy II alebo akákoľvek zložku alebo technologickú pomocnú látku odvodenú z látky alebo výrobku uvedeného v prílohe II, ktorá spôsobuje alergie alebo neznášanlivosť a ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave potraviny, pričom sa nachádza aj v konečnom výrobku, aj keď v pozmenenom stave. Cieľom je kontrola správnosti označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín alebo v rámci procesu výroby a krížovej kontaminácie. Zistené výsledky z projektu budú súčasťou analýzy rizika pre plánovanie úradnej kontroly potravín s ohľadom na obsah alergénov.

Úloha bola v roku 2023 pracoviskom Oddelenia hygieny výživy, BP a KV RÚVZ so sídlom v Čadci plnená kontrolou posúdenia správnosti označenia alergénov na potravinách prioritne určených pre dojčatá a malé deti alebo v blízkosti predaja potravín a na výveskách a jedálnych lístkoch v zariadeniach spoločného stravovania, vrátane zariadení s poskytovaním pokrmov rýchleho občerstvenia. Cielene bolo celkom vykonaných 51 úradných kontrol. Neplnenie povinnosti podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení bolo zistené len v ojedinelých prípadoch a bolo riešené priamo s prevádzkovateľom s opravou informácie o alergénoch ešte počas výkonu kontroly. Analýza potravín na alergény bola v zmysle plánu MANCP na rok 2023 vykonaná v 1 odobratej vzorke detskej potraviny so stanovením obsahu gluténu s vyhovujúcim výsledkom.

V rámci trvalej výzvy týkajúcej sa nahrávania výsledkov monitoringu cudzorodých látok do databázy Európskeho úradu pre kontrolu potravín (EFSA) boli naďalej i v roku 2023 zadávané dáta z vyšetrení ukazovateľov cielených odberov potravín. Do databázy bolo zaevidovaných **398 ukazovateľov**.

Výsledky z výkonu štátneho zdravotného dozoru nad bezpečnosťou kozmetických výrobkov boli v roku 2023 rovnako ako v predchádzajúcom období spracované v samostatnej správe. Celkom bolo v roku 2023 vykonaných celkom **160 kontrol**, odobratých **18 vzoriek** na cielené sledovania chemických a mikrobiologických ukazovateľov a spracovaných **31 protokolov** o zhodnotení označenia kozmetických výrobkov. Získané údaje sú zadávané do informačného a komunikačného systému pre dohľad nad trhom – ICSMS, do ktorého bolo zaevidovaných **19 položiek**. V súvislosti s hlásením rýchleho výstražného systému pre kozmetické výrobky RAPEX bolo riešených **43 hlásení** s výkonom **119 cielených kontrol**.

V roku 2023 boli okrem plánovaných kontrol vyhlásené hlavným hygienikom Slovenskej republiky 3 mimoriadne cielené kontroly, ktoré boli plnené v zmysle požiadaviek a usmernení ÚVZ SR:

Kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023

V zmysle usmernenia ÚVZ SR so sídlom v Bratislave pod č. OHVBPKV/5011/17494/2023 zo dňa 31.05.2023 boli pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Čadci vykonané intenzívne kontroly

v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023 na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Kontroly boli vykonané v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení výkonom štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a vo veci výkonu úradnej kontroly potravín podľa § 23 ods. 2 písm. a) zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov v prevádzkach verejného stravovania vrátane výroby zmrzliny. Kontroly boli zamerané na jednotlivé body uvedené v citovanom usmernení.

Počas sezóny 2023 sme registrovali celkom 26 prevádzok s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. Navyiac v tejto sezóne u 9 predajcov bola zmrzlina dodávaná na predaj z výrobní zo susedných okresov a v jednom prípade je zmrzlina dodávaná z iného členského štátu – z Poľskej republiky. Táto zmrzlina bola vyrábaná teplou cestou a dovážaná priamo výrobcom, prepravovaná pri teplote – 8 st. °C. V 11 prípadoch bol kontrolovaný predaj hlbokozmrazenej zmrzliny, dodávanej od rôznych výrobcov v SR.

a) počet celkovo vykonaných kontrol: 37

b) počet skontrolovaných zariadení: 26

c) najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách: chýbajúca dokumentácia o zabezpečovaní školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín, chýbajúce vybavenie kalibrovanými teplomerami, chýbajúce záznamy o vykonanom odbere vzoriek, nedostatky v evidencii plánu HACCP, nedostatky v prevádzkovej hygiene menej závažného charakteru. S prevádzkovateľmi zariadení boli dohodnuté krátke termíny odstránenia nedostatkov. V dvoch prípadoch neboli pri kontrole predložené zdravotné preukazy od pracovníkov manipulujúcich so zmrzlinou. Tieto doklady boli predložené kontrolnému orgánu dodatočne.

d) počet uložených opatrení: 0

e) počet uložených blokových pokút/ celková suma: počet blokových pokút v zmysle zák. č. 152/1995 Z. z. - 1 / v sume 30 €, počet blokových pokút v zmysle zák. č. 355/2007 Z. z. – 0

f) počet uložených sankcií/celková suma: 0

g) počet odobratých sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov – výsledky laboratórnej analýzy: 15 odobratých sterov z pracovného prostredia, rúk pracovníkov a technologického vybavenia / z toho 5 nevyhovujúcich výsledkov odobratých sterov - Gramnegatívna nefermentujúca palička (v dvoch prípadoch), Enterobacter species (v dvoch prípadoch), Enterococcus faecalis (v jednom prípade), Escherichia coli (v jednom prípade), Citrobacter species (v jednom prípade), Bacillus species (v jednom prípade), Enterococcus species (v jednom prípade), Bacillus cereus (v jednom prípade). Stery boli odobraté v dvoch prevádzkach. V jednej prevádzke sa vykonáva výroba a predaj zmrzliny, v druhej prevádzke sa vykonáva výroba zmrzliny teplou cestou a jej následná distribúcia. Výsledky sterov boli prejednané so zodpovednými prevádzkovateľmi, pričom boli upozornení na vykonanie dôkladnej sanitácie a dezinfekcie v prevádzkach, čo bolo predmetom následne vykonaných kontrol zo strany orgánu na ochranu verejného zdravia.

h) počet odberov vzoriek zmrzliny na mikrobiologické vyšetrenie – výsledky laboratórnej analýzy: 35 odobratých vzoriek / z toho 6 vz. nevyhovujúcich (v piatich prípadoch boli zistené nevyhovujúce hodnoty koliformných baktérii, v dvoch prípadoch zistené nevyhovujúce hodnoty kvasiniek a v jednom prípade bola zistená prítomnosť a prekročené hodnoty bacillus cereus) - za nevyhovujúce výsledky boli uložené úhrady nákladov.

i) počet odberov vzoriek na chemické vyšetrenie – výsledky laboratórnej analýzy: Chemickou analýzou bolo vyšetrených 12 vzoriek, vo všetkých vzorkách bola vyšetrovaná prítomnosť farbív s vyhovujúcimi výsledkami.

j) uložené úhrady nákladov/celková suma: 4 / 443,40 €

Mimoriadna cielená kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania

Mimoriadna cielená kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS) bola realizovaná na základe usmernenia ÚVZ SR pod č. ÚVZSR/OHVBPVKV/4035/13623/2023 zo dňa 27.04.2023, a to v nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a vo veci výkonu úradnej kontroly potravín podľa § 23 ods. 2 písm. a) zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z. z.“) v prevádzkach verejného stravovania.

Úradná kontrola potravín v súlade so zákonom č. 152/1995 Z. z. bola zameraná na:

1. Vysledovateľnosť múky (pšeničná, ražná) – overenie pôvodu múky nachádzajúcej sa v ZSS (článok 18 nariadenia EP a Rady č. 178/2002).
2. Odber vzorky múky (pšeničná, ražná) na laboratórnu analýzu na kontrolu rezíduí pesticídov a mykotoxínov – v prípade zistenia dovezenej múky pôvodom z Ukrajiny (nie múka pôvodom z Ukrajiny distribuovaná z iného členského štátu), pričom každé takéto zistenie bolo potrebné zároveň obratom oznámiť ÚVZ SR, ktorý následne rozhodol o odbere vzorky na laboratórnu analýzu.
3. Kontrola múky - označenie, DMT, podmienky skladovania, neporušenosť obalov.
4. Kontrola pôvodu mäsa v ZSS – overenie, či sa v ZSS nenachádza mäso pôvodom z Ukrajiny (mäso priamo dovezené z Ukrajiny, nie z distribučnej siete v SR alebo zakúpené v inom členskom štáte (ďalej len „ČŠ“)). V prípade takéhoto zistenia bolo potrebné overiť, či si prevádzkovateľ splnil povinnosť podľa § 7b ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. – podanie informácie príslušnej RVPS do elektronického systému štátnej veterinárnej a potravinovej správy o dovoze najneskôr jeden pracovný deň pred ich dovozom. Každé takéto zistenie bolo potrebné zároveň obratom oznámiť ÚVZ SR, ktorý obdobne ako v prípade múky následne rozhodol o odbere vzorky (hydínové, hovädzie, bravčové mäso pôvodom z Ukrajiny) na laboratórnu analýzu na prítomnosť kontaminantov (rezíduá pesticídov, ťažké kovy – Pb, Cd, dioxíny, PCB, rezíduá inhibičných látok) a mikrobiologickú analýzu (len čerstvé hydínové mäso) - Salmonella Typhimurium, Salmonella Enteritidis.
5. Kontrola hlásenia priamej dodávky mäsa pôvodom z Ukrajiny do ZSS z iného ČŠ – v prípade zistenia mäsa pôvodom z Ukrajiny zakúpeného v inom členskom štáte bolo potrebné overiť, či si prevádzkovateľ splnil povinnosť podľa § 7b ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. – podanie informácie príslušnej RVPS do elektronického systému štátnej veterinárnej a potravinovej správy o dodávke týchto potravín najneskôr 24 hodín po ich prijatí. Každé takéto zistenie bolo potrebné zároveň obratom oznámiť ÚVZ SR, ktorý následne rozhodol o odbere vzorky (hydínové, hovädzie, bravčové mäso pôvodom z Ukrajiny) na laboratórnu analýzu na prítomnosť kontaminantov (rezíduá pesticídov, ťažké kovy – Pb, Cd, dioxíny, PCB, rezíduá inhibičných látok) a mikrobiologickú analýzu (len čerstvé hydínové mäso) - Salmonella Typhimurium, Salmonella Enteritidis.

Miestom výkonu mimoriadnej cielenej kontroly boli ZSS otvoreného a uzavretého typu v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto, vrátane ZSS v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb (DSS, DD a pod.) Zistenia z výkonu kontroly boli zaznamenávané do vzorovej zápisnice zaslanej ÚVZ SR. Údaje z vykonaných kontrol boli zasielané na týždennej báze ÚVZ SR vo forme stručnej správy a vyplnených tabuliek 1 a 2 a po zaslaní následného usmernenia ÚVZ SR č. ÚVZSR/OHVBPVKV/4035/20487/2023 zo dňa 22.06.2023 sa v kontrolách naďalej pokračovalo pri výkone ÚK bez zasielania týždenných správ.

Zistenia z cielenej kontroly:

a) celkový počet vykonaných kontrol – 230, z toho ZSS otvoreného typu (napr. reštaurácie, pizzerie, RO) - 203, ZSS uzavretého typu (závodné stravovanie) - 10, ZSS v zdravotníckych zariadeniach - 2 a v zariadeniach sociálnych služieb -15.

b) celkový počet skontrolovaných ZSS - 91

c) iné zistenia z vykonaných kontrol:

Cielené úradné kontroly boli vykonávané v rámci verejného stravovania i v zariadeniach spoločného stravovania typu rýchle občerstvenie. Kontrola výsledovateľnosti bola v týchto prevádzkach vykonaná nielen v prípade múky a mäsa, ale i mäsových prípravkov, mäsových polotovarov a mäsových výrobkov používaných na výrobu pokrmov rýchleho občerstvenia. Pri výkone cielených kontrol boli nedostatky zistené len v 2 prípadoch: v 1 prípade kontrola výsledovateľnosti preukázala chýbajúce označenie v štátnom jazyku na obale mrazeného polotovaru určeného na prípravu kebabu. Bolo uložené opatrenie priamo na mieste výkonu ÚK v zmysle zákona č. 152/1995 Z. z. v nadväznosti na čl. 138 ods. 2 nariadenia č. 2017/625 a nedostatok bol prevádzkovateľom ihneď na ďalší deň po výkone kontroly odstránený. V ďalšom prípade bolo zistené nepovolené zamrazenie mäsa, pričom chýbal v čase kontroly akýkoľvek doklad k výsledovateľnosti. Na mieste výkonu ÚK bolo taktiež uložené opatrenie v zmysle zákona o potravinách a uvedeného nariadenia a bol stanovený termín na prejednanie zistených nedostatkov s uložením sankcie. V ostatných prípadoch porušenia v dodržaní DS/DMT zistené neboli, obaly boli nepoškodené a boli dodržané i podmienky skladovania. Sprievodné doklady boli pri výkone kontrol predložené so všetkými povinnými údajmi, prípadne doložené dodatočne – v stanovenom termíne elektronicky (e-mailom), vo väčšine prípadov v deň výkonu cielenej kontroly.

d) zoznam ZSS, v ktorých bola zistená múka alebo mäso pôvodom z Ukrajiny - výskyt múky a mäsa pôvodom z Ukrajiny pri výkone úradných kontrol v okresoch Čadca Kysucké Nové Mesto zistený nebol.

Pri kontrolách výsledovateľnosti múky a mäsa v rámci výkonu plánovaných úradných kontrol v prípade zistení nedostatkov boli opatrenia a prípadné sankcie vykonané v zmysle platných právnych predpisov. O trvaní výkonu kontrol a rozsahu zamerania bolo pracovisko RÚVZ so sídlom v Čadci pravidelne usmerňované ÚVZ SR.

Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov

V súlade s plnením mimoriadnej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas vianočných a mikulášskych trhov boli v termíne od 1.12.2023 – 21.12.2023 vykonávané pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Čadci pravidelné kontroly so zameraním na prípravu, manipuláciu a podávanie pokrmov a nápojov podľa požiadaviek ÚVZSR/OHVBPVKV/11930/36014/2023 zo dňa 7.11.2023 s nasledovnými zisteniami:

Celkom bolo vykonaných 44 kontrol pričom iba v jednom prípade boli zistené hygienické nedostatky, a to v nedodržaní dátumu spotreby pri predaji cukrárenských výrobkov. V tomto prípade bola uplatnená sankcia tak, ako je uvedené v tabuľke č. 1 a č. 2. Celkovo možno konštatovať, že kontroly preukázali dodržiavanie hygienických predpisov podľa zák. č. 152/1995 Z. z. a zák. č. 355/2007 Z. z. pri manipulácii s potravinami. Hromadné podujatia boli organizované v 2 až 3 dňových intervaloch pod záštitou prevádzkovateľa a to príslušnej obce a mesta v uvedených okresoch. Najčastejšie podávaným sortimentom bol punč a pokrmy rýchleho občerstvenia.

V prípade zistenia neúplného označenia alergénov v potravinách boli tieto nedostatky odstránené ihneď ešte počas vykonávanej kontroly. Pred organizovaním hromadných podujatí bolo zabezpečenie podmienok podľa aktuálne platných hygienických predpisov predmetom viacerých konzultácií na základe čoho možno konštatovať, že zo strany prevádzkovateľov boli povinnosti dostatočne splnené.

Tabuľka č. 1

Počet vykonaných kontrol / počet skontrolovaných zariadení	Počet zariadení so zistenými nedostatkami	Najčastejšie zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Počet uložených blokových pokút / suma	Počet navrhnutých sankcií/ celková suma	Počet odobraných a laboratórne vyšetř. vzoriek / počet nevyhovujúcich
44/22	1	-predaj výrobkov po d. s.	-bloková pokuta	1/80,00 €, podľa zákona č. 152/1995 Z. z.	0	0

Tabuľka č. 2

Zariadenie	Zistené nedostatky	Opatrenia, pokuty, sankcie
MANON coffe bar, 1. mája 66, 024 01 Kysucké Nové Mesto	- výrobky po uplynutí dátumu spotreby	- zodpovednej osobe bola uložená bloková pokuta v sume 80,00 €, výrobky boli vyradené z predaja a zlikvidované

Prioritným cieľom výkonu mimoriadnych cielených kontrol je zabezpečiť ochranu verejného zdravia všetkých skupín obyvateľstva. Tak ako v uplynulom období možno naďalej konštatovať, že výkon mimoriadnych cielených kontrol napĺňa preventívny charakter, ktorým dochádza k eliminácii rizík vrátane rôznych káz súvisiacich s možným ohrozením bezpečnosti potravín.

36	Enzýmy								
37	Kuchynská soľ							1	
38	Obalové materiály								
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami							1	
40	Ostatné							11	
	Spolu	11					11	195	5,64

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Čadca - rok 2023

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliari	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Zariadenia spoločného stravovania (ZSCV)	Výrobcovia zmrzlín (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	4	10	83	748	24	869	517	1 386
Počet kontrolovaných subjektov	2	2	25	298	17	344	31	375
Počet kontrol	3	4	33	1055	53	1148	33	1181
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	1	0	3	99	2	105	1	106
SVP/ HACCP	0	0	0	23	1	24	0	24
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	1	0	1	0	1
Hygiena prevádzky	0	0	0	32	0	32	0	32
Osobná hygiena	0	0	0	1	0	1	0	1
Odborná spôsobilosť	0	0	0	6	0	6	0	6
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	7	1	8	0	8
Označenie	0	0	5	8	0	13	0	13
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	24	0	24	0	24
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	10	0	10	1	11
Skladovanie	0	0	0	20	0	20	0	20
Manipulácia s potravinami	0	0	0	1	0	1	0	1
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	4	0	4	0	4
Iné	1	0	0	74	1	76	0	76

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Čadca - rok 2023

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy				1		1		2
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	4	2		4			1	11
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy								
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp. do používania	návrhy	10	7		20	2	5	3	47
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a VD na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania		6	2				1	1	10
7.	Zastavenia konania		1							1
8.	Odborné konzultácie		981	673	51	608	259	18	54	2644

	CNSRH)																				
31	Prídavné látky - farbivá																				
32	Prídavné látky - sladidlá																				
33	Prídavné látky - konzervačné látky																				
34	Iné prídavné látky																				
35	Arómy																				
36	Enzýmy																				
37	Kuchynská soľ																				
38	Obalové materiály																				
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami																				
40	Ostatné	6																			
	Spolu	168							1	2				8	1			1			11

Vysvetlivky: **sal** - Salmonella spp., **shi** - Shigella spp., **cam** - Campylobacter jejuni, **yer** - Yersinia enterocolitica, **pse** - Pseudomonas aeruginosa, **clo** **per** - Clostridium perfringens, **lis** - Listeria monocytogenes, **sta** - Stafylokoky, **ple** - plesne, **kva** - kvasinky, **cloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **vib** - Vibrio parahaemolyticus, **kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **Entbac** – Enterobacteriaceae, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody																											
22	Minerálne vody dojčenské																											
23	Pramenité vody a balené pitné vody																											
24	Pramenité vody dojčenské																											
25	Voda - watercoolery																											
26	Hotové pokrmy																											
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																											
28	Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín	2			1			2					1													1		
29	Výživové doplnky											2																
30	Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH)																											
31	Prídavné látky - farbivá																											
32	Prídavné látky - sladidlá																											
33	Prídavné látky - konzervačné látky																											
34	Iné prídavné látky																											
35	Arómy																											
36	Enzýmy																											
37	Kuchynská soľ																											
38	Obalové materiály																											
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami																											
40	Ostatné																											
	Spolu	2			1			2			2			1												4		

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylénglykol, **di_EG** – dietylénglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** - Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_1** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_1** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	10	2	2	1											
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov															
4.1 špecializované predajne potravín	17	5	3	1											
4.3 lekárne, drogérie	54	16	161	35											
4.5 predajne obalov a predmetov	12	8	0												
5.1.1 nemocnice - kuchyne	1	4	2	10	1	10	15	2	13,33	2					
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	22	0	0												
5.1.3 nemocnice - bufety															
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	5	9	12												
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	15	10	15												
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	1	0	0												
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	15	39	23	11	1	9,09	17	6	35,29	2	2	100			
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	5	6	11				3	1	33,33	1					
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu															
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne															
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy															
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety															
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaur.,pizzerie...)	173	267	186	102	3	2,94	10	2	20,00				3		
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	343	140	124												
5.8 predaj občerstvenia (RO,bufety,sezónne zar...)	92	79	55												
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	76	37	36												
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	24	31	22	35	6	17,14	13	4	30,76	1					
Medzisúčet	869	656	652	197	11	5,58	58	15	25,86	6	2	33,33	3		
1 Primárna výroba															
2.13 výroba ostatných výrobkov	48	0	2												
2.26 baliareň ostatných výrobkov															
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	18	0	2												
4.2 ostatné potravinárske predajne	404	8	21	16											
4.4 novinové stánky	19	0	0												
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	28	0	0												
Medzisúčet	517	8	25	16											
Súčet	1 386	664	677	213	11	5,16	58	15	25,86	6	2	33,33	3		

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ Čadca - rok 2023

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácia)	1	1	4
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	1	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	1	0	0
Spolu	3	1	4

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr. : 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Najväčšia pozornosť Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia bola venovaná zdravotno-výchovným intervenciám v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2023“, ktoré sa v priebehu roka aktualizujú. Súčasťou Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu je aj Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré monitoruje rizikové faktory kardiovaskulárnych ochorení a poskytuje odborné poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu.

b. Personálne obsadenie odboru

Na Oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu pracujú 3 pracovníčky, z toho 1 pracovníčka s ukončeným vysokoškolským vzdelaním II. stupňa v odbore verejné zdravotníctvo a 2 pracovníčky s ukončeným vysokoškolským vzdelaním I. stupňa v odbore verejné zdravotníctvo.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu sa zúčastňovali na odborných prednáškach a seminároch organizovaných Úradom verejného zdravotníctva SR, na odborných seminároch, konferenciách, interných seminároch a zaoberali sa samostatným štúdiom odbornej literatúry z oblasti zdravotnej výchovy a podpory zdravia.

Vzdelávanie pracovníkov Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu bolo v roku 2023 realizované nasledovne:

Február :

- I. Pracovné stretnutie k OPVS, RÚVZ Čadca – pasívna účasť
- II. Školenie pre modul ŠZD, online – pasívna účasť
- III. Interný seminár: Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ – pasívna účasť
- IV. IS ÚVZ - diskusia k oprávneniam a mapovaniu používateľov, online – pasívna účasť
- V. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

Marec:

- I. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- II. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- III. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- IV. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- V. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- VI. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- VII. Pracovné stretnutie k novému modulu TZS, RÚVZ Spišská Nová Ves – pasívna účasť
- VIII. Interný seminár: Monitoring odpadovej vody – prítomnosť vírusu SARS-CoV2 – pasívna účasť

Apríl:

- I. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- II. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- III. Interný seminár: Chrápková sezóna 2022/2023 – pasívna účasť
- IV. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

Máj:

- I. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- II. Pracovné stretnutie ku kampani Vyzvi srdce k pohybu, online - pasívna účasť
- III. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- IV. Interný seminár: Alzheimerova choroba – aktívna účasť
- V. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- VI. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- VII. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

Jún:

- I. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- II. Interný seminár: Zotavovacie podujatia pre deti a mládež – pasívna účasť
- III. Porada vedúcich oddelení OPZ, RÚVZ Rimavská Sobota – pasívna účasť

Júl:

- I. Interný seminár: Reakreditácia odberov vzoriek pitnej vody – pasívna účasť

August:

- I. Interný seminár: Ochrana zdravia zamestnancov pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu – pasívna účasť
- II. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

September:

- I. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť
- II. Interný seminár: Výskyt zoonóz v roku 2022 – pasívna účasť

III. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

Október:

I. Interný seminár: Výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami–cielené sledovanie – pasívna účasť

November:

I. Školenie k manuálu pre špecializovanú poradňu zdravej výživy, RÚVZ Banská Bystrica – pasívna účasť

II. Interný seminár: Kontrola pracovných podmienok zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk – pasívna účasť

III. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

December:

I. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

II. Školenie k nutričnému softvéru Planeat, online – pasívna účasť

III. Interný seminár: Diabetes mellitus – aktívna účasť

IV. ORP – stretnutie k modulu TZS, online – pasívna účasť

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity

V rámci tematického okruhu zvýšenia pohybovej aktivity sa v roku 2023 uskutočnili aktivity vyplývajúce z realizácie „Programov a projektov Úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2023“.

Zamestnanci Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci pri príležitosti Svetového dňa obezity a Svetového dňa pohybom ku zdraviu pripravili články, ktoré boli následne zaslané na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, do regionálnych elektronických médií: internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou. Články sme zverejnili aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci a k uvedeným témam boli vytvorené informačné panely pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia.

V roku 2023 bolo na tému Zvýšenia pohybovej aktivity realizovaných 16 prednášok pre 354 poslucháčov, konkrétne 3 prednášky pre 36 žiakov ZŠ Krásno nad Kysucou, 4 prednášky pre 103 študentov Strednej zdravotníckej školy sv. Františka z Assisi v Čadci, 1 prednáška pre 25 žiakov Spojenej školy sv. Jozefa Turzovka, 3 prednášky pre 55 študentov SOŠ pedagogickej sv. Márie Goretti Čadca, 1 prednáška pre 13 študentov SOŠ drevárskej a stavebnej Krásno nad Kysucou, 1 prednáška pre 21 študentov Gymnázia J. M. Hurbana Čadca, 1 prednáška pre 16 študentov Gymnázia Turzovka, 1 prednáška pre 17 klientov Centra soc. služieb Čadca-Horelica a 1 prednáška pre 35 seniorov z Klubu 75 Kysucké Nové Mesto. Počas prednášok mali poslucháči možnosť využiť meranie podielu telesného tuku, svalovej hmoty, viscerálneho tuku a bazálneho metabolizmu pomocou prístroja Omron KardaScan, boli im distribuované dostupné edukačné materiály k danej problematike a propagovaná Poradňa zdravia.

Pohybová aktivita je súčasťou aj mnohých ďalších prednášok – či už ide o prevenciu onkologických ochorení, diabetu, ochorení srdca a ciev, osteoporózy a pod. Rovnako význam dostatočnej pohybovej aktivity je súčasťou poradenskej činnosti v ambulancii Poradne zdravia. Klienti sú informovaní o význame pohybovej aktivity, jej benefítoch ale i rizikách inaktivity. Počas vyšetrenia v Poradni zdravia majú klienti k dispozícii možnosť využiť meranie pomocou prístroja Omron Kardascan, kde si môžu odmerať % hodnotu telesného tuku, viscerálneho tuku, svalovej hmoty alebo zistiť bazálny metabolizmus či hodnotu BMI.

V roku 2023 sme sa podieľali na X. ročníku Celonárodnej medzinárodnej koordinovanej kampani na zvýšenie pohybovej aktivity populácie – Vyzvi srdce k pohybu. Z našej strany bola realizovaná distribúciou informácií a účastníckych listov verejnosti (mestá, obce, stredné školy, turistické kluby a pod.). Vyplnené účastnícke listy respondenti zasielali na ďalšie spracovanie na RÚVZ v Banskej Bystrici, prípadne na zaznamenávanie svojich aktivít využili online formulár. K danej kampani bol vytvorený taktiež článok a informačné panely pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia. (Vyhodnotenie kampane realizoval RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici).

Ozdravenie výživy

Ozdravenie výživy je realizované skupinovo – výchovnými intervenciami zameranými na ozdravenie výživových zvyklostí a prevenciu vzniku porúch príjmu potravy (anorexie,

bulímie, obezity atď.). V roku 2023 bolo v rámci tematického okruhu ozdravenia výživy realizovaných celkovo 71 prednášok pre 1314 poslucháčov.

Na tému Zdravá výživa bolo realizovaných 35 prednášok pre 624 poslucháčov a to konkrétne 6 prednášok pre 97 žiakov ZŠ Nová Bystrica, 5 prednášok pre 85 žiakov ZŠ Stará Bystrica, 5 prednášok pre 79 žiakov ZŠ Staškov, 4 prednášky pre 83 žiakov ZŠ Oščadnica-Ústredie, 3 prednášky pre 59 žiakov ZŠ J. A. Komenského Čadca, 3 prednášky pre 46 žiakov ZŠ Rázusova Čadca, 2 prednášky pre 31 žiakov ZŠ Korňa, 2 prednášky pre 25 žiakov Spojenej školy Čadca, 2 prednášky pre 37 žiakov ZŠ Čierne-Ústredie, 1 prednáška pre 30 žiakov ZŠ Zákopčie, 1 prednáška pre 13 klientov Zariadenia pre seniorov Harmónia Zborov nad Bystricou a 1 prednáška pre 38 seniorov z JDS Turzovka. Počas prednášok si poslucháči osvojili zásady zdravej výživy a žiaci pracovali s pracovným listom.

Na tému Poruchy príjmu potravy bolo realizovaných celkovo 17 prednášok pre 346 žiakov základných a študentov stredných škôl, konkrétne 3 prednášky pre 56 žiakov ZŠ Oščadnica-Ústredie, 3 prednášky pre 69 žiakov ZŠ Krásno nad Kysucou, 2 prednášky pre 35 žiakov ZŠ Nová Bystrica, 1 prednáška pre 21 žiakov ZŠ Staškov, 1 prednáška pre 25 žiakov Spojenej ZŠ sv. Jozefa Turzovka a 1 prednáška pre 22 žiakov ZŠ Korňa. Tieto prednášky boli doplnené premietaním filmu „Sami“.

V roku 2023 sme pokračovali v spolupráci na projekte medzinárodného charakteru, celosvetového programu Nestlé Healthy Kids „Viem, čo zjem“. V rámci prednášok žiaci pracovali s pracovnými listami a diskutovali na tému Ovocie a zelenina. Pre projekt „Viem, čo zjem“ bolo v roku 2023 realizovaných 19 besied pre 344 žiakov základných škôl, a to konkrétne 10 prednášok pre 192 žiakov ZŠ M. R. Štefánika Čadca, 2 prednášky pre 37 žiakov ZŠ Čadca-Podzávoz, 4 prednášky pre 57 žiakov ZŠ Ochodnica a 3 prednášky pre 58 žiakov ZŠ Horný Vadičov.

Rovnako sme sa podieľali na celoslovenskej kampani realizovanej pri príležitosti Svetového dňa obezity – výtvarnej súťaži určenej pre základné školy. Úlohou žiakov bolo vizuálne zaujímavou spracovať tému zdravej desiaty alebo aktivity, ktorú môžeme bežne zaradiť do života a znižovať tým riziko vzniku obezity. Informácie o kampani a možnosti zapojenia sa do súťaže boli zaslané na všetky základné školy v našej pôsobnosti. Celkovo sa do súťaže v našom regióne zapojilo 5 základných škôl a víťazná kresba bola zaslaná do krajského kola, podľa pokynov ÚVZ SR.

Zdravá rodina

V súvislosti s tematickým okruhom zdravá rodina sme v roku 2023 realizovali zdravotno-výchovné aktivity zamerané na prevenciu zubného kazu u detí predškolského a školského veku (5–8 ročných), u staršej generácie boli v tejto súvislosti aktivity zamerané na prevenciu vybraných chronických ochorení a pod. V rámci tohto tematického okruhu boli v roku 2023 zrealizované nižšie uvedené zdravotno-výchovné intervencie.

Zo zámerom na dentálnu hygienu u detí bolo zrealizovaných 53 prednášok na tému „Zdravé zúbky“ celkovo pre 989 detí z materských škôl a žiakov 1. ročníka základných škôl, konkrétne 5 prednášok pre 96 žiakov ZŠ Rázusova Čadca, 4 prednášky pre 86 detí MŠ Skalité, 4 prednášky pre 102 detí MŠ Turzovka, 4 prednášky pre 81 žiakov ZŠ M.R. Štefánika Čadca, 3 prednášky pre 40 detí MŠ Olešná, 3 prednášky pre 49 detí MŠ Nesluša, 2 prednášky pre 34 detí MŠ Svrčinovec, 2 prednášky pre 44 detí MŠ Raková-Fojstvo, 2 prednášky pre 21 žiakov Spojenej školy Čadca, 2 prednášky pre 35 detí MŠ Staškov, 2 prednášky pre 46 detí MŠ Fraňa Kráľ Čadca, 2 prednášky pre 34 detí MŠ Hurbanova Čadca, 2 prednášky pre 31 detí MŠ Radoľa, 2 prednášky pre 29 detí MŠ Povina, 2 prednášky pre 34 detí MŠ Zákopčie, 2 prednášky pre 40 žiakov ZŠ Raková, 2 prednášky pre 32 žiakov ZŠ Horný Vadičov, 2 prednášky pre 30 žiakov ZŠ Korňa, 1 prednáška pre 15 žiakov Spojenej ZŠ sv. Jozefa

Turzovka, 1 prednáška pre 31 deti MŠ Podzávoz, 1 prednáška pre 21 deti MŠ Dolný Vadičov, 1 prednáška pre 28 deti MŠ Dunajov, 1 prednáška pre 16 deti MŠ Lodno a 1 prednáška pre 14 žiakov ZŠ Vysoká nad Kysucou. Počas prednášok mali deti možnosť nacvičiť si správnu techniku umývania zubkov a boli im premietané rozprávky s tematikou zdravých zubkov.

Edukačno-preventívne aktivity pre osoby v poproduktívnom veku - seniorov boli zamerané na aktívne starnutie a prevenciu chronických neinfekčných ochorení. Celkovo bolo realizovaných 16 prednášok pre 753 seniorov, išlo konkrétne o 2 prednášky pre 52 seniorov na tému Zdravý životný štýl (1 prednáška pre 17 klientov Centra soc. služieb Čadca-Horelica a 1 prednáška pre 35 seniorov z Klubu 75 Kysucké Nové Mesto), 2 prednášky pre 51 seniorov na tému Zdravá výživa (1 prednáška pre 13 klientov Zariadenia pre seniorov Harmónia Zborov nad Bystricou a 1 prednáška pre 38 seniorov z JDS Turzovka), 2 prednášky pre 88 seniorov na tému Alzheimerova choroba (1 prednáška pre 50 seniorov JDS Svrčinovec, 1 prednáška pre 38 seniorov JDS Turzovka), 3 prednášky pre 116 seniorov na tému Diabetes mellitus (1 prednáška pre 86 seniorov JDS Vysoká nad Kysucou, 1 prednáška pre 17 klientov Centra soc. služieb Čadca-Horelica, 1 prednáška pre 13 seniorov Zariadenia pre seniorov Harmónia Zborov nad Bystricou), 3 prednášky pre 240 seniorov na tému Prevencia rakoviny hrubého čreva a konečníka (1 prednáška pre 100 seniorov JDS Stará Bystrica, 1 prednáška pre 50 seniorov JDS Nová Bystrica, 1 prednáška pre 50 seniorov JDS Zborov nad Bystricou), 3 prednášky pre 171 seniorov na tému Ochorenia srdca a ciev (1 prednáška pre 86 seniorov JDS Vysoká nad Kysucou, 1 prednáška pre 50 seniorov JDS Svrčinovec, 1 prednáška pre 35 klientov Centra soc. služieb Čadca-Horelica) a 1 prednáška pre 35 seniorov Klubu 75 Kysucké Nové Mesto na tému Osteoporóza. Niektoré prednášky boli realizované v spolupráci s Kysuckým kultúrnym strediskom, iné boli uskutočnené z vlastnej iniciatívy. Počas prednášok prebehli diskusie k daným témam, poslucháčom boli distribuované dostupné edukačné materiály a propagovaná Poradňa zdravia.

V roku 2023 sme pokračovali v realizácii Národného onkologického programu, zvlášť so zámerom na Akčný plán č. 1, ktorý sa týka primárnej prevencie. V rámci prevencie onkologických ochorení sme sa zamerali hlavne na prevenciu rakoviny prsníka, rakoviny krčka maternice a prevenciu rakoviny hrubého čreva a konečníka. Počas roka 2023 bolo na dané témy realizovaných 11 prednášok pre 347 poslucháčov. Na tému prevencia rakoviny prsníka boli realizované 4 prednášky pre 88 študentiek, z toho 1 prednáška pre 22 študentiek SZŠ sv. Františka z Assisi Čadca a 3 prednášky pre 66 študentiek SOŠ pedagogická sv. Márie Goretti Čadca). Na tému prevencia rakoviny krčka maternice boli realizované 4 prednášky pre 88 študentiek a to 3 prednášky pre 66 študentiek SOŠ pedagogická sv. Márie Goretti Čadca a 1 prednáška pre 22 študentiek SZŠ sv. Františka z Assisi Čadca. Na tému Prevencia rakoviny hrubého čreva a konečníka boli realizované 3 prednášky pre 240 seniorov (50 seniorov JDS Nová Bystrica, 100 seniorov JDS Stará Bystrica, 90 seniorov JDS Zborov nad Bystricou). Prednášky boli spojené s diskusiou, využitím zdravotníckych modelov a distribúciou dostupných edukačných materiálov.

Znevýhodnené skupiny

Aktivity v tejto oblasti neboli v roku 2023 pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu na RÚVZ so sídlom v Čadci realizované, nakoľko v územnej pôsobnosti nevidujeme znevýhodnené komunity.

Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci sa zameriava aj na prevenciu závislostí prostredníctvom edukačného pôsobenia na žiakov základných a študentov stredných škôl. Prednášková činnosť je zameraná na prevenciu látkových

závislosti (tabak, alkohol, drogy), ale aj prevenciu nelátkových závislostí (gamblerstvo, kyberšikana, a pod.)

Na témy Riziká užívania alkoholu a Fetálny alkoholový syndróm bolo v roku 2023 realizovaných 12 prednášok pre 240 žiakov základných a študentov stredných škôl. Konkrétne 4 prednášky pre 83 študentov Obchodnej akadémie D. M. J. Čadca, 3 prednášky pre 69 študentov SOŠ strojnícka KNM, 1 prednáška pre 20 študentov SOŠ obchodu a služieb Čadca, 1 prednáška pre 22 žiakov ZŠ Ochodnica, 2 prednášky pre 36 žiakov ZŠ M. Mravca Raková a 1 prednáška pre 10 študentov SOŠ drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou. Prednášky boli doplnené premietaním dokumentov „Až do dna“ a „Vplyv pitia alkoholu na vývin plodu“. Rovnako mali žiaci a študenti počas prednášok možnosť využiť „opilecké okuliare“, ktoré navodzujú stav opitosti a poukazujú na riziko pitia alkoholu na seba a okolie.

V roku 2023 sme na tému Fajčenie ako rizikový faktor realizovali 16 prednášok celkovo pre 309 žiakov základných a študentov stredných škôl, a to 4 prednášky pre 73 žiakov ZŠ Oščadnica-Ústredie, 4 prednášky pre 84 žiakov ZŠ Podzávoz, 3 prednášky pre 48 žiakov ZŠ Svrčinovec, 2 prednášky pre 42 žiakov ZŠ J. A. Komenského Čadca, 1 prednáška pre 21 žiakov ZŠ Vysoká nad Kysucou, 1 prednáška pre 23 žiakov ZŠ Horný Vadičov a 1 prednáška pre 18 študentov SOŠ drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou. Fajčenie, ako rizikový faktor a výhody nefajčenia, prípadne zanechania fajčenia u fajčiarov, je súčasťou aj iných prednášok (prevencia onkologických ochorení, prevencia ochorení srdca a ciev a pod.). Prednášky sú zamerané na informácie o rizikách, ktoré prináša aktívne i pasívne fajčenie, ale aj riziká, ktoré prinášajú nové trendy – žuvací tabak, nikotínové vrecká a pod. Prednášky sú doplnené premietaním filmu „Kým stúpa dym“, poslucháči mali možnosť počas besied využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu pomocou prístroja MicroSmokerlyzer a taktiež mali k dispozícii dotazník – „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“. Dotazník slúži študentom na vlastnú informáciu o ich nikotínovej závislosti. V rámci tematického okruhu fajčenie sa zameriavame aj na osoby produktívneho a poproduktívneho veku, pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku bol realizovaný Deň otvorených dverí v ambulancii Poradne zdravia na RÚVZ Čadca, kde mali záujemcovia možnosť zistiť stupeň závislosti prostredníctvom dotazníkových metód („Test fajčiara–Fagerstromov test nikotínovej závislosti“), s využitím merania oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu, bolo im poskytnuté individuálne poradenstvo zamerané na odvykanie od fajčenia a rovnako informácia o možnostiach návštevy Poradne na odvykanie od fajčenia. Počas DOD navštívilo RÚVZ Čadca 5 respondentov. Rovnako bol vytvorený článok zameraný na riziká užívania tabaku, ktorý bol zaslaný na uverejnenie do regionálnych elektronických a printových médií (MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojkysuce, Zdravie a štýl, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou), rovnako bol uverejnený na webovej stránke úradu, pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia. Taktiež sme poskytovali v priebehu dvoch týždňov počas roka 2023 odborné telefonické poradenstvo prostredníctvom Linky pomoci na odvykanie od fajčenia.

Na tému drogové závislosti bolo realizovaných 32 prednášok, celkovo pre 570 poslucháčov, konkrétne 6 prednášok pre 97 žiakov ZŠ Stará Bystrica, 4 prednášky pre 61 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 3 prednášky pre 54 žiakov ZŠ Svrčinovec, 2 prednášky pre 50 žiakov ZŠ Oščadnica-Ústredie, 2 prednášky pre 36 žiakov ZŠ Čierne-Ústredie, 2 prednášky pre 31 žiakov ZŠ Korňa, 2 prednášky pre 43 žiakov ZŠ J. A. Komenského Čadca, 2 prednášky pre 31 žiakov ZŠ Staškov, 2 prednášky pre 43 študentov SOŠ strojnícka Kysucké Nové Mesto, 2 prednášky pre 43 študentov Gymnázia Turzovka, 1 prednáška pre 28 študentov SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci, 1 prednáška pre 7 adolescentov z Centra pre deti a rodiny Semeteš, 1 prednáška pre 10 študentov SOŠ drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou, 1 prednáška pre 23 žiakov ZŠ Ochodnica a 1 prednáška pre 12 študentov SOŠ

obchodu a služieb Čadca. Prednášky boli doplnené premietaním dokumentu „Luky–príbeh narkomana, príbeh bojovníka“. Na tému nelátkové závislosti (gamblerstvo, kyberšikana a pod.) bolo realizovaných 7 prednášok celkom pre 117 žiakov základných a študentov stredných škôl, konkrétne 2 prednášky pre 35 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 2 prednášky pre 29 žiakov ZŠ Staškov, 1 prednáška pre 10 študentov SOŠ drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou, 1 prednáška pre 23 žiakov ZŠ Ochodnica a 1 prednáška pre 20 študentov Gymnázia Turzovka.

V roku 2023 sme spolupracovali s OR PZ Čadca na realizácii projektu Tvoja správna voľba, ktorého cieľom je snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok (tabak, alkohol, marihuana) a informovanie o škodlivosti ich užívania. Projekt bol zameraný na deti vo veku 9-10 rokov. Celkovo sa uskutočnilo 14 besied pre 425 žiakov (ZŠ Čadca-Podzávoz, ZŠ Rázusova Čadca, ZŠ Čadca-Horelica, ZŠ M. R. Štefánika Čadca a ZŠ J. A. Komenského Čadca).

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Aktivity pri príležitosti významných dní s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané Svetovou zdravotníckou organizáciou sme zabezpečili uverejňovaním článkov a edukačno-intervenčných materiálov v regionálnych printových a elektronických médiách, vytvárali sme informačné panely pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia. V roku 2023 sme spropagovali Svetový deň boja proti rakovine, Svetový deň obezity, Týždeň mozgu, Svetový deň ústneho zdravia, Svetový deň zdravia, Svetový deň pohybom ku zdraviu, Svetový deň hypertenzie, Svetový deň bez tabaku, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi, Európsky deň ústneho zdravia, Svetový deň Alzheimerovej choroby, Svetový deň srdca, Mesiac úcty k starším, Svetový deň potravy, Svetový deň osteoporózy, Svetový deň diabetu a Medzinárodný deň boja proti drogám. Okrem propagácie vyššie uvedených svetových dní, boli ďalej poskytnuté médiám články: Dbajte na dostatočný pitný režim, Zásady počas horúčav a Rakovina krčka maternice.

Svetový deň boja proti rakovine

Pri príležitosti Svetového dňa boja proti rakovine bolo realizovaných celkovo 11 prednášok pre 356 poslucháčov, zameraných na prevenciu vybraných onkologických ochorení. Išlo konkrétne o 3 prednášky pre 240 osôb v poproduktívnom veku (seniorov) na tému prevencia rakoviny hrubého čreva a konečníka, 4 prednášky pre 58 študentiek stredných škôl na tému prevencia rakoviny prsníka a 4 prednášky pre 58 študentiek stredných škôl na tému prevencia rakoviny krčka maternice. Prednášky boli spojené s diskusiou, využitím zdravotníckych modelov a distribúciou dostupných edukačných materiálov. V súvislosti s týmto svetovým dňom bol vytvorený článok, ktorý bol následne zaslaný na uverejnenie do regionálnych elektronických a printových médií (týždenníky MY Kysucké noviny, Kysuce, internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, webová stránka RÚVZ so sídlom v Čadci, webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou). Na tému prevencie onkologických ochorení boli vytvorené informačné panely pri vstupe do budovy RÚVZ Čadca a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia.

Svetový deň obezity

V rámci Svetového dňa obezity 2023 bola realizovaná výtvarná súťaž, určená pre žiakov základných škôl. Do súťaže sa v našom regióne zapojilo 5 ZŠ a svoje výtvarné práce nám zaslalo 10 tried z daných ZŠ. Výherná kresba za náš RÚVZ bola zaslaná do krajského kola súťaže, podľa pokynov ÚVZ SR. Rovnako bolo v rámci Svetového dňa obezity realizovaných 10 prednášok pre 219 žiakov základných a študentov stredných škôl na tému Zdravý životný štýl a taktiež bol vytvorený článok, ktorý bol následne zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce ďalej do regionálnych elektronických médií: internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou. Článok sme zverejnili aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci.

Celoslovenská kampaň „Týždeň mozgu“

Pri príležitosti „Týždňa mozgu“ prebehli edukačné aktivity formou besied na lokálnej úrovni, a to konkrétne 5 besied na tému „Načo nám je mozog?“ pre 100 žiakov 3. a 4. ročníka základných škôl, kde sa žiaci dozvedeli základné informácie o mozgu a besedy boli obohatené o rôzne logické hry (sudoku, hlavolamy, nájdi rozdiely, a pod.) a 5 prednášok o prevencii Alzheimerovej choroby pre 155 poslucháčov (105 študentov a 50 seniorov).

Svetový deň ústneho zdravia

Pri príležitosti Svetového dňa ústneho zdravia sme realizovali prednášky pre deti z MŠ a žiakov 1. ročníka ZŠ na tému Zdravé zúbky. Celkovo prebehlo 9 prednášok pre 145 detí, počas ktorých si deti mohli vyskúšať nácvik správnej techniky umývania zúbkov a boli im premietané rozprávky s témou zdravých zúbkov.

Svetový deň zdravia

Pri príležitosti Svetového dňa zdravia sme v ambulancii Poradne zdravia realizovali Dni otvorených dverí, počas ktorých navštívilo poradňu zdravia celkom 38 klientov. Klientom bola stanovená hladina cholesterolu, triacylglycerolov a glykémie v krvi, zistený BMI a WHR index, podiel svalovej hmoty, telesného a viscerálneho tuku, bolo im poskytnuté poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl a u fajčiarov bola stanovená aj hladina CO vo vdychovanom vzduchu pomocou prístroja Microsmokerlyzér. Taktiež bol vytvorený článok ktorý bol následne zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce ďalej do regionálnych elektronických médií: internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou. Článok sme zverejnili aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci a pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň pohybom ku zdraviu

Pri príležitosti Svetového dňa pohybom ku zdraviu bol vytvorený článok k uvedenej téme a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou. Článok sme zverejnili aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci. Rovnako sme propagovali verejnosti informácie o možnosti zapojiť sa do X. ročníka kampane Vyzvi srdce k pohybu (mestá, obce, stredné školy, turistické kluby a pod.).

Svetový deň hypertenzie

Pri príležitosti Svetového dňa hypertenzie boli v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou realizované Dni zdravia, pre zamestnancov COOP Jednota Čadca a Eliastech Krásno nad Kysucou. Celkovo bolo vyšetrených 71 respondentov, ktorým bol meraný krvný tlak, poskytnuté poradenstvo zamerané na prevenciu srdcovo-cievnych ochorení, zisťovaná hladina celkového cholesterolu, saturácia krvi kyslíkom a BMI index. Taktiež boli realizované 2 prednášky pre 59 študentov, zamerané na prevenciu a riziká hypertenzie, a vytvorili sme článok k uvedenej téme, ktorý bol následne zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou.

Svetový deň bez tabaku

Pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku boli realizované prednášky na tému Fajčenie ako rizikový faktor, zamerané na informácie o rizikách, ktoré prináša aktívne ale i pasívne fajčenie. Celkovo bolo realizovaných 12 besied pre 225 žiakov základných a študentov stredných škôl. Besedy boli doplnené premietaním filmu „Kým stúpa dym“ a poslucháči mali možnosť počas besied využiť meranie CO vo vdychovanom vzduchu pomocou prístroja MicroSmokerlyzér. Pri príležitosti tohto Svetového dňa bol realizovaný Deň otvorených dverí v Poradni zdravia na RÚVZ Čadca, kde mali záujemcovia k dispozícii dotazník – „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“, mohli využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vdychovanom vzduchu pomocou prístroja MicroSmokerlyzér, bolo im poskytnuté

individuálne poradenstvo zamerané na odvykanie od fajčenia a rovnako informácia o možnosti návštevy Poradne na odvykanie od fajčenia. Počas DOD navštívilo Poradňu zdravia 5 respondentov. Rovnako bol vytvorený článok zameraný na riziká užívania tabaku, ktorý bol zaslaný na uverejnenie do regionálnych elektronických a printových médií (MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou), rovnako bol uverejnený na webovej stránke úradu, pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia.

Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi

Pri príležitosti Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi boli realizované prednášky, zamerané na riziká užívania nelegálnych i legálnych drog. Celkovo bolo vykonaných 13 prednášok pre 224 žiakov základných a študentov stredných škôl. Rovnako sme k danej problematike pripravili článok a zaslali ho na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

Európsky deň ústneho zdravia

Pri príležitosti európskeho dňa ústneho zdravia bolo zrealizovaných 21 prednášok pre 384 deti z MŠ a žiakov 1. ročníka ZŠ o zdravých zubkoch, počas ktorých mali deti možnosť nacvičiť si správnu techniku umývania zubkov a boli im premietané rozprávky.

Svetový deň Alzheimerovej choroby

Pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby boli zrealizované 2 prednášky pre 63 poslucháčov produktívneho veku. Prednášky boli zamerané na Alzheimerovu chorobu, jej príznaky a prevenciu tohto ochorenia. Počas prednášok boli distribuované poslucháčom edukačné materiály, týkajúce sa danej problematiky. Taktiež bol spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

Svetový deň srdca

Pri príležitosti Svetového dňa srdca bola v spolupráci so Strednou zdravotníckou školou sv. Františka z Assisi v Čadci realizovaná akcia Deň srdca na Palárikovej ulici v Čadci. Hlavnou myšlienkou bolo šíriť osvetu o prevencii vzniku srdcovocievnych ochorení. Respondenti mali možnosť počas tejto akcie nechať si zmerať krvný tlak, hladinu glukózy v krvi, zistiť svoj BMI index, % telesného tuku a % svalovej hmoty, respondentom boli zhodnotených ich rizikové faktory a poskytnuté poradenstvo zamerané na prevenciu srdcovocievnych ochorení, propagovaná Poradňa zdravia, distribuované edukačné materiály a pod. Celkovo sa akcie zúčastnilo 250 respondentov. Rovnako boli zrealizované 3 prednášky na tému Ochorenia srdca a ciev pre 98 poslucháčov produktívneho a poproduktívneho veku. Počas prednášok bol poslucháčom meraný krvný tlak, poskytnuté individuálne poradenstvo zamerané na prevenciu ochorení srdca a ciev, propagovaná Poradňa zdravia a distribuované edukačné materiály, ktorými disponujeme. Pri príležitosti tohto dňa bol spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce a Zdravie a štýl, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

Medzinárodný deň starších

Pri príležitosti Medzinárodného dňa starších sme realizovali edukačné aktivity formou prednášok pre poslucháčov vo vekovej kategórii 60+, zamerané na: Zdravý životný štýl, Osteoporóza, Diabetes mellitus, Zdravá výživa a Hypertenzia. Konkrétne bolo realizovaných 9 prednášok pre 337 seniorov. Počas uvedených prednášok boli poslucháčom distribuované edukačné materiály, týkajúce sa danej problematiky a propagovaná Poradňa zdravia.

Svetový deň potravy

Pri príležitosti Svetového dňa potravy bolo realizovaných 25 prednášok celkovo pre 478 žiakov základných a študentov stredných škôl. Prednášky boli zamerané na zdravú výživu, zdravú životosprávu či najčastejšie poruchy príjmu potravy. Súčasťou prednášok o poruchách príjmu potravy bolo aj premietanie dokumentu „Sami“.

Svetový deň osteoporózy

V rámci Svetového dňa osteoporózy sme realizovali 1 prednášku pre 35 seniorov zameranú na osteoporózu. Taktiež bol k danej téme spracovaný článok, ktorý bol následne zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce a Zdravie a štýl, na webovú stránku miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

Svetový deň diabetu

Pri príležitosti Svetového dňa diabetu bol v Poradni zdravia realizovaný Deň otvorených dverí, ktorého sa zúčastnilo 8 klientov. Klientom bola zameraná hladina glukózy v krvi a poskytnuté poradenstvo zamerané na prevenciu diabetu. V rámci výjazdovej poradne zdravia prebehlo meranie hladiny glukózy v krvi celkovo pre 60 záujemcov poproduktívneho veku. Taktiež boli realizované 4 prednášky na tému Diabetes mellitus pre 141 poslucháčov produktívneho a poproduktívneho veku. V rámci prednášok boli poslucháčom podané informácie o diabete, jeho príznakoch, prevencii, taktiež mali poslucháči počas prednášok možnosť vykonať si test rizika vzniku diabetu 2. typu a boli oboznámení o vyšetreniach, ktoré ponúka Poradňa zdravia. Na danú tému sme vytvorili článok, ktorý bol zaslaný na uverejnenie do regionálnych a printových médií (týždenníky MY Kysucké noviny, Kysuce, internetové portály Mojekysuce, Zdravie a štýl, webová stránka RÚVZ so sídlom v Čadci, webovú stránku miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou) a pri vstupe do budovy RÚVZ Čadca bol vytvorený informačný panel o danej problematike.

Európsky týždeň boja proti drogám

Pri príležitosti Európskeho týždňa boja proti drogám boli vykonané edukačné aktivity formou prednášok zamerané na riziká užívania legálnych i nelegálnych drog. Celkovo bolo vykonaných 30 prednášok pre 520 žiakov základných a študentov stredných škôl. Počas prednášok mali žiaci možnosť vyskúšať si opilecké okuliare, meranie CO vo vydychovanom vzduchu pomocou prístroja Microsmokerlyzér a boli im premietané dokumenty „Luky - z príbehu narkomana, príbeh bojovníka“ a „Až do dna“.

Dbajte na dostatočný pitný režim, Zásady počas horúčav a Rakovina krčka maternice

Počas roka sme spracovali články Dbajte na dostatočný pitný režim, Zásady počas horúčav a Rakovina krčka maternice, ktoré boli zaslané na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysuce, na internetové portály Mojekysuce a Zdravie a štýl, na webovú stránku miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

V roku 2023 sme sa podieľali na X. ročníku Celonárodnej medzinárodne koordinovanej kampani na zvýšenie pohybovej aktivity populácie – Vyzvi srdce k pohybu. Z našej strany bola realizovaná distribúciou informácií a účastníckych listov verejnosti (mestá, obce, stredné školy, turistické kluby a pod.). Vyplnené účastnícke listy respondenti zasielali na ďalšie spracovanie na RÚVZ v Banskej Bystrici, prípadne na zaznamenávanie svojich aktivít využili online formulár. K danej kampani bol vytvorený článok a informačné panely pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia.

Výjazdovou poradňou zdravia boli v roku 2023 v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou realizované Dni zdravia pre zamestnancov spoločnosti Eliastech Krásno nad Kysucou, COOP Jednota Čadca, ÚPSVaR Čadca a Vilija Čadca, ktorým boli stanovené hodnoty celkového cholesterolu, meraný krvný tlak, saturácia krvi kyslíkom, poskytnuté individuálne poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl a propagovaná Poradňa zdravia. Celkovo bolo v rámci Dní zdravia vyšetrených 201 respondentov.

Pri príležitosti Svetového dňa zdravia sme v Poradni zdravia realizovali Dni otvorených dverí, počas ktorých navštívilo poradňu zdravia celkom 38 klientov. Klientom bola stanovená hladina cholesterolu, triacylglycerolov a glykémie v krvi, zistený BMI a WHR index, podiel svalovej hmoty, telesného a viscerálneho tuku, bolo im poskytnuté poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl a u fajčiarov bola stanovená aj hladina CO vo vdychovanom vzduchu pomocou prístroja Microsmokerlyzér.

Pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku bol realizovaný Deň otvorených dverí v ambulancii Poradne zdravia na RÚVZ Čadca, kde mali záujemcovia k dispozícii dotazník – „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“, mohli využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu pomocou prístroja MicroSmokerlyzér, bolo im poskytnuté individuálne poradenstvo zamerané na odvykanie od fajčenia a rovnako informácia o možnostiach návštevy Poradní na odvykanie od fajčenia. Počas DOD navštívilo Poradňu zdravia 5 respondentov.

Pri príležitosti Svetového dňa obezity 2023 bola realizovaná celoslovenská výtvarná súťaž, určená pre žiakov základných škôl. Do súťaže sa v našom regióne zapojilo 5 ZŠ a svoje výtvarné práce nám zaslalo 10 tried z daných ZŠ. Výherná kresba za náš RÚVZ bola zaslaná do krajského kola súťaže, podľa pokynov ÚVZ SR.

Pri príležitosti Svetového dňa srdca 2023 bola v spolupráci so Strednou zdravotníckou školou sv. Františka z Assisi v Čadci realizovaná akcia Deň srdca na Palárikovej ulici v Čadci. Hlavnou myšlienkou bolo šíriť osvetu o prevencii vzniku srdcovocievnych ochorení. Respondenti mali možnosť počas tejto akcie nechať si odmerať krvný tlak, hladinu glukózy v krvi, zistiť svoj BMI index, % telesného tuku, viscerálneho tuku a % svalovej hmoty. Respondentom boli zhodnotené ich rizikové faktory a poskytnuté poradenstvo zamerané na prevenciu srdcovocievnych ochorení, propagovaná Poradňa zdravia, distribuované edukačné materiály a pod. Celkovo sa akcie zúčastnilo 250 respondentov.

Počas prednášok Fajčenie ako rizikový faktor, sme študentom v rámci edukačnej činnosti poskytli dotazník – „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“. Dotazník nebol vyhodnocovaný, slúžil študentom na vlastnú informáciu o ich nikotínovej závislosti.

Pracovníčky OPZaVkJ poskytovali v priebehu dvoch týždňov počas roka 2023 odborné telefonické poradenstvo prostredníctvom Linky pomoci na odvykanie od fajčenia.

Pri príležitosti Svetového dňa diabetu bol v Poradni zdravia realizovaný Deň otvorených dverí, ktorého sa zúčastnilo 8 klientov a výjazdovou poradňou zdravia bolo vyšetrených 60 záujemcov poproduktívneho veku. Respondentom bola zmeraná hladina

glukózy v krvi, poskytnuté poradenstvo zamerané na prevenciu diabetu a poskytnutý dotazník, slúžiaci sa výpočet rizika DM II. typu podľa Európskej kardiologickej spoločnosti.

Pri príležitosti Svetového dňa vody pracovníčky OPZaVkZ spolupracovali s oddelením hygieny životného prostredia a zdravia.

Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

V roku 2023 sme spolupracovali s OR PZ Čadca na realizácii projektu Tvoja správna voľba, ktorého cieľom je snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok (tabak, alkohol, marihuana) a informovanie o škodlivosti ich užívania. Projekt bol zameraný na deti vo veku 9-10 rokov. Celkovo sa uskutočnilo 14 besied pre 425 žiakov základných škôl (ZŠ Čadca-Podzávoz, ZŠ Rázusova Čadca, ZŠ Čadca-Horelica, ZŠ M. R. Štefánika Čadca a ZŠ J. A. Komenského Čadca).

Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

V roku 2023 naďalej prebiehala spolupráca s jednotlivými oddeleniami RÚVZ Čadca, s materskými, základnými a strednými školami, mestskými a obecnými úradmi, Zariadeniami pre seniorov, Centrami sociálnych služieb, Jednotou dôchodcov Slovenska, Kysuckým kultúrnym strediskom v Čadci, Kysuckou knižnicou v Čadci, Centrom pre deti a rodiny Semeteš, Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, Mestskou políciou v Čadci, OR PZ v Čadci a pod.

Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Naša spolupráca s uvedenými zložkami rovnako ako v predchádzajúcich rokoch vychádzala buď z našich vlastných aktivít alebo sme zabezpečovali aktivity na požiadanie niektorého orgánu, nadácie, zložky tretieho sektoru a pod. Išlo o spoluprácu s regionálnymi printovými médiami (MY Kysucké noviny, Kysuce) a s elektronickými médiami (internetové portály Mojekysuce a Zdravie a štýl, internetové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou).

Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia bolo zriadené na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci v auguste v roku 1995. Keďže činnosť Poradenského centra ochrany a podpory zdravia a Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu zostáva i naďalej prepojená, teda aj rozsah poskytovania poradenstva pre záujemcov je limitovaný súčasným personálnym obsadením.

Najväčšia pozornosť Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu bola venovaná zdravotno - výchovným intervenciám v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2023 a úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR na úseku verejného zdravotníctva“. V roku 2023 Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu priebežne aktualizovalo sekciu podpory zdravia na internetovej stránke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci. Hlavným cieľom internetovej stránky bolo zlepšenie prístupu obyvateľov k informáciám z oblasti podpory a ochrany zdravia a osвета prostredníctvom významných svetových dní schválených Svetovou zdravotníckou organizáciou. Internetová stránka obsahuje informácie o programoch a projektoch úradov verejného zdravotníctva SR, na ktorých participuje Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu, informáciu o svetových dňoch vyhlásených Svetovou zdravotníckou organizáciou, obsahuje články so zdravotno-výchovnou problematikou a iné.

Úlohy Poradenského centra ochrany a podpory zdravia boli plnené viacerými spôsobmi: prednáškovou činnosťou, skupinovými besedami a ďalšími zdravotno-výchovnými aktivitami pre obyvateľov okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, ktoré sa týkali tém a termínov odporúčaných Svetovou zdravotníckou organizáciou (SZO) a tiež tém s ďalšou preventívnou a liečebnou zdravotno-výchovnou problematikou podľa kalendára SZO. Svetové a medzinárodné dni boli verejnosti pripomínané prostredníctvom mediálnych partnerov v regióne. Zverejnená je aj informácia o ponuke vyšetrení v Základnej poradni zdravia v printových i elektronických médiách.

4.1. Základná poradňa

Vyšetrenia klientov v ambulancii Poradne zdravia sa vykonávajú priebežne počas pracovného týždňa na základe objednania. Skriningové vyšetrenia klientov prichádzajúcich do základne poradne spočívajú vo vyšetrení antropometrických ukazovateľov, ako sú meranie hmotnosti, výšky, obvodu pása a bokov podľa štandardných metodík merania a následným výpočtom indexov BMI a WHR, štandardného merania tlaku krvi a vyšetrení biochemických parametrov. Z biochemických ukazovateľov boli vyšetrované krvné lipidy (celkový cholesterol, HDL a LDL cholesterol, triacylglyceroly) a krvná glukóza. Zaznamenaním zistených údajov do programu „Test zdravé srdce“ sa vypočíta index kardiovaskulárneho rizika TC/HDL, TG/HDL a LDL/HDL.

V Základnej poradni zdravia bolo v roku 2023 vyšetrených 296 klientov, z toho 208 klientov (45 mužov a 163 žien) bolo vyšetrených prvýkrát a 88 klientov (18 mužov a 70 žien) bolo vyšetrených opakovane. U prvýkrát vyšetrených mužov bola najčastejšie zastúpená veková skupina 65 a viac ročných (31,1 %), ďalej veková skupina 45-54 ročných (24,4 %), 55-64 ročných (22,2 %), 35-44 ročných (11,1 %), 25-34 ročných (6,7 %) a 20-24 ročných (4,4 %), u prvýkrát vyšetrených žien boli najčastejšie zastúpené vekové skupiny 35-54 ročných (23,9 %) a 45-54 ročných (23,9 %), ďalej 55-64 ročných (20,9 %), 25-34 ročných (17,8 %), 65 a viac ročných (8,0 %) a 20-24 ročných (5,5 %). V prípade kontrolných (opakovaných) vyšetrení bola u mužov najčastejšie zastúpená veková skupina 65 a viac ročných (50 %),

ďalej 55-64 ročných (38,9 %), 45-54 ročných (5,6 %) a 35-44 ročných (5,6 %), u žien veková skupina 55-64 ročných (34,3 %) a 65 a viac ročných (34,3 %), ďalej 45-54 ročných (18,6 %), 35-44 ročných (11,4 %) a 25-34 ročných (1,4 %).

Normálne hodnoty celkového cholesterolu boli zistené u 179 klientov, z toho 142 prípadov u prvýkrát vyšetrených klientov (34 mužov, 108 žien) a 37 prípadov u opakovane vyšetrených klientov (10 mužov, 27 žien). Normálne hodnoty celkového cholesterolu u prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené vo vekových skupinách 20-24 ročných (5,9 %), 25-34 ročných (5,9 %), 35-44 ročných (11,8 %), 45-54 ročných (29,4 %), 55-64 ročných (17,6 %) a 65 a viac ročných (29,4 %), u prvýkrát vyšetrených žien vo vekových skupinách 20-24 ročných (8,3 %), 25-34 ročných (23,1 %), 35-44 ročných (25,0 %), 45-54 ročných (21,3 %), 55-64 ročných (15,7 %) a 65 a viac ročných (6,5 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty celkového cholesterolu zistené u 35-44 ročných (10,0 %), 45-54 ročných (10,0 %), 55-64 ročných (50,0 %) a 65 a viac ročných (30,0 %), u opakovane vyšetrených žien u 25-34 ročných (3,7 %), 35-44 ročných (14,8 %), 45-54 ročných (22,2 %), 55-64 ročných (33,3 %) a 65 a viac ročných (25,9 %). Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu boli zistené u 117 klientov, z toho 66 prípadov u prvýkrát vyšetrených klientov (11 mužov, 55 žien) a 51 prípadov u opakovane vyšetrených klientov (8 mužov, 43 žien). Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu u prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené vo vekových skupinách 25-34 ročných (9,1 %), 35-44 ročných (9,1 %), 45-54 ročných (9,1 %), 55-64 ročných (36,4 %) a 65 a viac ročných (36,4 %), u prvýkrát vyšetrených žien vo vekových skupinách 25-34 ročných (7,3 %), 35-44 ročných (21,8 %), 45-54 ročných (29,1 %), 55-64 ročných (30,9 %) a 65 a viac ročných (10,9 %). U opakovane vyšetrených mužov boli zistené hodnoty zvýšeného celkového cholesterolu u 55-64 ročných (25,0 %) a 65 a viac ročných (75,0 %) u opakovane vyšetrených žien u 35-44 ročných (9,3 %), 45-54 ročných (16,3 %), 55-64 ročných (34,9 %) a 65 a viac ročných (39,5 %).

Hodnota HDL cholesterolu bola stanovená 5 klientom. Normálne hodnoty HDL cholesterolu boli zistené u 1 opakovane vyšetreného klienta vo vekovej skupine 55-64 ročných (100,0 %). Znížené hodnoty HDL cholesterolu boli zistené u 1 prvýkrát vyšetrenej klientky vo vekovej skupine 45-54 ročných (100,0 %) a u 3 opakovane vyšetrených klientok, vo vekových skupinách 55-64 ročných (66,7 %) a 65 a viac ročných (33,3 %).

Normálne hodnoty LDL cholesterolu boli zaznamenané u 8 klientov, z toho 3 prípady u prvýkrát vyšetrených klientov (2 muži a 1 žena) a 5 prípadov u opakovane vyšetrených klientov (1 muž a 4 ženy). U prvýkrát vyšetrených mužov boli normálne hodnoty LDL cholesterolu zistené u 25-34 ročných (50,0 %) a 55-64 ročných (50,0 %), u prvýkrát vyšetrených žien u 35-44 ročných (100,0 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty LDL cholesterolu zaznamenané u 55-64 ročných (100,0 %), u opakovane vyšetrených žien u 55-64 ročných (50,0 %) a 65 a viac ročných (50,0 %). Zvýšené hodnoty LDL cholesterolu boli zistené u 111 klientov, z toho bolo 84 prípadov u prvýkrát vyšetrených klientov (17 mužov a 67 žien) a 27 prípadov u opakovane vyšetrených klientov (5 mužov a 22 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli zastúpené vekové skupiny 20-24 ročných (5,9 %), 25-34 ročných (11,8 %), 35-44 ročných (17,6 %), 45-54 ročných (11,8 %), 55-64 ročných (29,4 %) a 65 a viac ročných (23,5 %), u prvýkrát vyšetrených žien išlo o vekové skupiny 20-24 ročných (7,5%), 25-34 ročných (19,4 %), 35-44 ročných (20,9 %), 45-54 ročných (23,9 %), 55-64 ročných (23,9 %) a 65 a viac ročných (4,5 %). U opakovane vyšetrených mužov sme zvýšené hodnoty LDL cholesterolu zaznamenali vo vekových skupinách 45-54 ročných (20,0 %), 55-64 ročných (40,0 %) a 65 a viac ročných (40,0 %), u opakovane vyšetrených žien boli zastúpené vekové skupiny 35-44 ročných (13,6 %), 45-54 ročných (27,3 %), 55-64 ročných (31,8 %) a 65 a viac ročných (27,3 %).

Normálne hodnoty krvnej glukózy boli namerané 17 klientom (1 muž a 16 žien), z toho 7 prípadov u prvýkrát vyšetrených žien a 10 prípadov (1 muž a 9 žien) u opakovane vyšetrených klientov. V prípade prvýkrát vyšetrených žien boli zastúpené vekové skupiny 20-24 ročných (14,3 %), 25-34 ročných (28,6 %), 35-44 ročných (14,3 %) a 65 a viac ročných (42,9 %). U opakovane vyšetrených mužov bola normálna hladina glukózy zistená vo vekovej skupine 55-64 ročných (100 %), u opakovane vyšetrených žien išlo o zastúpenie vekových skupín 25-34 ročných (11,1 %), 35-44 ročných (22,2 %), 45-54 ročných (11,1 %), 55-64 ročných (22,2 %) a 65 a viac ročných (33,3 %). Zvýšené hodnoty glukózy v krvi boli zaznamenané u 78 klientov (27 mužov a 51 žien), z toho 27 prípadov (11 mužov a 16 žien) u prvýkrát vyšetrených klientov a 51 prípadov (16 mužov a 35 žien) u opakovane vyšetrených klientov. V skupine prvýkrát vyšetrených mužov išlo o vekové skupiny 20-24 ročných (9,1 %), 25-34 ročných (9,1 %), 35-44 ročných (18,2 %), 55-64 ročných (45,5 %) a 65 a viac ročných (18,2 %), u prvýkrát vyšetrených žien išlo o vekové skupiny 20-24 ročných (12,5 %), 25-34 ročných (18,8 %), 35-44 ročných (12,5 %), 45-54 ročných (18,8 %), 55-64 ročných (25,0 %) a 65 a viac ročných (12,5 %). U opakovane vyšetrených mužov boli zastúpené vekové skupiny 35-44 ročných (6,3 %), 55-64 ročných (37,5 %) a 65 a viac ročných (56,3 %), u opakovane vyšetrených žien išlo o zastúpenie vekových skupín 35-44 ročných (8,6 %), 45-55 ročných (5,7 %), 55-64 ročných (28,6 %) a 65 a viac ročných (57,1 %).

Normálne hodnoty triacylglycerolov boli zistené 43 klientom, z toho 24 prípadov (9 mužov, 15 žien) u prvýkrát vyšetrených klientov a 19 prípadov (8 mužov, 11 žien) u opakovane vyšetrených klientov. U prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené normálne hodnoty triacylglycerolov vo vekových skupinách 20-24 ročných (11,1 %), 25-34 ročných (11,1 %), 35-44 ročných (22,2 %), 55-64 ročných (44,4 %) a 65 a viac ročných (11,1 %), u prvýkrát vyšetrených žien vo vekových skupinách 20-24 ročných (13,3 %), 25-34 ročných (20,0 %), 35-44 ročných (13,3 %), 45-54 ročných (13,3 %), 55-64 ročných (13,3 %) a 65 a viac ročných (26,7 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty triacylglycerolov zistené u 55-64 ročných (62,5 %) a 65 a viac ročných (37,5 %), u opakovane vyšetrených žien u 25-34 ročných (9,1 %), 35-44 ročných (18,2 %), 45-54 ročných (9,1 %), 55-64 ročných (45,5 %) a 65 a viac ročných (18,2 %). Zvýšené hodnoty triacylglycerolov boli zistené u 52 klientov, z toho 10 prípadov u prvýkrát vyšetrených klientov (2 muži a 8 žien) a 42 prípadov (9 mužov a 33 žien) u opakovane vyšetrených klientov. V prípade prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené vo vekových skupinách 55-64 ročných (50,0 %) a 65 a viac ročných (50,0 %), v prípade prvýkrát vyšetrených žien boli zistené vo vekových skupinách 20-24 ročných (12,5 %), 25-34 ročných (25,0 %), 35-44 ročných (12,5 %), 45-54 ročných (12,5 %), 55-64 ročných (25,0 %) a 65 a viac ročných (12,5 %). Zvýšené hodnoty triacylglycerolov u opakovane vyšetrených mužov boli zaznamenané u 35-44 ročných (11,1 %), 55-64 ročných (22,2 %) a 65 a viac ročných (66,7 %) a v prípade opakovane vyšetrených žien u 35-44 ročných (9,1 %), 45-54 ročných (6,1 %) 55-64 ročných (21,2 %) a 65 a viac ročných (63,6 %).

Normálne hodnoty BMI (Body Mass Index) boli zistené u 118 klientov, z 90 toho prípadov u prvýkrát vyšetrených klientov (7 mužov, 83 žien) a 28 prípadov u opakovane vyšetrených klientov (6 mužov, 22 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov sme normálne hodnoty BMI indexu zaznamenali vo vekových skupinách 20-24 ročných (14,3 %), 35-44 ročných (28,6 %), 45-54 ročných (14,3 %), 55-64 ročných (14,3 %) a 65 a viac ročných (28,6 %), v prípade prvýkrát vyšetrených žien išlo o vekové skupiny 20-24 ročných (10,8 %), 25-34 ročných (21,7 %), 35-44 ročných (28,9 %), 45-54 ročných (21,7%), 55-64 ročných (10,8 %) a 65 a viac ročných (6,0 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty BMI indexu zistené najčastejšie u 65 a viac ročných (50,0 %), v prípade opakovane vyšetrených žien bola zastúpená najčastejšie veková skupina 55-64 ročných (45,5 %). Zvýšené hodnoty

BMI indexu boli zistené u 178 klientov, z toho 118 prípadov (38 mužov a 80 žien) evidujeme v skupine prvýkrát vyšetrených klientov a 60 prípadov (12 mužov a 48 žien) v skupine opakovane vyšetrených klientov. Zvýšené hodnoty BMI indexu u prvýkrát vyšetrených mužov boli najčastejšie zistené vo vekovej skupine 65 a viac ročných (31,6 %), u prvýkrát vyšetrených žien bola zastúpená najčastejšie veková skupina 55-64 ročných (31,3 %). U opakovane vyšetrených klientov sme zvýšené hodnoty BMI indexu u oboch pohlaví zaznamenali najčastejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (muži 50,0 %, ženy 43,8 %).

Normálne hodnoty WHR (Waist to Hip Ratio) boli zistené u 48 klientov, z to 22 prípadov (8 mužov a 14 žien) evidujeme v skupine prvýkrát vyšetrených klientov, zvyšných 26 prípadov (11 mužov a 15 žien) evidujeme u opakovane vyšetrených klientov. Normálne hodnoty WHR indexu u prvýkrát vyšetrených mužov boli najčastejšie zistené vo vekovej skupine 55-64 ročných (37,5 %), v prípade prvýkrát vyšetrených žien najčastejšie vo vekových skupinách 20-24 ročných (21,4 %) a 25-34 ročných (21,4 %). U opakovane vyšetrených klientov bola najčastejšie zaznamenaná normálna hodnota WHR indexu u oboch pohlaví vo vekovej skupine 65 a viac ročných (muži 54,5 %, ženy 53,3 %). Zvýšené hodnoty WHR indexu boli zaznamenané u 37 klientov. Z toho 8 prípadov (1 muž a 7 žien) u prvýkrát vyšetrených klientov, u mužov vo vekovej skupine 55-64 ročných (100,0 %), u žien najčastejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných (42,9 %). Zvyšných 29 prípadov (3 muži a 26 žien) bolo evidovaných u opakovane vyšetrených klientov, pričom u mužov bola najčastejšie zastúpená veková skupina 55-64 ročných (66,7 %) a u žien 65 a viac ročných (50,0 %).

U ostatných fyzikálnych a biochemických ukazovateľov sú normálne aj zvýšené hodnoty vrátane vekových skupín v absolútnych aj relatívnych číslach podrobne zaznamenané v príslušných tabuľkách uvedených v tabuľkovej časti výročnej správy. Biochemické ukazovatele u prvýkrát vyšetrených klientov sú podrobnejšie rozpísané v tabuľkách č. 8a,b a u opakovane vyšetrených klientov v tabuľkách č. 9a,b. Hodnoty tlaku krvi u prvýkrát vyšetrených klientov sú rozpísané v tabuľkách č. 10a,b a u opakovane vyšetrených klientov v tabuľkách č. 11a,b. Tabuľky č. 12a a 12b obsahujú analýzu dynamiky zistených parametrov u opakovane vyšetrených klientov, ktoré sú podrobne členené podľa absolútnych a relatívnych hodnôt.

7.2. Nadstavbové poradne

S činnosťou poradenstva na odvykanie od fajčenia sa začalo od roku 1996 v rámci poskytovania vyšetrení v Základnej poradni. Vyšetrenie pomocou prístroja Micro smokerlyzer sa najčastejšie využíva pri preventívnej prednáškovej činnosti Poradne zdravia.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023**

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia			
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa	2	1.0	2
Verejný zdravotník II. stupňa	1	1.0	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U	3	3.0	3

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	12	257					12	257
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	70	1308	1	19	2	51	73	1378
		Prevenia sociálne patologických javov								
		- Fajčenie	16	309					16	309
		- Alkohol	12	240					12	240
		- Drogy – látkové závislosti	46	995					46	995
		- nelátkové závislosti	7	117					7	117
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád								
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu								
		Zdravé starnutie								
		Duševné zdravie					2	52	2	52
		Prevenia úrazov a prvá pomoc								
		Prevenia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)								
		Stomatohygiena	53	989					53	989
		Prevenia civilizačných ochorení								
		- srdco-cievne	4	122			3	171	7	293
		- diabetes mellitus			1	25	3	116	4	141
		- osteoporóza	1	30	1	19	1	35	3	84
		- onkologické ochorenia	8	176			3	240	11	416
- alergické ochorenia										
- iné	4	119	2	44	2	88	8	251		
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	7	130					7	130		
SPOLU	240	4792	5	107	16	753	261	5652		

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		209	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		230	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie		
		Rozhlas		
		Printové média	26	
		Webová stránka RÚVZ	19	
		Iné formy	116	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...		
		Brožúry, manuály...		
		Informačné panely		
		Iné		
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet publikácií	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet zapožičaní	
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (<i>pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov</i>)	regionálne		
		celoštátne		3
		medzinárodné		
		v rámci RÚVZ	2	3
		SPOLU	2	3

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy	Medzinárodné projekty, štúdie ...	Počet 1
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	7
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	1
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	4
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov 106
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom	Vlastné vytvorené	Počet materiálov
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)	Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	Počet písomnosti 4
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	138
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	20
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		8	8

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2023 do 31.12.2023

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	2	4,4	6,0	9	5,5	3,5	11	5,3	3,3
25-34	3	6,7	7,3	29	17,8	5,9	32	15,4	4,9
35-44	5	11,1	9,2	39	23,9	6,5	44	21,2	5,6
45-54	11	24,4	12,6	39	23,9	6,5	50	24,0	5,8
55-64	10	22,2	12,1	34	20,9	6,2	44	21,2	5,6
65 a viac	14	31,1	13,5	13	8,0	4,2	27	13,0	4,6
SPOLU :	45	100		163	100		208	100	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	1	1,4	2,8	1	1,1	2,2
35-44	1	5,6	10,6	8	11,4	7,5	9	10,2	6,3
45-54	1	5,6	10,6	13	18,6	9,1	14	15,9	7,6
55-64	7	38,9	22,5	24	34,3	11,1	31	35,2	10,0
65 a viac	9	50,0	23,1	24	34,3	11,1	33	37,5	10,1
SPOLU :	18	100		70	100		88	100	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	2	4,4	6,0	9	5,5	3,5	11	5,3	3,0
25-34	3	6,7	7,3	29	17,8	5,9	32	15,4	4,9
35-44	5	11,1	9,2	39	23,9	6,5	44	21,2	5,6
45-54	11	24,4	12,6	39	23,9	6,5	50	24,0	5,8
55-64	10	22,2	12,1	34	20,9	6,2	44	21,2	5,6
65 a viac	14	31,1	13,5	13	8,0	4,2	27	13,0	4,6
SPOLU:	45	100		163	100		208	100	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	1	1,4	2,8	1	1,1	2,2
35-44	1	5,6	10,6	8	11,4	7,5	9	10,2	6,3
45-54	1	5,6	10,6	13	18,6	9,1	14	15,9	7,6
55-64	7	38,9	22,5	24	34,3	11,1	31	35,2	10,0
65 a viac	9	55,0	23,1	24	34,3	11,1	33	37,5	10,1
SPOLU:	18	100		70	100		88	100	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Základné	1	1,7	3,3	5	2,2	1,9	6	2,1	1,7
Učňovské	15	25,4	11,1	32	14,3	4,6	47	16,6	4,3
Stredoškolské s maturitou	15	25,4	11,1	51	22,8	5,5	66	23,3	4,9
Vysokoškolské 1. stupeň	1	1,7	3,3	12	5,4	2,9	13	4,6	2,4
Vysokoškolské 2. stupeň	7	11,9	8,3	58	25,9	5,7	65	23,0	4,9
Neregistrované	20	33,9	12,1	66	29,5	6,0	86	30,4	5,4
SPOLU:	59	100		224	100		283	100	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):</p>	Antropometrické meranie	296	322
	- výška		
	- váha	296	322
	- BMI	296	322
	- obvod pása	85	250
	- obvod bokov	85	250
	- WHR	85	250
	- WHtR	85	
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)		322
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon		322
	Biochemické vyšetrenia	296	
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	5	
	- LDL cholesterol	5	
	- Triacylglyceroly	95	
	- Glukóza	95	38
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	3	
	Somatické vyšetrenia	296	331
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzérom		114
	Vyšetrenie spirometrom		
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	208	
	Osobná a rodinná anamnéza	296	331
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	296	50	
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	296		
Odborné poradenstvo a konzultácie	296	399	
Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)		45	
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	86	74	
Iné			

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	
3. Poradňa odvykania od fajčenia	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	
	Meranie krvného tlaku, pulzu	
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	
Iné		
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštruktáž	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
5. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	
	Odber krvi na HIV/AIDS	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Počet klientov: Založenie karty klienta	
	Iné	
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	
	Vyšetrenie pracovného rizika	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
SPOLU počet výkonov		7273

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	2	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
	rel.	5,9	0,0	0	9,1	11,1	0,0	0	0	0,0	5,9	0	0	0	0	0	0	14,3	2,6	0,0	0,0
	+-%	7,9	0,0	0	17,0	20,5	0,0	0	0	0,0	11,2	0	0	0	0	0	0	25,9	5,1	0,0	0,0
25-34	abs.	2	1	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0
	rel.	5,9	9,1	0	9,1	11,1	0,0	0	0	50,0	11,8	0	0	0	0	0	0	0,0	7,9	12,5	0,0
	+-%	7,9	17,0	0	17,0	20,5	0,0	0	0	69,3	15,3	0	0	0	0	0	0	0,0	8,6	22,9	0,0
35-44	abs.	4	1	0	2	2	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	2	3	2	0
	rel.	11,8	9,1	0	18,2	22,2	0,0	0	0	0,0	17,6	0	0	0	0	0	0	28,6	7,9	25,0	0,0
	+-%	10,8	17,0	0	22,8	27,2	0,0	0	0	0,0	18,1	0	0	0	0	0	0	33,5	8,6	30,0	0,0
45-54	abs.	10	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0
	rel.	29,4	9,1	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	11,8	0	0	0	0	0	0	14,3	26,3	0,0	0,0
	+-%	15,3	17,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	15,3	0	0	0	0	0	0	25,9	14,0	0,0	0,0
55-64	abs.	6	4	0	5	4	1	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	1	9	3	1
	rel.	17,6	36,4	0	45,5	44,4	50,0	0	0	50,0	29,4	0	0	0	0	0	0	14,3	23,7	37,5	100,0
	+-%	12,8	28,4	0	29,4	32,5	69,3	0	0	69,3	21,7	0	0	0	0	0	0	25,9	13,5	33,5	0,0
65 a viac	abs.	10	4	0	2	1	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	2	12	2	0
	rel.	29,4	36,4	0	18,2	11,1	50,0	0	0	0,0	23,5	0	0	0	0	0	0	28,6	31,6	25,0	0,0
	+-%	15,3	28,4	0	22,8	20,5	69,3	0	0	0,0	20,2	0	0	0	0	0	0	33,5	14,8	30,0	0,0
SPOLU: 100%		34	11	0	11	9	2	0	0	2	17	0	0	0	0	0	0	7	38	8	1

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	9	0	1	2	2	1	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	9	0	3	0
	rel.	8,3	0,0	14,3	12,5	13,3	12,5	0	0,0	0,0	7,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10,8	0,0	21,4	0,0
	+-%	5,2	0,0	25,9	16,2	17,2	22,9	0	0,0	0,0	6,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6,7	0,0	21,5	0,0
25-34	abs.	25	4	2	3	3	2	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	18	11	3	1
	rel.	23,1	7,3	28,6	18,8	20,0	25,0	0	0,0	0,0	19,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	21,7	13,8	21,4	14,3
	+-%	8,0	6,9	33,5	19,1	20,2	30,0	0	0,0	0,0	9,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8,9	7,5	21,5	25,9
35-44	abs.	27	12	1	2	2	1	0	0	1	14	0	0	0	0	0	0	24	15	3	0
	rel.	25,0	21,8	14,3	12,5	13,3	12,5	0	0,0	100,0	20,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	28,9	18,8	21,4	0,0
	+-%	8,2	10,9	25,9	16,2	17,2	22,9	0	0,0	0,0	9,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9,8	8,6	21,5	0,0
45-54	abs.	23	16	0	3	2	1	0	1	0	16	0	1	0	1	0	1	18	21	2	1
	rel.	21,3	29,1	0,0	18,8	13,3	12,5	0	100,0	0,0	23,9	0	100,0	0	100,0	0	100,0	21,7	26,3	14,3	14,3
	+-%	7,7	12,0	0,0	19,1	17,2	22,9	0	0,0	0,0	10,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8,9	9,6	18,3	25,9
55-64	abs.	17	17	0	4	2	2	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	9	25	1	3
	rel.	15,7	3,9	0,0	25,0	13,3	25,0	0	0,0	0,0	23,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10,8	31,3	7,1	42,9
	+-%	6,9	12,2	0,0	21,2	17,2	30,0	0	0,0	0,0	10,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6,7	10,2	13,5	36,7
65 a viac	abs.	7	6	3	2	4	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	5	8	2	2
	rel.	6,5	10,9	42,9	12,5	26,7	12,5	0	0,0	0,0	4,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6,0	10,0	14,3	28,6
	+-%	4,6	8,2	36,7	16,2	22,4	22,9	0	0,0	0,0	5,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5,1	6,6	18,3	33,5
SPOLU: 100%		108	55	7	16	15	8	0	1	1	67	0	1	0	1	0	1	83	80	14	7

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL /LDL		BMI		WHR		
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35-44	abs.	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
	rel.	10,0	0,0	0,0	6,3	0,0	11,1	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	8,3	9,1	0,0
	+-%	18,6	0,0	0,0	11,9	0,0	20,5	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	15,6	17,0	0,0
45-54	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	rel.	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	20,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0	16,7	0,0	0,0	0,0
	+-%	18,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	35,1	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0	29,8	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	5	2	1	6	5	2	1	0	1	2	1	0	0	1	1	0	2	5	4	2	2
	rel.	50,0	25,0	100,0	37,5	62,5	22,2	100,0	0	100,0	40,0	100,0	0	0	100,0	100,0	0	33,3	41,7	36,4	66,7	66,7
	+-%	31,0	30,0	0,0	23,7	33,5	27,2	0,0	0	0,0	42,9	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0	37,7	27,9	28,4	53,3
65 a viac	abs.	3	6	0	9	3	6	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	6	6	1	1
	rel.	30,0	75,0	0,0	56,3	37,5	66,7	0,0	0	0,0	40,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0	50,0	50,0	54,5	33,3	33,3
	+-%	28,4	30,0	0,0	24,3	33,5	30,8	0,0	0	0,0	42,9	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0	40,0	28,3	29,4	53,3
SPOLU:	100%	10	8	1	16	8	9	1	0	1	5	1	0	0	1	1	0	6	12	11	3	3

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	abs.	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	rel.	3,7	0,0	11,1	0,0	9,1	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	4,5	0,0	6,7	0,0
	+-%	7,1	0,0	20,5	0,0	17,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	8,7	0,0	12,6	0,0
35-44	abs.	4	4	2	3	2	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	5	2	3
	rel.	14,8	9,3	22,2	8,6	18,2	9,1	0	0,0	0,0	13,6	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	13,6	10,4	13,3	11,5
	+-%	13,4	8,7	27,2	9,3	22,8	9,8	0	0,0	0,0	14,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14,3	8,6	17,2	12,3
45-54	abs.	6	7	1	2	1	2	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	5	8	1	2
	rel.	22,2	16,3	11,1	5,7	9,1	6,1	0	0,0	0,0	27,3	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	22,7	16,7	6,7	7,7
	+-%	15,7	11,0	20,5	7,7	17,0	8,1	0	0,0	0,0	18,6	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	17,5	10,5	12,6	10,2
55-64	abs.	9	15	2	10	5	7	0	2	2	7	0	2	0	2	1	1	10	14	3	8
	rel.	33,3	34,9	22,2	28,6	45,5	21,2	0	66,7	50,0	31,8	0	66,7	0	66,7	50,0	100,0	45,5	29,2	20,2	30,8
	+-%	17,8	14,2	27,2	15,0	29,4	13,9	0	53,3	49,0	19,5	0	53,3	0	53,3	69,3	0,0	20,8	12,9	20,2	17,7
65 a viac	abs.	7	17	3	20	2	21	0	1	2	6	0	1	0	1	1	0	3	21	8	13
	rel.	25,9	39,5	33,3	57,1	18,2	63,6	0	33,3	50,0	27,3	0	33,3	0	33,3	50,0	0,0	13,6	43,8	53,3	50,0
	+-%	16,5	14,6	30,8	16,4	22,8	16,4	0	53,3	49,0	18,6	0	53,3	0	53,3	69,3	0,0	14,3	14,0	25,2	19,2
SPOLU:	100%	27	43	9	35	11	33	0	3	4	22	0	3	0	3	2	1	22	48	15	26

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	1	2	1	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	10,0	7,1	11,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	24,8	18,6	13,5	9,4
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	2	0	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	10,0	0,0	6,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	18,6	0,0	7,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	2	0	0	2	1	2	7
	rel.	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0	10,0	14,3	15,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	18,6	18,3	10,8
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	3	2	3	4	8	20
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	40,0	30,0	40,0	57,1	45,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	28,4	30,4	25,9	14,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	2	2	2	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	14,3	13,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	24,8	18,3	10,1
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0	7,1	6,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,6	18,6	13,5	7,4
S P O L U	abs.	0	0	2	3	5	10	10	14	44
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	3	2	6	7	11	29
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	40,0	60,0	70,0	78,6	65,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	30,4	28,4	21,5	14,0

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	4	9	14	12	6	1	46
	rel.	0,0	0,0	44,4	31,0	36,8	30,8	17,6	7,7	28,4
	+-%	0,0	0,0	32,5	16,8	15,3	14,5	12,8	14,5	6,9
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	2	9	10	10	8	2	41
	rel.	0,0	0,0	22,2	31,0	26,3	25,6	23,5	15,4	25,3
	+-%	0,0	0,0	27,2	16,8	14,0	13,7	14,3	19,6	6,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	3	5	6	7	10	0	31
	rel.	0,0	0,0	33,3	17,2	15,8	17,9	29,4	0,0	19,1
	+-%	0,0	0,0	30,8	13,7	11,6	12,0	15,3	0,0	6,1
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	6	7	7	9	9	38
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,7	18,4	17,9	26,5	69,2	23,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	14,7	12,3	12,0	14,8	25,1	6,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	1	3	1	1	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	7,7	2,9	7,7	3,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1	8,4	5,7	14,5	2,9
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	9	29	38	39	34	13	162
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	6	8	10	10	10	44
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,7	21,1	25,6	29,4	76,9	27,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	14,7	13,0	13,7	15,3	22,9	6,8
CELKOM	abs	0	0	11	32	43	49	44	27	206

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	1	2	1	3	6	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	22,2	7,7	13,0	26,1	18,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	14,5	13,8	17,9	9,2
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	4	5	7	2	18
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	44,4	38,5	30,4	8,7	26,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	32,5	26,4	18,8	11,5	10,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	1	4	7	6	18
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	30,8	30,4	26,1	26,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	25,1	18,8	17,9	10,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	2	2	3	7	14
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	15,4	13,0	30,4	20,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	19,6	13,8	18,8	9,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	1	3	2	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	13,0	8,7	8,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	13,8	11,5	6,6
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	1	9	13	23	23	69
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	2	3	6	9	20
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	23,1	26,1	39,1	29,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	22,9	17,9	19,9	10,7
CELKOM	abs.	0	0	0	1	10	15	30	31	87

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	3	0	0	1	3	1	0	0	0	0	2	0	
	Pokles	Rel	20,0	0	0	6,7	20,0	100,0	0	0	0	13,3	0	
		+-%	20,2	0	0	12,6	20,2	0,0	0	0	0	17,2	0	
	Nezmenené	Abs	5	4	4	12	7	0	1	0	0	0	12	2
		Rel	33,3	30,8	30,8	80,0	46,7	0	16,7	0	0	0	80,0	100,0
		+-%	23,9	25,1	25,1	20,2	25,2	0	29,8	0	0	0	20,2	0,0
	Nárast	Abs	7	9	9	2	5	0	5	1	1	1	1	0
		Rel	46,7	69,2	69,2	13,3	33,3	0	83,3	100,0	100,0	100,0	6,7	0
		+-%	25,2	25,1	25,1	17,2	23,9	0	29,8	0,0	0,0	0,0	12,6	0
Celkom	100%	15	13	13	15	15	1	6	1	1	1	15	2	
Ženy	Abs	12	0	8	8	5	3	1	0	0	0	1	0	
	Pokles	Rel	19,7	0	22,2	13,1	8,2	100,0	4,0	0	0	1,6	0	
		+-%	10,0	0	13,6	8,5	6,9	0,0	7,7	0	0	3,1	0	
	Nezmenené	Abs	21	12	1	36	28	0	0	0	0	0	41	6
		Rel	34,4	33,3	2,8	59,0	45,9	0	0	0	0	0	66,1	100,0
		+-%	11,9	15,4	5,4	12,3	12,5	0	0	0	0	0	11,8	0,0
	Nárast	Abs	28	24	27	17	28	0	24	3	3	3	20	0
		Rel	45,9	66,7	75,0	27,9	45,9	0	96,0	100,0	100,0	100,0	32,3	0
		+-%	12,5	15,4	14,1	11,3	12,5	0	7,7	0,0	0,0	0,0	11,6	0
Celkom	100%	61	36	36	61	61	3	25	3	3	3	62	6	
Spolu	Abs	15	0	8	9	8	4	1	0	0	0	3	0	
	Pokles	Rel	19,7	0	16,3	11,8	10,5	100,0	3,2	0	0	0	3,9	0
		+-%	8,9	0	10,3	7,3	6,9	0,0	6,2	0	0	0	4,3	0
	Nezmenené	Abs	26	16	5	48	35	0	1	0	0	0	53	8
		Rel	34,2	32,7	10,2	63,2	46,1	0	3,2	0	0	0	68,8	100,0
		+-%	10,7	13,1	8,5	10,8	11,2	0	6,2	0	0	0	10,3	0,0

	Abs	35	33	36	19	33	0	29	4	4	4	21	0
Nárust	Rel	46,1	67,3	73,5	25,0	43,4	0	93,5	100,0	100,0	100,0	27,3	0
	+-%	11,2	13,1	12,4	9,7	11,1	0	8,6	0,0	0,0	0,0	9,9	0
Celkom	100%	76	49	49	76	76	4	31	4	4	4	77	8

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	3	0	0	1	2	1	0	0	0	0	2	0	
	Pokles	Rel	50,0	0	0	9,1	28,6	100,0	0	0	0	18,2	0	
		+-%	40,0	0	0	17,0	33,5	0,0	0	0	0	22,8	0	
		Abs	1	3	2	9	5	0	1	0	0	8	1	
	Nezmenené	Rel	16,7	60,0	50,0	81,8	71,4	0	100,0	0	0	72,7	100,0	
		+-%	29,8	42,9	49,0	22,8	33,5	0	0,0	0	0	26,3	0,0	
	Nárast	Abs	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0
		Rel	33,3	40,0	50,0	9,1	0	0	0	0	0	0	9,1	0
		+-%	37,7	42,9	49,0	17,0	0	0	0	0	0	0	17,0	0
Celkom	100%	6	5	4	11	7	1	1	0	0	0	11	1	
Ženy	Abs	10	0	6	5	4	3	1	0	0	0	1	0	
	Pokles	Rel	32,3	0	66,7	21,7	23,5	100,0	25,0	0	0	3,3	0	
		+-%	16,5	0	30,8	16,9	20,2	0,0	42,4	0	0	6,4	0	
	Nezmenené	Abs	11	3	0	14	10	0	0	0	0	23	4	
		Rel	35,5	33,3	0	30,9	58,8	0	0	0	0	76,7	100,0	
		+-%	16,8	30,8	0	19,9	23,4	0	0	0	0	15,1	0,0	
	Nárast	Abs	10	6	3	4	3	0	3	0	0	0	6	0
		Rel	32,3	66,7	33,3	17,4	17,6	0	75,0	0	0	0	20,0	0
		+-%	16,5	30,8	30,8	15,5	18,1	0	42,4	0	0	0	14,3	0
Celkom	100%	31	9	9	23	17	3	4	0	0	0	30	4	
Spolu	Abs	13	0	6	6	6	4	1	0	0	0	3	0	
	Pokles	Rel	35,1	0	46,2	17,6	25,0	100,0	20,0	0	0	7,3	0	
		+-%	15,4	0	27,1	12,8	17,3	0,0	35,1	0	0	8,0	0	
		Abs	12	6	2	23	15	0	1	0	0	31	5	
	Nezmenené	Rel	32,4	42,9	15,4	67,6	62,5	0	20,0	0	0	75,6	100,0	
		+-%	15,1	25,9	19,6	15,7	19,4	0	35,1	0	0	13,1	0,0	

		Abs	12	8	5	5	3	0	3	0	0	0	7	0
	Nárást	Rel	32,4	57,1	38,5	14,7	12,5	0	60,0	0	0	0	17,1	0
		+-%	15,1	25,9	26,4	11,9	13,2	0	42,9	0	0	0	11,5	0
	Celkom	100%	37	14	13	34	24	4	5	0	0	0	41	5

**ODDELENIE HYGIENY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
A ZDRAVIA**

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Do dozornej činnosti je celkom zaradených 21 vodovodov hromadného zásobovania pitnou vodou. V okrese Čadca 9 vodovodov, pričom Sk. v. Žilina zásobuje obce Čierne, Dunajov, Krásno nad Kysucou, Nová Bystrica, Oščadnica, Raková, Stará Bystrica, Svrčinovec, Makov, Olešná, Podvysoká, Staškov, Vysoká nad Kysucou, Zákopčie, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Korňa, Radôstka, Skalité a mesto Čadca. V okrese Kysucké Nové Mesto do dozoru patrí 11 vodovodov hromadného zásobovania pitnou vodou. Sk. v. Žilina zásobuje sídla Kysucké Nové Mesto, Radoľa, Rudína, Rudinka. Počet zásobovaných oblastí v okrese Čadca je 10, v Kysuckom Novom Meste 11. Prevádzkovateľom vodovodov je v okrese Čadca v 3 prípadoch samospráva, u 6 vodovodov SeVaK, a. s. Žilina a v 1 prípade obecný podnik. V okrese Kysucké Nové Mesto v 6 prípadoch je prevádzkovateľom vodovodu samospráva a pre 5 vodovodov SeVaK, a. s. Žilina.

Bolo vydaných 11 záväzných stanovísk k územnému a kolaudačnému konaniu stavieb: Centrum poznávanie prírodnej kultúry Slovensko - Poľského pohraničia - vrтанá studňa, Rekreačné zariadenie – Chata Ostré Radoľa – vrтанá studňa, Predĺženie vodovodu U Ciplov Korňa, Rozšírenie verejného vodovodu Svrčinovec, SKV Čadca – Žilina – zásobné potrubie smer Podzávoz – rekonštrukcia vodovodu, Novostavba bytového domu Horný Vadičov – prekládka vodovodu, Stredné Kysuce – zásobovanie a odkanalizovanie – rozšírenie vodovodu Krásno nad Kysucou – tlaková stanica, Prekládka verejného vodovodu Staškov, Vodovod Lodno – vybudovanie DČS, Zásobovanie vodou a odkanalizovanie Stredné Kysuce – Krásno nad Kysucou časť Zákysučie, Administratívna budova Rudinka – vodná stavba – vrтанá studňa a kanalizácia. Posudzovacím konaním pre stavebné povolenie prešli stavby - IBV Horný Vadičov – technická infraštruktúra – rozšírenie vodovodu, Obytný súbor Kysucké Nové Mesto Kamence – vodné stavby.

Na úseku zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z vodovodov hromadného zásobovania nebol podaný podnet na riešenie orgánom verejného zdravotníctva.

Pre pitné účely sú využívané povrchové a podzemné vodné zdroje. Najrozsiahljším povrchovým zdrojom je Vodárenská nádrž Nová Bystrica, z ktorého je zásobovaný Sk. v. Čadca – Žilina – Bytča. V r. 2023 obec Klokočov a obec Raková - časť Korcháň využívali záchyty miestnych povrchových tokov, ostatné obce majú vybudované podzemné vodné zdroje. Dezinfekcia vody sa vykonáva v akumuláciách vody (vodojemy) chlórnanom sódnym. V Skupinovom vodovode Žilina je zavedená dezinfekcia vody chlórdioxidom.

Z celkového počtu 121 564 obyvateľov v spádovom území u 81,47 % obyvateľov v okrese Čadca a u 88,13 % v okrese Kysucké Nové Mesto je kvalita vody sledovaná. Ostatné obyvateľstvo je zásobované vodou z vlastných vodných zdrojov a malých spádových vodovodov.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Územie Kysúc je charakteristické dostupnosťou obyvateľstva k pitnej vode a za uplynulé obdobie nenastali prípady nutnosti nariadenia regulovania dodávky pitnej vody, nebolo riešené náhradné zásobovanie pitnou vodou formou vydania opatrení. Dvomi prevádzkovateľmi verejných vodovodov a to v obci Klokočov a v obci Ochodnica boli z dôvodu mikrobiologickej závadnosti pitnej vody nariadené opatrenia podľa § 12 zákona

č.355/2007 Z. z. Jednalo sa o krátkodobú situáciu, ktorá podstatne neovplyvnila dodávku pitnej vody vo verejnom vodovode. Prevádzkovatelia vodovodov na nevyhnutný čas zabezpečili náhradné zásobovanie pitnou vodou, vykonali nápravné opatrenia a preukázali sa kontrolnými vyhovujúcimi protokolmi o kvalite pitnej vody.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

Neboli uplatnené.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Verejné studne v spádovom území okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto nie sú evidované. V hodnotenom období bola zdokumentovaná kvalita pitnej vody z vodných zdrojov u zariadení cestovného ruchu, ktoré majú svoj vlastný vodný zdroj – v lokalite Oščadnica - Bistro Snežienka, Chata Plemenár, Bufet u Fera, Bufet Medveď a Hotel Marlen, Penzión Boczy, Penzión Lalíky, Penzión Solisko a v oblasti Makov Karlovice - Hotel Hájenka, Chata Bačkárka, Hotel Fran, ktoré sú napojené na vlastné vodné zdroje - studne so zabezpečením dezinfekcie vody na báze chlóru. Uvedené zariadenia sú využívané celoročne, kvalita vody spĺňa legislatívou stanovené limity a vodné zdroje majú vyhlásené ochranné pásma vodných zdrojov.

Na požiadanie občanov bol vykonaný 1 odber pitnej vody ako platená služba za účelom zistenia kvality vody z vlastného vodného zdroja využívaného hlavne ako technologická voda.

1.4. Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

V rámci monitoringu pitnej vody bolo odobratých 87 vzoriek vody - okres Čadca 60 a Kysucké Nové Mesto 27 v rozsahu kontrolného monitoringu (minimálna analýza) a v rozsahu preverovacieho monitoringu (úplná analýza) boli odobraté v okrese Čadca 1 vzorka a v okrese Kysucké Nové Mesto 1 vzorka. Celkovo 89 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov ako monitoring kvality pitnej vody.

V sledovanom období bol zaznamenaný nesúlad s platnou legislatívou vo veci kvality pitnej vody v obci Klokočov a to v mikrobiologických ukazovateľoch. Orgán verejného zdravotníctva vydal pre prevádzkovateľa vodovodu Obec Klokočov opatrenia podľa §12 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 355/2007 Z. z.). Prevádzkovateľ vodovodu v obci Klokočov reagoval na vzniknutú situáciu, vykonal nápravu, zabezpečil na nevyhnutný čas náhradné zásobovanie a realizoval laboratórnu analýzu vzorky pitnej vody, ktorá preukázala súlad s platnou legislatívou.

Taktiež nesúlad s platnou legislatívou vo veci kvality pitnej vody bol zistený vo verejnom vodovode v obci Ochodnica a to v mikrobiologických ukazovateľoch. Orgán verejného zdravotníctva postupoval ústnym prejednaním zisteného stavu a uložením blokovej pokuty za chýbajúcu odbornú spôsobilosť v sume 48,- eur, uplatnením náhrady nákladov v sume 48,80 eur a vydaním opatrenia podľa §12 zákona č. 355/2007 Z. z. Prevádzkovateľ vodovodu v obci Ochodnica reagoval na vzniknutú situáciu, vykonal nápravu, zabezpečil na nevyhnutný čas náhradné zásobovanie a realizoval laboratórnu analýzu vzorky pitnej vody, ktorá preukázala súlad s platnou legislatívou. Následne bol zo strany orgánu verejného zdravotníctva vykonaný štátny zdravotný dozor spojený s odberom vzorky pitnej vody v dotknutom vodovode, pričom opätovne bol zistený nesúlad s platnou legislatívou.

Z uvedeného dôvodu bolo voči prevádzkovateľovi verejného vodovodu zahájené správne konanie s uložením pokuty vo výške 400,- eur.

Obec Radôstka ako prevádzkovateľ vodovodu Radôstka – Krasotín, ktorý bol rozdelený na dva vodovody zásobujúce cca po 25 obyvateľov a od seba nezávislých, požiadal orgán verejného zdravotníctva o stanovisko a príslušný vodoprávny orgán o preregistráciu dotknutého vodovodu z hromadného zásobovania na tzv. individuálne. Žiadosti prevádzkovateľa bolo vyhovené a orgán verejného zdravotníctva tieto vodovody registruje ako hygienicky významné nie však ako verejné vodovody.

Nesúlad s platnou legislatívou vo veci kvality pitnej vody bol zaznamenaný aj vo vodovodoch verejného zásobovania v obciach Klubina, Nová Bystrica, Dunajov, ktorých prevádzkovateľom je SeVaK, a. s. Žilina. Prevádzkovateľ vodovodov v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. okamžite na situáciu reagoval, podal informáciu orgánu verejného zdravotníctva, zabezpečil odkalenie vodovodných sietí a predložil protokol o kvalite vody, ktorý deklaroval vyhovujúcu kvalitu.

Koncom roka v zmysle informácie od starostu obce Kysucký Lieskovec bol zaevidovaný podnet, na ktorý poukázali občania, a to vo veci vzniknutého zákalu v obecnom vodovode po privalových predvianočných dažďoch. Išlo o vznik zákalu v časti obce cca u 30 rodinných domoch. Prevádzkovateľ vodovodu v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. informoval orgán verejného zdravotníctva o nevyhovujúcej kvalite pitnej vody a vykonal všetky potrebné opatrenia so zabezpečením náhradného zásobovania pitnou vodou pre občanov balenou pitnou vodou. Vzhľadom na obdobie prelomu kalendárnych rokov, prevádzkovateľ dotknutého vodovodu, predloží protokol o kvalite pitnej vody po vykonaných opatreniach až v nasledujúcom roku. Orgán verejného zdravotníctva nezaznamenal vznik a šírenie vodou prenosných ochorení v riešenej obci. Následne bude vykonaný štátny zdravotný dozor a v prípade zistenia nesúladu s platnou legislatívou vo veci kvality pitnej vody bude orgán verejného zdravotníctva postupovať v intenciách vyššie cit. zákona.

Celkovo kvalitu pitnej vody v spádovom území tunajšieho úradu verejného zdravotníctva možno hodnotiť ako vyhovujúcu.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality pitnej vody u vodovodov SeVaK, a. s. Žilina, OZ Čadca si vykonáva vo vlastnej réžii prevádzkovateľ, podľa schváleného plánu odberov, početnosti a odberových miest a programu monitoringu pitnej vody. Zavedené je tzv. týždenné hlásenie zmien kvality vody elektronickou poštou pre kontrolný orgán. Prevádzková kontrola je na zodpovedajúcej úrovni. Výsledky sú predkladané v zmysle platnej legislatívy a nekolidujú s výsledkami štátneho zdravotného dozoru.

Prevádzková kontrola kvality pitnej vody u spravovateľov miestnych samospráv a iných organizácií je vykonávaná objednávkovým systémom u organizácií na to oprávnených. Plány odberov nie sú predkladané na schválenie. V zmysle platnej legislatívy na úseku kvality pitnej vody prevádzkovatelia vodovodov predkladali programy monitoringu pitnej vody, čím si plnia legislatívou stanovenú povinnosť.

1.6. Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V priebehu roku 2023 nebola zaevidovaná v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto epidémia na základe vodou prenosných ochorení, ani dusičnanová alimentárna methemoglobinémia.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V spádovom území Kysúc pre rekreačné účely nie sú vyhradené vodné plochy ani územia ako prírodné kúpacie oblasti. V uplynulom období neboli zistené a evidované lokality s tzv. divokým kúpaním.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou a 2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Kúpacie vody s celoročnou prevádzkou - v okresnom meste Čadca sa nachádza objekt krytej plavárne, majiteľom ktorého je Mesto Čadca a prevádzkovateľom Mestský podnik služieb Čadca – Podzávoz. Objekt je športovým komplexom, kde je situovaný 1 plavecký bazén s recirkuláciou vody s kapacitou 150 osôb – netermálny, umelý bazén, sauna, solárium, parná sauna a fitnesscentrum. Zariadenie je charakteru celoročnej prevádzky vrátane bazénu. Počas sledovaného obdobia bolo vykonaných 17 laboratórnych rozborov kvality bazénovej vody, z toho 12 predložil prevádzkovateľ zariadenia a 5 rozborov bolo vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru, pričom v 1 prípade bolo zistené prekročenie limitu medznej hodnoty v ukazovateli *Staphylococcus aureus* (viď. popis nižšie nakoľko išlo o obdobie počas kúpacjej sezóny).

Kúpacie vody so sezónou prevádzkou - počas letnej turistickej sezóny, t. j. od 15.06.2023 do 15.09.2023, bolo v prevádzke Letné kúpalisko v Čadci, ktoré je situované pri objekte Krytej plavárne v Čadci. Jedná sa o vonkajší, nekrytý bazén s recirkuláciou vody, ktorý je rozdelený na plavecké a rekreačné účely a na hru detí. Zdrojom bazénovej vody Krytej plavárne Čadca i Letného kúpaliska Čadca je voda z mestského verejného vodovodu Čadca, ktorá je pravidelne kontrolovaná prevádzkovateľom Severoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a. s. Žilina. Organizácia v pravidelných intervaloch poskytuje výsledky kontroly kvality pitnej vody orgánu na ochranu zdravia ako aj prevádzkovateľovi dotknutej plavárne a letného kúpaliska. Súčasným prevádzkovateľom letného kúpaliska je Mestský podnik služieb Čadca – Podzávoz.

Počas LTS 2023 bolo odobratých celkovo 10 vzoriek vody (z bazéna krytej plavárne 6 a z letného kúpaliska 4), pričom bolo vyšetrených celkovo 115 ukazovateľov (z toho 68 z bazéna krytej plavárne a 47 z letného kúpaliska). V 1 prípade z bazéna krytej plavárne bolo zistené prekročenie limitu medznej hodnoty v ukazovateli *Staphylococcus aureus*.

Vzhľadom na zistené orgán verejného zdravotníctva miestne príslušný postupoval nasledovne:

- v rámci zápisnice zo štátneho zdravotného dozoru a pri zhodnotení protokolu o kvalite bazénovej vody boli prevádzkovateľovi zariadenia uložené opatrenia s termínom odstránenia nedostatkov za účelom vylepšenia a stabilizácie kvality bazénovej vody;
- podľa § 58 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola voči prevádzkovateľovi zariadenia uplatnená náhrada nákladov v celkovej sume 111,50 eur;
- po vykonaní opatrení zo strany prevádzkovateľa zariadenia bolo realizované opakované stanovenie kvality bazénovej vody, pričom bol zistený súlad s limitmi kvality bazénovej vody;
- odobratie kontrolných sterov z prostredia v objekte krytej plavárne v počte 10 ks - stanovenia potvrdili neprítomnosť patogénnych baktérií.

Do konca kúpacej sezóny prevádzkovanie vyššie uvedených zariadení už bolo bezproblémové, v súlade s platnou legislatívou.

Počas Kúpacej sezóny 2023 nekrytý, neplavecký, umelý bazén s recirkuláciou vody v zariadení Hotel Severka Zákopčie, ktorého prevádzkovateľom je MASTAB HOTELS s. r. o., Nitra, nebol v prevádzke, prevádzkovateľ nepožiadala o vydanie rozhodnutia.

V roku 2023 bol spustený cez IS UVZ Modul Kúpacej vody, ktorý bol odbornými pracovníkmi priebežne testovaný, napĺňaný v týždenných intervaloch podľa pokynov gestora. V IS Kúpacej vody sú v evidencii za RÚVZ so sídlom v Čadci Krytá plaváreň Čadca, Letné kúpalisko Čadca a Hotel Severka Zákopčie.

Počas uplynulého obdobia nebol hlásený výskyt vodou prenosných ochorení z bazénovej vody a od návštevníkov nebol vznesený žiadny podnet na kvalitu služieb. Prevádzkovateľ zariadení v roku 2023 dodržiaval schválený prevádzkový poriadok vrátane čistenia bazéna krytej plavárne a letného kúpaliska a dodržiaval hygienické zásady pri prevádzkovaní zariadení. V rámci štátneho zdravotného dozoru okrem sledovania kvality bazénovej vody bola vykonaná kontrola prevádzkovej a osobnej hygieny v celom zariadení, pri ktorej neboli zistené nedostatky. Zariadenie Krytej plavárne s bazénom Čadca a Letného kúpaliska Čadca je vyhovujúce a na dobrej úrovni.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru

V hodnotenom roku kvalita vnútorného ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola meraná. RÚVZ Čadca nemá prístrojové vybavenie na takýto druh činnosti. Sporadicky na požiadanie súkromných osôb sú vykonávané hygienické obhliadky bytových priestorov vzhľadom na výskyt plesní s vydaním odborného stanoviska so zreteľom na zdravé bývanie a zdravotný stav nájomníkov bytov ako platená služba. V r. 2023 takáto požiadavka od občanov nevzišla.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V tejto oblasti, z hľadiska pôsobenia zdrojov hluku v životnom prostredí, v hodnotenom období pokračovala zvýšená stavebná aktivita na trase budovanej diaľnice D3 v úseku Svrčinovec - Skalité, ktorá ovplyvnila hluk v životnom prostredí v danej oblasti a bol v plnej prevádzke obchvat mesta Čadca s privádzačom smer ČR a Skalité. Prioritným faktorom v regióne ostáva neustále narastajúca intenzita dopravy a to od Žiliny smer Kysucké Nové Mesto a hranica SR/ČR a SR/PL. Zdrojom hlučnosti z automobilovej dopravy ostáva premávka na št. ceste I/11 Žilina – Čadca – Ostrava, železničná doprava Žilina – Čadca – Česká republika. Ďalšími zdrojmi hlučnosti z automobilovej dopravy je premávka na št. cestách II/487 Čadca – Turzovka a komunikácie v smere Makov, Skalité, Nová Bystrica a na št. cestách v smere Horný a Dolný Vadičov, Nesluša.

Pracovníci oddelenia HŽPaZ v zmysle pozvánok miestne príslušných stavebných úradov sa zúčastňovali jednaní, konzultačných stretnutí a pripomienkových konaní vo veci odsúhlasovania riešenia významných investičných stavieb ako Bytový komplex Krásno nad Kysucou, Čadca a Kysucké Nové Mesto. V roku 2023 neboli posudzované v rámci územného a stavebného konania stavby vyžadujúce si spracovanie a posúdenie hlukových štúdií. Možné zdroje hluku a ich eliminácia boli posudzované v rámci územnoplánovacích podkladov ÚPN Čadca, Krásno nad Kysucou, Snežnica a Nesluša. Pre potreby rozhodovacej činnosti orgánu verejného zdravotníctva pre jednotlivé oddelenia priame meranie v teréne

vykonáva, za prítomnosti tunajších pracovníkov, RÚVZ so sídlom v Žiline. Riešenie podnetov vykonávajú špecificky príslušné oddelenia podľa zdroja hluku. V uplynulom roku bol zaevidovaný podnet na hluk a prach vo vonkajšom prostredí v 3 prípadoch – občan Starej Bystrice hluk z cesty (nakoniec upustenie občana od objektivizácie hluku), Výroba drevených hračiek Turzovka a Pieskovanie kovových súčiastok Skalité (neopodstatnené a odstúpené samosprávam na riešenie - fyzické osoby bez podnikateľskej činnosti).

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

V rámci posudzovaných stavebných aktivít viď. ods. 4.1. a hlukových štúdií stavieb boli odsúhlasené proti hlukové opatrenia - výstavba proti hlukovým stenám a výmena okien v obytných a občianskych stavbách, organizačné a prevádzkové úpravy režimu prevádzky.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

Zariadenia cestovného ruchu:

Teritórium regiónu Kysúc svojim reliéfom poskytuje možnosti letnej a zimnej turistiky vo svojich rekreačných oblastiach: makovská, ošľadnická, skalitská, bystrická, vadičovská, neslušská dolina a centrá väčších sídiel regiónu.

V uplynulom období v oblasti ubytovacích zariadení pri výkone štátneho zdravotného dozoru nenastali výraznejšie zmeny. V spádovom území bolo zaevidovaných 11 oznámení o uvedení priestorov charakteru ubytovania pre verejnosť do prevádzky vrátane predloženého prevádzkového poriadku Chata Barbara Ošľadnica, Chata Čučoriedka Ošľadnica, Rekreačný dom Vychylovka, U Rajnohy Ošľadnica, Pantáreň Klokočov, Za Grapa Ošľadnica, Bocy Ošľadnica, Kaskády Ošľadnica, Rybáre Klokočov, Chalet Ošľadnica. Do evidencie štátneho zdravotného dozoru je zaradených 213 ubytovacích zariadení sezónneho i celoročného charakteru a 3 robotnícke ubytovne spĺňajúce požiadavky platnej legislatívy a prevádzkovatelia majú v platnosti posudok k užívaniu stavby a prevádzkovaniu zariadenia. Celkovo bolo vykonaných 17 kontrol, pričom v 2 prípadoch v zariadení Hotel Marlen Ošľadnica, Chata Bačkárka Makov Kopanice bolo potrebné uplatniť sankčný postih uložením blokovej pokuty v celkovej výške 130,00 eur a vydané bolo 1 opatrenie podľa §12 zákona č. 355/2007 Z. z. Celkovo možno hodnotiť prevádzkovanie zariadení cestovného ruchu ako vyhovujúce v súlade s platnou legislatívou, čo sa týka ich zariadenia, vybavenia, poskytovaných služieb, prevádzkovej dokumentácie a spracovania prevádzkových poriadkov.

Posudzovaním konaní prešli stavby a zariadenia občianskeho charakteru ako napr. Nadstavba, prístavba a stavebné úpravy Penzión Elizabeth Kysucké Nové Mesto, Prístavba a nadstavba Horského hotela Fran Makov, Rekonštrukcia sociálneho zariadenia Chata Bačkárka Makov, Rekreačné zariadenie Radoľa – studňa, Zmena účelu užívania Váhový domček na rekreačné účely Makov, Prestavba, stavebné úpravy rodinného domu na rekreačný objekt Dlhá nad Kysucou, Zmena dokončenej stavby – na apartmánový dom Čadca. Celkovo bolo vydaných 27 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavieb, 16 záväzných stanovísk k územnému konaniu stavieb, 19 odborných stanovísk v rámci stavebného povolenia stavieb a posúdených 20 zámerov činnosti.

Nadalej pokračovala úloha z predchádzajúceho obdobia v súvislosti s utečeneckou krízou vojnou na Ukrajine v spolupráci so samosprávami miest a obcí a okresnými úradmi. Vykonávaná bola evidencia počtu zariadení poskytujúcich krátkodobé a dlhodobé ubytovanie

pre utečencov oznamovaných v týždenných intervaloch na tunajší úrad verejného zdravotníctva okresnými úradmi.

Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na prevádzky poskytujúce platené služby obyvateľstvu za účelom dodržiavania osobnej a prevádzkovej hygieny, platnej legislatívy vrátane kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov.

V spádovom území Kysúc v roku 2023 bolo posúdených na základe oznámení 72 prevádzok pre zariadenia starostlivosti o ľudské telo - išlo o prevádzky kaderníctiev Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Čadca, Raková, Nesluša, kozmetické štúdiá Čadca, Turzovka, Krásno nad Kysucou, Raková, Radôstka, Nesluša, nechtového dizajnu, manikúry a pedikúry Čadca, Kysucké Nové Mesto, Krásno nad Kysucou, Skalité, Turzovka, Nová Bystrica, solárií Čadca, tetovacie štúdiá Čadca, Kysucké Nové Mesto, zariadenia masáží a wellnes štúdií Čadca, Svrčinovec, Kysucké Nové Mesto.

Počas uplynulého obdobia vzhľadom na doznievajúcu pandémiu ochorenia Covid-19 viacerí prevádzkovatelia neobnovili svoju činnosť, čo sa odráža na celkovom počte dozorovaných zariadení (vid'. tab. č. 5.2). V uplynulom období bolo vykonaných 169 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo vrátane kontroly kozmetických výrobkov. Kontroly boli zamerané na prevádzkovú, osobnú hygienu, účinnosť dezinfekcie v zariadení, dodržiavanie platnej legislatívy, zdravotnú a odbornú spôsobilosť pracovníkov a na kozmetické výrobky.

V rámci systému RAPEX - výskyt nebezpečných kozmetických výrobkov z počtu 519 zariadení podliehajúcich kontrole kozmetických výrobkov nebolo potrebné vykonať ciele kontroly, nakoľko v systéme nebol registrovaný výrobok pre profesionálne použitie.

Spolu je do dozornej činnosti zaradených 524 zariadení starostlivosti o ľudské telo. Celkovo možno konštatovať, že osobná a prevádzková hygiena v zariadeniach osobných služieb je dobrá.

Sankcie: pri výkone štátneho zdravotného dozoru v dotknutých zariadeniach bol uplatnený sankčný postih v blokovom konaní v 4 prípadoch v celkovej hodnote 176,- eur (technické nedostatky a odborná spôsobilosť), v správnom konaní pokuta v 1 prípade v hodnote 1000,- eur (zariadenie manikúra), v 1 prípade zákaz činnosti podľa § 55 ods. 2 a v 12 prípadoch vydanie pokynov podľa § 6 ods.3 (technický nedostatok, maľovanie priestorov).

Zariadenia sociálnych služieb:

V spádovom území je situovaných 28 zariadení sociálnych služieb z toho v okrese Čadca 20 a v okrese Kysucké Nové Mesto 8 zariadení.

V uplynulom období bolo vydané záväzné stanovisko k územnému konaniu pre Zariadenie pre seniorov Goral Skalité a dve záväzné stanoviská ku kolaudácii stavby Rekonštrukcia zariadenia opatrovateľskej služby Krásno nad Kysucou a Zariadenie sociálnej služby Antares Čadca a následne boli vydané rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky a odsúhlasené prevádzkové poriadky. Posudzovacím konaním prešla projektové dokumentácie Denný stacionár Nesluša.

Problematika bývania a občianskej vybavenosti:

Na úseku komplexnej a individuálnej bytovej výstavby došlo k miernemu útlmu vlastnej stavebnej aktivity a projektovej príprave stavieb, naďalej pretrváva trend zatepl'ovania bytových domov. V r. 2023 boli posúdené nasledovné projektové dokumentácie pre stavebné povolenie v spádovom území Kysúc ako platená služba v počte 19: Bytový dom Čadca, Prístavba a stavebné úpravy obchodno-administratívneho objektu Kysucké Nové Mesto, Stavebné úpravy a prístavba lodží Čadca, Nadstavba bytového domu a prístavba skladových

priestorov Krásno nad Kysucou, Zmena stavby predajne potravín na bytový dom Dlhá nad Kysucou, Budova pre obchod a služby Čadca, Stavebné úpravy rodinného domu na veterinárnu ambulanciu Kysucké Nové Mesto, Bytový dom 11 b. j. s občianskou vybavenosťou Turzovka, Bytový komplex k Lipke Kysucké Nové Mesto, Nadstavba a stavebné úpravy bytového domu Kysucké Nové Mesto, Autoumývareň Čadca, Zmena rozostavanej stavby 24 triednej ZŠ Turzovka a prestavba, nadstavba na bytový dom 78 b. j. Turzovka, Bytový dom č. 2584 a č. 156 – stavebné úpravy Čadca, Obnova bytovej budovy ul. Clementisova Kysucké Nové Mesto, Bytový dom 589 – stavebné úpravy Staškov.

V rámci posudzovacieho konania pre územné rozhodnutie a kolaudačné konanie bolo spracovaných 43 záväzných stanovísk pre stavby obytné, občianske a nimi súvisiace ako Obytný súbor Kamence Kysucké Nové Mesto, Bytový dom Čadca, Krásno nad Kysucou, Podvysoká, Korňa, Čierne, Turzovka, Novostavba a prestavba objektov na bytové domy Čadca, Dolný Vadičov, Krásno nad Kysucou, Kysucké Nové Mesto, stavebné úpravy bytových domov s občianskou vybavenosťou Čadca, Kysucké Nové Mesto, Staškov, Zákopčie, Polyfunkčné objekty s funkciou bývania Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a ďalšie.

V uplynulom roku bol vykonaný štátny zdravotný dozor na základe podaných oznámení celkovo v 44 súkromných predajniach a v 11 administratívnych prevádzkach vrátane posúdenia dodržiavania zákazu fajčenia.

Telovýchovné zariadenia:

V regióne Kysúc sú v prevádzke v rámci mestských a obecných sídiel telovýchovné zariadenia ako nekryté futbalové štadióny v počte 22 zariadení prístupných verejnosti. K väčším športovým zariadeniam patrí Športová hala v Čadci s vonkajším atletickým, futbalovým štadiónom a tenisovými kurtmi, sezónou ľadovou plochou na prírodnej báze, Športová hala Krásno nad Kysucou, Kysucké Nové Mesto a Staškov, MM aréna Krásno nad Kysucou ako komplex s prevádzkami telovýchovnými (celoročná hokejová hala), osobnými službami pre verejnosť (sauna, masáž, vírivka), relaxáciou a rekondíciou (fitnes, detský svet, telocvičňa, trenážér), priestorom pre občerstvenie, obchodným priestorom (športový obchod) a priestormi pre administratívu.

V uplynulom období boli posudzované projektové dokumentácie: Viacúčelová mestská športová hala Kysucké Nové Mesto, Energetická účinnosť tribúny štadióna Kysucké Nové Mesto, Rekonštrukcia športového areálu Čadca. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru v 2 športových halách v Čadci neboli zistené nedostatky.

Pohrebníctvo:

Každá obec a mesto regiónu má vyhradené územie na pochovávanie zosnulých. Prevádzkovateľmi cintorínov sú samosprávy jednotlivých sídiel, prípadne podnikateľské subjekty. Všetci prevádzkovatelia pohrebných služieb majú orgánom verejného zdravotníctva schválené prevádzkové poriadky svojich zariadení. V evidencii zariadení v roku 2023 nenastali zásadné zmeny, vznikla 1 nová Pohrebná služba v obci Zborov nad Bystricou. Posudzovacím konaním prešli stavebná akcie: Rozšírenie verejného cintorína Olešná – Potôčky, Mestský cintorín Turzovka, Rozšírenie cintorína v obci Rudina a bol skolaudovaný Nový cintorín – rozšírenie hrobových miest Turzovka. Celkový počet evidovaných zariadení je 14 pohrebných služieb. Krematóriá sa v spádovom území tunajšieho úradu verejného zdravotníctva nenachádzajú.

Zariadenia pre kultúru:

V spádovom území Kysúc sú registrované tieto zariadenia: v okresnom meste Čadca Kultúrny dom, kde sa uskutočňujú divadelné predstavenia, kino, spoločenské akcie typu tanečných zábav, prednášok a večierkov, Kysucké múzeum a Kysucká galéria, v obci Oščadnica

Kysucká galéria, v obci Radol'a Galéria, v obci Skalité je situovaný otvorený amfiteáter pre usporiadanie „Goralských dní“. V ostatných sídlach okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto sú situované kultúrne domy, ktoré sú využívané pre kultúrne a spoločenské akcie miest a obcí. Sporadicky sú vykonávané pracovníkmi hygieny životného prostredia a zdravia kontroly dodržiavania zákona o nefajčiároch, nebolo zistené porušenie platnej legislatívy zákona o ochrane nefajčiarov. V sídlach okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto sú situované kultúrne domy, ktoré sú využívané pre kultúrne a spoločenské akcie miest a obcí. Posudzovacím konaním orgánu verejného zdravotníctva miestne príslušného prešlo niekoľko stavieb a bolo vydaných celkovo 6 odborných stanovísk a 7 záväzných stanovísk k územnému a kolaudačnému konaniu: Zvýšenie energetickej účinnosti objektu KaSS v Turzovke, Zvýšenie energetickej účinnosti Kultúrneho domu v Oškerde, Zvýšenie energetickej účinnosti Kultúrneho domu Budatínska Lehota, Zvýšenie energetickej účinnosti budovy kina, Kysucké Nové Mesto; Kultúrny a oddychový areál Raková, Prírodný amfiteáter Korňa, Kysucké múzeum Čadca – informačné centrum Kubátkovia vo Vychylovke, Pódium a spevnené plochy pri Obecnom úrade Olešná, Obnova Palárikovho domu Čadca, Centrum Európskej Goralskej kultúry Skalité, Nadstavba a stavebné úpravy Katolíckeho domu Zákopčie, Nadstavba a stavebné úpravy budovy č. 601 – centrum poznávania prírodného dedičstva Oščadnica.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia zastrešuje v zmysle koncepcie odboru hygieny životného prostredia a zdravia rozmanité oblasti dotýkajúce sa života občanov, fyzických a právnických osôb, podnikateľskej sféry. V zmysle uvedeného aj požiadavky na získanie informácií smerujú do oblastí – zásobovanie pitnou vodou, platná legislatíva, obchodná činnosť, služby obyvateľstvu a pod. Najčastejšie sa vyskytuje podávanie informácií:

- formou telefonického rozhovoru vo veci náležitostí ku žiadosti pre vydávanie stanovísk, rozhodnutí, oznámení, platnosti legislatívy, dohodovania osobných konzultácií,
- osobným dohodnutým pohovorom - konzultáciou s odborným pracovníkom. Jedná sa o konzultácie týkajúce sa požiadaviek ochrany zdravia ľudí pri spracovávaní realizačných stavebných dokumentácií, v uplynulom období roku 2023 takýmto spôsobom bolo v rámci posudzovania územných plánov, stavebných dokumentácií celkovo posúdených 37 stavebných dokumentácií pre stavebné povolenie ako platená služba nad rámec zákona a iných, pre územné konanie, kolaudačné konanie stavieb a k zmene účelu užívania stavby bolo vydaných 93 záväzných stanovísk, ÚPN miest a obcí a zámerom činnosti vrátane strategických dokumentov bolo vydaných 26 stanovísk odborného charakteru. Celkovo bolo vydaných 169 vyjadrení odborného charakteru. Za uplynulé obdobie bolo podaných 338 informácií, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutí, stanovísk, iných stanovísk,
- písomnou formou elektronickým spracovaním podania informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o prístupe k informáciám, v r. 2023 boli 2 požiadavky na podanie takejto informácie (poskytnutie vyjadrenia k stavebnému konaniu; poskytnutie informácie o dodávateľoch pitnej vody)
- pre zlepšenie informovanosti občanov v otázke personálneho obsadenia oddelenia, koncepcie odboru a výkonu štátneho zdravotného dozoru je zriadená web stránka, kde sú uvedené údaje o registrácii odborne spôsobilých osôb na výkon epidemiologicky závažných činností a oblasť vody na kúpanie, upozornenie na problematiku prevádzok solárií, upozornenie na nové znenie platnosti legislatívy o odbornej spôsobilosti, termíny skúšok pre získanie odbornej spôsobilosti na úseku hygieny životného prostredia a zdravia, katalóg

služieb a vzorový prevádzkový poriadok a aktuality oddelenia, program monitoringu pitnej vody, kúpacie vody

IV. Ďalšie činnosti

K ďalším činnostiam oddelenia možno zaradiť výchovno - vzdelávaciu činnosť, v rámci ktorej vedúca pracovníčka a odborní pracovníci oddelenia sú stálymi členmi komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. Vedúca pracovníčka je stálou členkou komisie pre výberové konanie na obsadzovanie štátno-zamestnaneckých miest a zastupujúcou členkou v protipovodňovej komisii a krízovom štábe. V rámci prípravy na získanie odbornej spôsobilosti pre prácu v zariadeniach s výkonom epidemiologicky závažných činností v roku 2023 boli preškolení 7 pracovníci pre prácu v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, 4 pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení a 2 v úpravniach vody a pri úprave pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách.

V rámci oddelenia sú prijímané, evidované a riešené podnety a sťažnosti od fyzických a právnických osôb. Pracovníci oddelenia sa zúčastňujú priameho šetrenia podaní v teréne a spracovávajú odborné podklady. V roku 2023 išlo o 6 prípadov dotýkajúcich sa hygieny životného prostredia. Zistené bolo: 2 podnety boli opodstatnené (hygienický stav zariadenia cestovného ruchu a zariadenia osobných služieb) 1 podnet neopodstatnený, 2 podnety boli odstúpené na miestne a vecne príslušné úrady kompetentné konať v danej veci a 1 podnet nebolo možné prešetriť a dokázať.

Stalo sa už tradíciou, že na webovej stránke RÚVZ Čadca ako aj osobne počas „Svetového dňa vody“ sú poskytované širokej verejnosti informácie v spolupráci s oddelením podpory zdravia a zdravotnej výchovy ku hodnotiacim kritériám, limitom ukazovateľov pitnej vody, povrchovej vody a situovaní vodných zdrojov pre pitné účely. V tejto oblasti bolo vykonaných 163 meraní prúžkovou orientačnou metódou pre stanovenie dusitanov a dusičnanov v pitnej vode. Stanovované ukazovatele boli vyhovujúce a korešpondovali s limitmi na vodu určenú pre ľudskú spotrebu. Plánovaná akcia „Svetový deň vody“ bola propagovaná cez web stránku tunajšieho úradu a samospráv miest a obcí a taktiež bola poskytnutá informácia pre regionálne noviny MY Kysuce. Za asistencie odborných pracovníčok RÚVZ so sídlom v Čadci bol 80 občanmi vyplnený dotazník „Mám rád vodu“. Poradenská služba bola poskytnutá osobne 148 občanom a 78 telefonicky. Ďalšou aktivitou bola prednášková činnosť na 3 základných a 1 strednej škole s témou prednášky „Pitná voda“.

Pre oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola vykonávaná kontrolná činnosť získavania údajov o pracovných zdravotných službách. Počas kalendárneho roka 2023 bolo na oddelení HŽPaZ vykonaných celkovo 169 kontrol. Celkom u 2 subjektov bol zistený výkon zdravotného dohľadu tímom pracovnej zdravotnej služby a u 26 subjektov verejným zdravotníkom. V ostatných prípadoch z legislatívneho ponímania nebolo potrebné mať zabezpečený zdravotný dohľad nad pracovnými činnosťami, nakoľko ide o zariadenia bez zamestnaneckého pomeru.

V spolupráci s oddelením HVaPBP pracovníci tunajšieho oddelenia boli v r. 2023 zapojení do plnenia úlohy – dozor nad kozmetickými výrobkami. Oddelenie participovalo na RAPEXE – rýchly varovný systém, pričom neboli hlásené výrobky pre profesionálne použitie a teda nebolo potrebné vykonať kontroly. Z celkového počtu 519 zariadení podliehajúcich kontrole kozmetických výrobkov bolo vykonaných 169 kontrol.

Odborní pracovníci oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia boli zapojení od 02/2022 do plnenia mimoriadnej úlohy - Koordinovaný národný monitoring odpadových vôd v Slovenskej republike na prítomnosť vírusu SARS-CoV-2. Zvoz vzoriek odpadovej vody z ČOV Čadca Kysucké Nové Mesto bol vykonávaný v týždenných intervaloch do laboratória

RÚVZ so sídlom v Trenčíne a následne do NRC Bratislava. Komplexné výsledky sú zverejňované na web stránke ÚVZ SR v pravidelných intervaloch. Účelom celoplošného monitoringu odpadových vôd je poskytnutie dôležitých doplňujúcich a nezávislých informácií pre rozhodovací proces v otázkach verejného zdravia v kontexte pandémie COVID-19 a zároveň využitie informácií ako systém včasného varovania na národnej a medzinárodnej úrovni. Zber údajov zo spádového územia regiónu podliehajúceho štátnemu zdravotnému dozoru RÚVZ so sídlom v Čadci prebiehal do 06/2023, nakoľko z dôvodu poklesu ochorenia COVID-19 bol v zmysle odborného usmernenia UVZ SR zredukovaný počet odberu vzoriek a odpadové vody z vyššie uvedených ČOV neboli ďalej zapojené do monitoringu kvality odpadových vôd.

Sankčná činnosť: v roku 2023 v rámci sankčnej činnosti na úseku hygieny životného prostredia bolo udelených celkovo: podľa zák. 355/2007 Z. z. § 56 – 7 blokových pokút v sume 354,00 eur a podľa § 57 v správnom konaní - 3 pokuty v sume 2500,00 eur. Taktiež v 1 prípade bol uplatnený § 55 zákaz činnosti na mieste výkonu štátneho zdravotného dozoru a podľa § 58 v 2 prípadoch (pitná voda a bazénová voda) bola uplatnená náhrada nákladov pre tunajší úrad verejného zdravotníctva v sume 88,30 eur (celkom 111,50 eur). V 12 prípadoch boli v zmysle zák. 355/2007 Z. z. § 6 vydané pokyny na odstránenie nedostatkov, 1 x vydané opatrenia podľa §12 (obmedzenie používania pitnej vody).

Platené služby: v uplynulom období boli oddelením hygieny životného prostredia a zdravia vykonávané tzv. platené služby - posudzovanie projektových dokumentácií nad rámec právnych predpisov a sprostredkovanie odberu vzoriek pitnej vody na laboratórne stanovenie v celkovej sume 2 716,00 eur, išlo o 38 objednávok.

V uplynulom období boli vypracované tieto materiály mimo plánovaných úloh pre HH SR, ÚVZ SR a iné organizácie podobne ako v predchádzajúcom období: report výročnej správy, výkazníctvo, správa o príprave a vyhodnotení Dňa vody, čiastková správa o monitoringu kúpacích vôd IS kúpacie vody, dvakrát správa o priebehu a následkoch povodní, správa o pripravenosti na LTS, zaslanie správy o priebehu LTS, stanoviská k strategickým dokumentom pre ŽSK a ÚVZ SR, report údajov o kvalite vody malých a veľkých zásobovaných oblastí, podklady pre jednotlivé oddelenia tunajšieho úradu – pracovné zdravotné služby, kozmetické výrobky, zoznam zariadení MOM, príprava IS-UVZ moduly počty dozorovaných zariadení.

Plnenie mimoriadnych úloh: v počte 8 (1.zariadenia sociálnych služieb rodinného typu s kapacitou 12 klientov – zaslanie požiadaviek pre stanovenie kritérií UVZ SR; 2. podklad pre krajského odborníka – právnické otázky a aplikácia zákona č. 355/2007 Z. z. v praxi; 3.pesticídy v pitnej vode – mimoriadny odber vzoriek; 4. migrácia údajov – register IS Pitná voda, 5. migrácia údajov – register IS Kúpacie vody; 6. liečivá v pitnej vode; 7. podklad pre vládny audit - poskytnutie mimoriadnej finančnej podpory pre zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a vybraných subjektov SPODaSK za obdobie druhej vlny pandémie; 8.výskyt Legionel v ubytovacích zariadeniach – podklad pre krajského hygienika – zoznam zariadení).

Uplatňovanie HIA v procese a mimo procesu EIA, SEA v praxi: V zmysle odborného usmernenia HH SR neboli na posúdenie predložené také stavebné zámery, ktoré by si vyžiadali posúdenie v procese HIA- vid'. tab. 6.1. – 6.3.

V sledovanom období boli vypracované stanoviská k územným plánom miest a obcí, stanoviská k zámerom navrhovanej činnosti a k strategickým dokumentom na požiadanie pre samosprávy miest a obcí, úrady životného prostredia a ministerstvo životného prostredia. Išlo o nasledovné podania: stanoviská k územným plánom - ÚPN Čadca, Nesluša, Snežnica, Krásno nad Kysucou; PHSR Kysucké Nové Mesto, Korňa, Olešná, Podvysoká, Vysoká nad Kysucou; Zámery činnosti – Bytový komplex Kysucké Nové Mesto, Cintorín Olešná, Hannibal Vysoká nad Kysucou, Inovácia VN vedení, Mikroregión kysucký triangel,

Modernizácia železnice, Protipovodňové opatrenia Dolný Vadičov, TKO Semeteš, Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií: v uplynulom období sa nevyskytli v spádovom území mimoriadne situácie spôsobené povodňami a privalovými dažďami ani nebolo potrebné riešiť situácie v dôsledku klimatických horúčav. Dvakrát ročne je zasielaná správa pre ÚVZ SR – správa o povodniach krajskému odborníkovi s reportom údajov na ÚVZ SR.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody sa v spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci nenachádzajú.

V systéme sústavného vzdelávania pracovníci oddelenia sa zúčastnili na školeniach, seminároch, poradách, kurzoch:

Ing. Renáta Pavlíková

On line seminár ÚVZ SR, 06.02.2023 a 07.02.2023, téma: Zabezpečenie laboratórnej surveillance patogénov vo verejnom zdravotníctve, k projektu: „Posilnenie laboratórnych kapacít pre kontinuálnu diagnostiku SARS-CoV-2 na Slovensku“

Seminár ÚVZ SR na RÚVZ Čadca, 13.02.2023, téma: Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva

On line seminár 16.02.2023, ÚVZ SR v rámci Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva, téma: Modul ŠZD

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.02.2023, téma: Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.03.2023, téma: Monitoring odpadových vôd - prítomnosť vírusu SARS-CoV2

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.04.2023, téma: Chrípková sezóna 2022/2023

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 16.05.2023, téma: Alzheimerova choroba

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 20.06.2023, téma: Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 15.08.2023, téma: Ochrana zdravia zamestnancov pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 19.09.2023, téma: Výskyt zoonóz v roku 2022

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 17.10.2023, téma: Výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami - ciele sledovanie

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.11.2023, téma: Kontrola pracovných podmienok zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk

Webinár – Rada pre štátnu službu, 7.12.2023, téma: Prax a trendy služobného hodnotenia

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 8.12.2023, téma: Diabetes mellitus

Mgr. Oľga Gavláková

On line seminár 16.02.2023, ÚVZ SR v rámci Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva, téma: Modul ŠZD

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.03.2023, téma: Monitoring odpadových vôd - prítomnosť vírusu SARS-CoV2

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.04.2023, téma: Chrípková sezóna 2022/2023

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 16.05.2023, téma: Alzheimerova choroba

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 20.06.2023, téma: Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.07.2023, téma: Reakreditácia odberov vzoriek pitnej vody

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 19.09.2023, téma: Výskyt zoonóz v roku 2022

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 17.10.2023, téma: Výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami - ciele sledovanie

Konzultačný deň - NRC Pitná voda, ÚVZ SR Bratislava, 25.10.2023

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.11.2023, téma: Kontrola pracovných podmienok zamestnancov chránených dielni a chránených pracovísk

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 8.12.2023, téma: Diabetes mellitus

Mgr. Miroslava Mikulová

On line seminár 16.02.2023, ÚVZ SR v rámci Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva, téma: Modul ŠZD

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.02.2023, téma: Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.03.2023, téma: Monitoring odpadových vôd - prítomnosť vírusu SARS-CoV2

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.04.2023, téma: Chrípková sezóna 2022/2023

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 16.05.2023, téma: Alzheimerova choroba

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 20.06.2023, téma: Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.07.2023, téma: Reakreditácia odberov vzoriek pitnej vody

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 15.08.2023, téma: Ochrana zdravia zamestnancov pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 19.09.2023, téma: Výskyt zoonóz v roku 2022

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 17.10.2023, téma: Výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami - ciele sledovanie

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.11.2023, téma: Kontrola pracovných podmienok zamestnancov chránených dielni a chránených pracovísk

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 8.12.2023, téma: Diabetes mellitus

Iveta Truchlíková

On line seminár ÚVZ SR, 06.02.2023 a 07.02.2023, téma: Zabezpečenie laboratórnej surveillance patogénov vo verejnom zdravotníctve, k projektu: „Posilnenie laboratórnych kapacít pre kontinuálnu diagnostiku SARS-CoV-2 na Slovensku“

On line seminár 16.02.2023, ÚVZ SR v rámci Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva, téma: Modul ŠZD

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 21.03.2023, téma: Monitoring odpadových vôd - prítomnosť vírusu SARS-CoV2

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.04.2023, téma: Chrípková sezóna 2022/2023

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 16.05.2023, téma: Alzheimerova choroba

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 8.12.2023, téma: Diabetes mellitus

Mgr. Simona Muchová

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 18.07.2023, téma: Reakreditácia odberov vzoriek pitnej vody

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 15.08.2023, téma: Ochrana zdravia zamestnancov pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 19.09.2023, téma: Výskyt zoonóz v roku 2022

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 17.10.2023, téma: Výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami - ciele sledovanie

Vnútro ústavný seminár RÚVZ Čadca, 8.12.2023, téma: Diabetes mellitus

Prednášková činnosť oddelenia

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Renáta Pavlíková	Monitoring odpadovej vody – vírus SARS-CoV2	Vnútro ústavný seminár	RÚVZ Čadca	21.03.2023
Oľga Gavláková	Mám rád vodu	Svetový deň vody 2022	Stredná zdravotnícka škola Čadca	21.03.2023
Oľga Gavláková	Mám rád vodu	Svetový deň vody 2022	Stredná zdravotnícka škola Čadca	22.03.2023
Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	28.03.2023
Renáta Pavlíková	Pitná voda a jej význam	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	28.03.2023
Renáta Pavlíková	Starostlivosti o ľudské telo-podmienky zriadenia prevádzok	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.04.2023
Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.04.2023
Renáta Pavlíková	Pitná voda a jej význam	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.04.2023
Renáta Pavlíková	Bazénová voda	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.04.2023
Miroslava Mikulová	Odber vzoriek pitnej vody	Prednáška pre študentov Stredná drevárska škola Krásno nad Kysucou	RÚVZ Čadca	31.05.2023
Oľga Gavláková	Voda je život	Prednáška pre študentov Stredná drevárska škola Krásno nad Kysucou	RÚVZ Čadca	31.05.2023
Oľga Gavláková	Reakreditácia odberov vzoriek pitnej vody	Vnútro ústavný seminár	RÚVZ Čadca	18. 07.2023
Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.10.2023

Renáta Pavlíková	Pitná voda a jej význam	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.10.2023
Renáta Pavlíková	Bazénová voda	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	19.10.2023

Publikačná činnosť v zmysle štandardov nebola realizovaná, boli na požiadanie spracované a dané podklady a informácie pre novinárske články: Svetový deň vody pre rok 2023 - zverejnenie oznamu na web stránkach RÚVZ Čadca, MU Čadca, Turzovka, Krásno nad Kysucou, Kysucké Nové Mesto, e-Kysuce

Tab. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v okrese Čadca Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023
Kraj: Žilinský

Okres: Čadca Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Dlhá nad Kysucou	635	513	80,79
Dunajov	1 125	1064	94,58
Klokočov	2199	1492	67,85
Klubina	543	533	98,16
Korňa	2 088	906	43,39
Krásno nad Kysucou	6736	6736	100,00
Makov	1663	1533	92,18
Nová Bystrica	2686	2124	79,08
Olešná	1890	1154	61,06
Oščadnica	5701	2281	40,01
Podvysoká	1363	1340	98,31
Radôstka	781	542	69,40
Raková	5615	4497	80,09
Skalité	5246	2453	46,76
Stará Bystrica	2770	2321	83,79
Staškov	2799	2196	78,46
Svrčinovec	3330	2172	65,23
Turzovka	7086	7082	99,94

Vysoká nad Kysucou	2513	2144	85,32
Zborov nad Bystricou	2183	2050	93,91
Zákopčie	1726	877	50,81
Čadca	23398	23398	100,00
Čierne	4405	2676	60,75
Spolu:	88481	72084	81,47

Tab. č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v okrese KNM

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Kraj: Žilinský

Okres: Kysucké Nové Mesto

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Dolný Vadičov	495	495	100,00
Horný Vadičov	1710	947	55,38
Kysucké Nové Mesto	14801	14801	100,00
Kysucký Lieskovec	2390	2223	93,01
Lodno	1 003	966	96,31
Lopušné Pažite	468	437	93,38
Nesluša	3214	2502	77,85
Ochodnica	1 947	1 545	79,35
Povina	1161	1038	89,41
Radofa	1527	1527	100,00
Rudina	1827	616	33,72

Rudinka	399	399	100,00
Rudinská	1031	704	68,28
Snežnica	1110	957	86,22
Spolu:	33 083	29157	88,13

Tab. č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v okrese Čadca

Kraj: Žilinský

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Čadca	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Krásno nad Kysucou	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Klubina	0	3	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Olešná	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Nová Bystrica	0	3	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Svrčinovec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Oščadnica	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Raková	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Klokočov	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00	0	0
Skalité	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Čierne	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Stará Bystrica	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dunajov	0	1	1	100,00	0	0	1	100,00	0	0
Zborov nad Bystricou	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Radôstka	0	2	1	50,00	0	0	1	50,00	0	0
Dlhá nad Kysucou	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Staškov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vysoká nad Kysucou	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Makov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Zákopčie	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Turzovka	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Korňa	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	1	60	7	11,48	0	0	7	11,48	0	0

Tab. č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v okrese KNM

Kraj: Žilinský

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Rudinská	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Horný Vadičov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lopušné Pažite	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ochodnica	0	3	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Dolný Vadičov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kysucké Nové Mesto	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Povina	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lodno	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rudina	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Snežnica	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nesluša	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Radofa	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Rudinka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kysucký Lieskovec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	1	27	2	7,14	0	0	2	7,14	0	0

Tab. č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v okrese Čadca– ŠZD

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Žilinský

Okres: Čadca

Vodovod	Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
			počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Ochodnica	Ochodnica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:		1	0	0	0	0	0	0	0	0

Tab. č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch – neboli udelené

Tab. č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda – nevyskytli sa

Tab.č.2 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Okres					
Názov kúpaliska	Typ kúpaliska	Druh kúpaliska	Počet odobratých vzoriek	Počet vyšetrených ukazovateľov	Počet prekročených ukazovateľov
Okres Čadca					
Krytá plaváreň Čadca	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	17	206	1
<i>Sumárne údaje za okres</i>			17	206	1
<i>Sumárne údaje za RÚVZ</i>			17	206	1

Tab.č.2.1 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk v kúpacej sezóne 2023

Umelé kúpaliská

Okres					
Názov kúpaliska	Typ kúpaliska	Druh kúpaliska	Počet odobratých vzoriek	Počet vyšetrených ukazovateľov	Počet prekročených ukazovateľov
Okres Čadca					
Hotel Severka	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko v zariadení pre verejnosť	0	0	0
Krytá plaváreň Čadca	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	6	68	1
Letné kúpalisko Čadca	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	4	47	0
<i>Sumárne údaje za okres</i>			10	115	1
<i>Sumárne údaje za RÚVZ</i>			10	115	1

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD RÚVZ Čadca

Okres		Zdroj hluku								SPOLU
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		Pozemná a vodná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	Iné stacionárne zdroje	
Čadca	Počet podnetov:	1	0	0	2	0	0	0	0	3
Kysucké Nové Mesto	Počet podnetov:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:		1	0	0	2	0	0	0	0	3

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ Čadca

Okresy	Hotel	Motel/Hotel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Čadca	16	3	41	30	1	2	99	192
KNM	2	1	8	7	0	0	3	21
Spolu:	18	4	49	37	1	2	102	213

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ Čadca

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)			
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet
Čadca	3	0	0	3
KNM	0	0	0	0
Spolu:	3	0	0	3

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Čadca

Okres	Druh zariadenia											
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu
Čadca	125	11	93	28	46	9	2	40	8	12	3	377
Kysucké Nové Mesto	46	6	29	8	25	3	0	11	9	8	2	147
Spolu:	171	17	122	36	71	12	2	51	17	20	5	524

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Čadca

Okresy	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Nocľahárne, útulky	Iné	Spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Čadca	14	1	0	2	0	2	1	20
KNM	6	0	0	1	0	0	1	8
Spolu:	20	1	0	3	0	2	2	28

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií RÚVZ Čadca

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet	
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	pohrebných vozidiel	vykonaných medzinárodných prevozov
Čadca	11	0	15/32	2/11	14	0
Kysucké Nové Mesto	3	0	4/6	3/5	3	0
Spolu	14	0	19/38	5/16	17	0

*zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

Tab. č. 6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Čadca	-	-	-
Kysucké Nové Mesto	-	-	-

Tab. č. Tab. č. 6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Čadca	-	-	-
Kysucké Nové Mesto	-	-	-

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu IA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'. § 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Čadca	-	-	-	-
Kysucké Nové Mesto	-	-	-	-

ODDELENIE HYGIENY DETI A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia hygieny detí a mládeže

V roku 2023 vykonávali zamestnanci oddelenia hygieny detí a mládeže posudkovú činnosť a štátny zdravotný dozor v zariadeniach pre deti a mládež zameraný na sledovanie a vytváranie zdravých životných podmienok pre deti a mládež.

Činnosť oddelenia bola zameraná na rozvoj a zlepšovanie zdravia detí a mládeže a realizovanie systémových opatrení na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže a výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

V roku 2023 sme evidovali 555 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vykonáva štátny zdravotný dozor. V uvedených prevádzkach pre deti a mládež bolo vykonaných spolu 428 kontrol. Nedodržaním požiadaviek kladených zákonom č. 355/2007 Z. z. ako i všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie boli v správnom konaní uložené 2 školským zariadeniam pre deti a mládež pokuty vo výške 1700 €. V zmysle zákona č. 152/1994 Z. z. bola uplatnená prevádzkovateľovi školského bufetu pri strednej škole bloková pokuta v sume 50 € za porušovanie povinností a požiadaviek na hygienu výrobu potravín, manipulovania s nimi a ich umiestňovania na trh. Miestne príslušný orgán na ochranu zdravia vydal 24 pokynov formou rozhodnutia pri nedodržaní hygienických podmienok týkajúcich sa priestorového usporiadania a funkčného členenia vnútorných priestorov zariadení pre deti a mládež.

Rozhodnutím príslušného regionálneho hygienika v súvislosti s výskytom akútnych respiračných, chrípke a chrípke podobných ochorení boli uložené opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení v 10 zariadeniach materských a základných škôl v okrese Čadca a Kysuckého Nové Mesto.

Výkonom štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v celkovom počte 223 boli preverené zariadenia školského stravovania, v ktorých sa pripravujú pokrmy a zariadenia zabezpečujúce výdaj hotových pokrmov pre deti školských a predškolských zariadení. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol zameraný aj na dodržiavanie správnej výrobnéj praxe pri príprave pokrmov, dodržiavanie schválených prevádzkových poriadkov, hodnotenie pestrosti stravy a dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MZ SR č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania.

Rozhodnutia príslušného regionálneho hygienika k poriadaniu zotavovacích podujatí boli vydané na základe písomných žiadostí organizátorov zotavovacích podujatí. V roku 2023 bolo vybavených 84 žiadostí organizátorov zotavovacích podujatí so súhlasným stanoviskom, v jednom prípade vydal orgán na ochranu zdravia nesúhlasné rozhodnutie. Počas zimných a letných zotavovacích podujatí bolo celkovo odrekreovaných 2940 detí. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru u organizátorov zotavovacích podujatí bolo zistené u jedného prevádzkovateľa závažné porušenie platnej legislatívy, za čo správny orgán pristúpil k uloženiu pokuty formou rozhodnutia v celkovej sume 300 €.

Odborní zamestnanci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci uložili pri výkone úradných kontrol potravín 4 opatrenia v zmysle oprávnení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 19 a § 20 zákona č. 152/1995 Z. z.

V zariadeniach, ktoré sú určené na zotavovacie podujatia detí a mládeže v letných a zimných mesiacoch (detské letné tábory, lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a pod.) bolo vykonaných 33 kontrol. Boli zamerané na kontrolu zabezpečenia prípravy a výdaja pokrmov a kontrolu potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí alebo len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok podľa prílohy č. 3 k vyhláške MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia. Prevádzkovateľom zariadení spoločného stravovania, ktorí zabezpečovali prípravu stravy pre deti na zotavovacom podujatí bola v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. uložená bloková pokuta v celkovej sume 450 €.

Na základe žiadostí bolo posúdených a schválených 17 prevádzkových poriadkov a dodatkov k prevádzkovým poriadkom, ktoré sa týkali rôznych zmien v zariadeniach školského stravovania, navýšenia počtu detí a stanovenia celkovej kapacity predškolských zariadení, podmienok prevádzky základných a stredných škôl a podobne. V rámci posudkovej činnosti regionálneho hygienika bolo vydaných 7 záväzných stanovísk a 110 iných stanovísk týkajúcich sa vyjadrení k projektovým dokumentáciám, posudzovania diétného stravovania a poskytovania stravy cudzím strávníkom v zariadeniach školského stravovania a podobne.

Na základe žiadostí prevádzkovateľov k návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky a schváleniu návrhu prevádzkového poriadku bolo vydaných 28 súhlasných rozhodnutí.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám boli sprístupnené požadované informácie 2 žiadateľom.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo v zariadeniach školského stravovania kontrolované dodržiavanie hygienických požiadaviek počas prípravy pokrmov a kvalita jedál odbermi vzoriek hotových pokrmov. Na laboratórne stanovenie mikrobiologických ukazovateľov bolo odobratých 39 vzoriek potravín. Z celkového počtu 56 odobratých vzoriek potravín bolo odobratých 39 vzoriek hotových pokrmov, z čoho 1 vzorka nevyhovovala mikrobiologickým ukazovateľom pre prekročený limit koliformných baktérií. Na pracovisku praktického vyučovania v Čadci – cukrárska výroba Strednej odbornej školy obchodu a služieb Čadca bolo odobratých na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov 9 vzoriek cukrárskych výrobkov. V zariadeniach rýchleho občerstvenia (školské bufety) s výrobou epidemiologicky rizikových potravín – lahôdkarských výrobkov vo forme bagiet, obložených žemlí, zapekaných výrobkov a pod. bolo odobratých 8 vzoriek na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov, z toho 1 vzorka prekročovala stanovenú hodnotu pre ukazovateľ - Koliformné baktérie.

Za nevyhovujúce výsledky laboratórných analýz vyšetrených potravín boli dvom výrobcam uplatnené úhrady nákladov v sume 150,60 €.

V zmysle potravinového práva boli vykonané 2 audity a to v dvoch zariadeniach školského stravovania s výrobou a podávaním hotových pokrmov, v ktorých bolo zistených 16 nezhôd. V prípade identifikovaných systémových nezhôd boli určené nápravné opatrenia s dohodnutím termínov na ich odstránenie.

Pri epidemiologickom šetrení potvrdeného prenosného ochorenia na salmonelózu pracovníka zariadenia školského stravovania bol vykonaný odber vzoriek sterov z pracovných plôch a strojno-technologického zariadenia na zistenie možnej kontaminácie a úrovne možnej dekontaminácie po čiastočne vykonanej sanitácii v zariadení školského stravovania. Zároveň bol vykonaný i odber inkriminovaných vzoriek potravín za účelom overenia zdravotnej

bezpečnosti surovín, ktoré boli používané na prípravu hotových pokrmov pre deti, žiakov a zamestnancov. Výsledky mikrobiologického vyšetrenia odobratých vzoriek potravín a sterov z pracovného prostredia nevykázali mikrobiálnu kontamináciu. Uvedenému zariadeniu regionálny hygienik vydal opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia – vykonať dezinfekciu v Zariadení školského stravovania pri základnej škole.

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je evidovaných 50 pieskovísk situovaných v areáloch materských škôl a 11 pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti situovaných pri bytových výstavbách. Prevádzkovatelia pieskovísk zriadených pri materských školách vykonávajú čistenie a udržiavanie pieskovísk, o čom vedú evidenciu počas sezóny, mikrobiálnemu a parazitárnemu znečisteniu piesku zabraňujú aj zakrývaním ochrannými sieťami alebo plachtami.

Z uvedených prevádzok bolo odobratých 28 vzoriek piesku za účelom vyšetrenia vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskoviskách určených na hranie detí, pričom v 3 vzorkách boli prekročené najvyššie prípustné hodnoty stanovených indikátorov. Za nevyhovujúce výsledky odobratých vzoriek boli prevádzkovateľom pieskovísk uložené 3 náhrady nákladov v celkovej sume 210,30 €.

4. ODDELENIE HYGIENY DETÍ A MLÁDEŽE

4.1 AKTIVITY PREVENČIE DETSKEJ OBEZITY V KONTEXTE PLNENIA NÁRODNEHO AKČNÉHO PLÁNU V PREVENČII OBEZITY NA ROKY 2015 – 2025 (NAPPO)

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHDM

a) Podpora zdravého štartu do života

- výchovné aktivity zamerané na poradenskú a konzultačnú činnosť v oblasti zdravého životného štýlu v zariadeniach, kde sa stretávajú matky s deťmi neboli realizované, nakoľko v spadovej oblasti nie sú prevádzkované materské a rodičovské centrá.

b) Podpora zdravšieho prostredia v školách

- V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 223 kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas prípravy pokrmov v zariadeniach školského stravovania, v školských bufetoch a automatoch a v zariadeniach, ktoré poskytujú stravu deťom na zotavovacom podujatí.

- Predaj zdravých jedál a zdravých nápojov, ako sú ovocie a zelenina v čerstvom stave, celozrnné výrobky a cereálne výrobky, mlieko a mliečne výrobky so zníženým obsahom tukov a nápoje bez obsahu konzervačných prípravkov, pridaného cukru a umelých sladidiel bol kontrolovaný v školských bufetoch a automatoch. V uvedených prevádzkach bolo vykonaných 24 kontrol (13 ŠZD a 11 ÚKP). Jednému prevádzkovateľovi zariadenia školského bufetu bola uložená bloková pokuta v sume 50 € za nedodržiavanie požiadaviek kladených zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Taktiež boli zistené menej závažné nedostatky týkajúce sa presiahnutia 50% podielu cukrovínok alebo slaných výrobkov (slané zemiakové lupienky, slané krekerky alebo slané tyčinky) na celkovom sortimente tovaru; predaj nealkoholických nápojov s pridaným cukrom nad 5 g/100 ml; neoznačenie informácie na automate, že sa jedná o bezkofeínovú kávu. Prevádzkovatelia jednotlivých zariadení boli poučení o povinnosti dodržiavať požiadavky § 7 ods. 3 Vyhlášky MZ SR č. 75/2023 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež. Ako pozitívum počas výkonu dozoru bol zaznamenaný zvýšený podiel predaja ovocia a zeleniny v čerstvom stave, cereálnych a mliečnych výrobkov.

- V rámci mimoriadnej cielenej úlohy zameranej na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania bolo vykonaných 31 kontrol, pričom neboli zistené priame dodávky ani pôvod múky a mäsa z Ukrajiny.

- Naďalej bola v zariadeniach školského stravovania odporúčaná možnosť poskytovania výživovo - hodnotných desiat pre žiakov základných škôl, pripravovaných pracovníkmi kuchyne v školských jedálňach. Vzhľadom na dlhotrvajúci problém ohľadom nedostatku odborne spôsobilých zamestnancov školských stravovní je možnosť poskytovania desiat pre žiakov zabezpečené len v 2 základných školách. Ponúkané desiaty sa zostavujú v zmysle požiadaviek receptúr a technologických postupov pri príprave pokrmov v súlade s materiálno - spotrebnými normami pre školské stravovanie, ktoré vychádzajú z obsahu výživových faktorov podľa OVD pre jednotlivé vekové kategórie stravníkov.

- V spolupráci s oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu bolo v školských zariadeniach realizovaných 70 edukačných aktivít v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, s počtom 1308 edukovaných detí.

- Oddelenie hygieny detí a mládeže dlhodobo sleduje podporovanie „Mliečného programu“, v rámci ktorého sú dodávané mliečne produkty formou rozlievania mlieka v školských jedálňach alebo prostredníctvom mliečnych automatov. Do uvedeného programu je zapojených 41 školských zariadení. Program „Školské ovocie“ s poskytovaním ovocia a ovocných štiav pre deti využíva cca 50 školských zariadení.

Výkon štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach bol zameraný aj na dodržiavanie správnej výrobných praxe pri príprave pokrmov, dodržiavanie schválených prevádzkových poriadkov, hodnotenie pestrosti stravy a dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MZ SR č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania.

- V zariadeniach, ktoré sú určené na zotavovacie podujatia detí a mládeže v letných a zimných mesiacoch (detské letné tábory, lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a pod.) bolo vykonaných 33 kontrol. Boli zamerané na kontrolu zabezpečenia prípravy a výdaja pokrmov a kontrolu potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí alebo len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok podľa prílohy č. 3 k vyhláške MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia.

Prevádzkovateľom zariadení spoločného stravovania, ktorí zabezpečovali prípravu stravy pre deti na zotavovacom podujatí bola v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. uložená bloková pokuta v celkovej sume 450 €.

- Diétne stravovanie žiakov nie je poskytované v žiadnom stravovacom zariadení.

- Pitný režim detí v predškolských zariadeniach je zabezpečený podávaním čaju, ovocných štiav, v stále väčšej miere je uprednostňovaná pitná voda z verejného vodovodu, prípadne nesladená balená stolová voda. Spôsob zabezpečovania pitného režimu detí bol skontrolovaný výkonom štátneho zdravotného dozoru v predškolských zariadeniach, v celkovej počte 55 kontrol.

- Sledovaný je počet stravujúcich sa detí v jednotlivých školských zariadeniach, v sledovanom období došlo k miernemu nárastu stravujúcich sa detí v školských zariadeniach v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Priemerný počet stravujúcich sa detí v školách je nasledovný: MŠ – 79,91 % detí, ZŠ -73,96 %, gymnáziá – 69,19 %, stredné školy – 27,47 %.

- Pri kontrole zostavovania jedálnych lístkov v stravovacích zariadeniach bola zisťovaná aj pestrosť stravy. Naďalej bolo odporúčané vo väčšej miere zaraďovať do jedálneho lístka hlavné jedlá z rýb, jedlá zo strukovín a obmieňať rôzne druhy príloh k hlavným jedlám a pod. K obedom podávať viac čerstvých zeleninových šalátov, alebo tepelne upravenej zeleniny a využívať pri príprave pokrmov i nové školské receptúry.

- Dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalita jedál v školských stravovacích zariadeniach je sledovaná kontrolnými odbermi hotovej stravy. Na laboratórne stanovenie mikrobiologických ukazovateľov bolo odobratých 39 vzoriek hotových pokrmov, z toho 1 vzorka vykazovala prítomnosť koliformných baktérií.

Na pracovisku praktického vyučovania v Čadci – cukrárska výroba Strednej odbornej školy obchodu a služieb Čadca bolo odobratých na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov 9 vzoriek cukrárskych výrobkov. V zariadeniach rýchleho občerstvenia (školské bufety) s výrobou epidemiologicky rizikových potravín – lahôdkarských výrobkov vo forme bagiet, obložených žemlí, zapekaných výrobkov a pod. bolo odobratých 8 vzoriek na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov, z toho 1 vzorka vykazovala prekročenú hodnotu pre koliformné baktérie.

Za nevyhovujúce výsledky laboratórnych analýz vyšetrených potravín boli dvom výrobcam uplatnené úhrady nákladov v sume 150,60 €.

Pri epidemiologickom šetrení potvrdeného prenosného ochorenia na salmonelózu pracovníka zariadenia školského stravovania bol vykonaný odber vzoriek sterov z pracovných plôch a strojno-technologického zariadenia na zistenie novej kontaminácie a úrovne novej

dekontaminácie po čiastočne vykonanej sanitácii v zariadení školského stravovania v počte 15. Zároveň bol vykonaný i odber inkriminovaných vzoriek potravín v počte 4 vzorky za účelom overenia zdravotnej bezpečnosti surovín, ktoré boli používané na prípravu hotových pokrmov pre deti, žiakov a zamestnancov. Výsledky mikrobiologického vyšetrenia odobratých vzoriek potravín a sterov z pracovného prostredia nevykázali mikrobiálnu kontamináciu. Uvedenému zariadeniu regionálny hygienik vydal opatrenie formou rozhodnutia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia – vykonať dezinfekciu v Zariadení školského stravovania pri základnej škole.

c) Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení

- Zamestnanci zabezpečujúci prípravu pokrmov v školách sú pravidelne pri výkone kontroly informovaní a usmerňovaní odbornými zamestnancami príslušného úradu verejného zdravotníctva o vytváraní optimálnych podmienok v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí. Kontrola zabezpečenia stravovania žiakov je vykonávaná za spolupráce odborných metodičiek školského úradu na okresnej úrovni. V rámci konzultačných činností spolupracujeme s okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi, v priebehu roka 2023 sa pracovníčky oddelenia hygieny detí a mládeže zúčastnili pracovných konzultácií, odborných workshopov a školení v celkovom počte 9.

- Zo strany vedenia sledovaných školských zariadení je umožnené odbornému personálu stravovacích prevádzok vzdelávanie a účasť na školeniach v oblasti stravovania, najmä vedúcej školskej stravovne, ktorá následne zabezpečí preškolenie ďalších zamestnancov. Evidencia školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín je kontrolovaná počas výkonu úradnej kontroly potravín v stravovacích zariadeniach.

4.2 PREDAJ DOPLNKOVÝCH JEDÁL V ŠKOLSKÝCH BUFETOCH A AUTOMATOCH

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHDM

Cieľom projektu je regulovať predaj doplnkových jedál vrátane nápojov ponúkaných v bufetoch a automatoch na základných a stredných školách so zameraním aj na výrobky a nápoje, ktorých predaj má byť zakázaný.

Výkon kontrol v školských bufetoch základných a stredných škôl bol zameraný na dodržiavanie zákazu predaja potravín s vysokým obsahom cukrov, nápojov a výrobkov s obsahom alkoholu, kofeínu, chinínu a energetických nápojov.

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bol prevádzkovateľom odporúčaný predaj zdravých jedál a zdravých nápojov, ako sú ovocie a zelenina v čerstvom stave, celozrnné výrobky a cereálne výrobky, mlieko a mliečne výrobky so zníženým obsahom tukov a nápoje bez obsahu konzervačných prípravkov, pridaného cukru a umelých sladidiel. Z celkového sortimentu ponuky bufetu alebo automatu majú tvoriť najmenej 2/3 zdravé doplnkové jedlá.

Úloha bola realizovaná v 13 školských bufetoch a automatoch výkonom štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín (13 ŠZD, 11 ÚKP), pričom jednému prevádzkovateľovi zariadenia školského bufetu bola uložená bloková pokuta v sume 50 € za nedodržiavanie požiadaviek kladených zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Taktiež boli zistené menej závažné nedostatky týkajúce sa presiahnutia 50% podielu cukrovínok alebo slaných výrobkov (slané zemiakové lupienky, slané krekerky alebo slané

tyčinky) na celkovom sortimente tovaru; predaj nealkoholických nápojov s pridaným cukrom nad 5 g/100 ml; neoznačenie informácie na automate, že sa jedná o bezkofeínovú kávu. Prevádzkovatelia jednotlivých zariadení boli poučení o povinnosti dodržiavať požiadavky § 7 ods. 3 Vyhlášky MZ SR č. 75/2023 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Ako pozitívum počas výkonu dozoru bol zaznamenaný zvýšený podiel predaja ovocia a zeleniny v čerstvom stave, cereálnych a mliečnych výrobkov.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo v školských zariadeniach – bufetoch odobratých 8 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia a lahôdkárskych výrobkov, z ktorých 1 vzorka preukázala mikrobiologickú závadnosť v prekročení najvyššieho prípustného limitu pre koliformné baktérie, za čo bola prevádzkovateľovi zariadenia uplatnená úhrada nákladov.

4.3 ÚRAZY U DETÍ V SR

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: KNsP Čadca, RÚVZ so sídlom v Čadci, OHDM

NCZI má v zmysle príslušnej legislatívy v správe Národné registre, medzi ktoré patrí aj Národný register úrazov, vyžadujúci poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti s hlásením úrazov detí. Nakoľko klinickí lekári z dôvodu zaneprázdnenosti nehlásia reálny počet úrazov, uzavrela sa dohoda o spolupráci medzi NCZI, Sekciou zdravia MZ SR a ÚVZ SR v oblasti zberu vybraných informácií o úrazoch detí v SR.

V roku 2023 sa uvedený projekt oddelením hygieny detí a mládeže RÚVZ so sídlom v Čadci nerealizoval.

4.4 MONITOROVANIE KVALITY VNÚTORNÉHO PROSTREDIA V PREDŠKOLSKÝCH ZARIADENIACH

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OHDM

Cieľom práce je analyzovať kvalitu vnútorného prostredia predškolských zariadení využívajúcich systém riadeného núteného vetrania z hľadiska dodržiavania požiadaviek platnej legislatívy. (zák. č. 355/2007 Z. z. a vyhl. MZ SR č. 25//2008 Z. z.) na vetranie, tepelno-vlhkostnú mikroklimu a vykurovanie, zároveň preskúmať, či umelé vetranie môže predstavovať nebezpečenstvo kontaminácie vnútorných priestorov zdraviu škodlivými faktormi.

V súlade so súčasnými trendmi modernej energie pri trvalo udržateľnej spotrebe, ako aj v súlade s požiadavkami na zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov sa stáva nevyhnutnosťou realizácia systémov umelého riadeného vetrania s rekuperáciou vo všetkých typov budov, vrátane zariadení pre deti a mládež. Riziká, ktoré môžu vzniknúť pri nesprávnej realizácii, prevádzke alebo akomkoľvek zanedbaní starostlivosti o tento systém vetrania môžu predstavovať nebezpečenstvo kontaminácie vnútorných priestorov zdraviu škodlivými, fyzikálnymi, chemickými, biologickými a inými faktormi.

V roku 2023 sa v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru získavali údaje o počte predškolských zariadení, v ktorých sa používa systém umelého vetrania, prípadne o skúsenostiach z používania tohto systému. Z celkového počtu 54 predškolských zariadení boli údaje so zameraním na využívaný systém vetrania získané výkonom štátneho zdravotného dozoru v 22 zariadeniach.

Inštalácia systému umelého vetrania sa realizovala v rámci rekonštrukcie objektov predškolských zariadení a zníženia energetickej náročnosti objektov. V regióne je v súčasnosti uprednostňovaný systém prirodzeného vetrania priestorov škôl. Rekuperácia vzduchu v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je zabezpečovaná v piatich predškolských zariadeniach, prípadne len v časti priestorov týchto zariadení.

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

V roku 2023 v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach zamestnanci oddelenia hygieny detí a mládeže pravidelne sledovali podiel mlieka a mliečnych výrobkov v každodennej strave detí predškolského a školského veku. V rámci výkonu kontrol bola sledovaná realizácia školského mliečneho programu v materských, základných a stredných školách v zmysle platnej legislatívy. V rámci programu sú v priestoroch základných a stredných škôl umiestnené mliečne automaty. Výživovo hodnotná mliečna desiata sa podáva aj v priestoroch školských jedální, prípadne priamo v učebniach zamestnancami školskej stravovne. Zamestnanci, ktorí sa podieľajú na príprave a výdaji mliečnej desiaty sú zdravotne a odborne spôsobilí, dodržiavajú podmienky uskladnenia a doby minimálnej trvanlivosti výrobkov. Zneškodňovanie obalových materiálov je zabezpečené zmluvne cez príslušnú obec a mesto.

Zhodnotenie školského mliečneho programu v roku 2023

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečneho programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	22	22	0
ZŠ	19	19	0
SŠ	0	0	0
Iné	0	0	0
Spolu	41	41	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V okrese Čadca je evidovaných 50 pieskovísk situovaných v areáloch materských škôl a 11 pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti situovaných pri bytových výstavbách. Stavebno-technické parametre jestvujúcich pieskovísk spĺňajú požiadavky na predchádzanie úrazov. V areáloch škôl predškolských zariadení a na pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti sa naďalej vykonáva kontrola starostlivosti o vybudované pieskoviská, dodržiavanie čistenia a spôsob údržby pieskovísk.

Z uvedených prevádzok bolo odobratých 28 vzoriek piesku za účelom vyšetrenia vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskoviskách určených na hranie detí, pričom v 3 vzorkách boli prekročené najvyššie prípustné hodnoty stanovených indikátorov - Termotolerantné koliformné baktérie, Fekálne streptokoky a Geohelminty. Za nevyhovujúce výsledky odobratých vzoriek boli prevádzkovateľom pieskovísk uložené 3 náhrady nákladov v celkovej sume 210,30 €.

Prevádzkovatelia pieskovísk zriadených pri materských školách vykonávajú čistenie a udržiavanie pieskovísk o čom vedú evidenciu počas sezóny, mikrobiálnemu a parazitárnemu znečisteniu piesku zabráňujú aj zakrývaním ochrannými sieťami alebo plachtami.

Výsledky mikrobiologického a parazitologického vyšetrenia sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2023

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
MŠ pri ZŠ Podzávoz 2739, Čadca	1	0	0	0
MŠ Svrčinovec 856	1	0	0	0
MŠ Milošová 445, Čadca	2	0	0	0
MŠ Lesnícka 1370, Krásno nad Kysucou	2	0	0	0
MŠ pri ZŠ Dunajov 235	1	0	0	0
MŠ Komenského 1162/38, KNM	1	0	0	1
Dombyt, Športovcov 1941/8, Čadca	10	1	1	0
MŠ pri ZŠ V. Koniec 969, Čierne	1	0	0	0
MŠ Ústredie 169, Čierne	1	0	0	0
MŠ F.Kráľa 1707, Čadca	2	0	0	0
MŠ Ochodnica 355	1	0	0	0
MŠ 9. mája 1292/11 KNM	2	0	0	1
MŠ Litovelská 605/9 KNM	2	0	0	0
MŠ Rudina 444	1	0	0	0
SPOLU:	28	1	1	2

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je zriadených 12 bufetov pri základných a stredných školách. V uplynulom roku bola ukončená prevádzka v troch školských bufetoch pri základnej a strednej škole. Súčasne bolo zaslané oznámenie novým prevádzkovateľom o začatí činnosti prevádzky v priestoroch bývalého školského bufetu pri dvoch stredných školách.

Všetky školské bufety v celkovom počte 12 sú prevádzkované na základe vydaného rozhodnutia RÚVZ v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z., ktorého súčasťou je schválený prevádzkový poriadok. V zmysle vyhlášky MZ SR č. 527/2007 Z. z. sa pri schvaľovaní predávaného sortimentu odporúča predaj energeticky a nutrične výživného tovaru so zákazom predaja nápojov s obsahom kofeínu a chinínu.

Výkon kontrol v školských bufetoch základných a stredných škôl bol zameraný na dodržiavanie zákazu predaja potravín s vysokým obsahom cukrov, nápojov a výrobkov s obsahom alkoholu, kofeínu, chinínu a energetických nápojov.

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bol prevádzkovateľom odporúčaný predaj zdravých jedál a zdravých nápojov, ako sú ovocie a zelenina v čerstvom stave, celozrnné výrobky a cereálne výrobky, mlieko a mliečne výrobky so zníženým obsahom tukov a nápoje bez obsahu konzervačných prípravkov, pridaného cukru a umelých sladidiel. Z celkového sortimentu ponuky bufetu alebo automatu majú tvoriť najmenej 2/3 zdravé doplnkové jedlá.

Vzhľadom na informovanosť prevádzkovateľov o aktualizácii právnych predpisov týkajúcich sa potravinového sortimentu v školských bufetoch boli v ponuke potravinového sortimentu pre deti zastúpené výživovo hodnotné druhy potravín, ako napr. celozrnné a cereálne výrobky, mliečne produkty, ovocie, zelenina.

Taktiež boli zistené menej závažné nedostatky týkajúce sa presiahnutia 50% podielu cukrovínok alebo slaných výrobkov (slané zemiakové lupienky, slané kreky alebo slané tyčinky) na celkovom sortimente tovaru; predaj nealkoholických nápojov s pridaným cukrom nad 5 g/100 ml; neoznačenie informácie na automate, že sa jedná o bezkofeínovú kávu.

Prevádzkovatelia jednotlivých zariadení boli poučení o povinnosti dodržiavať požiadavky § 7 ods. 3 Vyhlášky MZ SR č. 75/2023 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Ako pozitívum počas výkonu dozoru bol zaznamenaný zvýšený podiel predaja ovocia a zeleniny v čerstvom stave, cereálnych a mliečnych výrobkov.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo v školských zariadeniach – bufetoch odobratých 8 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia a lahôdkarských výrobkov, z ktorých 1 vzorka preukázala mikrobiologickú závadnosť v prekročení najvyššieho prípustného limitu pre koliformné baktérie, za čo bola prevádzkovateľovi zariadenia uplatnená úhrada nákladov.

Predaj alkoholických nápojov, nápojov s obsahom kofeínu a chinínu a tabakových výrobkov nebol u prevádzkovateľov školských bufetov zistený.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

V priebehu roka 2023 v rámci posudkovej činnosti podľa § 13 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli vydané 4 záväzné stanoviská k územnému konaniu stavby pre základné školy týkajúce sa rekonštrukcie a stavby športových areálov a revitalizácie existujúcich objektov škôl. Záväzným stanoviskom ku kolaudácií v celkovom počte 3 boli posúdené priestory predškolských zariadení týkajúce sa rekonštrukcie a stavebných úprav objektov.

K uvedeniu priestorov do prevádzky, prípadne k zmene v prevádzkovaní priestorov a schválení prevádzkového poriadku v zmysle § 13 zákona č. 355/2007 Z. z., bolo vydaných 28 rozhodnutí. 4 prevádzky týkajúce sa starostlivosti o deti predškolského veku, výučby jazykov a činnosti základných umeleckých škôl boli zriadené v nových priestoroch, ostatné rozhodnutia k prevádzkovaniu boli na základe žiadosti prevádzkovateľov vydané školským zariadeniam z dôvodu chýbajúceho dokladu o užívaní priestorov.

Na základe predložených žiadostí zariadení pre deti a mládež bolo posúdených a schválených 17 prevádzkových poriadkov a dodatkov, ktoré sa týkali rôznych zmien v školských a predškolských zariadeniach, navýšenia počtu detí a stanovenia kapacity MŠ, základných škôl a podobne.

V zariadeniach, ktoré sú určené na zotavovacie podujatia detí a mládeže v letných a zimných mesiacoch (detské letné tábory, lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a pod.) bolo vykonaných 33 kontrol. Boli zamerané na kontrolu zabezpečenia prípravy a výdaja pokrmov a kontrolu potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí alebo len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok podľa prílohy č. 3 k vyhláške MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia.

Prevádzkovateľom zariadení spoločného stravovania, ktorí zabezpečovali prípravu stravy pre deti na zotavovacom podujatí bola v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. uložená bloková pokuta v celkovej sume 450 €.

Drobné nedostatky zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru v dozorovaných zariadeniach boli prevádzkovateľmi po dohode v stanovenom termíne odstránené.

Rozhodnutia príslušného regionálneho hygienika k poriadaniu zotavovacích podujatí boli vydané na základe písomných žiadostí organizátorov zotavovacích podujatí. V roku 2023 bolo vybavených 84 žiadostí organizátorov zotavovacích podujatí so súhlasným stanoviskom. Počas zimných a letných zotavovacích podujatí bolo celkovo odrekreovaných 2940 detí. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru organizátorov zotavovacích podujatí bolo zistené závažné porušenie platnej legislatívy, za čo správny orgán pristúpil k uloženiu pokuty formou rozhodnutia v celkovej sume 300 €. V účelových rekreačných zariadeniach, ktoré sú situované v obciach Makov, Zákopčie a Oščadnica sa vykonávalo kontrolovanie dodržiavania hygienických požiadaviek organizátorov podujatí - škôl počas konania zotavovacích podujatí. Predkladané boli rozhodnutia príslušného regionálneho hygienika k poriadaniu zotavovacích podujatí, potvrdenia zdravotnej spôsobilosti detí na pobyt od detských lekárov – pediatrov, potvrdenia o bezinfekčnosti dieťaťa potvrdené rodičmi detí, denný režim detí na zotavovacom podujatí, preukázanie odbornej spôsobilosti zdravotníka pracujúceho na zotavovacom podujatí, zdravotnícky denník odborne spôsobilej osoby. Drobné nedostatky boli zisťované v lekárnických prvej pomoci, kde chýbali niektoré lieky uvedené v prílohe Vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zotavovacie podujatia a v dokumentácií organizátorov.

Rozhodnutím príslušného regionálneho hygienika v súvislosti s výskytom akútnych respiračných, chrípke a chrípke podobných ochorení bolo uložené opatrenia o prerušení prevádzky v 10 zariadeniach materských a základných škôl v okrese Čadca a Kysuckého Nové Mesto.

Štátny zdravotný dozor v celkovom počte 428 bol zameraný na posúdenie zariadení pred vydaním rozhodnutia k prevádzkovaniu nových priestorov, pred zahájením zotavovacích podujatí, na kontrolu plnenia opatrení uložených v zápisnici z výkonu kontrol, ako i pred vydaním rozhodnutí ku kolaudácii objektov. Cieľom výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo okrem iného dosiahnutie zlepšenia hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa vyskytovali drobné nedostatky, týkajúce sa vybavenia školským nábytkom, poškodených PVC podláh, prípadne drevených parketových podláh, opadávajúcej omietky, poškodenia olejových náterov stien, poškodených žalúzií na oknách, nezabezpečenia prirodzeného dopadu svetla z ľavej strany žiaka, znečistenia stien. Nedostatky závažnejšieho charakteru boli zistené v prevádzke materskej školy, strednej odbornej školy a v dvoch zariadeniach školského stravovania s prípravou pokrmov. Nedostatky v zariadeniach spoločného stravovania sa týkali nevyhovujúceho dispozičného členenia – kríženie čistých a nečistých častí, nezabezpečenia teplej a studenej vody pre stravníkov, nevhodného uskladnenia organického skladu odpadov, používania poškodeného smaltového riadu počas prípravy pokrmov a podobne. Závažnejšie nedostatky boli v strednej odbornej škole, kde bolo zistené nezabezpečenie funkčného odsávania zväračských dymov zo zväračiacich boxov, v ktorých študenti vykonávajú činnosť ručného obrábania kovov a zvárania. Činnosť zvárania sa následne z učebných osnov vylúčila až do zabezpečenia vhodných priestorov s dostatočným umelým odvetraním. Porušenie dodržiavania schváleného prevádzkového poriadku a prekročená celková kapacita detí o 23 bolo zistené v jednom predškolskom zariadení.

V niektorých prevádzkach zariadení pre deti a mládež sa zisťujú nedostatky v materiálo-technických podmienkach na prevádzkovanie školských zariadení, ako aj v podmienkach pre poskytovanie stravovania. V jednotlivých prevádzkach bolo realizované zateplenie objektov, výmena podlahovej krytiny, doplnenie potrebného nábytku v školách a strojno-technologického a materiálneho vybavenia zariadení školského stravovania.

V roku 2023 sme evidovali 555 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vykonáva štátny zdravotný dozor. V uvedených prevádzkach pre deti a mládež bolo vykonaných spolu 428 kontrol, z toho 6 v prevádzkarni do 6 rokov veku, 67 v materských školách, 42 v základných školách, 2 v gymnáziách, 8 v stredných odborných školách, 4 v jazykových školách, 1 na miestach výkonu praktického vyučovania, 10 v špeciálnych školách, 28 v zariadeniach mimoškolskej výchovy a vzdelávania vrátane ZUŠ, 1 v ubytovacích zariadeniach, 3 v zariadeniach sociálnej starostlivosti a zariadeniach sociálnej kurately, 33 kontrol v zariadeniach určených na zotavovacie podujatia, 175 v zariadeniach školského stravovania, 31 v zariadeniach rýchleho občerstvenia, 12 v telocvičniach a v ostatných zariadeniach – 5 kontrol (autoškoly, tanečné priestory a školiace strediska).

Z celkového počtu skontrolovaných zariadení je 411 zariadení v kategórii, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám, čo predstavuje 71,43 %. Zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže bolo 143, čo je 25,77 %. Do kategórie zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže boli zaradené 4 zariadenia, čo predstavuje 0,72 %.

V okrese Čadca je evidovaných 50 pieskovísk situovaných v areáloch materských škôl a 11 pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti situovaných pri bytových výstavbách. Odobraté vzorky boli vyšetrené na prítomnosť mikrobiologických ukazovateľov – Termotolerantné koliformné baktérie, Fekálne streptokoky, Salmonella species a Geohelminty.

Odbermi vzoriek piesku na stanovenie mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia z pieskovísk predškolských zariadení sme sledovali dodržiavanie údržby a čistenia pieskovísk v predškolských zariadeniach a zariadeniach v rámci občianskej vybavenosti. Počet

odobratých vzoriek piesku bol 28. Z odobratých vzoriek piesku 3 vzorky nevyhovovali požiadavkám v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Prevádzkovatelia pieskovísk zriadených pri materských školách vykonávajú čistenie a udržiavanie pieskovísk o čom vedú evidenciu počas sezóny, mikrobiálnemu a parazitárnemu znečisteniu piesku zabraňujú aj zakrývaním ochrannými sieťami alebo plachtami.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo v zariadeniach školského stravovania kontrolované dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalita jedál odbermi vzoriek hotových pokrmov – 39, z toho 1 vzorka vykazovala prítomnosť koliformných baktérií.

Na pracovisku praktického vyučovania v Čadci – cukrárska výroba Strednej odbornej školy obchodu a služieb Čadca bolo odobratých na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov 9 vzoriek cukrárskych výrobkov. V zariadeniach rýchleho občerstvenia (školské bufety) s výrobou epidemiologicky rizikových potravín – lahôdkarských výrobkov vo forme bagiet, obložených žemlí, zapekaných výrobkov a pod. bolo odobratých 8 vzoriek na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov, z toho 1 vzorka vykazovala prekročenú hodnotu pre koliformné baktérie. Na pracovisku praktického vyučovania v Čadci – cukrárska výroba Strednej odbornej školy obchodu a služieb Čadca bolo odobratých na stanovenie mikrobiologických ukazovateľov 9 vzoriek cukrárskych výrobkov, ktoré nevykazovali mikrobiologickú závadnosť, čo svedčí o dodržiavaní hygienických požiadaviek počas prípravy cukrárskych výrobkov.

Za nevyhovujúce výsledky laboratórnych analýz vyšetrených potravín boli dvom výrobcom uplatnené úhrady nákladov v sume 150,60 €.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru boli odobraté 4 vzorky surovín určených na prípravu pokrmov a potravín a 15 sterov z pracovného prostredia.

Zriadenia školského stravovania pri základných a stredných školách podľa možností naďalej poskytujú prípravu stravy pre cudzích strávníkov formou výdaja do jednorazových obalov, prípadne formou výdaja pokrmu do obedárov a možnosť rozvozu jedál prevažne určených pre seniorov obcí a miest.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

Prevádzkovatelia v spolupráci so zriaďovateľmi škôl sa neustále v rámci finančných možností snažia zlepšovať hygienicky štandard a prevádzkové podmienky v predškolských a školských zariadení, prípadne po získaní finančných prostriedkov zo štátnych dotácií vykonávajú opravy objektov (výmenu okien, zateplenie obvodových múrov, výmenu strešných krytín, rekonštrukcie a stavby športových areálov) a obnovu vnútorných priestorov (výmenu podlahových krytín, výmenu zdravotníckej techniky, maľovanie, obnovu školského nábytku, obnovu dielni, počítačovej techniky, výmenu interaktívnych tabúl). Vzhľadom na zvýšenie finančných platieb za energie a nedostatok finančných prostriedkov v školách sa termíny odstránenia väčších technických nedostatkov predlžujú na dlhšie časové obdobie.

Prevádzkárne do 6 rokov veku

V roku 2023 sme evidovali Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa na ul. Štúrovej, Kysucké Nové Mesto, ktoré zabezpečuje celodennú a poldennú starostlivosť o deti od 1 do 3 rokov veku, Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku – Detské jasle, Zariadenie starostlivosti o deti od 3-6 rokov veku – Detské centrum, Ul. Slovenských dobrovoľníkov 1100, 022 01 Čadca.

V sledovanom období sme uvádzali do prevádzky Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - Jasle LITTLE MOON, Staškov 507, 023 53 Staškov.

Materské školy

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto evidujeme 54 materských škôl. Na základe žiadostí prevádzkovateľov a novelizácie právnych predpisov boli rozhodnutím upravované prevádzkové poriadky, ktorých zmeny sa týkali úpravy kapacity predškolských zariadení, vytvorenia dočasnej triedy, prípadne zmien dispozičného riešenia priestorov.

Celkovo je možné situáciu na úseku materských škôl hodnotiť ako vyhovujúcu, zriaďovatelia a prevádzkovatelia zariadení majú záujem neustále zlepšovať hygienické podmienky predškolských zariadení.

Porušenie dodržiavania schváleného prevádzkového poriadku a prekročená celková kapacita detí o 23 bolo zistené v jednom predškolskom zariadení.

Drobné nedostatky boli zistené v 15 predškolských zariadeniach. Týkali sa technických nedostatkov ako napríklad poškodených a znečistených stien, neoznačenia detských vankúšov a prikrývk, nedostatočného prevetrávania ležadiel, nezabezpečenie ochranných oblých krytov na radiátoroch, prípadne donášania vlastných nápojov pre deti do zariadenia.

Základné školy

Dozorovaných bolo 47 základných škôl. Za účelom zlepšenia hygienického štandardu bola priebežne realizovaná výmena a oprava poškodeného nábytku v učebniach a sanitácie v zariadeniach pre osobnú hygienu, výmena podlahových krytín a maľovanie priestorov.

Na úseku základného školstva evidujeme 4 neplnoorganizované školy (základné školy s ročníkmi 1- 4): Základná škola Klubina, Základná škola Krásno nad Kysucou – Kalinov, Základná škola Dunajov a Základná škola Dlhá nad Kysucou.

Z dôvodu chýbajúceho dokladu – súhlasné rozhodnutie o uvedenie priestorov do prevádzky niektorých škôl bolo na základe žiadostí prevádzkovateľov vydané rozhodnutie miestne príslušného úradu verejného zdravotníctva a schválenie návrhov prevádzkových poriadkov škôl.

Na základe požiadaviek investora boli k územnému konaniu stavby vydané záväzné stanoviská, týkajúce sa rekonštrukcií a stavieb športových areálov a revitalizácie existujúcich objektov základných škôl.

Môžeme konštatovať, že hygienická úroveň dozorovaných zariadení je uspokojivá. Postupne v rámci finančných možností dochádza k obmene a modernizácii školského nábytku a priestorov škôl. Drobné nedostatky boli zistené v 18 základných školách, prevažne technického charakteru.

Gymnázia

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto sú naďalej evidované 3 gymnáziá, ktorých hygienická úroveň je vyhovujúca.

Stredné odborné školy

Evidovaných bolo 9 stredných odborných škôl za oba okresy, z toho 6 zariadení zodpovedalo všetkým stanoveným požiadavkám. Závažnejšie nedostatky boli v strednej odbornej škole, kde bolo zistené nezabezpečenie funkčného odsávania zväračských dymov zo zväračích boxov, v ktorých študenti vykonávali činnosť ručného obrábania kovov a zvárania. Činnosť zvárania sa následne z učebných osnov vylúčila až do zabezpečenia vhodných priestorov s dostatočným umelým odvetraním. V troch zariadeniach boli zistené nedostatky týkajúce sa technického stavu zariadení na osobnú hygienu, prípadne ostatných priestorov. Nedostatky v závažnej miere neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Jazykové školy

Celkový počet škôl je 9. V sledovaných zariadeniach neboli zistené žiadne nedostatky. V sledovanom období bola rozhodnutím uvedená do prevádzkovania jazyková škola zameraná na výučbu jazykov a doučovanie odborných predmetov – Babulka science, Čadca.

Miesta výkonu praktického vyučovania

Počet pracovísk praktického vyučovania je v evidencii hygieny detí a mládeže v počte 12 pracovísk, z toho sú 2 prevádzky zriadené v súkromnom sektore. Praktické vyučovanie žiakov stredných odborných škôl prebieha v učebných a študijných odboroch vo vlastných pracoviskách a pracoviskách, ktoré škola zmluvne zabezpečuje so súkromnými subjektmi v zmysle študijných osnov. Strediská odbornej praxe, ktoré sú súčasťou stredných odborných škôl sú na dobrej úrovni. Pri vykonávaných prácach nie je predpoklad ohrozenia zdravia mladej generácie, rizikové faktory sú eliminované na najnižšiu možnú mieru. Na uvedené práce sú zaraďovaní žiaci, ktorí sú zdravotne spôsobilí. Pri výkone prác používajú osobné ochranné pracovné pomôcky. U súkromných podnikateľov v rámci praktického vyučovania sa dodržiava režim práce a odpočinku. V 6 zariadeniach na výkon praktického vyučovania boli zistené drobné nedostatky technického charakteru.

Špeciálne školy

V prevádzke je 15 zariadení pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, z toho 4 súkromné. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru v uvedených zariadeniach bolo zistené, že 7 škôl má zabezpečené vyhovujúce hygienické podmienky počas výchovno-vzdelávacieho procesu, v 8 školách boli zistené drobné nedostatky, ktoré neovplyvňujú zdravie detí.

Fakulty vysokých škôl

V Kysuckom regióne neevidujeme uvedené zariadenia.

Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania

Pri základných školách okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto je zriadených 49 školských klubov. V prevádzke zariadení nenastali podstatné zmeny. Školské kluby zriadené v samostatných účelových priestoroch, prípadne v priestoroch učebni základných škôl. V oboch okresoch je zriadených 33 centier voľného času. Rozhodnutím príslušného úradu verejného zdravotníctva boli na základe žiadosti prevádzkovateľa Súkromnej základnej umeleckej školy uvedených do prevádzky 8 zariadení, situované v účelových priestoroch a priestoroch základnej školy. Drobné nedostatky sa týkali priestorov, ktoré poskytujú základné školy, v celkovom počte 16.

Ubytovacie zariadenia

Na ubytovanie žiakov slúžia 2 zariadení pri stredných odborných školách s počtom ubytovaných 147 žiakov, čo predstavuje 65,04 % vyťaženia. Pri špeciálnych školách sú 2 zariadenia, počet ubytovaných je 42, čo predstavuje 61,76 % vyťaženia. Domov mládeže je zriadený aj pri Gymnáziu v Čadci s celkovou ubytovacou kapacitou 104 lôžok, s počtom ubytovaných 97, čo predstavuje 93,27 % vyťaženia. Pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež evidujeme 2 ubytovacie zariadenia s počtom ubytovaných 53, čo predstavuje 88,33 %.

Hygienické podmienky v uvedených ubytovacích zariadeniach určených pre deti a mládež pri uvedených zariadeniach môžeme hodnotiť pozitívne.

Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia sociálnej kurately

V okrese Čadca a KNM je zriadených 10 ZSS a soc. kurately, všetky sú na vyhovujúcej hygienickej úrovni. V dvoch zariadeniach sa vyskytovali drobné nedostatky technického charakteru. V jednom zariadení boli zistené závažné nedostatky technického charakteru a nedodržanie podmienok odsúhlaseného prevádzkového poriadku. Správny orgán v danej veci začal správne konanie.

Špeciálne výchovné zariadenia

V pôsobnosti RÚVZ Čadca neevidujeme.

Zotavovacie podujatia a školy v prírode

V sledovanom období sa uskutočnilo 84 turnusov zotavovacích podujatí – lyžiarske výcvikové kurzy, školy v prírode a detské letné tábory s počtom rekreovaných detí 2940. Na vyžiadanie boli predkladané protokoly o kvalite pitnej vody z vlastného vodného zdroja, v prevádzkach poskytujúcich stravovanie boli zisťované drobné nedostatky v dodržiavaní zásad správnej výrobných praxe, napr. evidencia školení, evidencia zaznamenávania teplôt, nedodržiavanie poskytovania celodenného stravovania s frekvenciou podávania stravy 5x denne. Organizátori zotavovacích podujatí mali k dispozícii potrebnú dokumentáciu. Najčastejším nedostatkom zisťovaným počas kontroly bolo nedostatočné vybavenie lekárničky prvej pomoci, prípadne lieky po dobe expirácie. Izolačná miestnosť bola k dispozícii počas celého pobytu detí. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru organizátorov zotavovacích podujatí bolo zistené aj závažné porušenie platnej legislatívy, za čo správny orgán pristúpil k uloženiu pokuty formou rozhodnutia v celkovej sume 300 €. Prevádzkovateľom zariadení spoločného stravovania, ktorí zabezpečovali prípravu stravy pre deti na zotavovacích podujatí bola v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. uložená bloková pokuta v celkovej sume 450 €.

Zariadenia školského stravovania

Počas roka bolo prevádzkovaných 99 zariadení zabezpečujúcich stravovanie detí a mládeže. Pri hodnotení úrovni prevádzky v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín sú zisťované bežné prevádzkové nedostatky, ktoré sú priebežne odstraňované, napr. v prevádzkovej hygiene, osobnej hygiene, nedostatky v uplatňovaní HACCP, v manipulácii s kuchynským odpadom, používania poškodeného smaltového riadu počas prípravy pokrmov a pod. Nedostatky závažnejšieho charakteru boli zistené v 2 zariadeniach a týkali sa nevyhovujúceho dispozičného členenia – kríženie čistých a nečistých častí, nezabezpečenia teplej a studenej vody pre stravníkov, nevhodného uskladnenia organického skladu odpadov, nedodržanie teploty hotových pokrmov až do času výdaja.

Zariadenia rýchleho občerstvenia

Pri základných a stredných školách evidujeme 12 bufetov. Výkon kontrol v školských bufetoch základných a stredných škôl bol zameraný na dodržiavanie zákazu predaja potravín s vysokým obsahom cukrov, nápojov a výrobkov s obsahom alkoholu, kofeínu, chinínu a energetických nápojov.

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bol prevádzkovateľom odporúčaný predaj zdravých jedál a zdravých nápojov, ako sú ovocie a zelenina v čerstvom stave, celozrnné výrobky a cereálne výrobky, mlieko a mliečne výrobky so zníženým obsahom tukov a nápoje bez obsahu konzervačných prípravkov, pridaného cukru a umelých sladidiel.

Taktiež boli zistené menej závažné nedostatky v 5 školských bufetoch, týkajúce sa presiahnutia 50% podielu cukroviniek alebo slaných výrobkov (slané zemiakové lupienky, slané krekerky alebo slané tyčinky) na celkovom sortimente tovaru; predaj nealkoholických nápojov s pridaným cukrom nad 5 g/100 ml; neoznačenie informácie na automate, že sa jedná o bezkofeínovú kávu.

Prevádzkovatelia jednotlivých zariadení boli poučení o povinnosti dodržiavať požiadavky § 7 ods. 3 Vyhlášky MZ SR č. 75/2023 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Telocvične pri školách

Pri školách je vybudovaných 45 telovýchovných zariadení. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sú zaznamenávané rôzne drobné technické nedostatky, počas sledovaného obdobia boli zistené v 11 telocvičniach. Najčastejšie zisťovaným nedostatkom sú znečistené steny a stropy priestorov telocviční, poškodená podlaha a pod. čo predstavuje finančne náročnú investíciu pre školy, nakoľko sa jedná o väčšie priestory. Vytvorené umyvárne so sprchami sú vo väčšine prípadov nevyužívané ma požadovaný účel z dôvodu časovej tiesne medzi vyučovacími hodinami. Zlepšenie evidujeme hlavne v oblasti vytvorenia vonkajších telovýchovných plôch. V niektorých základných školách však stále chýbajú kryté telovýchovné zariadenia.

Ostatné

K ostatným kontrolovaným zariadeniam (33) patria detské zábavné kútiky a centrá, mliečne kuchynky pri neonatologických oddeleniach, verejné detské a dopravné ihriská, nápojové automaty, autoškoly a vzdelávacie centrá. Hygienická úroveň je vyhovujúca, vyskytovali sa priebežne len drobné nedostatky.

2. Zhodnotenie zmienosti na školách

V tab. č. 5 je uvedený prehľad o počte zmienosti žiakov v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto. V školskom roku 2023/2024 je v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto evidovaných 10171 žiakov. Oproti minulému roku sa počet školopovinných detí znížil o 37 žiakov. V uvedených okresoch v školských zariadeniach nemáme zaznamenané vyučovanie s dvojzmennou prevádzkou.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Sumárny prehľad o úrovni zásobovania dozorovaných objektov pitnou vodou je v tabuľke č. 6. Z celkového počtu 555 zariadení je 543 zariadení napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 97,84 %. Na vlastný vodný zdroj je napojených 12 zariadení. Zariadenia s individuálnym vodným zdrojom sú prevažne objekty určené na zotavovacie podujatia detí a mládeže, situované v okrajových častiach obcí. Starostlivosť o vodný zdroj zabezpečuje odborne spôsobilá osoba na uvedený výkon činnosti. Kvalita pitnej vody odobratej z vlastných vodných zdrojov, ako i z verejných vodovodov po bakteriologickej a chemickej stránke spĺňa požiadavky NV SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Sledovanie kvality vody z individuálnych vodných zdrojov prevádzkovateľmi je na úrovni predchádzajúcich rokov. Prevádzkovatelia zabezpečujú kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody prostredníctvom akreditovaných laboratórií najmenej 1x ročne a taktiež pravidelnú dezinfekciu vodných zdrojov.

4. Výskyt dusičnanej methemoglobinémie

V roku 2023 neboli v regióne Čadca a Kysucké Nové Mesto zaznamenané žiadne prípady ochorenia na dusičnanovú methemoglobinémiu.

5. Stravovanie detí a mládeže

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto bolo v roku 2023 poskytované stravovanie pre deti a mládež celkovo v 255 zariadeniach školského stravovania, z toho v 182 vlastných stravovacích zariadení a v 30 výdajniach stravy. Do uvedeného počtu bolo zarátané aj poskytovanie stravy pre deti, ktoré sa zúčastňujú zotavovacích podujatí v zariadeniach určených na tento účel. Strava bola zabezpečená pre 84 letných a zimných podujatí. V prevádzkarňach do 6 rokov veku – detské jasle sa stravujú všetky deti umiestnené v zariadení, a to 33 detí (100 %). V materských školách sa stravuje 3607 detí, čo predstavuje 74,91 %, v základných školách 7495 detí, čo predstavuje 73,96 % z celkového počtu. Na Gymnáziách sa stravuje 694 študentov, čo je 69,19 % a na stredných odborných školách 896 študentov, čo predstavuje 27,47 % stravujúcich sa študentov z celkového počtu. Na špeciálnych školách sa stravuje 69 detí a žiakov, čo predstavuje 22,04%. Celkový počet stravujúcich sa detí v ubytovacích zariadeniach je 339, čo predstavuje 100,00 %. V priebehu konania letných zotavovacích podujatí bolo stravovanie zabezpečené pre všetky deti a mládež, v roku 2023 celkovo pre 2940 detí a mládeže. Podiel stravujúcich sa detí a mládeže v ZŠS je 70,38 %.

Počas výkonu ŠZD sa vykonávalo aj bodovanie zariadenia podľa ktorého sa ZSS zaradilo do stupňa epidemiologickej rizikovosti na základe ktorej sa určí frekvencia kontrol. Z celkového počtu 180 vlastných stravovacích zariadení, vrátane stravovacích zariadení, v ktorých prebiehajú zotavovacie podujatia je do kategórie I. zaradených 93 zariadení s prípravou stravy, čo predstavuje 51,67 % a do kategórie II. je zaradených 65 zariadení s prípravou

stravy, čo predstavuje 36,11 %. Do kategórie III. je zaradených 20 zariadení, čo je 11,11% a do kategórie IV. sú zaradené 2 zariadenia, čo je 1,11%. V zariadeniach, ktoré nemajú vlastné stravovacie zariadenia sa využívajú na stravovanie žiakov iné účelové zariadenia školského stravovania. Z celkového počtu 30 výdajných stravovacích zariadení je do kategórie I. zaradených 14 výdajní stravy, čo predstavuje 46,67 % a do kategórie II. je zaradených 14 zariadení výdajní, čo predstavuje 46,67 %. Do kategórie III. je zaradené 1 zariadenie, čo je 3,33% a do kategórie IV. je zaradené 1 zariadenie, čo je 3,33%.

V rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín boli vykonané kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek pri manipulácii s potravinami. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami boli - nesprávne skladovanie surovín, hotových pokrmov, znečistené chladiace a mraziace zariadenia, nedodržanie chladiaceho reťazca, potraviny po dobe spotreby, nesprávna manipulácia s kuchynským odpadom, opätovné zamrazovanie mäsa dodaného do zariadenia v chladenom stave, kríženie čistej a nečistej prevádzky, neodborná manipulácia s potravinami, nedodržiavanie zásad osobnej a prevádzkovej hygieny.

Vzorky pripravovaných pokrmov sú odkladané vo väčšine zariadení, medzi nedostatky v školských zariadeniach môžeme zaradiť nedodržanie času uchovávanía vzoriek hotových pokrmov po dobu 48 hod., uchovávanie časti pokrmu s nedostatočnou hmotnosťou ako aj nedodržiavanie oddeleného času stravovania cudzích stravníkov od stravujúcich sa detí a mládeže. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo u zamestnancov manipulujúcich s potravinami zistené nedostatočné dodržiavanie zásad osobnej hygieny - používanie pokrývky hlavy bez zakrytia celej vlasovej časti. Pri výrobe jedál sa postupuje podľa materiálno-spotrebných noriem pre školské stravovanie a odporúčaných výživových dávok podľa vekových kategórií stravníkov. Dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalita jedál v školských stravovacích zariadeniach bola sledovaná kontrolnými odbermi hotovej stravy. V rámci úradnej kontroly potravín bolo v zariadeniach školského stravovania kontrolované dodržiavanie hygienických požiadaviek počas prípravy pokrmov a kvalita jedál odbermi vzoriek hotových pokrmov. Na laboratórne stanovenie mikrobiologických ukazovateľov bolo odobratých 39 vzoriek hotových pokrmov, z toho 1 vzorka vykazovala prítomnosť koliformných baktérií.

Z zariadení školského stravovania pri strednej odbornej škole a pri základnej škole boli vykonané 2 audity, a to v dvoch zariadeniach školského stravovania s výrobou a podávaním hotových pokrmov, v ktorých bolo zistených 16 nezhôd. V prípade identifikovaných systémových nezhôd boli určené nápravné opatrenia s dohodnutím termínov na ich odstránenie.

Počet stravujúcich sa detí v zariadeniach školského stravovania a počas zotavovacích podujatí bol v sledovanom období 16073 detí a mládeže, čo predstavuje 70,38%. Oproti minulému roku došlo k nárastu počtu stravujúcich sa detí o 1010 detí.

Zariadenia školského stravovania základných a stredných škôl využívali i naďalej možnosť prípravy stravy pre cudzích stravníkov formou výdaja stravy do obedárov a možnosť rozvozu jedál, prevažne určených pre seniorov obcí a miest.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

V roku 2023 bolo rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci na základe žiadostí škôl a cestovných kancelárií schválených v príslušných rekreačných zariadeniach určených na zotavenie detí a mládeže 26 letných a 57 zimných. Na základe žiadosti jedného organizátora o posúdenie zotavovacieho podujatia bolo vydané príslušným regionálnym hygienikom nesúhlasné rozhodnutie z dôvodu nepredloženia platného

dokladu na využívanie vodného zdroja pitnej vody a nedoloženia dokladu o schválení prevádzky určeného na poskytovanie stravovacích a ubytovacích služieb.

V zariadeniach, ktoré sú určené na zotavovacie podujatia detí a mládeže v letných a zimných mesiacoch (detské letné tábory, lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a pod.) bolo vykonaných 33 kontrol. Boli zamerané na kontrolu zabezpečenia prípravy a výdaja pokrmov a kontrolu potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí alebo len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok podľa prílohy č. 3 k vyhláške MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia.

Podujatia sa pravidelne uskutočňujú v účelových rekreačných zariadeniach, ktoré sú pravidelne dozorované. Využívané boli najmä zariadenia v obci Oščadnica, Zákopčie a Makov. V prípade nepriaznivého počasia sú k dispozícii priestory určené na spoločenskú aktivitu detí. Školy v prírode využívajú možnosti turistických trás v okolí miesta pobytu. Zariadenia určené pre zotavovacie podujatia v obci Makov boli často využívané aj žiakmi zo zahraničných škôl. Celodenná strava, pitný režim a ubytovanie pre účastníkov pobytu boli zabezpečované v príslušných zariadeniach. Zásobovanie pitnou vodou bolo vo väčšine zariadení zabezpečené z vlastného vodného zdroja a prevádzkovatelia zariadení na základe výzvy predložili protokol o kvalite pitnej vody. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol zameraný aj na kontrolu dokladov, ktoré predkladali organizátori zotavovacích podujatí v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z. z.

Organizátori mali zabezpečených odborne spôsobilých zdravotníckych pracovníkov, k dispozícii boli doklady o zdravotnej spôsobilosti zúčastnených detí a mládeže, dodržiaval sa režim dňa a zdravotnícky denník bol vedený. V zariadeniach určených na pobyt detí sa sledovalo zostavenie jedálnych lístkov a druhy potravín používaných na prípravu celodennej stravy, pitný režim detí a dodržiavanie vyhlášky, ktorá obsahuje i zoznam potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí, prípadne ktoré sa môžu používať len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok. Lekárničky prvej pomoci obsahovali lieky a zdravotnícky materiál v zmysle prílohy č. 2 požadovanej vyhlášky.

Prevádzkovateľom zariadení spoločného stravovania, ktorí zabezpečovali prípravu stravy pre deti na zotavovacom podujatí a nedodržiavali požiadavky platných právnych predpisov bola v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. uložená bloková pokuta v celkovej sume 450 €.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Činnosť oddelenia bola zameraná na rozvoj a zlepšovanie zdravia detí a mládeže a realizovanie systémových opatrení na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže a výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa vyskytovali drobné nedostatky, týkajúce sa vybavenia školským nábytkom, poškodených PVC podláh, prípadne drevených parketových podláh, opadáajúcej omietky, poškodenia olejových náterov stien, poškodených žalúzií na oknách, nezabezpečenia prirodzeného dopadu svetla z ľavej strany žiaka, znečistenia stien. Nedostatky závažnejšieho charakteru boli zistené v prevádzke materskej školy, strednej odbornej školy a v dvoch zariadeniach školského stravovania s prípravou pokrmov. Nedostatky v zariadeniach spoločného stravovania sa týkali nevyhovujúceho dispozičného členenia – kríženie čistých a nečistých častí, nezabezpečenia teplej a studenej vody pre stravíkov, nevhodného uskladnenia organického skladu odpadov, používania poškodeného smaltového riadu počas prípravy pokrmov a podobne. Závažnejšie nedostatky boli v strednej

odbornej škole, kde bolo zistené nezabezpečenie funkčného odsávania zväračských dymov zo zväracích boxov, v ktorých študenti vykonávajú činnosť ručného obrábania kovov a zvárania. Prevádzkovatelia v spolupráci so zriaďovateľmi škôl sa neustále v rámci finančných možností snažia zlepšovať hygienický štandard a prevádzkové podmienky v predškolských a školských zariadeniach, prípadne po získaní finančných prostriedkov zo štátnych dotácií vykonávajú opravy objektov (výmenu okien, zateplenie obvodových múrov, výmenu strešných krytín, rekonštrukcie a stavby športových areálov) a obnovu vnútorných priestorov (výmenu podlahových krytín, výmenu zdravotníckej techniky, maľovanie, obnovu školského nábytku, obnovu dielní, počítačovej techniky, výmenu interaktívnych tabúl). Vzhľadom na zvýšenie finančných platieb za energiu a nedostatok finančných prostriedkov v školách sa termíny odstránenia väčších technických nedostatkov predlžujú na dlhšie časové obdobie.

Postupne dochádza k zlučovaniu základných a materských škôl do jedného právneho subjektu a rušenie školských zariadení. Pozitívom je, že aj v roku 2023 sa predškolské a školské zariadenia zapájali do programov, ktoré podporovali zdravé stravovanie u detí, boli súčasťou boja proti obezite.

Výkonom štátneho zdravotného dozoru v školských zariadeniach môžeme konštatovať, že úroveň prevádzkovej hygieny jednotlivých zariadení je vyhovujúca s drobnými nedostatkami.

Oproti predchádzajúcemu roku neboli zaznamenané významnejšie zmeny v životných a pracovných podmienkach detí a mládeže.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Rozhodnutím príslušného regionálneho hygienika v súvislosti s výskytom akútneho respiračného, chrípky a chrípky podobných ochorení boli v roku 2023 uložené opatrenia o prerušení prevádzky v 10 zariadeniach materských a základných škôl v okrese Čadca a Kysuckého Nového Mesta.

Pri epidemiologickom šetrení potvrdeného prenosného ochorenia na salmonelózu pracovníka zariadenia školského stravovania bol vykonaný odber vzoriek sterov z pracovných plôch a strojno-technologického zariadenia na zistenie možnej kontaminácie a úrovne možnej dekontaminácie po čiastočne vykonanej sanitácii v zariadení školského stravovania. Zároveň bol vykonaný i odber inkriminovaných vzoriek potravín za účelom overenia zdravotnej bezpečnosti surovín, ktoré boli používané na prípravu hotových pokrmov pre deti, žiakov a zamestnancov. Výsledky mikrobiologického vyšetrenia odobratých vzoriek potravín a sterov z pracovného prostredia nevykázali mikrobiálnu kontamináciu. Uvedenému zariadeniu regionálny hygienik vydal opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia – vykonať dezinfekciu v Zariadení školského stravovania pri základnej škole.

V sledovanom období v školských zariadeniach nebol zachytený výskyt pedikulózy.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odbor- níkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo- komunikač- nými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	117	0	4/513	658	0	12	9	0	0	0	70	10

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	2	6	0	0	0	0
2.	Materské školy	54	0	67	0	0	18	0
3.	Základné školy	47	0	42	0	0	0	0
4.	Gymnázia	3	0	2	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	9	0	8	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	9	9	4	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	12	12	1	0	0	9	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	15	4	10	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	113	8	28	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	1	1	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	10	1	3	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	84	84	33	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	99	4	175	0	0	54	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	12	31	0	0	8	0
17.	Telocvične pri školách	45	0	12	0	0	0	0
18.	Ostatné	33	33	5	0	0	10	0
SPOLU:		555	170	428	0	0	99	0

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
 2. počet nešťátnych zariadení
 3. počet kontrol
 4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 5. počet hodnotených výsledkov analýz objektívizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
 7. počet iných výkonov
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	2	2	66,67	1	33,33	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	54	0	38	70,37	15	27,78	1	1,85	0	0,00
3.	Základné školy	47	0	29	61,70	18	38,30	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	3	0	2	66,67	1	33,33	0	0,00	0	0,00
5.	SOS ^{b)}	9	0	6	66,67	3	33,33	1	11,11	0	0,00
6.	Jazykové školy	9	9	8	88,89	1	11,11	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	12	12	6	50,00	6	50,00	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	15	4	7	46,67	8	53,33	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	113	8	97	85,84	16	14,16	0	0,00	0	0,00
									0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	1	5	71,43	2	28,57	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	10	1	8	80,00	2	20,00	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	84	84	80	95,24	4	4,76	0	0,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	99	0	57	57,58	42	42,42	2	2,02	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	12	7	58,33	5	41,67	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	45	0	34	75,56	11	24,44	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	33	33	25	75,76	8	24,24	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		555	166	411	74,05	143	25,77	4	0,72	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyt'áže- nosti	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	1	104	97	93,27	0	0
2.		SOŠ	2	226	147	65,04	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	0	0	0	0,00	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,00	0	0
6.		ZŠ	0	0	0	0,00	0	0
7.		SŠ	2	68	42	61,76	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	60	53	88,33	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Čadca	33	0	7244	787	0	0	0	0
Kysucké Nové Mesto	14	0	2890	351	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2022/23	45	0	10171	1078	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2023/24	47	0	10134	1138	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojmenným vyučováním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmienosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	3	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	54	54	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	47	46	97,87	1	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	3	3	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	9	9	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	9	9	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	12	12	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	15	15	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	113	113	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	6	85,71	1	0	0,00	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	10	9	90,00	1	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	84	75	89,29	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	99	99	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	12	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	45	45	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	33	33	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		555	543	97,84	12	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Žilinský	Čadca, KNM		0	0	0	0	0
S p o l u kraj:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	54	42	77,78	12	22,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	47	36	76,60	10	21,28	1	2,13	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	3	2	66,67	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	9	6	66,67	1	11,11	2	22,22	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	15	5	33,33	4	26,67	4	26,67	0	0,00	2	13,33
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	84	84	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		255	182	71,37	30	11,76	8	3,14	0	0,00	2	0,78

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	54	42	1	2,38	32	76,19	7	16,67	2	4,76	0	0,00
3.	Základné školy	47	36	5	13,89	20	55,56	11	30,56	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	3	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	9	6	0	0,00	4	66,67	2	33,33	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	15	5	1	20,00	4	80,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	5	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	84	84	84	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	33	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		255	180	93	51,67	65	36,11	20	11,11	2	1,11	0	0,00

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	3	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	54	12	1	8,33	10	83,33	0	0,00	1	8,33	0	0,00
3.	Základné školy	47	10	8	80,00	2	20,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	3	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	9	1	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	15	4	2	50,00	2	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	84	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	33	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		255	30	14	46,67	14	46,67	1	3,33	1	3,33	0	0,00

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyt'azenosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže**

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	33	33	100,00
2.	Materské školy	4815	3607	74,91
3.	Základné školy	10134	7495	73,96
4.	Gymnázia	1003	694	69,19
5.	SOŠ ^{b)}	3262	896	27,47
6.	Špeciálne školy ^{c)}	313	69	22,04
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	339	339	100,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2940	2940	100,00
11.	Ostatné	0	0	0,00
S P O L U:		22839	16073	70,38

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	23	23	0	831
3	Iné	3	3	0	95
SPOLU:		26	26	0	926

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	56	55	1	1939
2	školy v prírode	2	2	0	75
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		58	57	1	2014

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

I. Demografické ukazovatele

Stručná demografická charakteristika regiónu v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

V sledovanom období bol počet obyvateľov v regióne 120 623 z toho mužov bolo 60 015 a žien 60 608. Počet obyvateľov v predproduktívnom veku bol 18 264, v produktívnom veku 84 104 a v poproduktívnom veku 31 336. Priemerný vek v okrese Čadca bol 40,52 a v okrese Kysucké Nové Mesto 40,94. Z regiónu sa vystaňovalo 764 obyvateľov a prisťahovalo 543 obyvateľov. Počet sobášov bol 569 a počet rozvodov 159. Počet živonarodených detí bol 1 236 a zomretých 1 733 obyvateľov.

Z dostupných štatistických údajov v okrese Čadca k 31.12.2021 evidujeme celkovo 87 969 obyvateľov, z toho 43 742 mužov a 44 227 žien. V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 32 654 obyvateľov, z toho 16 273 mužov a 16 381 žien. Prirodený prírastok bol mínus 426 obyvateľov v okrese Čadca, v okrese Kysucké Nové Mesto mínus 71 obyvateľov. Z dostupných štatistických údajov bolo 286 osôb prisťahovaných na územie okresu Čadca, odsťahovaných bolo 533 obyvateľov. Sťahovaním vznikol úbytok – 247 osôb. Do okresu Kysucké Nové Mesto sa 257 osôb prisťahovalo, odsťahovalo sa 231 obyvateľov. Sťahovaním vznikol úbytok – 26 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okrese Čadca:

- predproduktívny vek – 13 222, t.j. 15,03%
- produktívny vek – 61 684, t.j. 70,12%
- poproduktívny vek – 13 072, t.j. 14,86%

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okrese Kysucké Nové Mesto:

- predproduktívny vek – 5 042, t.j. 15,44%
- produktívny vek – 22 420, t.j. 68,66%
- poproduktívny vek – 5 192, t.j. 15,90%

Priemerný vek bol v okrese Čadca 40,52 a v okrese Kysucké Nové Mesto 40,94.

Index starnutia v okrese Čadca dosiahol hodnotu 98,87. U mužov dosiahol index starnutia hodnotu 76,50 a u žien 121,80. V okrese Kysucké Nové Mesto index starnutia dosiahol hodnotu 102,93. U mužov mal hodnotu 78,87 a u žien 129,10.

Počet uzatvorených manželstiev v okrese Čadca bol 409 a počet rozvodov 107. V okrese Kysucké Nové Mesto bolo 160 sobášov a 52 rozvedených manželstiev.

Počet živonarodených detí v roku 2021 v okrese Čadca bol 861 detí, z toho 604 v manželstve. V okrese Kysucké Nové Mesto 375 živonarodených detí, z toho 235 v manželstve.

V roku 2021 zomrelo v okrese Čadca 1287 osôb, z toho 700 mužov a 587 žien a v okrese Kysucké Nové Mesto 446 osôb, z toho 227 mužov a 219 žien.

Najčastejšou príčinou smrti v oboch okresoch boli kardiovaskulárne ochorenia, nádory, choroby tráviacej sústavy a respiračné ochorenia. V okrese Čadca sa kardiovaskulárne ochorenia na celkovom počte zomretých podieľali 39,24%, nádory 17,49%, respiračné ochorenia 11,19%, choroby tráviacej sústavy 4,43%. V okrese Kysucké Nové Mesto sa kardiovaskulárne ochorenia na celkovom počte zomretých podieľali 39,01%, nádory 17,26%, respiračné ochorenia 11,21%, choroby tráviacej sústavy 4,48%.

Evidovaná miera nezamestnanosti v roku 2021 v okrese Čadca bola na úrovni 5,59%, čo predstavuje 2546 nezamestnaných. V okrese Kysucké Nové Mesto evidovaná miera nezamestnanosti bola na úrovni 6,36%, čo predstavuje 1106 nezamestnaných.

V Čadci máme k dispozícii jedno ústavné zariadenie spádovo určené pre okres Čadca a Kysucké Nové Mesto s kapacitou 435 lôžok. Zahŕňa 7 JIS, 3 lôžkové oddelenia chirurgického smeru, 9 lôžkových oddelení nechirurgického smeru a 1 oddelenie centrálnej sterilizácie. Jedno laboratórium klinickej mikrobiológie spadajúce pod KNsP Čadca (Kysucká nemocnica s poliklinikou) poskytuje laboratórne analýzy ochorení jednotlivým lôžkovým

oddeleniam, odborným ambulanciam a spádovým ambulanciam všeobecných lekárov. Niektorí lekári využívajú možnosť mikrobiologickej diagnostiky v súkromnom laboratóriu klinickej mikrobiológie v Žiline a Ružomberku. V roku 2017 vybuďovala Kysucká nemocnica s poliklinikou urgentný príjem, skladá sa z úrazovej a internej časti, v prípade potreby poskytuje zdravotnú starostlivosť i inej odbornosti. Celkovou rekonštrukciou postupne prechádzala celá nemocnica, a to výmenou okien, nákupom postelí pre pacientov, rekonštrukciou detského oddelenia a v ďalších rekonštrukciách sa naďalej pokračuje.

Pre deti a dorast evidujeme v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto 20 ambulancií (v roku 2022 bol evidovaný rovnaký počet obvodov VLDD), 38 ambulancií všeobecných lekárov (v roku 2022 bol evidovaný rovnaký počet obvodov VLD), 66 stomatologických ambulancií, 206 ambulancií odborných lekárov, 42 lekární, 9 očných optík, 22 zubných technik a 5 výdajní zdravotníckych pomôcok. V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto nie je infektologická ambulancia. Prípady sú odosielané na spádovú KI a CM UN Martin a infektologickú ambulanciu FNŠP Žilina. Jedno laboratórium klinickej mikrobiológie spadajúce pod KNŠP Čadca poskytuje laboratórne analýzy ochorení z jednotlivých lôžkových oddelení, odborných ambulancií a spádových ambulancií všeobecných lekárov. V okrese Čadca máme evidovaných 16 zariadení sociálnych služieb, v ktorých je umiestnených 798 klientov. V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 6 zariadení sociálnych služieb, v ktorých je umiestnených 285 klientov.

V rámci výskytu, sledovania a prevencie zoonóz funguje prepojenie spolupráce oddelenia epidemiológie s regionálnou veterinárnou a potravinovou správou Čadca. Problematikou zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu sa zaoberajú certifikované súkromné deratizačné a dezinfekčné skupiny. V našom okrese neevidujeme žiadne zariadenie pre pobyt migrantov.

Z dostupných údajov štatistického úradu sa eviduje v okrese Čadca 498 rómskych obyvateľov a v okrese Kysucké Nové Mesto 281 rómskych obyvateľov. Tento údaj však nie je validný, nakoľko nie všetci sa hlásia k rómskemu etniku. Z hľadiska výskytu iných prenosných ochorení je epidemiologická situácia priaznivá.

II. Stručná epidemiologická charakteristika v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

Epidemiologická situácia v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2023 mala priaznivý vývoj z dôvodu zlepšenia epidemiologickej situácie v súvislosti s pandémiou COVID-19. Veľký podiel na tom má stála a kvalitná surveillance a široko poňatá vakcinácia vrátane kontroly. Boli zabezpečené všetky protiepidemické opatrenia, vrátane šetrenia nahlásených pozitívnych osôb na COVID-19 a vyhľadávania osôb v úzkom kontakte u pozitívnych a súčasne sa zabezpečovala i surveillance iných infekčných ochorení.

1. Skupina alimentárnych infekcií

Ochorenie na brušný týfus nebolo zaznamenané od roku 1986. V okrese Čadca evidujeme už len 1 nosiča uvedeného etiologického agens.

V skupine ochorení spôsobených salmonelami (A02) bolo v okrese Čadca v roku 2023 zaznamenaných 55 črevných ochorení, čo je vzostup ochorení o 23 v porovnaní s rokom 2022. Výskyt salmonelových ochorení bol v prevažnej väčšine sporadického a rodinného charakteru. Zaznamenaná bola 1 epidémia v obci Čierne s počtom 4 chorých a v rámci nadregionálnej epidémie zo Žiliny boli evidovaní 3 chorí, z toho 1 prípad salmonelovej septikémie. Etiologickým agensom ochorení bola *S. Enteritidis* 42x, *S. Typhimurium* 1x, *S. Infantis* 1x, *S. Newport* 1x, *S. skupiny B* 2x a v 8 pravdepodobných prípadoch materiál nebol odobratý. V roku 2023 a ani v minulom roku nebolo evidované vylučovanie salmonel. V roku 2023 bola vykazovaná 1 lokalizovaná salmonelová infekcia mimočrevného charakteru a v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo v roku 2023 evidovaných 58 ochorení spôsobených salmonelami, oproti minulému roku je to vzostup o 39 ochorení. Výskyt salmonelových ochorení bol v prevažnej väčšine sporadického a rodinného charakteru. Zaznamenaná bola 1 epidémia v CSS Kamence s počtom 21 chorých a v rámci nadregionálnej epidémie zo Žiliny bolo vykazované 1 ochorenie. Etiologickým agensom ochorení bola *S. Enteritidis* 48x, *S. Bovismorbificans* 1x, *S. Coeln* 1x, *S. Oranienburg* 1x, *S. skupiny B* 1x, v 6 pravdepodobných prípadoch materiál nebol odobratý 4x a negatívny 2x. V roku 2023 a 2022 nebolo zaznamenané vylučovanie salmonel a ani salmonelová infekcia mimočrevného charakteru.

V okrese Čadca v roku 2023 a ani v roku 2022 nebolo zaznamenané ochorenie na Šigelózu zapríčinenú *Shigella sonnei* (A033).

V okrese Kysucké Nové Mesto v roku 2023 bolo zaznamenané 1 importované ochorenie z Jordánska. V roku 2022 bolo ochorenie zaznamenané tiež 1x.

V okrese Čadca v roku 2023 bolo vykazovaných 43 ochorení na *Kampylobakteriálnu enteritídu* (A045), čo je pokles o 20 ochorení oproti minulému roku. Etiologickým agens bol v 41 prípadoch *Campylobacter jejuni* a v 2 prípadoch *Campylobacter coli*. Ochorenia mali sporadický charakter.

V roku 2023 bolo zaznamenaných v okrese Kysucké Nové Mesto 39 ochorení na *Kampylobakteriálnu enteritídu*, čo je vzostup o 19 ochorení oproti roku 2022. Etiologickým agens bol *Campylobacter jejuni* 35x, *Campylobacter coli* 2x a v 2 pravdepodobných prípadoch materiál nebol odobratý. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter.

V okrese Čadca v roku 2023 boli vykazované 3 ochorenia na Yersínióvu enterokolitídu (A046), čo je pokles o 7 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto ani v minulom roku nebol vykazovaný žiaden prípad ochorenia na Yersínióvu enterokolitídu.

V okrese Čadca v roku 2023 bolo evidovaných 98 prípadov ochorenia na Enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (A047), čo je oproti roku 2022 pokles o 85 ochorení. Z toho ako nozokomiálna nákaza bolo hlásených 46 ochorení. Všetky ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto v roku 2023 bolo zaznamenaných 14 prípadov, v roku 2022 bolo evidovaných 33 prípadov, došlo k poklesu ochorení oproti minulému roku o 19 prípadov. Ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Čadca boli zaznamenané v roku 2023 3 prípady ochorenia na Amebózu (A06), z toho dg. A060 2x a dg. A062 1x. Etiologickým agensom ochorenia bola *Entamoeba histolytica* 2x a *Entamoeba coli* 1x. V minulom vykazovacom období bolo ochorenie v tejto skupine zaznamenané 3x.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie na uvedenú diagnózu nebolo zaznamenané v tomto roku a ani v roku 2022.

V okrese Čadca boli v roku 2023 evidované 4 ochorenia na Giardiózu (A071), došlo k poklesu o 4 ochorenia oproti roku 2022. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli vykazované 2 sporadické ochorenia, v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca bolo v roku 2023 evidovaných 79 ochorení na Rotavírusovú enteritídu (A080), čo je vzostup o 6 ochorení oproti roku 2022. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. V jednom prípade bolo dieťa očkované proti rotavírusom. Nozokomiálny charakter mali 2 ochorenia. Tri ochorenia evidujeme ako importované z Chorvátska, Cypru a Tanzánie.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo vykazovaných 29 ochorení, čo je pokles ochorení o 14 oproti roku 2022. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Ani v jednom prípade neboli chorí očkovaní proti rotavírusom.

V roku 2023 bolo v okrese Čadca zaznamenaných 50 prípadov ochorení na Akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (A081), čo je vzostup ochorení o 7 oproti roku 2022. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Nozokomiálny charakter mali 2 ochorenia.

V roku 2023 v okrese Kysucké Nové Mesto bolo vykazovaných 15 prípadov ochorení na Akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (A081), čo je vzostup ochorení oproti minulému roku o 2 ochorenia. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Jedno ochorenie bolo evidované ako importované z Chorvátska.

Pri ochoreniach na Adenovírusovú enteritídu (A082) v okrese Čadca bolo evidovaných v roku 2023 8 prípadov ochorení, čo je pokles o 24 ochorení oproti roku 2022. Ochorenia mali sporadický charakter.

V roku 2023 v okrese Kysucké Nové Mesto bolo vykazovaných 5 prípadov ochorení na Adenovírusovú enteritídu (A082). Oproti roku 2022 je to pokles ochorení o 4 prípady. Ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Čadca bola v roku 2023 hlásená 1 nozokomiálna nákaza ako Hnačka a GAE pravdepodobne infekčného pôvodu (A09) a v roku 2022 ochorenie nebolo zaznamenané.

V roku 2023 boli zaznamenané 3 ochorenia na Hnačku a GAE pravdepodobne infekčného pôvodu (A09) v okrese Kysucké Nové Mesto a v roku 2022 ochorenie nebolo evidované.

2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 v okrese Čadca bolo vykazované 1 ochorenie na Akútnu hepatitídu B bez agensu delta a bez pečenevej kómy (B169), chorý nebol očkovaný proti VHB. V roku 2022 ochorenie nebolo evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie nebolo evidované v tomto ani v minulom roku.

V tomto vykazovacom období v okrese Čadca bol evidovaný 1 prípad ochorenia na Chronickú vírusovú hepatitídu B bez agensu delta (B181), očkovanie proti VHB sa nepodarilo zistiť. V roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

Evidovaný bol 1 prípad ochorenia v okrese Kysucké Nové Mesto u neočkovanej osoby, čo je stav identický s minulým vykazovacím obdobím.

V okrese Čadca boli hlásené 2 prípady na Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou (Z205), v roku 2022 bol evidovaný 1 prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto ani v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo evidované.

V okrese Čadca bol hlásený 1 prípad Nosiča vírusovej hepatitídy (Z225), v roku 2022 nebol evidovaný žiaden prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto bol v tomto roku evidovaný 1 prípad nosičstva a v minulom vykazovacom období nebolo nosičstvo evidované.

3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V tejto skupine nákaz sa jasne ukazuje vplyv očkovania proti jednotlivým ochoreniam. Diftéria, Tetanus, Morbilly, Parotitída, Rubeola, Poliomyelitída + ACHO, Hemofilové invazívne nákazy - výskyt týchto ochorení bol v oboch okresoch nulový.

V okrese Čadca v roku 2023 bolo hlásených 12 prípadov ochorenia na Pertussis (A370), v roku 2022 ochorenie bolo vykazované 4x. Očkovanie: 5x očkovaní, 1x neočkovaný a 6x očkovanie nezistené. Ochorenia mali sporadický a epidemický charakter. Zaznamenaná bola 1 epidémia - počet chorých 3.

V okrese Kysucké Nové Mesto v roku 2023 nebolo ochorenie evidované, v roku 2022 bolo vykazovaných 6 ochorení.

V okrese Čadca v roku 2023 bolo vykazované 1 ochorenie na Divý kašeľ vyvolaný Bordetella parapertussis (A371), tento stav je identický s minulým rokom.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie nebolo evidované v tomto a ani v minulom vykazovacom období.

V okrese Čadca v roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia na Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída (G001), chorý nebol očkovaný proti pneumokokom. V minulom roku ochorenie nebolo evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto ani v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo zaznamenané.

V okrese Čadca v roku 2023 boli hlásené 2 prípady ochorenia na Hnisavý a nešpecifikovaný zápal stredného ucha (H66), etiologickým agensom ochorenia bol *Streptococcus pneumoniae*. Chorí boli očkovaní proti pneumokokom. V minulom roku ochorenie nebolo evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo v tomto ani v minulom vykazovacom období ochorenie evidované.

4. Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V okrese Čadca v roku 2023 bolo evidované 1 ochorenie na Nešpecifikovanú respiračnú tuberkulózu bez údajov o bakteriologickom alebo histologickom potvrdení (A169), očkovanie sa nepodarilo dohľadať. V roku 2022 nebol evidovaný žiaden prípad ochorenia.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto a ani v minulom roku nebolo ochorenie evidované.

V roku 2023 bolo v okrese Čadca zaznamenaných 26 ochorení na Scarlatinu (A38), čo je vzostup o 25 ochorení oproti roku 2022. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo zaznamenaných 80 ochorení, čo je vzostup o 73 prípadov oproti minulému roku. Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter.

Vykazované bolo 1 ochorenie na Erysipelas (A46) v okrese Čadca, v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto roku nebol vykazovaný žiaden prípad ochorenia, v minulom roku ochorenie na túto diagnózu tiež nebolo evidované.

Vo výskyte Varicelly (B019) bol zaznamenaný v okrese Čadca vzostup ochorení oproti minulému roku zo 180 na 357 ochorení. Ochorenia mali charakter rodinných, lokálnych epidémií a sporadických výskytov.

V okrese Kysucké Nové Mesto došlo k poklesu ochorení z 241 na 57. Ochorenia mali charakter rodinných, lokálnych epidémií a sporadických výskytov.

V tomto roku bolo zaznamenaných v okrese Čadca 24 ochorení na Herpes zoster (B029), čo je pokles oproti roku 2022 o 5 prípadov.

V okrese Kysucké Nové Mesto došlo k poklesu ochorení oproti roku 2022 zo 7 na 5 prípadov.

V okrese Čadca nebolo zaznamenané ochorenie na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270). V minulom roku bolo ochorenie vykazované 11x.

V tomto roku nebolo hlásené ochorenie na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271), tento stav je identický s minulým rokom.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo zaznamenaných 7 ochorení na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270), v roku 2022 bolo ochorenie evidované 5x.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo evidované ochorenie na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271), v roku 2022 bolo ochorenie vykazované 2x.

V okrese Čadca bolo v roku 2023 hlásených 28960 ARO a 3441 CHPO. V roku 2022 bolo evidovaných 29922 ARO a 2862 CHPO. Zaznamenané boli lokálne epidémie na akútne respiračné ochorenia a chrípke podobné ochorenia v 4., 6., 12., 13., 17. a 51. kalendárnom týždni.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo v roku 2023 hlásených 15962 ARO a 1274 CHPO. V roku 2022 bolo evidovaných 16669 ARO a 1442 CHPO. Zaznamenané boli lokálne epidémie na akútne respiračné ochorenia a chrípke podobné ochorenia v 4., 5., 12., 50. a 51. kalendárnom týždni.

V okrese Čadca v roku 2023 bolo evidovaných 56 serologicky alebo kultivačne potvrdených ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10), čo je pokles oproti roku 2022, kedy bolo hlásených 93 ochorení. Chorí neboli očkovaní proti chrípke.

Za okres Kysucké Nové Mesto bolo v roku 2023 vykazovaných 17 serologicky alebo kultivačne potvrdených ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10), čo je pokles oproti roku 2022, kedy bolo vykazovaných 42 ochorení. Chorí neboli očkovaní proti chrípke.

V okrese Čadca bolo v roku 2023 vykazovaných 10 ochorení na Chrípku so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný (J100), v roku 2022 bolo ochorenie evidované 2x. Chorí neboli očkovaní proti chrípke.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli vykazované 2 ochorenia, v minulom vykazovacom období bolo ochorenie vykazované 1x. Chorí neboli očkovaní proti chrípke.

V okrese Čadca bolo evidované v roku 2023 1 ochorenie na Chrípku s inými prejavmi na dýchacích orgánoch, vírus chrípky identifikovaný (J101), v minulom roku ochorenie nebolo evidované. Chorý nebol očkovaný proti chrípke.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie v tomto roku nebolo zaznamenané, v minulom roku bolo ochorenie evidované 1x.

V okrese Čadca v roku 2023 nebolo hlásené podozrenie na SARI (J107), v roku 2022 bol hlásený 1 prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo podozrenie na SARI hlásené v tomto a ani v minulom roku.

V okrese Čadca v roku 2023 bolo vykazovaných 10 ochorení na Pneumóniu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom (J121), v minulom vykazovacom období bolo ochorenie evidované 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli vykazované 4 ochorenia, čo je identický stav s minulým vykazovacím obdobím.

V okrese Čadca boli evidované 2 prípady ochorenia ako NN na Pneumóniu vyvolanú *Klebsiella pneumoniae* (J150), v minulom roku ochorenie bolo hlásené 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie evidované v tomto a ani v minulom roku.

V okrese Čadca bolo hlásených 25 prípadov ochorenia na Akútnu bronchitídu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom (J205), v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo zaznamenaných 8 ochorení, v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca za rok 2023 bolo zaznamenaných 484 prípadov ochorení na Potvrdenú infekciu COVID-19 PCR testom (U071), v minulom vykazovacom období bolo ochorenie evidované 21876x. Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter. Zaznamenaných bolo 7 epidémií (CSS a KNsP Čadca) a 3 importované ochorenia (2x Česko a 1x Rakúsko). Ako NN bolo vykázaných 59 ochorení. Úmrtie na COVID-19 nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto za rok 2023 bolo vykazovaných 195 prípadov ochorení, v minulom roku bolo ochorenie vykazované 8297x. Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter. Zaznamenané boli 2 epidémie (CSS) a 2 importované ochorenia (1x Česko a 1x Jordánsko). Úmrtie na COVID-19 nebolo hlásené.

5. Neuroinfekcie

V okrese Čadca v roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na Zápal mozgových plien (meningitidis) vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami (G03), v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto a ani v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V okrese Čadca bolo evidované 1 ochorenie na Listériovú septikémiu (A327), v minulom roku ochorenie nebolo evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie nebolo evidované v tomto a ani v minulom roku.

V okrese Čadca boli vykazované 4 ochorenia na Lymeskú chorobu (A692), čo je pokles o 28 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli evidované 2 ochorenia na Lymeskú chorobu (A692), čo je vzostup o 1 ochorenie oproti roku 2022.

V okrese Čadca nebolo ochorenie s dg. Creuzfeldtova-Jakobova choroba (A810) v tomto a ani v minulom vykazovacom období evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo v tomto roku evidované 1 ochorenie a v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo evidované.

Za rok 2023 bolo vykazovaných v okrese Čadca 7 prípadov ochorení na Stredo európsku kliešťovú encefalitídu (A841), čo je pokles o 2 ochorenia v porovnaní s rokom 2022. Chorí neboli očkovaní proti KE.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto vykazovacom období bolo evidovaných 8 ochorení, v roku 2022 bolo vykazovaných 12 ochorení. Chorí neboli očkovaní proti KE.

V okrese Čadca bolo evidované 1 ochorenie na Askariózu s črevnými komplikáciami (B770) a v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo evidované.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo v tomto ani v minulom roku ochorenie evidované.

V tomto roku boli v okrese Čadca vykazované 4 prípady ochorenia na Enterobiózu - Mrle (B80), v minulom roku ochorenie bolo evidované 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli evidované 3 prípady ochorenia, v minulom vykazovacom období bolo ochorenie evidované 4x.

V okrese Čadca boli evidované 2 prípady ochorenia na Polyneuropatiu pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde (G630), v minulom roku bolo ochorenie evidované 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo evidované 1 ochorenie, v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo evidované.

V okrese Čadca nebolo zaznamenané ochorenie na Artritídu pri LB (M012). V minulom vykazovacom období bolo evidovaných 5 ochorení.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo v roku 2023 ochorenie vykazované 4x, v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca bol Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z203) hlásený 5x, v minulom roku bolo evidovaných 7 prípadov.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli vykazované 4 prípady na túto diagnózu. V roku 2022 boli evidované 2 prípady.

7. Nákazy kože a slizníc

Zaznamenaných bolo 8 ochorení na Svrab - Scabies (B86) v okrese Čadca. V roku 2022 boli evidované 4 ochorenia. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo v tomto roku evidovaných 10 ochorení, v minulom roku ochorenie nebolo evidované. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter.

V okrese Čadca bola v tomto vykazovacom období hlásená 1 nozokomiálna nákaza na Kožný absces, furunkul a karbunkul (L02), tento stav je identický s minulým rokom.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie v tomto roku vykazované, v minulom roku bolo ochorenie evidované 3x.

V okrese Čadca bola v tomto vykazovacom období hlásená 1 nozokomiálna nákaza na Dekubitálny vred - preležaninu (L89), v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie vykazované v tomto ani v minulom roku.

8. Pohlavne prenosné ochorenia a HIV/AIDS

V skupine pohlavne prenosných ochorení bolo evidovaných v roku 2023 v okrese Čadca 18 ochorení. V roku 2022 boli ochorenia evidované 9x.

Hlásené boli diagnózy: Primárny genitálny syfilis (A510) 2x, Latentný včasný syfilis (A515) 2x, Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A530) 3x – z toho 1x import z Južnej Afriky, Nešpecifikovaný syfilis (A539) 1x, Gonokoková infekcia (A540) 3x – z toho 1x import z Nemecka, Chlamýdiový lymfogranulóm (A55) 1x, Chlamýdiové infekcie dolných častí močovo-pohlavnej sústavy (A560) 2x – z toho 1x import z Belgicka, Sexuálne prenosné chlamýdiové infekcie na iných miestach (A568) 1x, Urogenitálna trichomonóza (A590) 3x.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo evidovaných 11 prípadov ochorení, v roku 2022 bolo vykazovaných 9 ochorení v tejto skupine diagnóz.

Hlásené boli diagnózy: Primárny genitálny syfilis (A510) 4x, Nešpecifikovaný včasný syfilis (A519) 1x, Gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A540) 1x, Gonokoková faryngitída (A545) 1x, Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A560) 2x, Sexuálne prenosné chlamýdiové infekcie na iných miestach (A568) 1x, Urogenitálna trichomonóza (A590) 1x.

V okrese Čadca za rok 2023 nebol evidovaný prípad Bezpríznakovej infekcie vírusom HIV (Z21), v roku 2022 ochorenie bolo hlásené 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto roku diagnóza nebola hlásená, v minulom vykazovacom období ochorenie bolo hlásené 2x.

9. Iné infekcie – nezaradené

V okrese Čadca bol vykazovaný 1 prípad ochorenia ako NN na Septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami (A415), v minulom roku bolo ochorenie evidované 3x.

V okrese Kysucké Nové Mesto boli evidované 2 ochorenia, čo je stav identický s minulým vykazovacím obdobím.

V okrese Čadca boli evidované 3 ochorenia ako NN na Cystitídu (N30), v minulom roku bolo ochorenie evidované 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie v tomto a ani v minulom roku evidované.

V okrese Čadca boli evidované 2 ochorenia ako NN na dg. Infekcia po výkone nezatriedená inde (T814), v minulom roku nebol evidovaný žiaden prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie hlásené v tomto a ani v minulom roku.

V okrese Čadca bol evidovaný 1 prípad ochorenia ako NN na dg. Infekcia a zápalová reakcia zavinená inými srdcovými a cievnyimi pomôckami, implantátmi a štepami (T827), v minulom roku nebol evidovaný žiaden prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie hlásené v tomto a ani v minulom roku.

V okrese Čadca boli hlásené 2 prípady ochorenia ako NN na dg. Infekcia a zápalová reakcia zavinená proteticou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov (T835), v minulom roku nebol hlásený žiaden prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo ochorenie hlásené v tomto a ani v minulom roku.

V roku 2023 bolo zaznamenané v okrese Čadca 1 ochorenie ako NN na dg. Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená inými vnútornými protetickými pomôckami, implantátmi a štepami (T857), v minulom vykazovacom období bolo ochorenie hlásené 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebolo v tomto a ani v minulom vykazovacom období ochorenie hlásené.

V okrese Čadca v roku 2023 bol hlásený 1 prípad NN na dg. Nosičstvo inej infekčnej choroby (Z228), v roku 2022 boli vykazované 3 prípady.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebol evidovaný prípad nosičstva v tomto ani v minulom vykazovacom období.

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE
INDEXY V OKRESE ČADCA ZA ROK 2023**

Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEME R	Index 2023/P	CHORO BNOSŤ	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	55	32	1,72	45,80	1,20	62,52	51,36
A02N	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,22
A03	0	1	0,00	0,40	0,00	0,00	0,45
A04	144	257	0,56	213,60	0,67	163,69	239,54
A040	0	0	0,00	3,60	0,00	0,00	4,04
A043	0	1	0,00	3,00	0,00	0,00	3,36
A045	43	63	0,68	55,80	0,77	48,88	62,58
A046	3	10	0,30	7,20	0,42	3,41	8,07
A047	98	183	0,54	144,00	0,68	111,40	161,49
A07	4	8	0,50	5,40	0,74	4,55	6,06
A08	137	148	0,93	96,00	1,43	155,74	107,66
A080	79	73	1,08	49,80	1,59	89,80	55,85
A081	50	43	1,16	32,60	1,53	56,84	36,56
A082	8	32	0,25	13,60	0,59	9,09	15,25
A09	1	0	0,00	11,20	0,09	1,14	12,56
A32	1	0	0,00	0,00	0,00	1,14	0,00
A370	12	4	3,00	21,40	0,56	13,64	24,00
A38	26	1	26,00	3,00	8,67	29,56	3,36
A41	1	4	0,25	2,00	0,50	1,14	2,24
A410	0	1	0,00	0,40	0,00	0,00	0,45
A415	1	3	0,33	1,60	0,63	1,14	1,79
A51	4	3	1,33	1,20	3,33	4,55	1,35
A53	4	0	0,00	0,00	0,00	4,55	0,00
A69	4	32	0,13	68,40	0,06	4,55	76,71
A841	7	9	0,78	4,00	1,75	7,96	4,49
A87	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,45
B01	357	180	1,98	206,20	1,73	405,82	231,24
B02	24	29	0,83	39,00	0,62	27,28	43,74
B15	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,22
B16	1	0	0,00	0,00	0,00	1,14	0,00
B181	1	0	0,00	0,40	2,50	1,14	0,45
B182	0	1	0,00	1,80	0,00	0,00	2,02
B27	0	11	0,00	10,00	0,00	0,00	11,21
B58	0	1	0,00	1,80	0,00	0,00	2,02
B86	8	4	2,00	12,60	0,63	9,09	14,13
G00	1	0	0,00	0,20	5,00	1,14	0,22
G001	1	0	0,00	0,00	0,00	1,14	0,00
G630	2	1	2,00	0,60	3,33	2,27	0,67
M012	0	5	0,00	4,20	0,00	0,00	4,71
U071	483	21876	0,02	9 435,00	0,05	549,06	10 580,96
Z203	5	7	0,71	3,40	1,47	5,68	3,81
Z21	0	1	0,00	0,80	0,00	0,00	0,90

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA POHLAVIA V OKRESE ČADCA ZA
ROK 2023**

Diagnóza / Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A020	a	23	30	53
	r	52,58	67,83	60,25
A021	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
A022	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
A045	a	18	25	43
	r	41,15	56,53	48,88
A046	a	2	1	3
	r	4,57	2,26	3,41
A047	a	46	52	98
	r	105,16	117,58	111,40
A060	a	1	1	2
	r	2,29	2,26	2,27
A062	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
A071	a	3	1	4
	r	6,86	2,26	4,55
A080	a	39	40	79
	r	89,16	90,44	89,80
A081	a	26	24	50
	r	59,44	54,27	56,84
A082	a	5	3	8
	r	11,43	6,78	9,09
A09	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
A169	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
A327	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
A370	a	4	8	12
	r	9,14	18,09	13,64
A371	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
A38	a	13	13	26
	r	29,72	29,39	29,56
A415	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
A46	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14

A510	a	1	1	2
	r	2,29	2,26	2,27
A515	a	2	0	2
	r	4,57	0,00	2,27
A530	a	2	1	3
	r	4,57	2,26	3,41
A539	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
A540	a	3	0	3
	r	6,86	0,00	3,41
A55	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
A560	a	1	1	2
	r	2,29	2,26	2,27
A568	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
A590	a	0	3	3
	r	0,00	6,78	3,41
A692	a	0	4	4
	r	0,00	9,04	4,55
A841	a	3	4	7
	r	6,86	9,04	7,96
B019	a	180	177	357
	r	411,50	400,21	405,82
B029	a	6	18	24
	r	13,72	40,70	27,28
B169	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
B181	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
B770	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
B80	a	2	2	4
	r	4,57	4,52	4,55
B86	a	4	4	8
	r	9,14	9,04	9,09
G001	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
G03	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
G630	a	0	2	2
	r	0,00	4,52	2,27
H66	a	0	2	2
	r	0,00	4,52	2,27

J10	a	27	29	56
	r	61,73	65,57	63,66
J100	a	4	6	10
	r	9,14	13,57	11,37
J101	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
J121	a	6	4	10
	r	13,72	9,04	11,37
J150	a	2	0	2
	r	4,57	0,00	2,27
J205	a	14	11	25
	r	32,01	24,87	28,42
L02	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
L89	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
N30	a	1	2	3
	r	2,29	4,52	3,41
T814	a	2	0	2
	r	4,57	0,00	2,27
T827	a	0	1	1
	r	0,00	2,26	1,14
T835	a	1	1	2
	r	2,29	2,26	2,27
T857	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
U071	a	214	269	483
	r	489,23	608,23	549,06
Z203	a	3	2	5
	r	6,86	4,52	5,68
Z205	a	0	2	2
	r	0,00	4,52	2,27
Z225	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14
Z228	a	1	0	1
	r	2,29	0,00	1,14

	r	0,00	0,00	23,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
A169	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,54	0,00	1,14
A327	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,54	0,00	1,14
A370	a	0	1	1	0	0	0	3	2	2	1	2	12
	r	0,00	27,75	23,34	0,00	0,00	0,00	23,03	14,33	15,36	8,54	15,30	13,64
A371	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	115,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
A38	a	0	7	17	2	0	0	0	0	0	0	0	26
	r	0,00	194,28	396,83	44,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,56
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,68	0,00	0,00	1,14
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,65	1,14
A510	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	0,00	7,16	0,00	0,00	0,00	2,27
A515	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	0,00	7,16	0,00	0,00	0,00	2,27
A530	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	0,00	0,00	0,00	8,54	7,65	3,41
A539	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,54	0,00	1,14
A540	a	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,68	14,33	0,00	0,00	0,00	3,41
A55	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,16	0,00	0,00	0,00	1,14
A560	a	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,27
A568	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
A590	a	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,03	0,00	0,00	0,00	0,00	3,41
A692	a	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	4
	r	0,00	0,00	23,34	0,00	0,00	0,00	7,68	0,00	7,68	0,00	7,65	4,55
A841	a	0	0	0	2	1	2	0	0	1	1	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	44,82	21,70	37,33	0,00	0,00	7,68	8,54	0,00	7,96
B019	a	6	115	168	47	13	3	1	2	2	0	0	357
	r	690,45	3 191,78	3 921,57	1 053,34	282,06	55,99	7,68	14,33	15,36	0,00	0,00	405,82
B029	a	0	0	1	2	1	1	0	5	5	3	6	24
	r	0,00	0,00	23,34	44,82	21,70	18,66	0,00	35,82	38,40	25,63	45,91	27,28
B169	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,54	0,00	1,14
B181	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,68	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
B770	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	27,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
B80	a	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	46,69	44,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,55
B86	a	0	1	1	2	2	0	0	0	1	1	0	8
	r	0,00	27,75	23,34	44,82	43,39	0,00	0,00	0,00	7,68	8,54	0,00	9,09
G001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,65	1,14
G03	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,68	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2

PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĚA DIAGNÓZ A SEZONALITY V OKRESE ČADCA ZA ROK 2023

Diagnóza/Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Spolu
A020	1	6	2	1	7	4	3	7	5	8	7	2	53
A021	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A022	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A045	6	1	7	2	3	3	1	5	3	4	4	2	41
A046	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	3
A047	8	16	14	6	9	10	4	7	6	5	5	10	100
A060	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
A062	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A071	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
A080	2	3	2	5	3	15	25	11	4	2	2	6	80
A081	1	2	0	9	3	0	2	3	8	7	6	8	49
A082	1	0	0	1	3	1	0	0	1	1	0	0	8
A09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A169	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A327	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A370	1	1	5	1	1	0	0	0	0	2	1	0	12
A371	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A38	0	0	0	2	4	8	4	0	1	5	0	2	26
A403	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A415	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
A46	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A510	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A515	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A530	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A540	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	3
A55	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A560	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
A568	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A590	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	3

A692	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
A841	0	2	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	7
B019	28	70	69	32	54	35	40	5	2	6	9	3	353
B029	0	2	4	2	4	4	1	1	4	0	1	0	23
B169	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B770	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B80	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4
B86	2	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	7
G001	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G03	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G630	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2
H66	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
J10	10	21	15	4	1	0	0	0	0	0	0	0	51
J100	3	1	0	2	0	0	1	0	0	0	1	0	8
J101	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J121	3	2	2	0	0	1	0	0	0	1	0	1	10
J150	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
J205	5	15	2	1	0	0	0	0	0	0	1	2	26
L02	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
L89	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
N30	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	3
T814	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
T827	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
T835	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
T857	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
U071	95	115	70	11	8	6	4	6	41	32	39	51	478
Z203	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2	0	5
Z205	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
Z225	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Z228	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV V OKRESE ČADCA ZA ROK 2023											
Diagnóza/ rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A02	a	17	12	37	20	78	56	17	46	32	55
	r	18,66	13,19	40,78	22,10	86,47	62,08	19,00	52,29	36,38	62,52
A02N	a	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	1,11	0,00	0,00	0,00	0,00
A03	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14	1,14	0,00
A04	a	11	51	83	152	297	253	114	147	257	144
	r	12,07	56,07	91,47	167,96	329,24	280,46	127,38	167,10	292,15	163,69
A040	a	0	1	1	1	7	6	1	4	0	0
	r	0,00	1,10	1,10	1,10	7,76	6,65	1,12	4,55	0,00	0,00
A043	a	0	0	0	2	10	2	2	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	2,21	11,09	2,22	2,23	0,00	1,14	0,00
A045	a	2	7	19	15	68	76	30	42	63	43
	r	2,19	7,70	20,94	16,57	75,38	84,25	33,52	47,74	71,62	48,88
A046	a	0	0	1	0	7	9	5	5	10	3
	r	0,00	0,00	1,10	0,00	7,76	9,98	5,59	5,68	11,37	3,41
A047	a	9	42	61	134	205	160	76	96	183	98
	r	9,88	46,17	67,23	148,07	227,25	177,37	84,92	109,13	208,03	111,40
A048	a	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,10	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	2,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	1	0	0	2	2	12	3	2	8	4
	r	1,10	0,00	0,00	2,21	2,22	13,30	3,35	2,27	9,09	4,55
A08	a	122	70	150	98	167	73	53	39	148	137
	r	133,88	76,96	165,31	108,29	185,13	80,92	59,22	44,33	168,24	155,74
A080	a	98	55	70	68	77	38	35	26	73	79
	r	107,55	60,47	77,15	75,14	85,36	42,12	39,11	29,56	82,98	89,80

A081	a	20	12	28	15	72	23	16	9	43	50
	r	21,95	13,19	30,86	16,57	79,82	25,50	17,88	10,23	48,88	56,84
A082	a	4	3	11	15	18	12	2	4	32	8
	r	4,39	3,30	12,12	16,57	19,95	13,30	2,23	4,55	36,38	9,09
A084	a	0	0	41	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	45,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	a	16	4	1	7	4	35	17	0	0	1
	r	17,56	4,40	1,10	7,73	4,43	38,80	19,00	0,00	0,00	1,14
A27	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
A370	a	19	1	6	14	8	45	50	0	4	12
	r	20,85	1,10	6,61	15,47	8,87	49,88	55,87	0,00	4,55	13,64
A38	a	2	0	1	5	4	7	3	0	1	26
	r	2,19	0,00	1,10	5,52	4,43	7,76	3,35	0,00	1,14	29,56
A39	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A40	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A403	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A41	a	3	0	6	2	0	4	1	1	4	1
	r	3,29	0,00	6,61	2,21	0,00	4,43	1,12	1,14	4,55	1,14
A410	a	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0
	r	1,10	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	1,12	0,00	1,14	0,00
A411	a	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
	r	1,10	0,00	1,10	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	a	0	0	4	1	0	4	0	1	3	1
	r	0,00	0,00	4,41	1,10	0,00	4,43	0,00	1,14	3,41	1,14

B27	a	7	2	3	11	4	22	11	2	11	0
	r	7,68	2,20	3,31	12,15	4,43	24,39	12,29	2,27	12,50	0,00
B58	a	6	6	6	6	4	1	1	2	1	0
	r	6,58	6,60	6,61	6,63	4,43	1,11	1,12	2,27	1,14	0,00
B86	a	22	7	17	28	12	33	2	12	4	8
	r	24,14	7,70	18,74	30,94	13,30	36,58	2,23	13,64	4,55	9,09
G00	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,11	0,00	0,00	0,00	1,14
G001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14
G630	a	0	1	4	1	2	0	0	0	1	2
	r	0,00	1,10	4,41	1,10	2,22	0,00	0,00	0,00	1,14	2,27
M012	a	3	10	8	2	2	5	6	3	5	0
	r	3,29	10,99	8,82	2,21	2,22	5,54	6,70	3,41	5,68	0,00
U071	a	0	0	0	0	0	0	6299	19000	21876	483
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 038,46	21 598,52	24 867,85	549,06
Z203	a	9	1	1	5	1	4	5	0	7	5
	r	9,88	1,10	1,10	5,52	1,11	4,43	5,59	0,00	7,96	5,68
Z21	a	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,12	2,27	1,14	0,00

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU V OKRESE
ČADCA ZA ROK 2023**

Diagnóza	možný		pravdepodobný		potvrdený	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
A020	0	0,00	8	15,09	45	84,91
A021	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A022	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A045	0	0,00	0	0,00	43	100,00
A046	0	0,00	0	0,00	3	100,00
A047	0	0,00	0	0,00	98	100,00
A060	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A062	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A071	0	0,00	0	0,00	4	100,00
A080	0	0,00	0	0,00	79	100,00
A081	0	0,00	0	0,00	50	100,00
A082	0	0,00	1	12,50	7	87,50
A09	1	100,00	0	0,00	0	0,00
A169	1	100,00	0	0,00	0	0,00
A327	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A370	0	0,00	0	0,00	12	100,00
A371	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A38	26	100,00	0	0,00	0	0,00
A415	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A46	1	100,00	0	0,00	0	0,00
A510	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A515	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A530	0	0,00	0	0,00	3	100,00
A539	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A540	0	0,00	0	0,00	3	100,00
A55	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A560	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A568	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A590	0	0,00	0	0,00	3	100,00
A692	1	25,00	0	0,00	3	75,00
A841	0	0,00	3	42,86	4	57,14
B019	357	100,00	0	0,00	0	0,00
B029	24	100,00	0	0,00	0	0,00
B169	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B181	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B770	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B80	0	0,00	0	0,00	4	100,00
B86	8	100,00	0	0,00	0	0,00
G001	0	0,00	0	0,00	1	100,00
G03	0	0,00	0	0,00	1	100,00
G630	0	0,00	0	0,00	2	100,00
H66	0	0,00	0	0,00	2	100,00
J10	0	0,00	0	0,00	56	100,00
J100	0	0,00	0	0,00	10	100,00

J101	0	0,00	0	0,00	1	100,00
J121	0	0,00	0	0,00	10	100,00
J150	0	0,00	0	0,00	2	100,00
J205	0	0,00	0	0,00	25	100,00
L02	0	0,00	0	0,00	1	100,00
L89	0	0,00	0	0,00	1	100,00
N30	0	0,00	0	0,00	3	100,00
T814	0	0,00	0	0,00	2	100,00
T827	0	0,00	0	0,00	1	100,00
T835	0	0,00	0	0,00	2	100,00
T857	0	0,00	0	0,00	1	100,00
U071	0	0,00	0	0,00	483	100,00
Z203	5	100,00	0	0,00	0	0,00
Z205	2	100,00	0	0,00	0	0,00
Z225	0	0,00	0	0,00	1	100,00
Z228	0	0,00	0	0,00	1	100,00

III. Epidemiologická situácia v okrese Čadca

III. 1 Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus A 01

V roku 2023 nebolo ochorenie na brušný týfus zaznamenané.

Počet nosičov - 1

Nosičstvo podľa fagotypov : A - 1x

Posledný výskyt v regióne Čadca bol evidovaný v roku 1986.

Nosičstvo a ochorenie na paratýfus nebolo zaznamenané.

Iné infekcie salmonelami A 02

Celkový počet ochorení na Salmonelovú enteritídu (A020) bol 53, t. j. chorobnosť 60,25/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2022 je to vzostup o 23 ochorení. Ochorelo 23 mužov a 30 žien. V rámci klasifikácie prípadov evidujeme 8 pravdepodobných prípadov. Najvyšší výskyt ochorení bol v mesiaci október, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových kategóriách u 0 ročných a 01 – 04 ročných. Evidujeme 1 epidémiu v obci Čierne a dve ochorenia boli vykazované v rámci nadregionálnej epidémie salmonelózy v Žiline.

Zaznamenali sme 1 prípad na Salmonelovú septikémiu (A021), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie neevidovali.

Ochorenie:

Ochorel 21 ročný muž, ktorý bol dňa 07.05.2023 prijatý na interné oddelenie v KNsP Čadca pre febrílie 39,0°C, zvracanie, hnačky, kŕče a bolesť v bruchu, malátnosť, vysoké CRP hodnoty, hypotenziu. Z hemokultúry kultivačne potvrdená S. enteritidis. EA: konzumácia kuracieho mäsa. Muž bol vykazovaný v rámci nadregionálnej epidémie salmonelózy v Žiline.

V roku 2023 sme zaznamenali 1 lokalizovanú salmonelovú infekciu mimočrevného charakteru (A022), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorel muž v mesiaci január z vekovej skupiny 55 - 64 ročných.

Vylučovanie salmonel sme v tomto ani v minulom roku nezaznamenali.

EA: kontaminované prostredie 5x, kontaminované ruky 1x, lahôdkárske výrobky 2x, kuracie mäso 8x, mliečne výrobky 1x, domáce vajcia 11x, zelenina 1x a v 23 prípadoch sa faktor prenosu nepodarilo objasniť.

Z izolovaných typov salmonely bol zaznamenaný sérotyp S. Enteritidis 42x, S. Infantis 1x, S. Newport 1x, Sal. sk. B 2x, S. Typhimurium 1x a ZES nevyšetrený 8x.

Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter.

Exitus na salmonelózu nám nebol hlásený.

Epidémia:

V máji bol hlásený epidemický výskyt ochorení na dg. A020. Z celkového počtu exponovaných 4, ochoreli 4 osoby. KO: hnačky, kŕčovité bolesti brucha. Laboratórne z TR potvrdená 1 x S. Newport, 3x materiál neodobratý - osoby nevyhľadali lekárske ošetrovanie. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. EA: konzumácia pizze s hydinou - kuračím mäsom v domácnosti, ihneď po tepelnom spracovaní. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Prehľad serotypov:

Typ	ochorenie		vyučovanie		spolu	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
S. Enteritidis	42	76,36	0	0,00	42	76,36
S. Infantis	1	1,82	0	0,00	1	1,82
S. Newport	1	1,82	0	0,00	1	1,82
Sal. sk. B	2	3,64	0	0,00	2	3,64
S. Typhimurium	1	1,82	0	0,00	1	1,82
ZES nevyšetrený	8	14,55	0	0,00	8	14,55

Rozdelenie podľa kolektívu:

Kolektív	ochorenie	vyučovanie	spolu
mimo kolektív	20	0	20
iné	13	0	13
predškolské zariadenie	4	0	4
základná škola	13	0	13
OU a SŠ	2	0	2
vysoká škola s int.	2	0	2
zdrav. zariadenie	1	0	1
SPOLU	55	0	55

Rozdelenie podľa typu ohniska:

Typ ohniska	ochorenie	vyučovanie	spolu
domácnosť	23	0	23
iné	3	0	3
nezistené	25	0	25
zariadenie otvoreného typu	2	0	2
Spolu	53	0	53

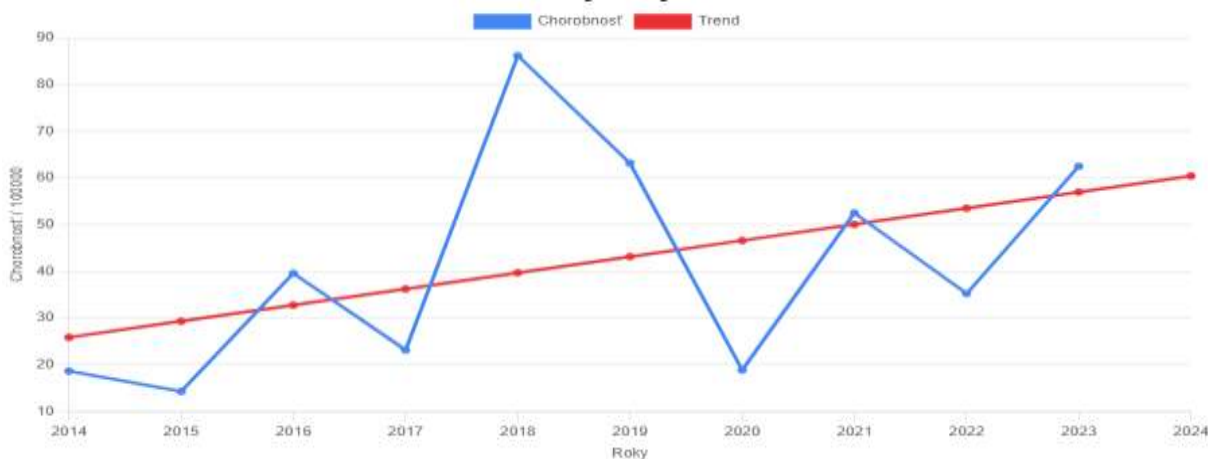
Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti:

P.č.	Obec	Dátum výskytu	Poč. ch.	Serotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Čierne	7.5 – 12.5.2023	4	S. Newport	mäso – hydina (kuracie mäso)	epidemický

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.

Trend za 10 rokov.

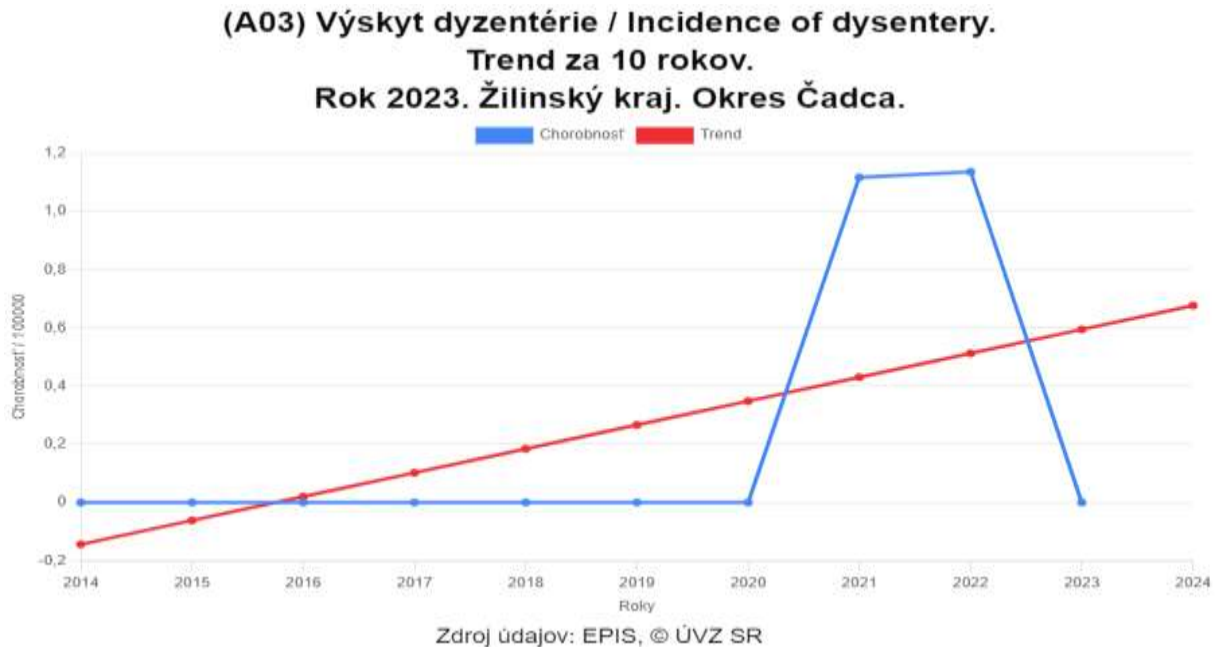
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

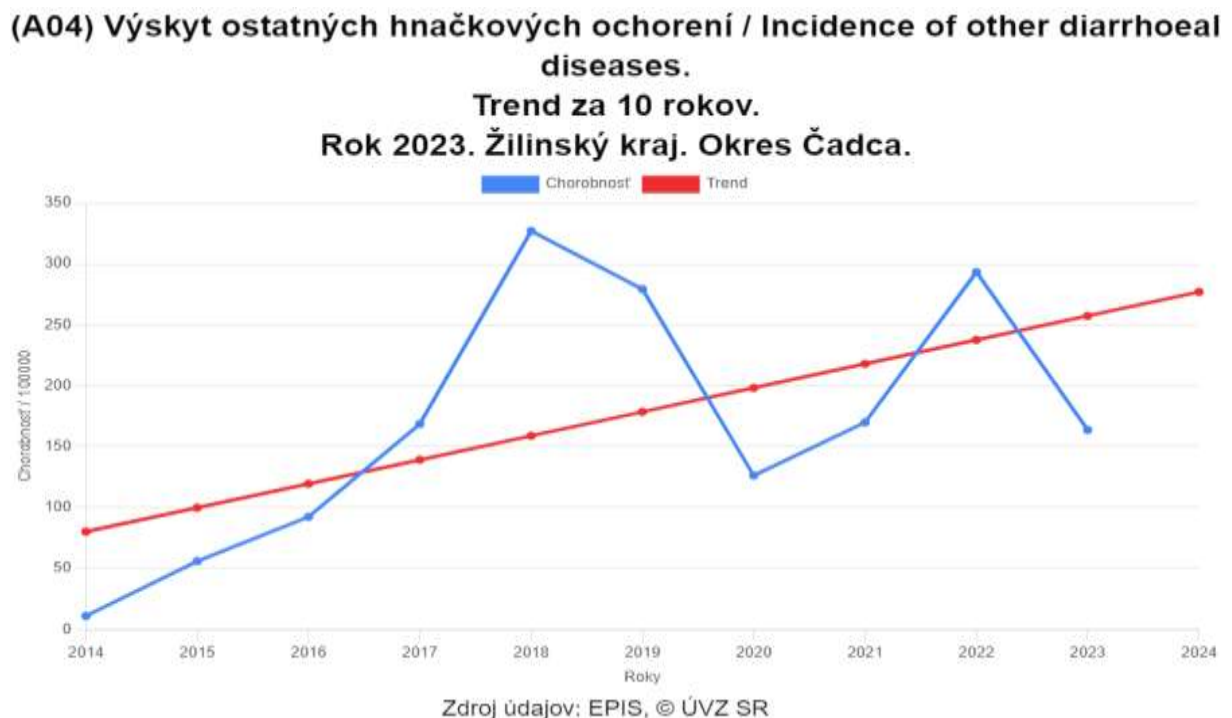
Bacilová dyzentéria – šigelóza A 03

V roku 2023 sme ochorenie v tejto skupine nezaznamenali. V roku 2022 sme evidovali 1 prípad ochorenia na Nešpecifikovanú šigelózu (A039).

Iné bakteriálne črevné infekcie A 04

V tomto vykazovacom období nevidujeme ochorenie na dg. Infekcia enterohemoragickými E. coli (A043). V roku 2022 sme evidovali 1 ochorenie.

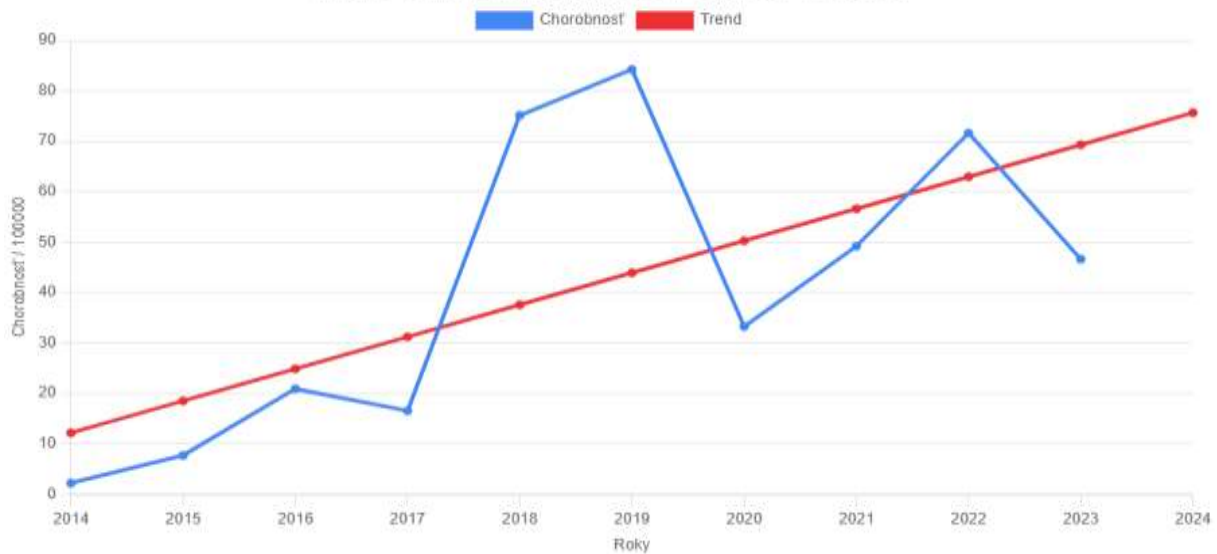

V roku 2023 vykazujeme 43 ochorení na Kamylobakteriálnu enteritídu (A045), t. j. chorobnosť 48,88/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti minulému roku o 20 ochorení. Ochorelo 18 mužov a 25 žien. Maximum výskytu bol zaznamenaný v mesiaci marec. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných a 01 – 04 ročných. Ochorenia mali sporadický charakter. Etiologickým agens bol v 41 prípadoch *Campylobacter jejuni* a v 2 prípadoch *Campylobacter coli*. EA: v jednom prípade ako faktor prenosu chorý uvádzal mäso – hydinu (kuracie mäso), v ostatných prípadoch sa nepodarilo zistiť možný faktor prenosu.

(A04.5) Výskyt kamylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis.

Trend za 10 rokov.

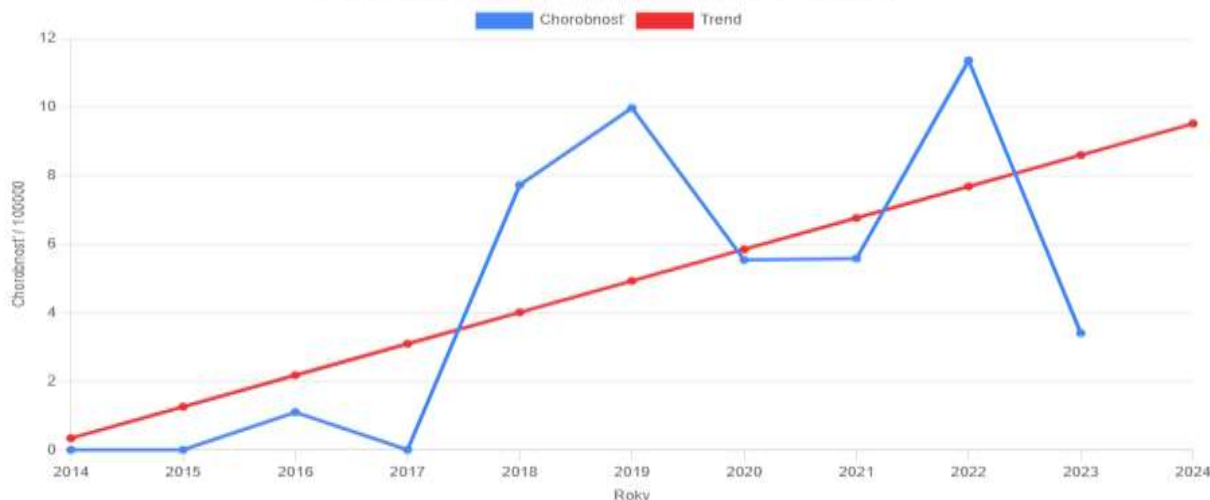
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Vykazujeme 3 ochorenia na Yersínióvu enterokolitídu (A046), t. j. chorobnosť 3,41/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži a 1 žena s maximom výskytu v mesiaci jún. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 01 – 04 ročných. V roku 2022 sme ochorenie evidovali 10x. EA: nepodarilo sa zistiť mechanizmus a faktor prenosu.

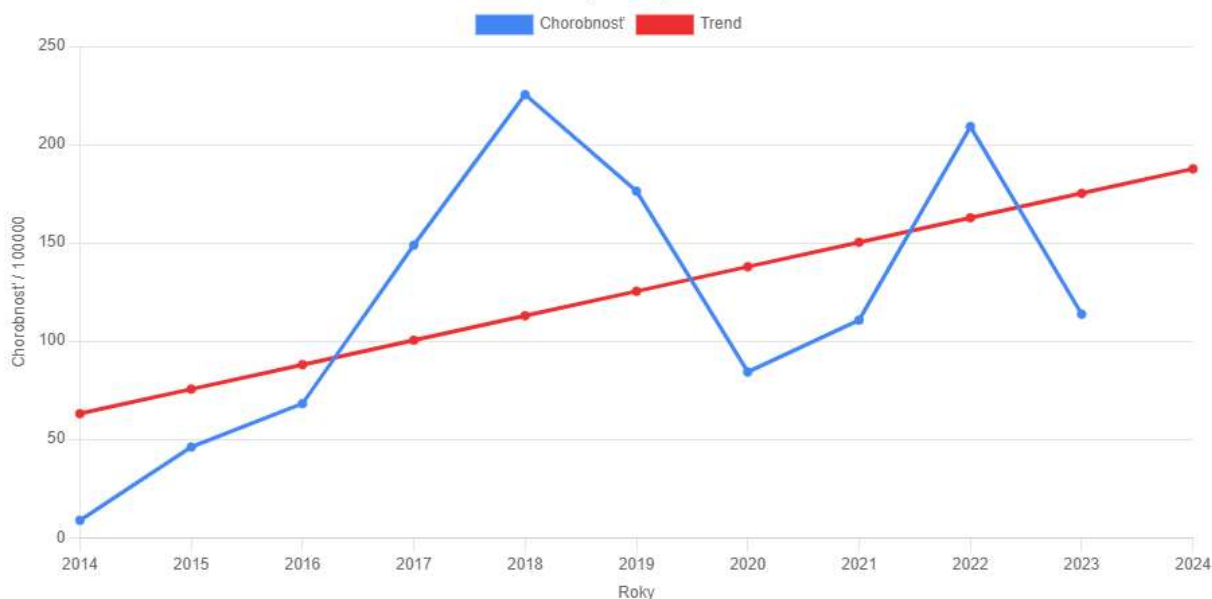
(A04.6) Výskyt yersinióz / Incidence of yersiniosis.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

V okrese Čadca v roku 2023 evidujeme 98 prípadov ochorení na Enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (A047), čo je chorobnosť 111,40/100 000 obyvateľov. Oproti minulému vykazovaciemu obdobiu sa jedná o pokles o 85 ochorení. Ochorelo 46 mužov a 52 žien s maximom výskytu v mesiacoch február a marec. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ ročných. Nozokomiálny charakter malo 46 ochorení. Ochorenia mali sporadický charakter. EA: vo väčšine prípadov negat. alebo dlhodobá ATB terapia, dlhodobá hospitalizácia.

Zvolená diagnóza 'A047'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Iné bakteriálne otravy potravinami A 05

V roku 2023 a ani v roku 2022 ochorenie hlásené nebolo.

Amébová červienka – Amebóza A 06

V roku 2023 sme zaznamenali 2 prípady ochorenia na Akútnu amébovú dyzentériu (A060), t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov. Ochoreli 1 žena a 1 muž vo vekových kategóriách 35 - 44 ročných a 45 - 54 ročných v mesiacoch február a jún. Etiologickým agensom bola v oboch prípadoch *Entamoeba histolytica*. EA: negatívna.

V roku 2023 sme zaznamenali 1 prípad ochorenia na Amébovú nedyzenterickú kolitídu (A062), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 10 - 14 ročných v mesiaci november. Etiologickým agensom bola *Entamoeba coli*. EA: negatívna.

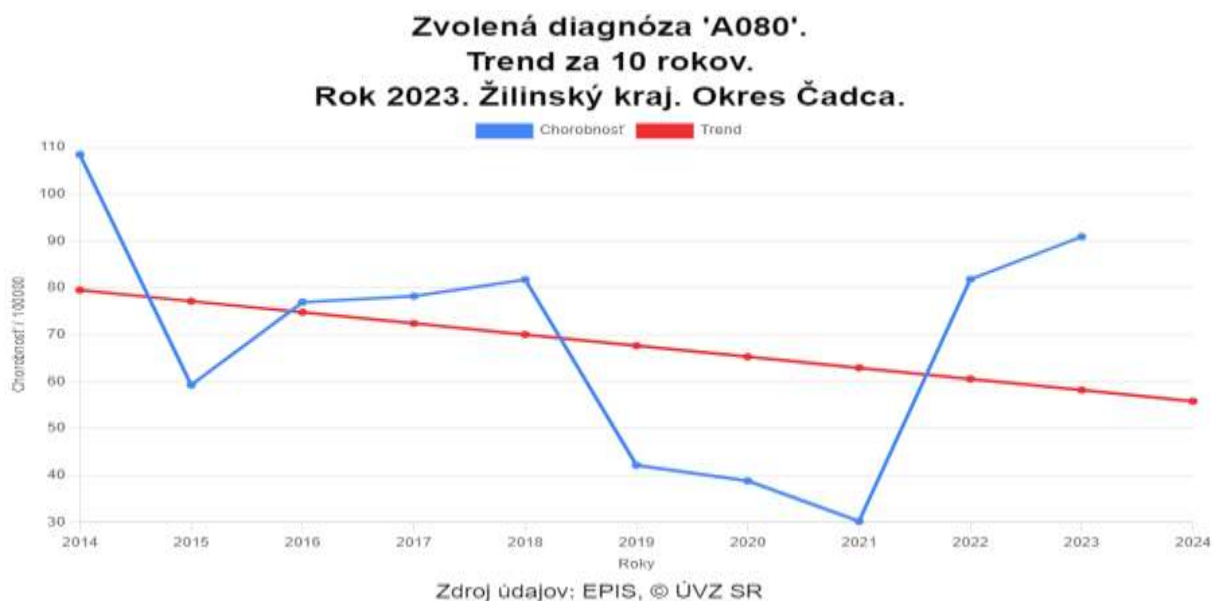
V roku 2022 bolo ochorenie v tejto skupine zaznamenané 3x s dg. A069.

Iné protozoárne črevné choroby A 07

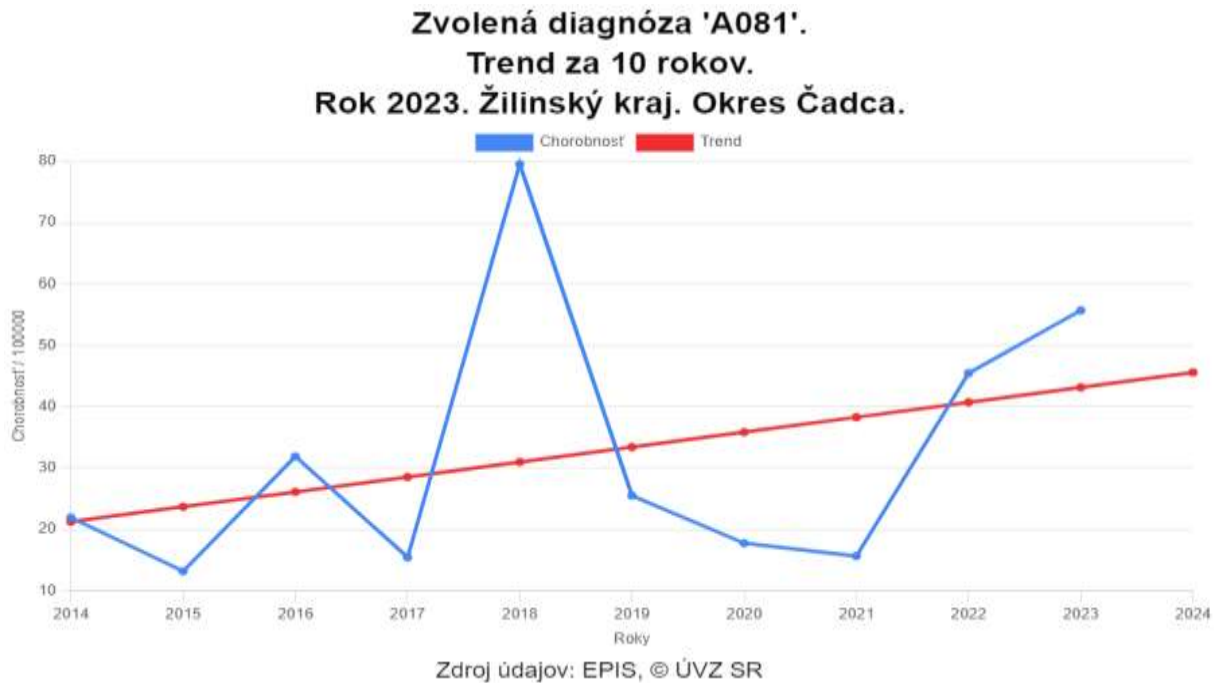
V roku 2023 sme mali hlásené 4 ochorenia na Giardiózu (A071), t. j. chorobnosť 4,55/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 1 žena, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 05 - 09 ročných, s maximom výskytu v mesiaci február. V roku 2022 nám ochorenie bolo hlásené 8x. EA: negatívna.

Iné špecifikované črevné infekcie A 08

Na Rotavírusovú enteritídu (A080) vykazujeme 79 ochorení, t. j. chorobnosť 89,80/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 6 ochorení oproti minulému roku. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Zaznamenali sme 2 ochorenia ako NN. Importované ochorenia boli 3, a to z Chorvátska, Cypru a Tanzánie. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových kategóriách u 01 – 04 a 0 ročných s maximom výskytom ochorení v mesiacoch júl a jún. Ochorelo 39 mužov a 40 žien. V jednom prípade bolo dieťa očkované proti rotavírusom, ostatní chorí neboli očkovaní proti rotavírusom. EA: negatívna.

Zaznamenali sme 50 ochorení na Akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (A081), t. j. chorobnosť 56,84/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 7 ochorení oproti roku 2022. Najvyššiu vekovo špecifickú chorobnosť sme zaznamenali u 0 ročných a 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiacoch apríl, september a december. Ochorelo 26 mužov a 24 žien. Nozokomiálny charakter mali 2 ochorenia. EA: negatívna.

V roku 2023 sme zaznamenali 8 sporadických ochorení na Adenóvírusovú enteritídu (A082), t. j. chorobnosť 9,09/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 24 ochorení oproti roku 2022. Maximum výskytu sme zaznamenali v mesiaci máj a najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 0 ročných. Ochorelo 5 mužov a 3 ženy. EA: negatívna.

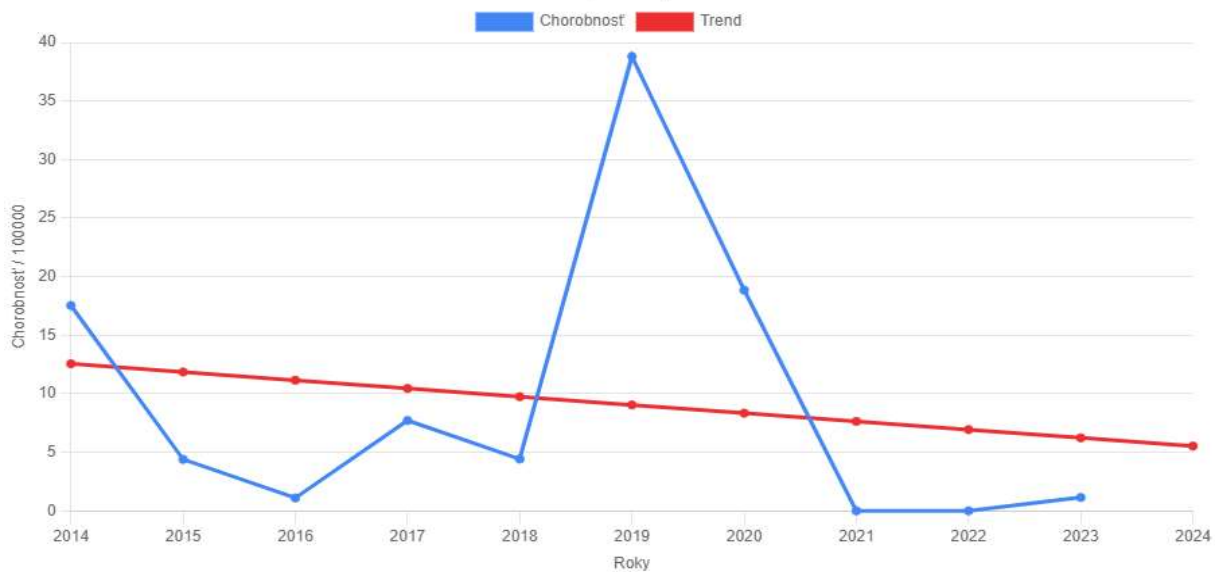
Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A 09

V roku 2023 sme mali hlásenú 1 NN na dg. Hnačka a GAE pravdepodobne infekčného pôvodu (A09), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 05 – 09 ročných v mesiaci október. V roku 2022 sme ochorenie nevidovali.

(A09) Výskyt hnačkových ochorení pp inf. etiol. / Incidence of diarrhoeal diseases of pb inf etiol.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Extraintestinálna yersínióza A 282

V roku 2023 v okrese Čadca nevykazujeme ochorenie, v roku 2022 sme ochorenie taktiež nemali hlásené.

III. 2 Skupina vírusových hepatítíd

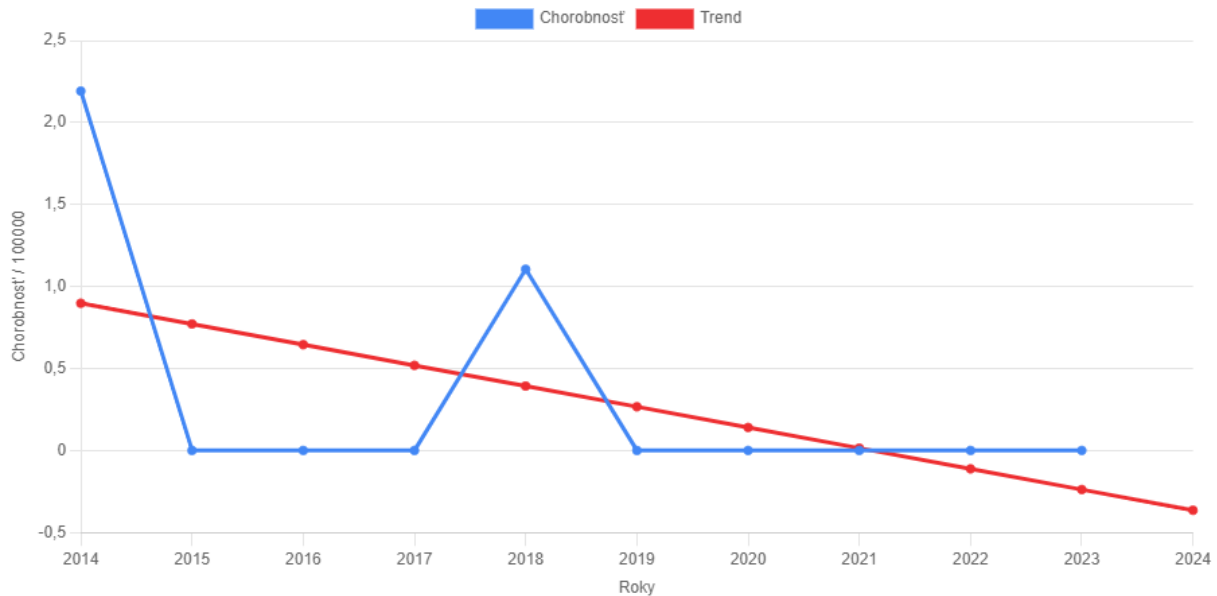
Akútna hepatitída A B 15

V roku 2023 v okrese Čadca neevidujeme ochorenie na Akútnu vírusovú hepatitídu typu A, v roku 2022 nám taktiež nebol hlásený prípad ochorenia na túto diagnózu.

(B15) Výskyt vírusovej hepatitídy typu A / Incidence of viral hepatitis A.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Akútna hepatitída B B 16

V roku 2023 nám bolo hlásené 1 ochorenie na Akútnu hepatitídu B bez agensu delta a bez pečenej kómy (B169), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme ochorenie neevidovali.

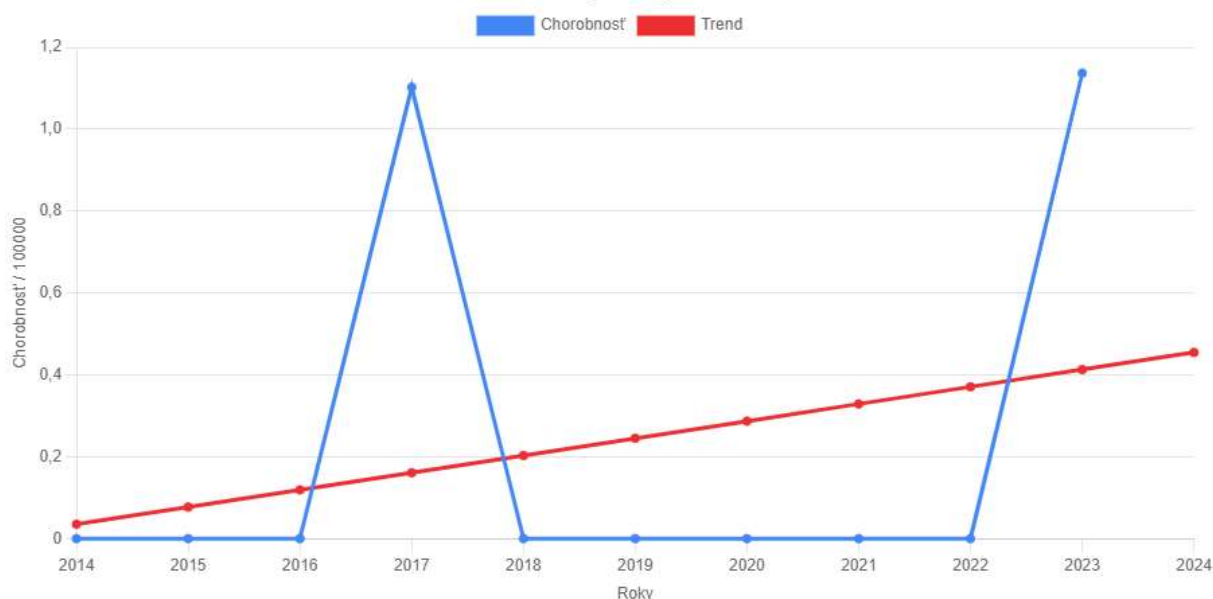
Ochorenie:

Ochorel 64 ročný muž z Čadce, hospitalizovaný v októbri na KIA CM UN Martin. Klinické príznaky: koža a sklery ikterické, bolesti brucha v pravom boku, zápcha 3 dni, nechutenstvo, tmavý moč, zvýšená teplota, svrbivý exantém na tele. Sérologicky pozit. HBsAg, HBeAg, anti HBc IgM, anti HBc total, anti HBe, HBV DNA: 148725505,00 cop/ml. EA: negat., v minulosti pacient prekonal EBV, CMV a VHA. Chorý nebol očkovaný proti VHB. PEO zabezpečené rozhodnutím s lekárskej dohľadom u 8 rodinných kontaktov.

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Iné akútne vírusové hepatitídy B 17 a B 19

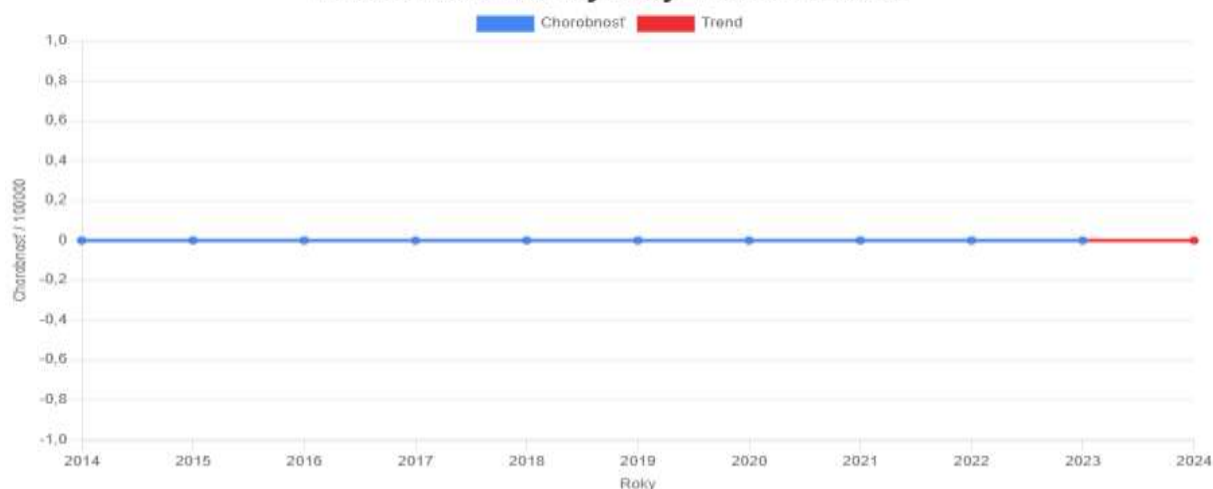
V tomto vykazovacom období nevidujeme ochorenie na Akútnu hepatitídu typu E (B17.2), v roku 2022 sme ochorenie taktiež nevidovali.

Nezaznamenali sme ochorenie na Nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu (B19) v tomto, ani minulom roku.

(B19) Výskyt vírusových hepatitíd pp inf. etiol. / Incidence of VH pb inf ethiol.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Chronické vírusové hepatitídy B18

V tomto roku vykazujeme 1 ochorenie na Chronickú VH typu B (B181), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie nevykazovali.

Ochorenie:

Ochorel 34 ročný pracujúci muž z Čadce, ktorému v októbri pre zvýšené hodnoty hepatálnych testov odobrali markery na VH. Serologicky PCR potvrdená VHB. EA: negatívna, chorý nebol očkovaný proti VHB. PEO zabezpečené rozhodnutím s lekárskeym dohľadom u manželky.

V roku 2023 nevidujeme ochorenie na Chronickú vírusovú hepatitídu typu C (B182), v minulom roku sme ochorenie evidovali 1x.

VÍRUSOVÉ HEPATITÍDY PODĽA PARENTERÁLNYCH VÝKONOV PRE DIAGNÓZY B16, B17.1, B18, B19 V OKRESE ČADCA

DG	Parenterálny výkon	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SPOLU
B169	nezistený										1		1
B181	nezistený							1					1

ANALÝZA VH VZHLADOM NA ANAMNÉZU O PARENTERÁLNYCH ZÁKROKOCH

Druh zákroku	B169	B181	Spolu
Spolu			

HEPATITÍDY PODĽA DIAGNÓZY A POVOLANIA

Povolanie	B169	B181	Spolu
robotník	1		1
iné povolanie		1	1
Spolu	1	1	2

Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou Z 205

V roku 2023 v okrese Čadca evidujeme 2 prípady na Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou (Z205), t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov. Prípady evidujeme ako poranenia zdravotníckych pracovníkov u 2 žien vo vekovej kategórii 25 – 34 a 35 – 44 ročných v mesiacoch apríl a november. V roku 2022 sme prípad evidovali 1x. V oboch prípadoch bol rozhodnutím nariadený lekárske dohľad. Obe poranené osoby boli očkované proti VHB.

Nosič vírusovej hepatitídy B Z 225

V roku 2023 nám bolo hlásené 1 Nosičstvo vírusovej hepatitídy (Z225), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme nosičstvo VHB neevidovali.

Ochorenie:

Nosičstvo zistené u 49 ročného pracujúceho muža, u ktorého v marci pri darcovstve krvi bola zistená pozitivita HBsAg bez klinických príznakov ochorenia VHB. Pri diagnostike bola sérologicky zistená opakovaná pozitivita HBsAg a pozitivita anti HBc total. EA: negatívna, odber biologického materiálu (krv pri darcovstve – vtedy negat. výsledky), nosič nebol očkovaný proti VHB. PEO zabezpečené rozhodnutím s lekársnym dohľadom u 3 rodinných kontaktov.

III. 3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Diftéria - Záškrt A 36

Ochorenie na túto diagnózu sme nezaznamenali.

Pertussis - Divý kašeľ A 370 a Parapertussis A 371

V roku 2023 nám bolo hlásených 12 ochorení na Pertussis, t. j. chorobnosť 13,64/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme vykazovali 4 ochorenia na uvedenú diagnózu. Ochoreli 4 muži a 8 žien v mesiaci marec a október. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 01 – 04 a 05 – 09 ročných.

Ochorenia:

V januári ochorel 50 ročný pracujúci muž. KO: dlhodobý suchý dráždivý kašeľ, subfebrílie. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, očkovanie nezistené.

Vo februári ochorela 36 ročná pracujúca žena. KO: dlhodobý záchvatový suchý kašeľ hlavne v noci, nauzea, febrílie. Serologicky B. pertussis ELISA IgM a IgG pozit. EA: negatívna, riadne očkovaná.

V marci ochorela 34 ročná administratívna pracovníčka. KO: dlhodobý produktívny kašeľ, febrílie. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, riadne očkovaná.

V marci ochorela 83 ročná dôchodkyňa. KO: febrílie, suchý dráždivý kašeľ až záchvaty. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, neočkovaná.

V marci ochorela 28 ročná pracujúca žena. KO: febrílie, suchý kašeľ so záchvatmi. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, riadne očkovaná.

V marci ochorela 30 ročná žena na MD. KO: suchý dlhodobý kašeľ. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, očkovanie nezistené pre stratu ZD.

V marci ochorela 44 ročná robotníčka. KO: suchý a časom produktívny kašeľ, dýchavičnosť, subfebrílie. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, očkovanie nezistené.

V apríli ochorel 70 ročný dôchodca. KO: dlhotrvajúci kašeľ so záchvatmi. Serologicky B. pertussis ELISA IgM a IgA pozit. EA: negatívna, neočkovaný.

V máji ochorela 50 ročná pracujúca žena. KO: suchý záchvatový kašeľ hlavne v noci, dýchavičnosť. Serologicky B. pertussis ELISA IgM pozit. EA: negatívna, očkovanie nezistené.

Epidémia:

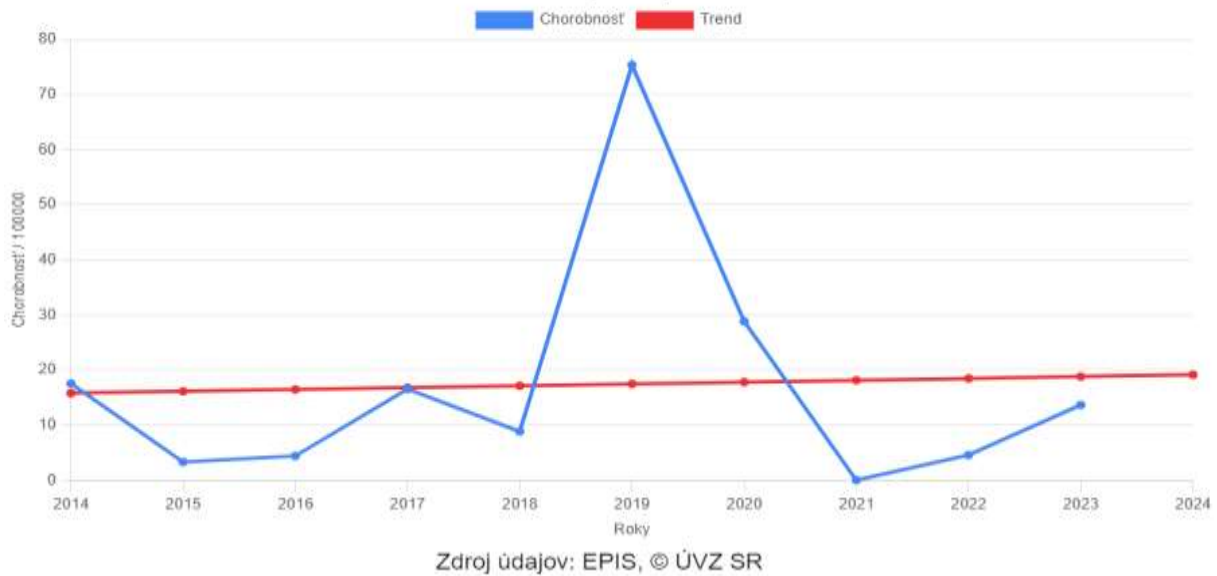
V novembri sme evidovali epidemický výskyt ochorení na pertussis u 3 osôb z obcí Čierne a Svrčinovec. Ochorela 57 ročná učiteľka ZŠ, jej 6 ročný žiak a 2 ročný vnuk. V klinickom obraze všetci dlhodobý suchý dusivý kašeľ. U všetkých sérologicky mikrobiologickým vyšetrením B. pertussis IgM pozit. EA: kontakt s chorým, 2 osoby riadne očkované vzhľadom na vek, u 1 osoby očkovanie nezistené. Počet exponovaných – 35 osôb. PEO boli zabezpečené.

Hlásené bolo 1 ochorenie na Parapertussis (A371), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie bolo hlásené tiež 1x. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 0 ročných v mesiaci máj.

Ochorenie:

Ochorelo 6 mesačné dievčatko. KO: suchý kašeľ, celková únava. Z NFV zachytená B. parapertussis PCR pozit. EA: negatívna.

**Zvolená diagnóza 'A370'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.**

Morbilli – osýpky B 05

Ochorenie na túto diagnózu nám nebolo hlásené v tomto ani v minulom roku.

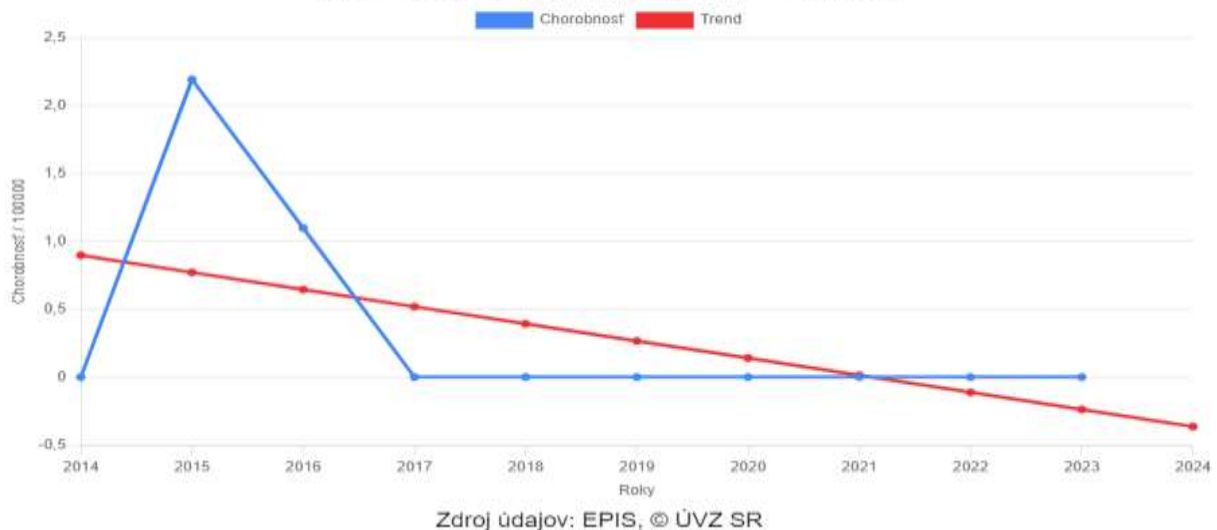
Rubeola - ružienka B 06

V roku 2023 a ani v roku 2022 nám nebolo hlásené ochorenie na túto diagnózu.

Parotitis epidemica – mumps B 26

V tejto skupine ochorení v roku 2023 nevykazujeme ochorenie na túto diagnózu. V minulom roku sme ochorenie tiež neevidovali.

**(B26) Výskyt mumpsu.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.**

Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie A 403

V roku 2023 a taktiež v roku 2022 neevidujeme žiaden prípad ochorenia na uvedenú diagnózu.

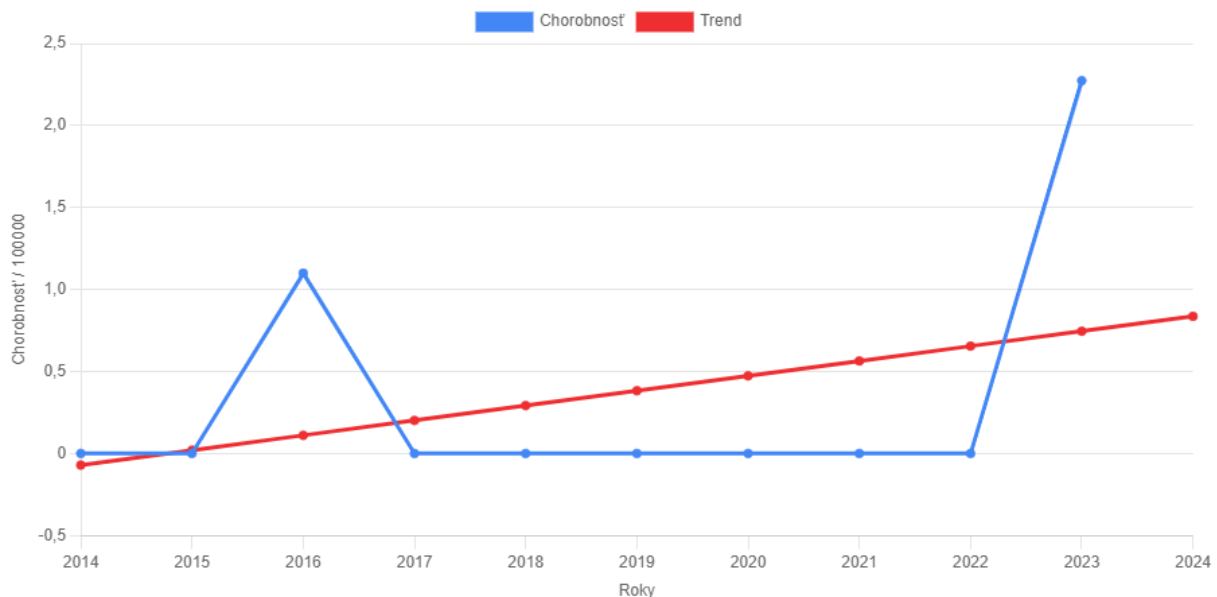
Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída G 001

Hlásené bolo 1 ochorenie na Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída (G001), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenie:

V januári ochorela 69 ročná žena z Čadce. Pacientka bola hospitalizovaná na neurologickom oddelení v KNsP Čadca s pretrvávajúcou bolesťou hlavy, zvýšenou spavosťou, febríliami 38°C, celkovou slabosťou, šijou oponujúcou na cca 1-2 prsty, pozitívnymi hornými a dolnými meningami. Likvor - makroskopicky skalený, biochemicky - záplava elementov, hypoglykorachia. Liečba: Cefotaxim 2g i.v., Herpesin 750mg i.v.. Pacientka v deň príjmu preložená do UN v Martine. EA: negatívna. Pacientka nebola očkovaná. PEO zabezpečené.

Pneumokokové infekcie. Trend za 10 rokov. Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Hnisavý a nešpecifikovaný zápal stredného ucha H 66

Hlásené boli 2 ochorenia na Hnisavý a nešpecifikovaný zápal stredného ucha (H66), t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené. Ochoreli 2 ženy vo vekovej kategórii 01 - 04 ročných v mesiaci február.

Ostatné ochorenia zaradené do tejto skupiny sme nemali hlásené.

III. 4. Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

Tuberkulóza A 15, A 16 a A 31

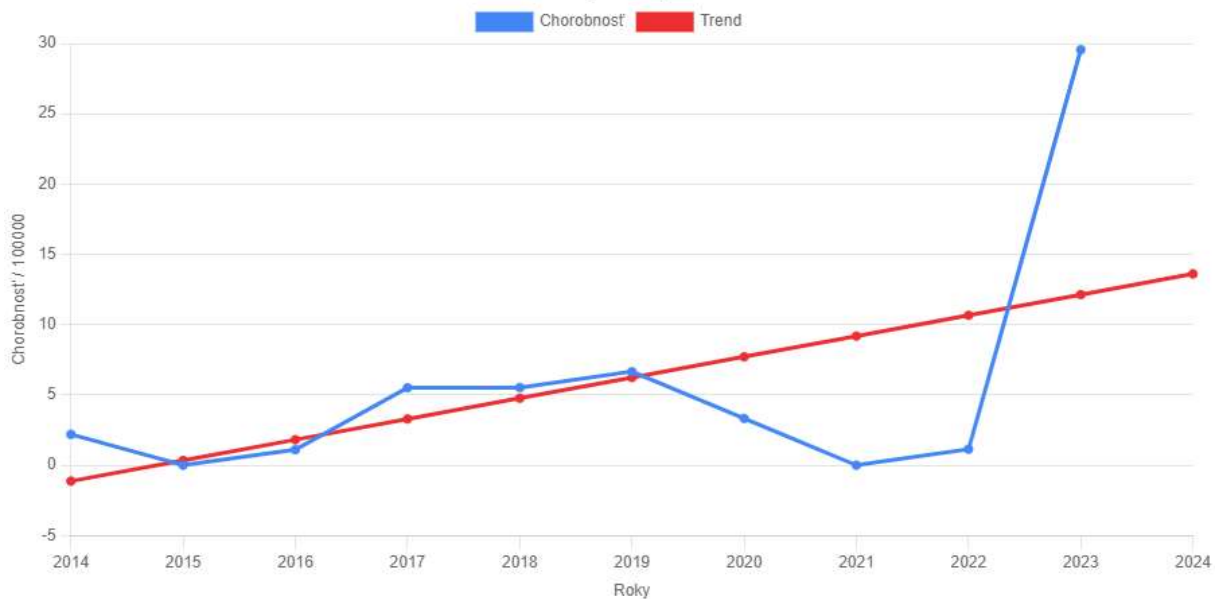
V roku 2023 evidujeme 1 ochorenie na Nešpecifikovanú respiračnú tuberkulózu bez údajov o bakteriologickom alebo histologickom potvrdení (A169), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž z vekovej kategórie 55 – 64 ročných v mesiaci august. EA: negatívna. Očkovanie sa nepodarilo dohľadať. V minulom roku sme ochorenie neevidovali.

Streptokokové infekcie A 38, A 46

V tomto vykazovacom období sme zaznamenali 26 ochorení na Scarlatinu (A38), t. j. 29,56/100 000 obyvateľov. Ochorelo 13 mužov a 13 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 05 – 09 ročných s maximom výskytu v mesiacoch jún a október. V roku 2022 sme vykazovali 1 ochorenie.

V tomto vykazovacom období sme zaznamenali 1 ochorenie na Ružu - Erysipelas (A46), t. j. 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci február. V roku 2022 sme ochorenie nevykazovali.

(A38) Výskyt šarlachu.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

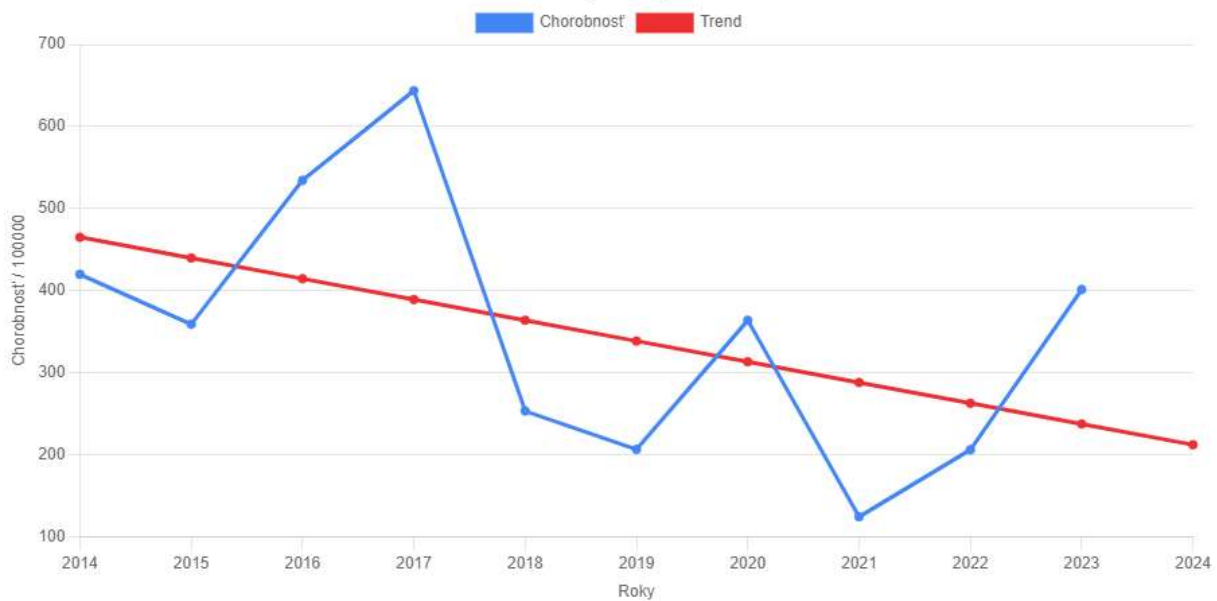
Herpetickovírusová vezikulárna dermatitída B 001

Nevykazujeme ochorenie na Herpetickovírusovú vezikulárnu dermatitídu (B001), a ani v roku 2022 sme ochorenie nevykazovali.

Varicella - ovčie kiahne B 01

Zaznamenali sme 357 ochorení na dg. B019, t. j. chorobnosť 405,82/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku je vzostup ochorení o 177. Ochorelo 180 mužov a 177 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 05 - 09 a 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiacoch február a marec. Jednalo sa o rodinné, lokálne epidémie a sporadické ochorenia.

(B01) Výskyt ovčích kiahní. Trend za 10 rokov. Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Herpes zoster – plazivec pásový B 02

Celkový počet ochorení na diagnózu (B029) Zoster bez komplikácií bol 24, t. j. chorobnosť 27,28/100 000 obyvateľov. V porovnaní s minulým rokom ide o pokles o 5 ochorení. Ochorelo 6 mužov a 18 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 65+ a 10 - 14 ročných s maximom výskytu v mesiacoch marec, máj, jún a september. Ochorenia mali sporadický charakter.

Erythema infectiosum – piata choroba B 083

V roku 2023 sme toto ochorenie nezaznamenali. V minulom vykazovacom období sme ochorenie na túto diagnózu tiež neevidovali.

Infekčná mononukleóza B 27

V roku 2023 nám ochorenie na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270) nebolo hlásené. V roku 2022 sme evidovali 11 ochorení.

V tomto roku neevidujeme ochorenie na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271), v roku 2022 sme ochorenie tiež nevykazovali.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia J 10 a J 11

Celkový počet ochorení na akútne respiračné ochorenia bol 28960, t. j. chorobnosť 49432,61/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku došlo k miernemu poklesu ARO ochorení.

Celkový počet chrípke podobných ochorení bol 3441, t. j. chorobnosť 5873,54/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku došlo k vzostupu CHPO ochorení.

Komplikácie chrípky:

Druh komplikácie	abs.	% z počtu komplikácií	% z počtu ARO
Bronchopneumónia a pneumónia	51	9,19	0,18
Otitída	290	52,25	1,00
Sinusitída	214	38,56	0,74
Spolu	555	100	1,92

Z počtu akútnych respiračných ochorení nám bolo hlásených 555 komplikácií, z toho 214 sinusitíd (0,74%) s maximom výskytu vo vekových kategóriách 06 - 14 a 20 - 59 ročných, 290 otitíd (1,00%) s najvyšším výskytom vo vekovej skupine 0 - 5 ročných a 6 - 14 ročných, 51 bronchopneumónií a pneumónií (0,18%) s najvyšším výskytom vo vekovej kategórii 60+ ročných.

Ochorenia a chorobnosť podľa vekových skupín:

Vek. skupina		0-5	6-14	15-19	20-59	60+	Spolu
ARO	abs.	6027	5436	3000	10129	4368	28960
	ch.	139140,82	84772,70	80277,18	33617,16	39786,12	49432,61
CHPO	abs.	1109	781	366	735	450	3441
	ch.	25602,65	12179,45	9793,82	2439,39	4098,84	5873,54

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť na ARO bola vo vekovej skupine 0 - 5 a 6 - 14 ročných. Na CHPO bola najvyššia vekovo špecifická chorobnosť vo vekovej skupine 0 - 5 ročných a 06 - 14 ročných.

V roku 2023 sme zaznamenali lokálne epidémie na akútne respiračné ochorenia, chrípku a chrípke podobné ochorenia v okrese Čadca v 4., 6., 12., 13., 17. a 51. kalendárnom týždni.

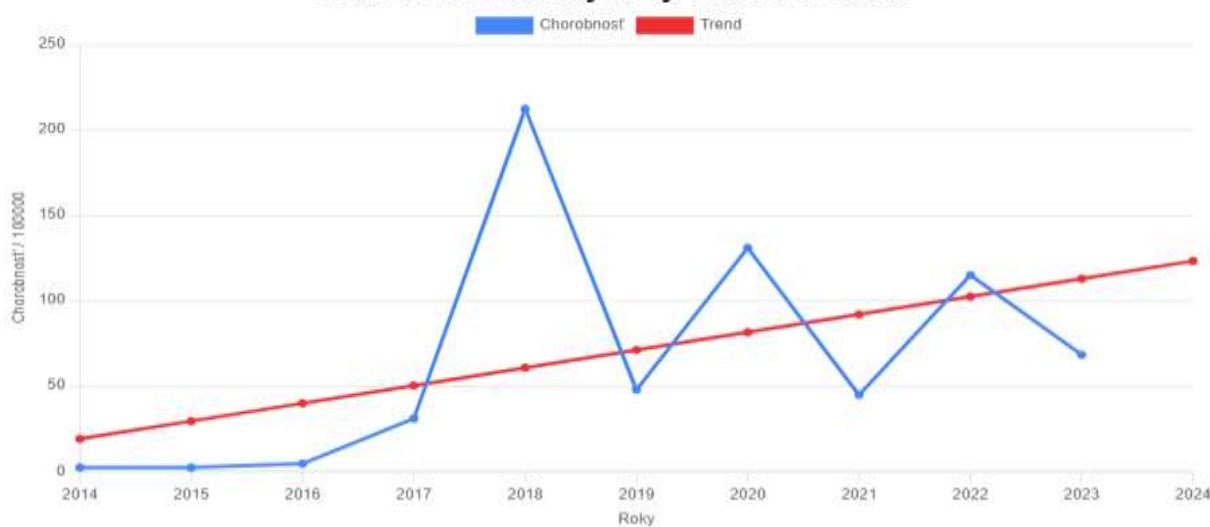
Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky J 10

Vykazujeme 56 potvrdených prípadov ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10) t. j. chorobnosť 63,66/100 000 obyvateľov. Typy chrípky: chrípka typu A bez bližšej špecifikácie 14x, chrípka typu A (H1) 4x, chrípka typu A (H3) 2x, chrípka typu B 36x, z toho sérologicky 12x a z výteru z nosohltana 44x. Ochorelo 27 mužov a 29 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových kategóriách 05 - 09 a 0 ročných s maximom výskytu v mesiacoch február a marec. Chorí neboli očkovaní proti chrípke. Ochorenia mali sporadický charakter. V roku 2022 sme evidovali 93 prípadov na chrípku, čo je pokles v počte ochorení v porovnaní s týmto vykazovacím obdobím.

(J10) Výskyt laboratórne potvrdenej chrípky / incidence of influenza lab conf.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Chrípka so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný J 100

Evidujeme v roku 2023 v okrese Čadca 10 ochorení na Chrípku so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný (J100), t. j. chorobnosť 11,37/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži a 6 žien, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65 + ročných s maximom výskytu v mesiaci január. Serologickým odberom bola izolovaná chrípka typu A bez bližšej špecifikácie 10x. Chorí neboli očkovaní proti chrípke. V minulom vykazovacom období sme ochorenie zaznamenali 2x.

Chrípka s inými prejavmi na dýchacích orgánoch, vírus chrípky identifikovaný J 101

Evidujeme v roku 2023 v okrese Čadca 1 ochorenie na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž, vo vekovej kategórii 01 – 04 ročných v mesiaci marec. Z NFV bola izolovaná chrípka typu A bez bližšej špecifikácie. Chorý nebol očkovaný proti chrípke. V minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali.

SARI J 107

V tomto vykazovacom období nebolo hlásené podozrenie na SARI, v roku 2022 sme mali podozrenie hlásené 1x.

Chrípka H1N1 Novel J 109

V roku 2023 nám nebolo hlásené ochorenie na Chrípku H1N1 Novel (J109), v roku 2022 nám ochorenie tiež nebolo hlásené.

Pneumónia vyvolaná respiračným syncyriálnym vírusom J 121

V okrese Čadca sme v tomto vykazovacom období zaznamenali 10 prípadov ochorenia na Pneumóniu vyvolanú respiračným syncyriálnym vírusom (J121), t. j.

chorobnosť 11,37/100 000 obyvateľov. Ochorelo 6 mužov a 4 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 0 ročných a 01 – 04 ročných s maximom výskytu v mesiaci január. V minulom roku sme ochorenie zaznamenali 1x.

Bakteriálny zápal pľúc nezatriedený inde J 15

V tomto vykazovacom období nevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu. V minulom roku sme ochorenie vykazovali 1x.

Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae J 150

Vykazujeme 2 prípady ochorenia ako NN na uvedenú diagnózu, t. j. 2,27/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiacoch január a apríl. V minulom roku sme ochorenie evidovali 1x.

Pneumónia vyvolaná Pseudomonas J 151

Neevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu a v minulom roku sme ochorenie evidovali 2x.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncytiálnym vírusom J 205

V okrese Čadca sme v tomto vykazovacom období zaznamenali 25 prípadov ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 28,42/100 000 obyvateľov. Ochorelo 14 mužov a 11 žien, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 0 ročných a 01 – 04 ročných s maximom výskytu v mesiaci február. V minulom roku sme ochorenie nezaznamenali.

Potvrdená infekcia COVID-19 PCR testom U 071

V roku 2023 vykazujeme 483 prípadov ochorenia na uvedenú diagnózu (U071), t. j. chorobnosť 549,06/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme ochorenie evidovali 21876x. Ochorelo 214 mužov a 269 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ a 0 ročných s maximom výskytu v mesiacoch február a január. Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter. Najčastejšia klinická forma bola respiračná a febrilná. Zaznamenali sme 7 epidémií (CSS a KNsP Čadca). Ako NN bolo vykázaných 59 ochorení. Očkovanie: 296 očkovaných, 183 neočkovaných a v 4 prípadoch sa očkovanie nepodarilo zistiť. V 214 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. Importované ochorenia boli 3: Česko 2x a Rakúsko 1x. Úmrtie na COVID-19 nám nebolo hlásené. Zabezpečovali sa protiepidemické opatrenia v ohniskách nákazy, v nemocniciach a v centrách sociálnych služieb v zmysle aktuálne platných opatrení a platných vyhlášok.

Epidémie:

1. V januári bol nahlásený epidemický výskyt ochorení na dg. U071 v zariadení CSS PARK, prevádzka Vysoká nad Kysucou, kde z celkového počtu exponovaných 27 osôb ochorelo 10 klientov. KO: celková slabosť, subfebrilie, nádcha, kašeľ, triaška. Hospitalizovaní – 0, očkovaní – 10. EA: kontakt s chorým. V zariadení boli nariadené PEO a pristúpili ku krízovému plánu.

2. Vo februári bol hlásený epidemický výskyt ochorení na dg. U071 v zariadení Viacúčelové zariadenie pre seniorov, Čadca, kde z celkového počtu exponovaných 73 osôb ochorelo 15 osôb (8 klientov, 7 zamestnancov). KO: celková slabosť, bolesť svalov a kĺbov, únava,

zimnica. EA: kontakt s chorým, Hospitalizovaní – 0, očkovaní – 13. V zariadení boli nariadené PEO a pristúpili ku krízovému plánu.

3. Vo februári bol hlásený epidemický výskyt ochorenia na dg. U071 v zariadení DOS, KNsP Čadca, kde z celkového počtu exponovaných 48 osôb, ochorelo 14 osôb (12 pacientov a 2 zamestnanci). KO: celková slabosť, bolesť hlavy, nádcha, kašeľ. EA: kontakt s chorým. Hospitalizovaní – 12 pacientov, ktorí boli hlásení ako NN, očkovaní – 8. V zariadení boli nariadené PEO, v zariadení pristúpili ku krízovému plánu, vrátane uzatvorenia oddelenia a zákazu návštev.

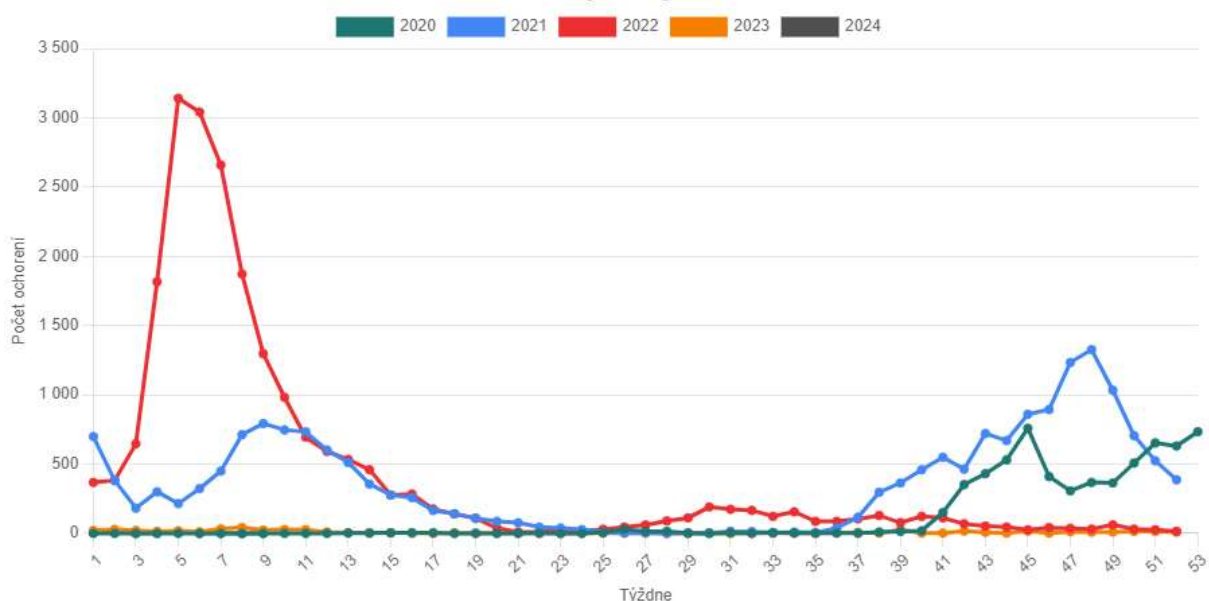
4. V marci bol hlásený epidemický výskyt ochorenia na dg. U071 v zariadení CSS Žarec, kde z celkového počtu exponovaných 246 osôb ochorelo 23 osôb (20 klientov, 3 zamestnanci). KO: celková slabosť, nádcha, produktívny kašeľ, subfebrílie. Hospitalizovaní – 1, očkovaní – 16. EA: kontakt s chorým. V zariadení boli nariadené PEO a pristúpili ku krízovému plánu.

5. V septembri bol hlásený epidemický výskyt ochorenia na dg. U071 v zariadení CSS Slniečko Oščadnica, kde z celkového počtu exponovaných 202 osôb ochorelo 21 osôb (20 klientov, 1 zamestnanec). KO: nádcha, kašeľ, subfebrílie, celková slabosť, bolesť hrdla, hlavy. Hospitalizovaní – 0, očkovaní – 21. EA: kontakt s chorým. V zariadení boli nariadené PEO.

6. V októbri bol hlásený epidemický výskyt ochorenia na dg. U071 v zariadení ZpS Biely orgován Oščadnica, kde z celkového počtu exponovaných 60 osôb ochorelo 11 osôb (9 klientov, 2 zamestnanci). KO: nádcha, febrílie, bolesti v hrdle, celková slabosť, bolesti svalov. Hospitalizovaní – 0, očkovaní – 11. EA: kontakt s chorým. V zariadení boli nariadené PEO.

7. V novembri bol hlásený epidemický výskyt ochorenia na dg. U071 na Chirurgickom oddelení - B, KNsP Čadca, kde z celkového počtu exponovaných 44 osôb ochorelo 6 osôb (6 pacientov). KO: nádcha, produktívny kašeľ, celková slabosť, dýchavičnosť. Hospitalizovaní – 6 pacientov, ktorí boli hlásení ako NN, očkovaní – 2. EA: kontakt s chorým. Na oddelení boli nariadené PEO.

Zvolená diagnóza 'U071'. Výskyt za 5 rokov po týždňoch. Rok 2024. Žilinský kraj. Okres Čadca.

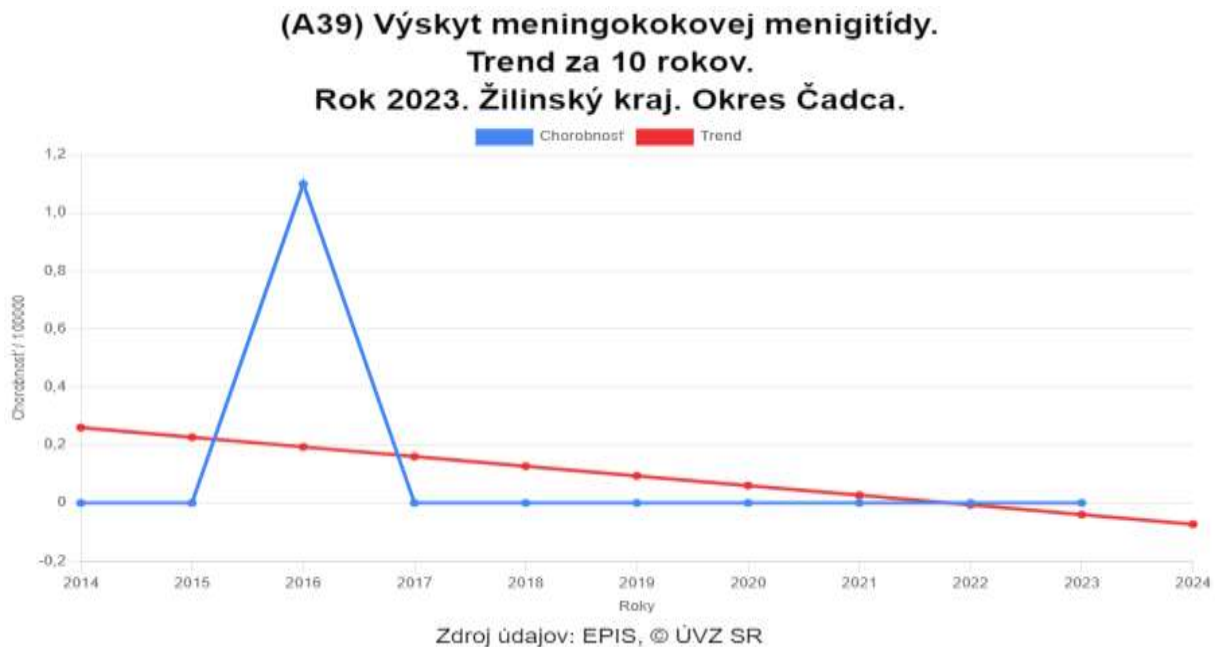

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 5 Neuroinfekcie

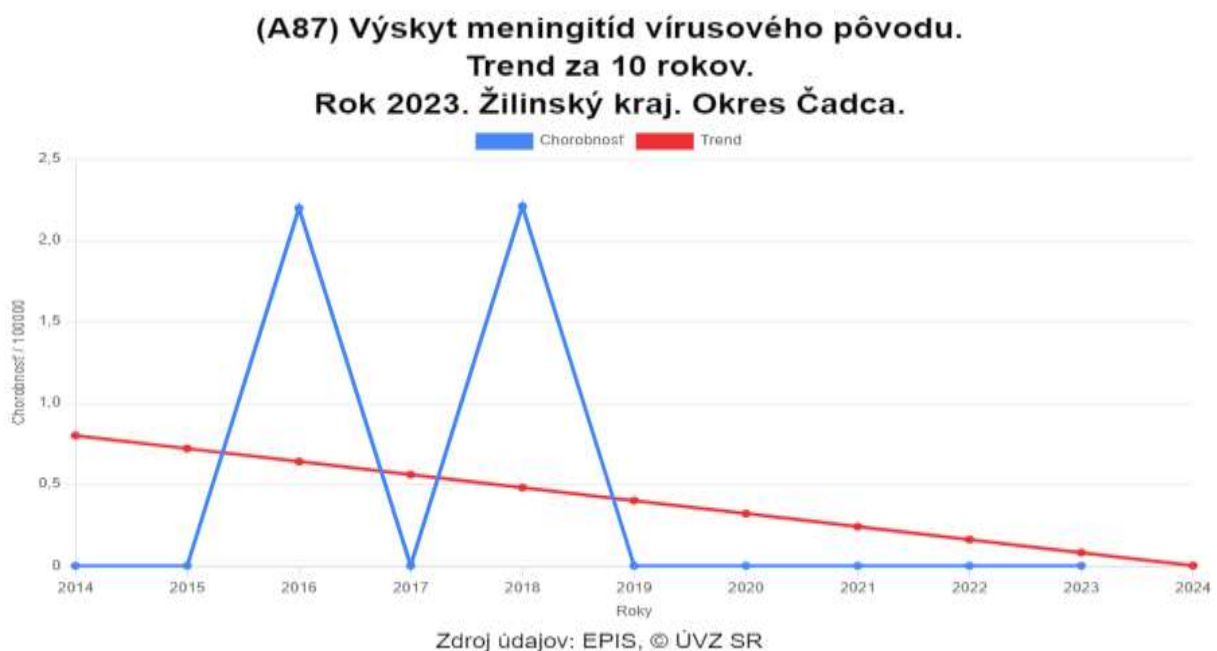
Meningokoková infekcia A 39

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na uvedenú diagnózu, v roku 2022 taktiež nebolo hlásené ochorenie.

Vírusová meningitída A 87

V tomto vykazovacom období sme nezaznamenali ochorenie na diagnózu Nešpecifikovaná vírusová meningitída (A879), v minulom vykazovacom období sme ochorenie taktiež nemali hlásené.

Herpeticko vírusová meningitída B 003

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na túto diagnózu, v minulom roku sme ochorenie evidovali 1x.

Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami G 03

V roku 2023 nám bolo hlásené 1 ochorenie, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V roku 2022 nám nebolo hlásené ochorenie na uvedenú diagnózu.

Ochorenie:

Vo februári ochorel 29 ročný zamestnaný muž. V klinickom obraze dominovali bolesti hlavy vo frontálnej a temporálnej oblasti, hučanie až piskot v ušiach, netoleruje sed pre zvýraznené bolesti hlavy, bolesť svalov HK v oblasti tricepsov s tvorbou diskretných fľakov livídnej farby. Hospitalizovaný na internom oddelení KNsP CA, odoberatý likvor - biochemicky pozitívny. Preložený na KIIaCM UN Martin pre nepriaznivý zdravotný stav. Liečba: Cefotaxime, Ampicilin, Herpesin, Manitol, Novalgin. EA: negatívna.

Encefalitída, myelitída a encefalomyelitída pri vírusových chorobách zatr. inde G051

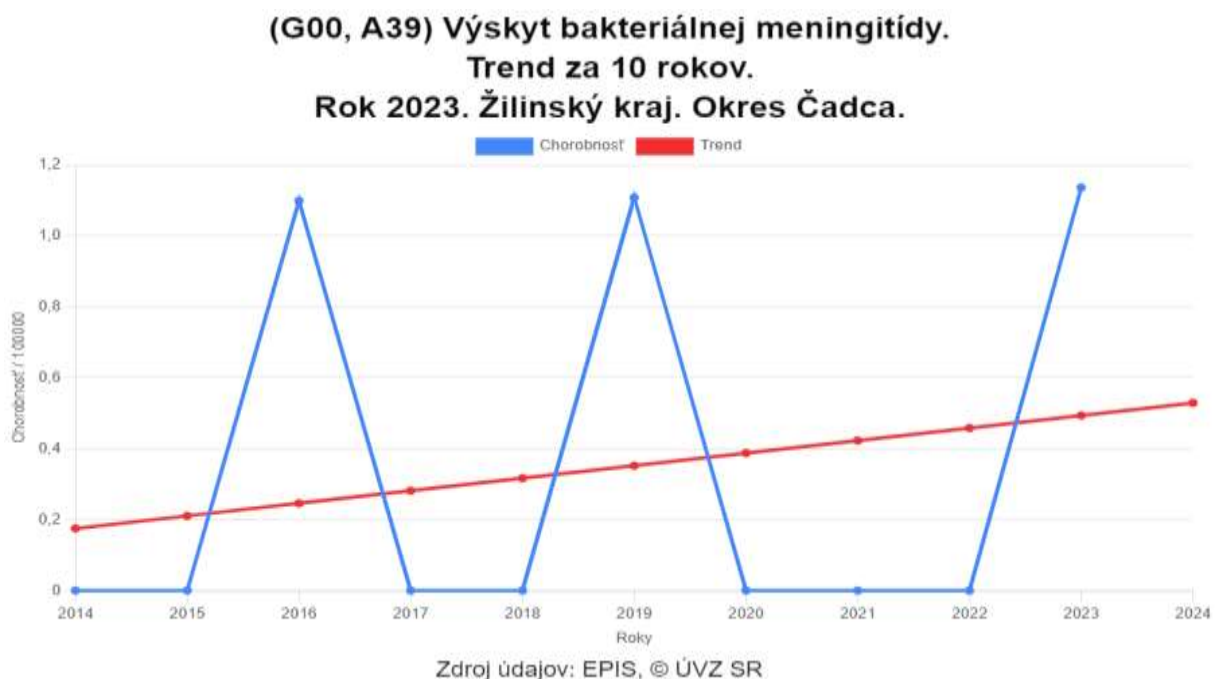
V tomto vykazovacom období neevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu, v minulom vykazovacom období sme ochorenie evidovali 1x.

Paréza n. facialis G 51

Nebol zaznamenaný výskyt v rokoch 2023 a 2022.

Zápalová polyneuropatia G 61

Nezaznamenali sme výskyt ochorenia v rokoch 2023 a 2022.

III. 6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Choroba z mačacieho uškrabnutia A 281

V roku 2023 ani v roku 2022 nám nebol hlásený prípad ochorenia na diagnózu Choroba z mačacieho uškrabnutia.

Leptospiróza A 27

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na túto diagnózu, v roku 2022 sme ochorenie taktiež nezaznamenali.

Listerióza A 32

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia na Listériovú septikémiu (A327), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenie:

V auguste ochorel 60 ročný invalidný dôchodca. KO: celková slabosť, nechutenstvo, hnačky, hypotenzia, bradykardia, ťažký metabolický rozvrat, somnolencia, dehydratácia, vysoké CRP. Privezený RZP a hospitalizovaný na internej JIS KNsP Čadca. Lab. kultivačne vyšetrená hemokultúra - listeria monocytogenes pozit. Rizikové faktory - polymorbídny pacient, pre zhoršenie základných diagnóz pacienta – exitus. EA: nezistená.

Lymeská choroba A 692, M 012

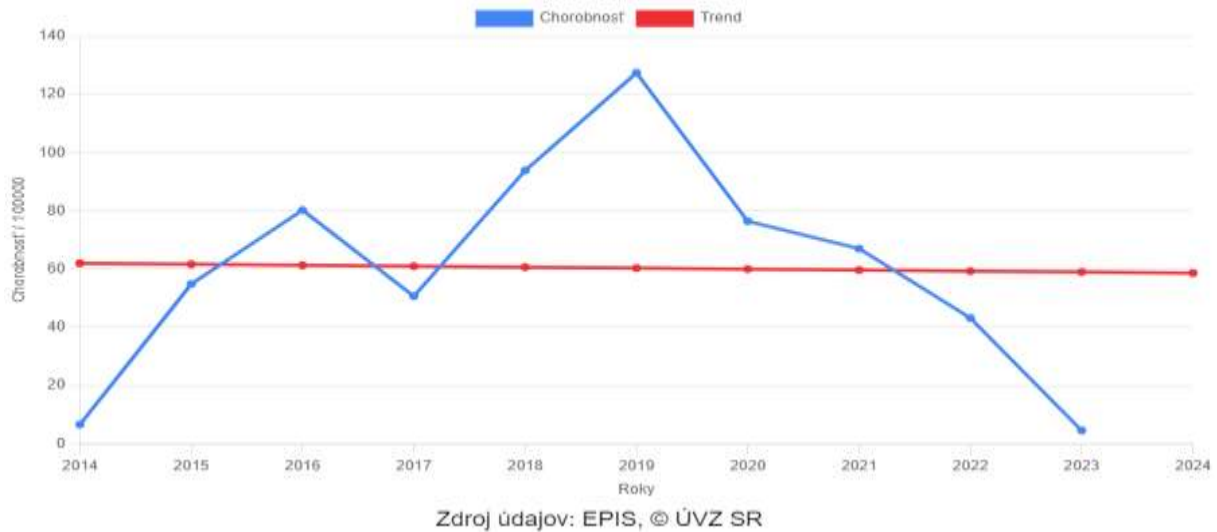
V roku 2023 sme zaevidovali na dg. A692 4 ochorenia, t. j. chorobnosť 4,55/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 28 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 05 - 09 ročných. Ochoreli 4 ženy s maximom výskytu v mesiaci jún. Klinická forma: ECHM – 2x, meningeálna – 1x, očná – 1x.

Ochorenie:

V júni ochorelo 5 ročné dievčatko. KO: bolesti brucha, plačlivosť, prítomné známky meningizmu, myalgie, afebrilná. Realizovaná LP – v likvore biochemicky prítomné početné elementy s prevahou mononukleárov, proteinorachia. Z likvoru pozitívita Borrelia Burgdorferi. Ordinovaná parenterálna liečba - Cefotaxim, antivirotiká - Medovir. EA: negatívna.

Dg. M012 nám v roku 2023 nebola hlásená, v roku 2022 sme zaznamenali 5 ochorení.

(A69.2, M01.2, G63.0) Výskyt lymeskej borreliózy.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Q horúčka A 78

Ochorenie na uvedenú diagnózu v roku 2023 ani v roku 2022 nebolo hlásené.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída A 841

V roku 2023 evidujeme 7 prípadov ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 7,96/100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom období sme evidovali 9 prípadov. Ochoreli 3 muži a 4 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 10 - 14 ročných s maximom výskytu v mesiaci júl. Klinická forma bola encefalitická, meningeálna a neurologická. Laboratórne potvrdené boli 4 prípady, pravdepodobné boli 3 prípady, mechanizmus prenosu akvirácia kliešťa 3x, neznámy 4x.

Ochorenia:

Vo februári ochorela 20 ročná pedagogická pracovníčka. KO: I. fáza - nádcha, odpadnutie, bolesť brucha, celková slabosť/únava, II. fáza - bolesti hlavy, nádcha. Odber krvi na sérologické vyšetrenie Anti KE IgM pozit., EA: neudáva akviráciu kliešťom, neudáva konzumáciu nepasterizovaných mliečnych výrobkov. Neočkovaná proti KE.

Vo februári ochorela 13 ročná študentka ZŠ. KO: I. fáza - teploty do 38°C, malátnosť, nádcha, II. fáza - problém s chôdzou, celková slabosť/únava, teploty do 38°C. Hospitalizovaná v KNsP Čadca na detskom oddelení. Odber krvi na sérologické vyšetrenie Anti KE IgM pozit., EA: neudáva akviráciu kliešťom, neudáva konzumáciu nepasterizovaných mliečnych výrobkov. Neočkovaná proti KE.

V júli ochorel 45 ročný pracujúci muž. KO: I. fáza - febrílie, celková slabosť, pocit prechladnutia, II. fáza - pretrvávajúce febrílie, úporné bolesti hlavy, nauzea. Hospitalizovaný na neurologickom oddelení KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: udáva akviráciu kliešťa v slabine cca 3 týždne pred PPO. Neočkovaný proti KE.

V júli ochorel 11 ročný študent ZŠ. KO: I. fáza - febrílie, zvracanie, bolesti hlavy, kašeľ, II. fáza - zintenzívnenie bolesti hlavy. Hospitalizovaný na detskom oddelení KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM pozit., EA: negat., neudáva akviráciu kliešťa, neudáva konzumáciu nepasterizovaných mliečnych výrobkov. Neočkovaný proti KE.

V júli ochorel 59 ročný pracujúci muž. KO: I. fáza - febrílie, bolesť hlavy, II. fáza - febrílie, bolesť celej hlavy, nauzea, bolesť kostí, kĺbov celého tela, spomalená PMT, šija oponuje na 1-2 prsty. Hospitalizovaný na neurologickom oddelení KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: udáva akviráciu kliešťa na ľavej hornej končatine - v mieste akvirácie rozsiahle začervenanie. Neočkovaný proti KE.

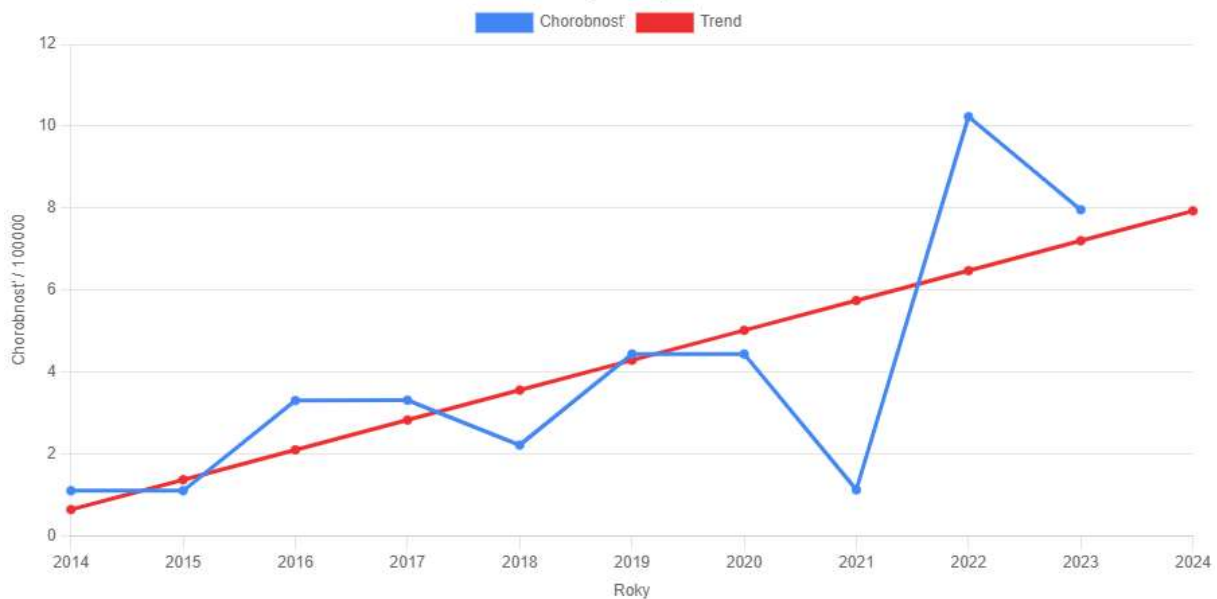
V júli ochorela 15 ročná študentka ZŠ. KO: I. fáza - bolesť hlavy, celková slabosť, pozitívny Lasegueov znak, šija oponuje na 1 prst, frontálne cefalea, nauzea, II. fáza - bolesti hlavy, zvracanie, hraničná hydratácia, TT do 39°C, slabosť/únava, biochemický nález v likvore: 543 elementov (v prevahe mononukleáry). Hospitalizovaná na detskom odd. KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: negat., neudáva akviráciu kliešťa, neudáva konzumáciu nepasterizovaných mliečnych výrobkov. Neočkovaná proti KE.

V auguste ochorela 21 ročná študentka VŠ. KO: I. fáza – febrílie, bolesti hlavy, II. fáza - pretrvávajúce bolesti hlavy s vegetatívnym doprovodom s koincidenciou s febríliami, zvracanie, pozitívita napínacích manévrov na DKK, šija voľná neoponuje. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: udáva akviráciu kliešťom cca pred 3 týždňami na pravom boku DK bez lokálnej reakcie. Neočkovaná proti KE.

(A84.1) Výskyt kliešťovej encefalitídy.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

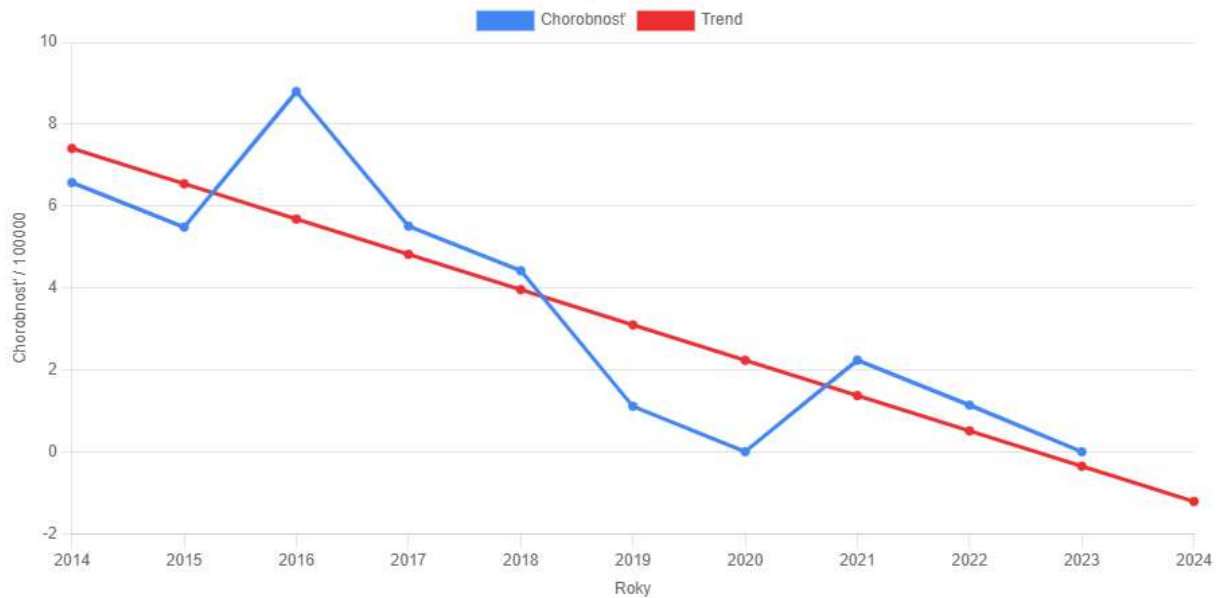
Horúčka Západného Nílu A 923

Nevykazujeme ochorenie na Horúčku Západného Nílu, v roku 2022 sme ochorenie taktiež nemali hlásené.

Toxoplazmóza B 58

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme vykazovali 1 ochorenie.

(B58) Výskyt toxoplazmózy. Trend za 10 rokov. Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Askarióza s črevnými komplikáciami B 770

Vykazujeme 1 prípad ochorenia, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 01 - 04 ročných v mesiaci jún. V minulom roku sme ochorenie nevidovali.

Enterobióza – Mrle B 80

V tomto vykazovacom období evidujeme 4 ochorenia, t. j. chorobnosť 4,55/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie evidovali 1x. Ochoreli 2 muži a 2 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 05 – 09 ročných s maximom výskytu v mesiaci máj.

Toxokaróza B 830

Neevidujeme v roku 2023 ani 2022 žiadne ochorenie na danú diagnózu.

Pedikulóza zavinená *Pediculus humanus capitis* B 850

Uvedená diagnóza nám v roku 2023 nebola hlásená, v minulom vykazovacom období sme ochorenie taktiež nevidovali.

Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chorobách zatriedených inde G 630

V roku 2023 vykazujeme 2 ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. 2,27/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie vykazovali 1x. Ochoreli 2 ženy vo vekovej kategórii 35 – 44 a 45 - 54 ročných v mesiacoch jún a september, serologicky potvrdené ochorenia s neurologickou formou.

Ochorenia:

V júni ochorela 41 ročná nezamestnaná žena. Hospitalizovaná na KIAaCM UN Martin pre lumbalgie, artralgie, cefalea, celková únava, ECHM na pravom predkolení. Odobratá krv na serologické vyšetrenie – B. burgdorferi pozit., EA: v predchorobí poštipaná neznámym hmyzom na predkoleniach DK.

V septembri ochorela 48 ročná predavačka. Privezená RZP a hospitalizovaná na neurologickom oddelení KNsP v Čadci pre bolesti hlavy, celkovú slabosť, trpnutie končatín horných aj dolných, parézu tvárového nervu a zvracanie. Z odobratého likvoru - B. burgdorferi pozit., EA: negatívna.

Kontakt alebo ohrozenie s besnotou Z 203

V roku 2023 nám kontakt bol hlásený 5x, t. j. chorobnosť 5,68/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme zaznamenali 7 prípadov.

Rozdelenie podľa pohlavia: 3 muži, 2 ženy

Rozdelenie podľa kolektívov: iné povolanie – 1x
nepracujúci/nezamestnaný – 1x
robotník/iný – 3x

Poranenie spôsobili: mačka – 2x
pes – 2x
líška – 1x

Lokalizácia poranení: ruka – 3x
predkolenie – 1x
viacnásobné poranenie – 1x

Použité vakcíny: Verorab

Druh expozície: pohryzenie – 5x

Počet vakcinovaných osôb pri kontakte so zvierat'om: 5x

Živočíšny druh:	Počet vakcinovaných osôb:
mačka	2x
pes	2x
líška	1x

Poranenie spôsobili : provokácia – 4x
bez provokácie – 1x

ZOONÓZY PODĽA MECHANIZMU PRENOSU

Mechanizmus prenosu	A32	A69	A84	B77	G63	Z20
neznámy	1	1	4	1	1	
pohryzenie						5
poštípanie hmyzom					1	
prisatie kliešťa		3	3			

ZOONÓZY PODĽA POVOLANIA

Povolanie/diagnóza	A32	A69	A84	B77	G63	Z20
iné povolanie		1	2			1
nepracujúci/dieťa		1		1		
nepracujúci/študent			4			
nepracujúci/dôchodca		1				
nepracujúci/invalid. dôchodca	1					
nepracujúci/nezamestnaný					1	1
materská dovolenka		1				
pedagogický pracovník			1			
predavačka/predavač					1	
robotník/iný						3

ZOONÓZY PODĽA KLINICKEJ FORMY V OKRESE ČADCA

Klinická forma	A32	A69	A84	B77	G63	Z20
encefalitická			1			
ECHM		2				
kĺbna						
kožná						5
meningeálna		1	3			
neurologická			3		2	
očná		1				
črevná				1		
septická	1					

ZOONÓZY PODĽA SEZONALITY V OKRESE ČADCA

Dg/mesiac	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Spolu
A32								1					1
A69						2							2
A84		2					4	1					7
B77						1							1
G63						1			1				2
Z20	1		1			1					2		5

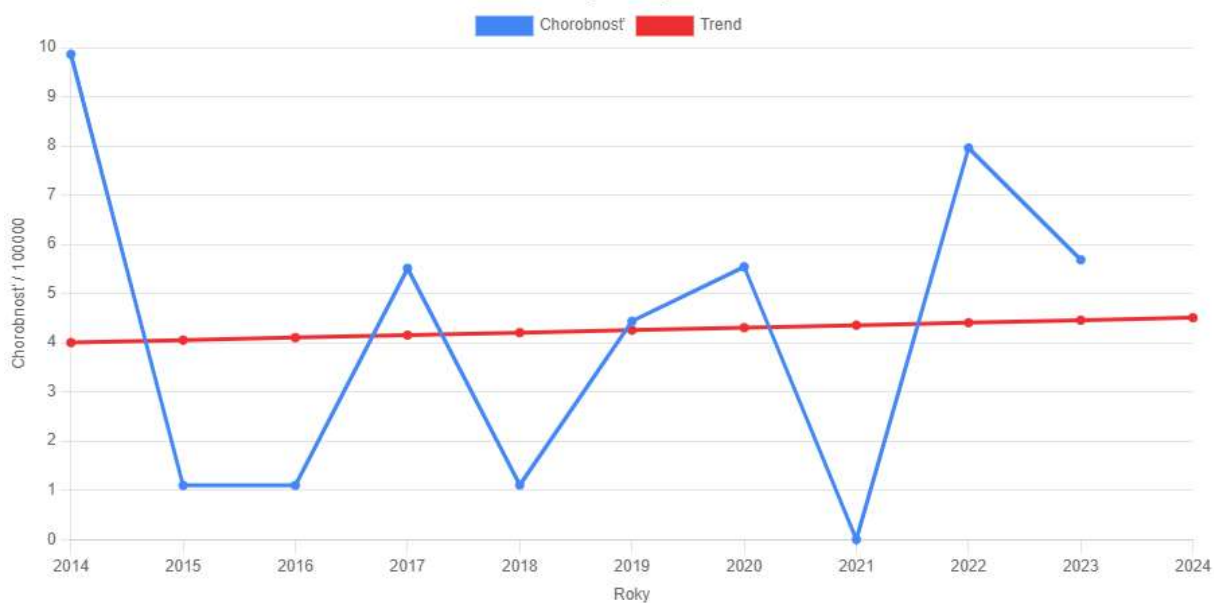
ZOONÓZY PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU V OKRESE ČADCA

Dg./ klasif. prípadu	možný	pravdepodobný	potvrdený
A32			1
A69	1		3
A84		3	4
B77			1
G63			2
Z20	5		

(Z20.3) Kontakt a ohrozenie besnotou.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 7 Nákazy kože a slizníc

Tetanus A 33 - A 35

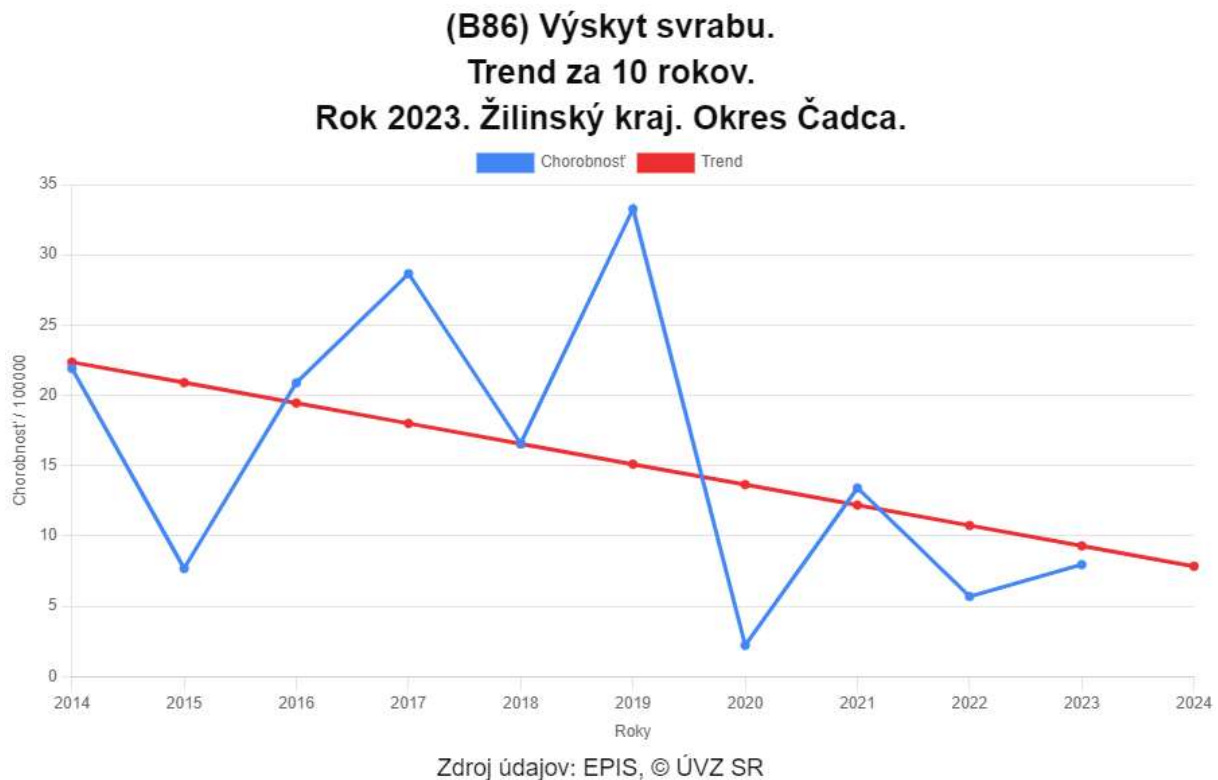
V roku 2023 sme ochorenie na uvedenú diagnózu nezaznamenali. Posledný hlásený prípad ochorenia v okrese Čadca bol v roku 1978.

Plynová gangréna A 488

Ochorenie sme v roku 2023 ani v roku 2022 nezaznamenali.

Scabies - svrab B 86

Celkový počet vykazovaných ochorení v roku 2023 je 8, t. j. chorobnosť 9,09/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži a 4 ženy s maximom výskytu v mesiaci január, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 10 - 14 ročných. Jednalo sa o sporadické a rodinné ochorenia. V roku 2022 sme evidovali 4 prípady.

Impetigo L01

V roku 2023 neevidujeme ochorenie, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nevykazovali.

Kožný absces, furunkul a karbunkul L02

V roku 2023 evidujeme 1 prípad NN na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme evidovali ochorenie tiež 1x. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci február.

Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva L08

V roku 2023 a v roku 2022 neevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu.

Dekubitálny vred - preležanina L 89

V roku 2023 evidujeme 1 prípad NN na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie neevidovali. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci marec.

III. 8 Pohlavne prenosné ochorenia a HIV/AIDS

Syfilis A 50, A 51, A 52, A 53

V roku 2023 nám boli z tejto skupiny diagnóz hlásené 2 ochorenia na Primárny genitálny syfilis (A510), t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 1 žena vo vekových kategóriách 20 – 24 a 35 – 44 ročných v mesiaci máj. V roku 2022 sme evidovali tiež 2 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu.

Evidujeme 2 prípady ochorenia na Latentný včasný syfilis (A515), t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nemali hlásené. Ochoreli 2 muži vo vekových kategóriách 20 – 24 a 35 – 44 ročných v mesiacoch marec a apríl.

Zaznamenané boli 3 prípady ochorenia na Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A530), t. j. chorobnosť 3,41/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nemali hlásené. Ochoreli 2 muži a 1 žena, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 20 – 24 ročných s maximom výskytu v mesiaci máj. V jednom prípade sa jednalo o ochorenie importované z Južnej Afriky.

Evidujeme 1 prípad ochorenia na Nešpecifikovaný syfilis (A539), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nemali hlásené. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 55 - 64 ročných v mesiaci október 2022.

Gonokoková infekcia A 54

V tejto skupine v roku 2023 evidujeme 3 prípady ochorenia na Gonokokovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A540), t. j. chorobnosť 3,41/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži v mesiacoch marec, máj a október, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 35 – 44 ročných. V minulom vykazovacom období sme ochorenie zaznamenali tiež 3x. V jednom prípade sa jednalo o ochorenie importované z Nemecka.

Chlamýdiový lymfogranulóm A 55

V tejto skupine ochorení v roku 2023 sme zaznamenali 1 prípad ochorenia, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie neevidovali. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 35 - 44 ročných v mesiaci apríl.

Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie A 56

Na túto diagnózu sme v roku 2023 zaznamenali 2 prípady ochorenia, t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 1 ochorenie. Ochorela 1 žena a 1 muž vo vekovej kategórii 20 - 24 ročných v mesiacoch marec a máj. V jednom prípade sa jednalo o ochorenie importované z Belgicka.

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na diagnózu Sexuálne prenosné chlamýdiové infekcie na iných miestach (A568), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 20 - 24 ročných v mesiaci marec.

Urogenitálna trichomonóza A 590

V roku 2023 boli hlásené 3 ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,41/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie zaznamenali 2x. Ochoreli 3 ženy vo vekovej kategórii 25 - 34 ročných v mesiacoch máj, september a november.

Anogenitálne bradavice A630

V roku 2023 sme nezaznamenali prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v roku 2022 sme neevidovali prípad ochorenia.

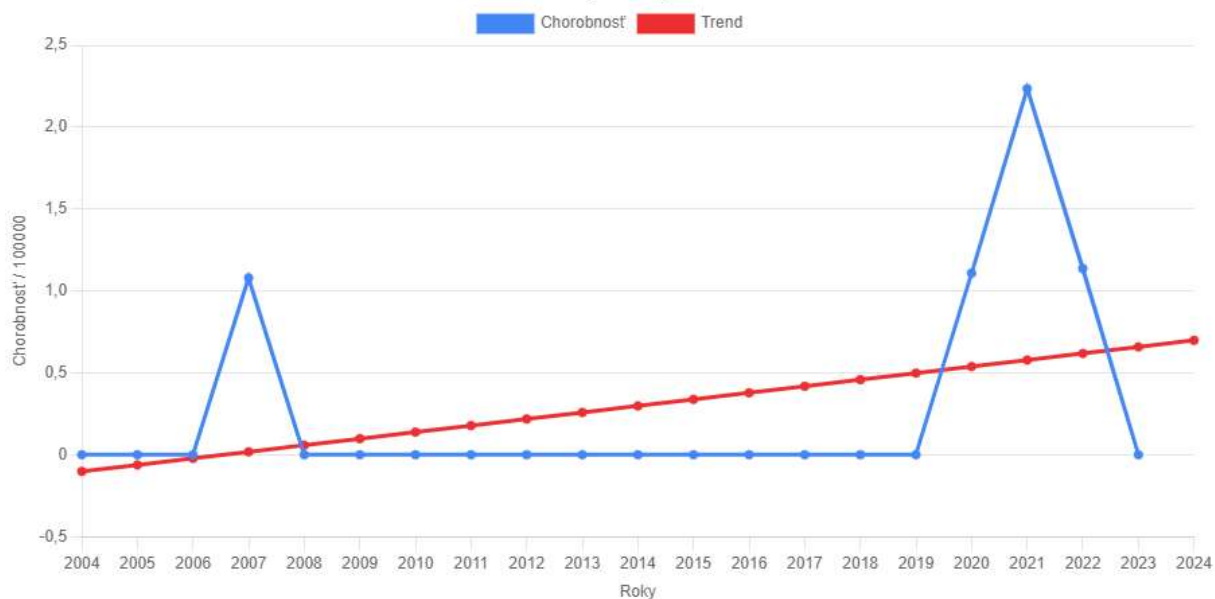
Iné špecifikované vírusové inf. char. léziami kože a slizníc B 088

V roku 2023 a 2022 sme uvedené ochorenie nezaznamenali.

Choroby vyvolané vírusom HIV B 20 - B 24, Z 21

V roku 2023 sme nezaznamenali prípad Bezpríznakovej infekcie vírusom HIV (Z21), roku 2022 sme nákazu mali hlásenú 1x.

**Zvolená diagnóza 'Z21'.
Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Čadca.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 9 Iné infekcie – nezaradené

Streptokoková septikémia A 40

V roku 2023 a 2022 sme neevidovali prípad ochorenia na Septikémiu vyvolanú streptokokom pneumoniae (A403).

Iné septikémie A 41

V tomto vykazovacom období nevykazujeme ochorenie na Septikémiu vyvolanú Staphylococcus aureus (A410). V minulom roku sme ochorenie evidovali 1x.

V roku 2023 vykazujeme 1 prípad NN na Septikémiu vyvolanú inými gram negatívnymi organizmami (A415), t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 45 - 54 ročných v mesiaci október. Bližší popis pri NN. V minulom roku ochorenie bolo evidované 3x.

Cystitída N30

V roku 2023 vykazujeme 3 prípady ochorenia ako NN, t. j. 3,41/100 000 obyvateľov, v minulom roku bolo ochorenie evidované 1x. Ochorel 1 muž a 2 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 65+ ročných s výskytom v mesiacoch apríl, máj a júl. Bližší popis pri NN.

Popôrodná sepsa O 85, Iné puerperálne infekcie O 86

V roku 2023 a 2022 neboli hlásené ochorenia na uvedené diagnózy.

Infekcia po výkone nezatriedená inde T 814

Vykazujeme 2 ochorenia ako NN, t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období nebolo ochorenie evidované. Ochoreli 2 muži, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 65+ ročných s maximom výskytu v mesiaci jún. Bližší popis pri NN.

Infekcia a zápalová reakcia zavinená inými srdcovými a cievnyimi pomôckami, implantátmi a štepmi T 827

Vykazujeme 1 ochorenie ako NN, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období nebolo ochorenie evidované. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 45 – 54 ročných v mesiaci máj. Bližší popis pri NN.

Infekcia a zápalová reakcia zavinená proteticou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov T 835

Vykazujeme 2 ochorenia ako NN, t. j. chorobnosť 2,27/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období nebolo ochorenie evidované. Ochorel 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiacoch august a september. Bližší popis pri NN.

Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená inými vnútornými protetickými pomôckami, implantátmi a štepmi T 857

Vykazujeme 1 ochorenie ako NN, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov, tento stav je identický s minulým vykazovacím obdobím. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci máj. Bližší popis pri NN.

Nosičstvo inej infekčnej choroby Z 228

Vykazujeme 1 NN na túto diagnózu, t. j. chorobnosť 1,14/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci august. Bližší popis pri NN. V roku 2022 boli vykazované 3 prípady.

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE
INDEXY V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO ZA ROK 2023**

Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	58	19	3,05	28,60	2,03	177,62	87,16
A02N	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,22
A03	1	1	1,00	0,20	5,00	3,06	0,61
A04	53	52	1,02	40,60	1,31	162,31	123,72
A040	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,61
A043	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,61
A045	39	20	1,95	15,60	2,50	119,43	47,54
A046	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,22
A047	14	32	0,44	24,20	0,58	42,87	73,75
A07	2	1	2,00	0,80	2,50	6,12	2,44
A08	49	65	0,75	28,80	1,70	150,06	87,77
A080	29	43	0,67	19,20	1,51	88,81	58,51
A081	15	13	1,15	6,40	2,34	45,94	19,50
A082	5	9	0,56	3,20	1,56	15,31	9,75
A09	3	0	0,00	0,80	3,75	9,19	2,44
A370	0	6	0,00	3,40	0,00	0,00	10,36
A38	80	7	11,43	31,00	2,58	244,99	94,47
A41	2	2	1,00	0,60	3,33	6,12	1,83
A415	2	2	1,00	0,60	3,33	6,12	1,83
A51	5	4	1,25	1,80	2,78	15,31	5,49
A53	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,61
A69	2	1	2,00	5,60	0,36	6,12	17,07
A81	1	0	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00
A841	8	12	0,67	4,40	1,82	24,50	13,41
A87	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,22
B01	57	242	0,24	121,80	0,47	174,56	371,17
B02	5	8	0,63	11,20	0,45	15,31	34,13
B181	1	1	1,00	0,60	1,67	3,06	1,83
B182	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,22
B27	7	7	1,00	3,80	1,84	21,44	11,58
B58	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,22
B86	10	0	0,00	1,40	7,14	30,62	4,27
G630	1	0	0,00	0,20	5,00	3,06	0,61
M012	4	0	0,00	1,00	4,00	12,25	3,05
U071	195	8297	0,02	3 579,00	0,05	597,17	10 906,66
Z203	4	2	2,00	1,60	2,50	12,25	4,88
Z21	0	2	0,00	0,40	0,00	0,00	1,22

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA POHLAVIA V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ
MESTO ZA ROK 2023**

Diagnóza / Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A020	a	26	32	58
	r	159,77	195,35	177,62
A033	a	0	1	1
	r	0,00	6,10	3,06
A045	a	22	17	39
	r	135,19	103,78	119,43
A047	a	6	8	14
	r	36,87	48,84	42,87
A071	a	1	1	2
	r	6,15	6,10	6,12
A080	a	15	14	29
	r	92,18	85,46	88,81
A081	a	9	6	15
	r	55,31	36,63	45,94
A082	a	3	2	5
	r	18,44	12,21	15,31
A09	a	3	0	3
	r	18,44	0,00	9,19
A38	a	49	31	80
	r	301,11	189,24	244,99
A415	a	2	0	2
	r	12,29	0,00	6,12
A510	a	3	1	4
	r	18,44	6,10	12,25
A519	a	0	1	1
	r	0,00	6,10	3,06
A540	a	1	0	1
	r	6,15	0,00	3,06
A545	a	0	1	1
	r	0,00	6,10	3,06
A560	a	1	1	2
	r	6,15	6,10	6,12
A568	a	1	0	1
	r	6,15	0,00	3,06
A590	a	0	1	1
	r	0,00	6,10	3,06
A692	a	2	0	2
	r	12,29	0,00	6,12
A810	a	0	1	1

	r	0,00	6,10	3,06
A841	a	3	5	8
	r	18,44	30,52	24,50
B019	a	25	32	57
	r	153,63	195,35	174,56
B029	a	2	3	5
	r	12,29	18,31	15,31
B181	a	1	0	1
	r	6,15	0,00	3,06
B270	a	4	3	7
	r	24,58	18,31	21,44
B80	a	2	1	3
	r	12,29	6,10	9,19
B86	a	7	3	10
	r	43,02	18,31	30,62
G630	a	1	0	1
	r	6,15	0,00	3,06
J10	a	13	4	17
	r	79,89	24,42	52,06
J100	a	1	1	2
	r	6,15	6,10	6,12
J121	a	3	1	4
	r	18,44	6,10	12,25
J205	a	4	4	8
	r	24,58	24,42	24,50
M012	a	1	3	4
	r	6,15	18,31	12,25
U071	a	84	111	195
	r	516,19	677,61	597,17
Z203	a	1	3	4
	r	6,15	18,31	12,25
Z225	a	0	1	1
	r	0,00	6,10	3,06

**PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĽA DIAGNÓZ A VEKOVÝCH SKUPÍN V OKRESE KYSUCKÉ
NOVÉ MESTO ZA ROK 2023**

Diagnóza / Veková skupina	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu	
A020	a	0	7	2	3	0	3	2	9	4	4	24	58
	r	0,00	527,51	124,22	174,11	0,00	159,66	43,73	173,54	81,60	94,21	462,34	177,62
A033	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06
A045	a	4	8	4	2	2	5	2	4	2	4	2	39
	r	1 044,39	602,86	248,45	116,08	122,40	266,10	43,73	77,13	40,80	94,21	38,53	119,43
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	10	14
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,40	70,65	192,64	42,87
A071	a	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	75,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	0,00	6,12
A080	a	1	11	9	1	0	0	0	0	0	1	6	29
	r	261,10	828,94	559,01	58,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,55	115,58	88,81
A081	a	3	9	1	1	0	0	0	0	0	0	1	15
	r	783,29	678,22	62,11	58,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,26	45,94
A082	a	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
	r	0,00	301,43	0,00	58,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,31
A09	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,79	9,19
A38	a	1	16	37	20	6	0	0	0	0	0	0	80
	r	261,10	1 205,73	2 298,14	1 160,77	367,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	244,99
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38,53	6,12
A510	a	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,22	65,60	0,00	0,00	0,00	0,00	12,25
A519	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06
A540	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	0,00	3,06

A545	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	0,00	3,06
A560	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,22	21,87	0,00	0,00	0,00	0,00	6,12
A568	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06
A590	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,87	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06
A692	a	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	58,04	0,00	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	0,00	6,12
A810	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,26	3,06
A841	a	0	0	1	1	1	0	1	0	2	0	2	8
	r	0,00	0,00	62,11	58,04	61,20	0,00	21,87	0,00	40,80	0,00	38,53	24,50
B019	a	0	21	26	8	1	1	0	0	0	0	0	57
	r	0,00	1 582,52	1 614,91	464,31	61,20	53,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	174,56
B029	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	2	5
	r	0,00	0,00	0,00	58,04	0,00	0,00	0,00	0,00	20,40	23,55	38,53	15,31
B181	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	0,00	3,06
B270	a	0	1	4	1	0	1	0	0	0	0	0	7
	r	0,00	75,36	248,45	58,04	0,00	53,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,44
B80	a	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	75,36	124,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,19
B86	a	0	1	0	0	0	0	0	2	2	5	0	10
	r	0,00	75,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38,57	40,80	117,76	0,00	30,62
G630	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,87	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06
J10	a	1	4	2	6	1	0	0	0	0	1	2	17
	r	261,10	301,43	124,22	348,23	61,20	0,00	0,00	0,00	0,00	23,55	38,53	52,06
J100	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	r	0,00	75,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,26	6,12

J121	a	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	150,72	62,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,26	12,25
J205	a	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
	r	1 566,58	150,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,50
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,80	0,00	38,53	12,25
U071	a	2	7	1	0	2	4	20	14	28	30	87	195
	r	522,19	527,51	62,11	0,00	122,40	212,88	437,35	269,96	571,20	706,55	1 675,98	597,17
Z203	a	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	122,40	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	19,26	12,25
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,40	0,00	0,00	3,06

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ
MESTO ZA ROK 2023**

Diagnóza/ rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A02	a	33	25	20	33	60	32	15	17	19	58
	r	99,52	75,56	60,50	100,11	182,16	97,15	45,61	52,06	58,19	177,62
A02N	a	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03	a	0	0	0	3	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	9,10	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	3,06
A04	a	15	20	41	56	63	35	23	30	52	53
	r	45,24	60,44	124,02	169,89	191,27	106,26	69,93	91,87	159,25	162,31
A040	a	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	3,04	0,00	0,00	0,00	0,00
A043	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A045	a	10	9	11	16	20	17	6	15	20	39
	r	30,16	27,20	33,27	48,54	60,72	51,61	18,24	45,94	61,25	119,43
A046	a	5	0	5	0	0	1	0	1	0	0
	r	15,08	0,00	15,12	0,00	0,00	3,04	0,00	3,06	0,00	0,00
A047	a	0	11	23	40	42	16	17	14	32	14
	r	0,00	33,24	69,57	121,35	127,51	48,58	51,69	42,87	98,00	42,87
A048	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	0	0	1	10	1	1	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	3,02	30,34	3,04	3,04	3,04	0,00	3,06	6,12
A08	a	41	7	16	28	32	20	10	17	65	49
	r	123,65	21,16	48,40	84,94	97,15	60,72	30,40	52,06	199,06	150,06
A080	a	3	6	9	18	23	11	8	11	43	29
	r	9,05	18,13	27,22	54,61	69,83	33,40	24,32	33,69	131,68	88,81
A081	a	3	1	5	5	6	8	2	3	13	15
	r	9,05	3,02	15,12	15,17	18,22	24,29	6,08	9,19	39,81	45,94

A082	a	0	0	1	5	3	1	0	3	9	5
	r	0,00	0,00	3,02	15,17	9,11	3,04	0,00	9,19	27,56	15,31
A084	a	35	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	105,56	0,00	3,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	a	0	0	0	27	2	1	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	81,91	6,07	3,04	3,04	0,00	0,00	9,19
A370	a	10	2	0	4	2	0	8	1	6	0
	r	30,16	6,04	0,00	12,13	6,07	0,00	24,32	3,06	18,37	0,00
A38	a	4	5	10	4	54	81	10	3	7	80
	r	12,06	15,11	30,25	12,13	163,94	245,92	30,40	9,19	21,44	244,99
A39	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A41	a	0	0	1	0	0	1	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	3,04	0,00	0,00	6,12	6,12
A410	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	a	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04	0,00	0,00	6,12	6,12
A51	a	0	1	1	1	0	0	1	4	4	5
	r	0,00	3,02	3,02	3,03	0,00	0,00	3,04	12,25	12,25	15,31
A53	a	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	r	3,02	0,00	3,02	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,00
A69	a	3	6	42	2	9	3	13	2	1	2
	r	9,05	18,13	127,04	6,07	27,32	9,11	39,53	6,12	3,06	6,12
A81	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06
A841	a	2	3	1	2	7	1	2	0	12	8
	r	6,03	9,07	3,02	6,07	21,25	3,04	6,08	0,00	36,75	24,50
A87	a	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

B01	a	190	174	136	225	45	180	72	70	242	57
	r	573,01	525,87	411,37	682,58	136,62	546,48	218,91	214,37	741,10	174,56
B02	a	30	22	11	13	17	9	17	5	8	5
	r	90,48	66,49	33,27	39,44	51,61	27,32	51,69	15,31	24,50	15,31
B181	a	2	2	0	0	0	1	0	1	1	1
	r	6,03	6,04	0,00	0,00	0,00	3,04	0,00	3,06	3,06	3,06
B182	a	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	a	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	3,02	3,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	a	4	2	4	1	7	3	2	0	7	7
	r	12,06	6,04	12,10	3,03	21,25	9,11	6,08	0,00	21,44	21,44
B58	a	1	1	0	2	1	0	0	1	0	0
	r	3,02	3,02	0,00	6,07	3,04	0,00	0,00	3,06	0,00	0,00
B86	a	9	48	28	10	0	3	4	0	0	10
	r	27,14	145,07	84,69	30,34	0,00	9,11	12,16	0,00	0,00	30,62
G00	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G001	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	a	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	3,02	3,02	0,00	0,00	0,00	3,04	0,00	0,00	0,00	3,06
M012	a	0	1	3	1	0	5	0	0	0	4
	r	0,00	3,02	9,07	3,03	0,00	15,18	0,00	0,00	0,00	12,25
U071	a	0	0	0	0	0	0	2031	7567	8297	195
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 175,13	23 173,27	25 408,83	597,17
Z203	a	7	1	3	2	2	0	2	2	2	4
	r	21,11	3,02	9,07	6,07	6,07	0,00	6,08	6,12	6,12	12,25
Z21	a	0	1	1	2	0	0	0	0	2	0
	r	0,00	3,02	3,02	6,07	0,00	0,00	0,00	0,00	6,12	0,00

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU V OKRESE
KYSUCKÉ NOVÉ MESTO ZA ROK 2023**

Diagnóza	možný		pravdepodobný		potvrdený	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
A020	0	0,00	6	10,34	52	89,66
A033	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A045	0	0,00	2	5,13	37	94,87
A047	0	0,00	0	0,00	14	100,00
A071	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A080	0	0,00	0	0,00	29	100,00
A081	0	0,00	0	0,00	15	100,00
A082	0	0,00	0	0,00	5	100,00
A09	3	100,00	0	0,00	0	0,00
A38	80	100,00	0	0,00	0	0,00
A415	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A510	0	0,00	0	0,00	4	100,00
A519	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A540	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A545	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A560	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A568	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A590	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A692	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A810	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A841	0	0,00	3	37,50	5	62,50
B019	57	100,00	0	0,00	0	0,00
B029	5	100,00	0	0,00	0	0,00
B181	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B270	0	0,00	0	0,00	7	100,00
B80	0	0,00	0	0,00	3	100,00
B86	10	100,00	0	0,00	0	0,00
G630	0	0,00	0	0,00	1	100,00
J10	0	0,00	0	0,00	17	100,00
J100	0	0,00	0	0,00	2	100,00
J121	0	0,00	0	0,00	4	100,00
J205	0	0,00	0	0,00	8	100,00
M012	0	0,00	0	0,00	4	100,00
U071	0	0,00	0	0,00	195	100,00
Z203	4	100,00	0	0,00	0	0,00
Z225	0	0,00	0	0,00	1	100,00

III. Epidemiologická situácia v okrese Kysucké Nové Mesto

III. 1 Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus A 01

V roku 2023 sme ochorenie na brušný týfus nezaznamenali. V regióne neevidujeme žiadnych vylučovateľov brušného týfu a paratýfu. Posledný výskyt ochorenia na brušný týfus sme mali v roku 1986.

Iné infekcie salmonelami A 02

Celkový počet ochorení v roku 2023 bol 58, t. j. chorobnosť 177,62/100 000 obyvateľov, čo je vzostup oproti minulému roku o 39 ochorení. Maximum výskytu bol zaznamenaný v mesiacoch október a jún, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 01 - 04 ročných a 65+ ročných. Ochorelo 26 mužov a 32 žien.

V roku 2023 neevidujeme vylučovanie salmonel vykazované ako Iné infekcie salmonelami (A02), v minulom roku prípad vylučovania nebol evidovaný.

EA: konzumácia domácich vajčiek 11x, konzumácia vajčiek z obchodnej siete 2x, konzumácia kuracieho mäsa – hydiny 3x, konzumácia mliečnych výrobkov 1x, lahôdkárske výrobky 1x, kontaminované predmety 1x, kontaminované prostredie 24x a v 15 prípadoch sa nepodarilo zistiť možný faktor prenosu. Z etiologických agens bola izolovaná S. Enteritidis 48x, S. Bovismorbificans 1x, S. Coeln 1x, S. Orenienburg 1x, Sal. sk. B 1x, ZES negatívny 2x a ZES nevyšetrený 4x . Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter.

Exitus na salmonelózu nám nebol hlásený.

Epidémia:

V októbri bol hlásený epidemický výskyt ochorení na dg. A020 v zariadení CSS Kamence – pracovisko Štúrova, Kysucké Nové Mesto. Z celkového počtu exponovaných 189 (klienti – 96, zamestnanci - 93) ochorelo 21 osôb. KO: hnačky, nauzea, bolesť brucha, teplota nad 38°C, celková slabosť/únava. Laboratórne z TR potvrdená 19x S. Enteritidis, u ďalších 2 osôb odobratý TR s negatívnym výsledkom. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu u 1 osoby. EA: pravdepodobným faktorom prenosu je kontaminované prostredie. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Prehľad sérotypov:

Typ	ochorenie		vylučovanie		spolu	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
S. Enteritidis	48	82,76	0	0,00	48	82,76
S. Bovismorbificans	1	1,72	0	0,00	1	1,72
S. Coeln	1	1,72	0	0,00	1	1,72
S. Orenienburg	1	1,72	0	0,00	1	1,72
Sal. sk. B	1	1,72	0	0,00	1	1,72
ZES negatívny	2	3,45	0	0,00	2	3,45
ZES nevyšetrený	4	6,90	0	0,00	4	6,90

Rozdelenie podľa kolektívu:

Kolektív	ochorenie	vylučovanie	spolu
mimo kolektív	8	0	8
predškolské zar.	6	0	6
základná škola	5	0	5
domov dôchodcov	24	0	24
iné	15	0	15
SPOLU	58	0	58

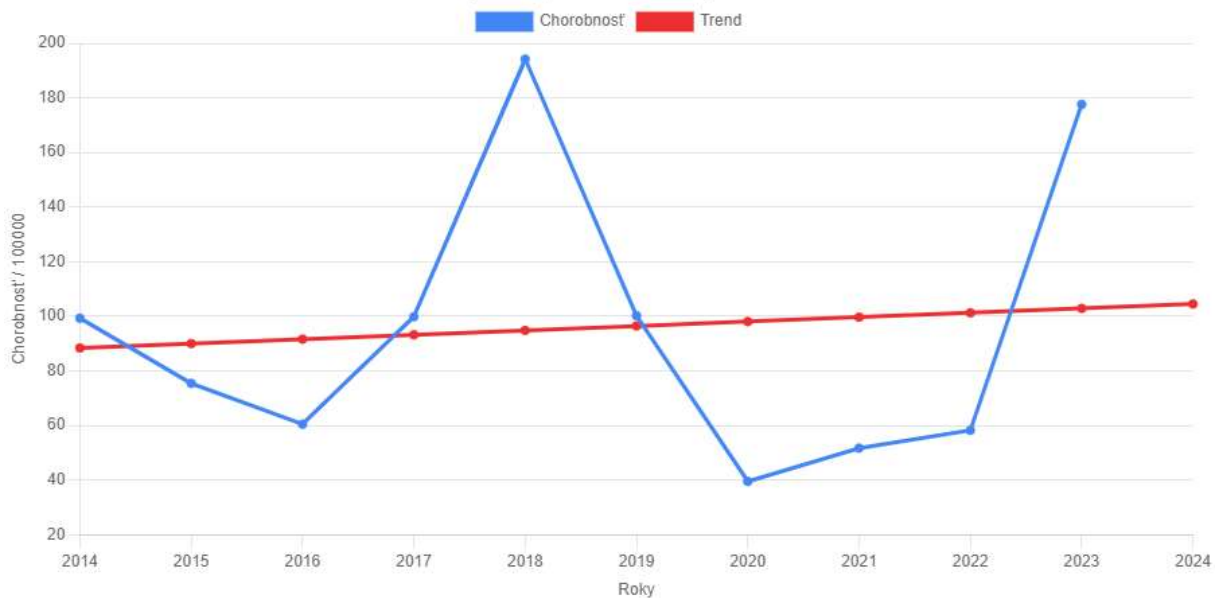
Rozdelenie podľa typu ohniska:

Typ ohniska	ochorenie	vylučovanie	spolu
domácnosť	20	0	20
nezistené	15	0	15
zar. pre seniorov	22	0	22
zar. otvoreného typu	1	0	1
Spolu	58	0	58

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti:

P.č.	Obec	Dátum výskytu	Poč. ch.	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Kysucké Nové Mesto	05.10. – 23.10.2023	21	S. Enteritidis	kontaminované predmety	epidemický

**(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

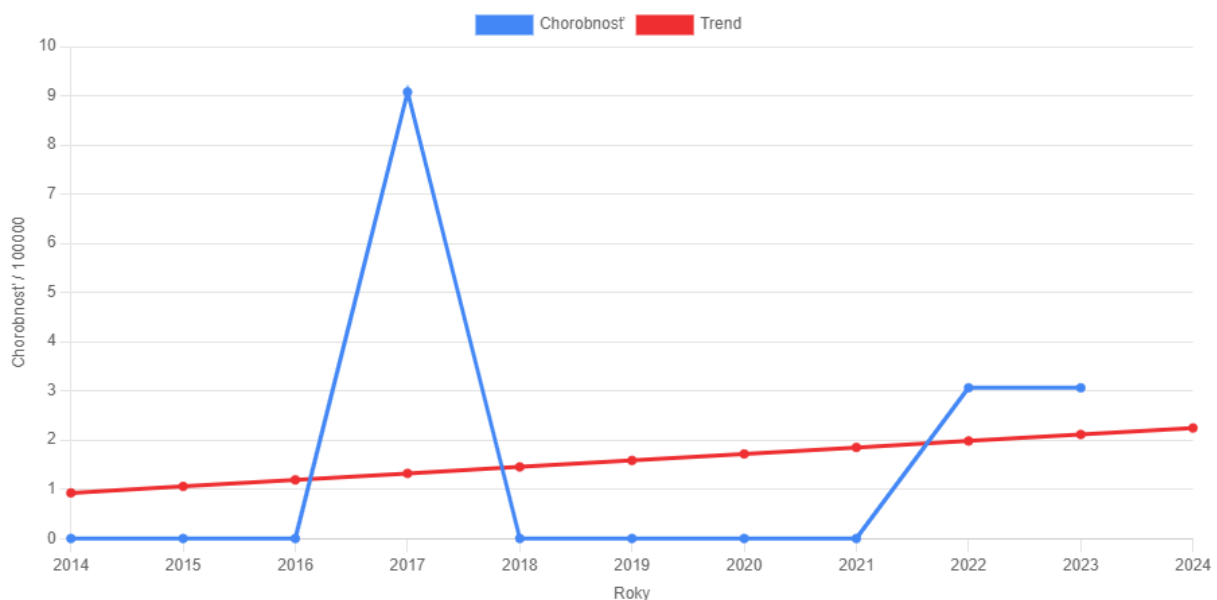
Bacilová dyzentéria - šigelóza A 03

V sledovanom období nám nebolo hlásené ochorenie na Šigelózu zapríčinenú *Shigella flexneri* (A031). V roku 2022 sme ochorenie taktiež nevidovali.

V sledovanom období nám bolo hlásené 1 importované ochorenie z Jordánska na Šigelózu zapríčinenú *Shigella sonnei* (A033), t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena v auguste vo vekovej kategórii 20 – 24 ročných. V roku 2022 sme ochorenie nevidovali.

V roku 2023 v okrese KNM nevidujeme ochorenie na Nešpecifikovanú šigelózu (A039). V roku 2022 nám ochorenie nebolo hlásené.

(A03) Výskyt dyzentérie / Incidence of dysentery. Trend za 10 rokov. Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Iné bakteriálne črevné infekcie A 04

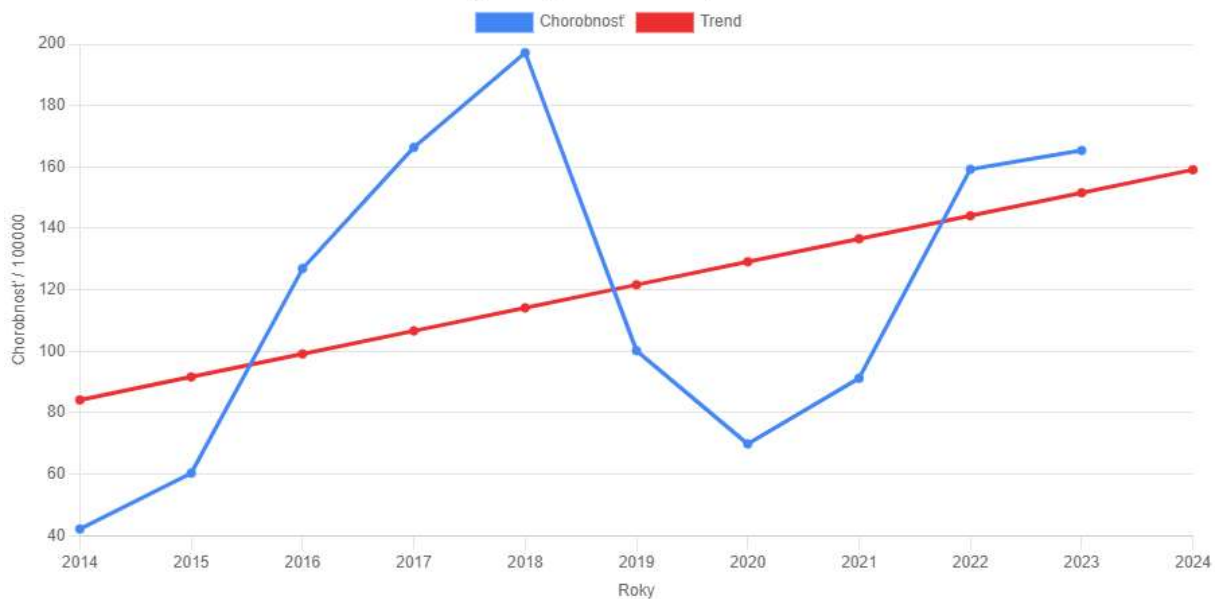
V roku 2023 sme nevidovali prípad ochorenia na Infekciu enteropatogénnymi *E. coli* (A040), v minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali.

V roku 2023 nevidujeme prípad ochorenia na Infekciu enterohemoragickými *E. Coli* (A043). V roku 2022 sme taktiež ochorenie nevidovali.

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

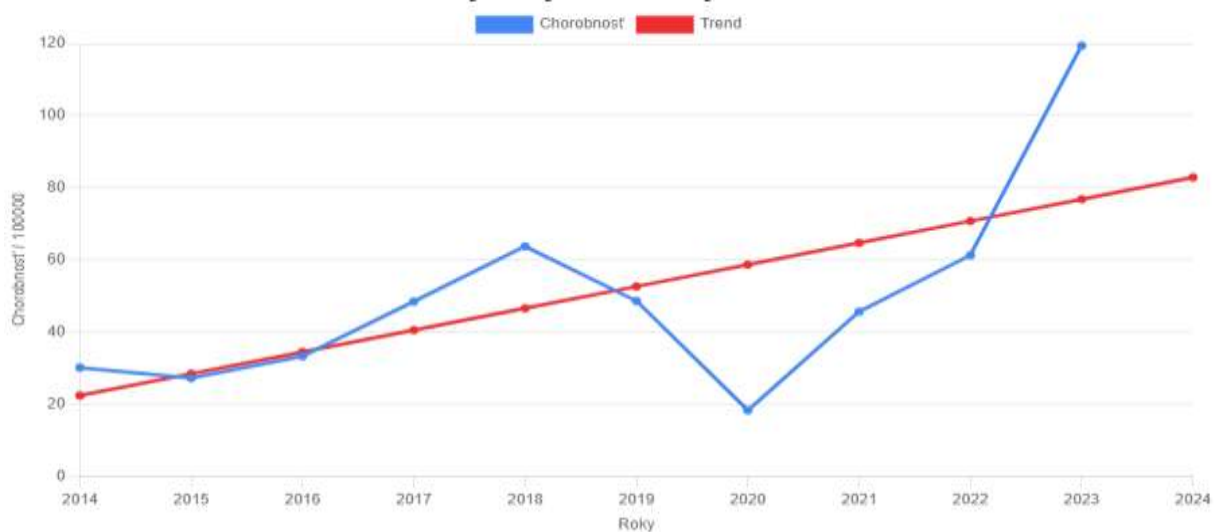
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

V roku 2023 sme zaznamenali 39 ochorení, na Kamylobakteriálnu enteritídu (A045), t.j. chorobnosť 119,43/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2022 ide o vzostup o 19 ochorení. Ochorelo 22 mužov a 17 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 0 ročných a 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiaci jún. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Etiologickým agens boli *Campylobacter jejuni* 35x, *Campylobacter coli* 2x a ZES nevyšetrený 2x. EA: neznámy faktor prenosu 30x, mäsové výrobky 1x, mäso - hydina (kuracie mäso) 7x, mäso - bravčovina 1x.

(A04.5) Výskyt kamylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis.

Trend za 10 rokov.

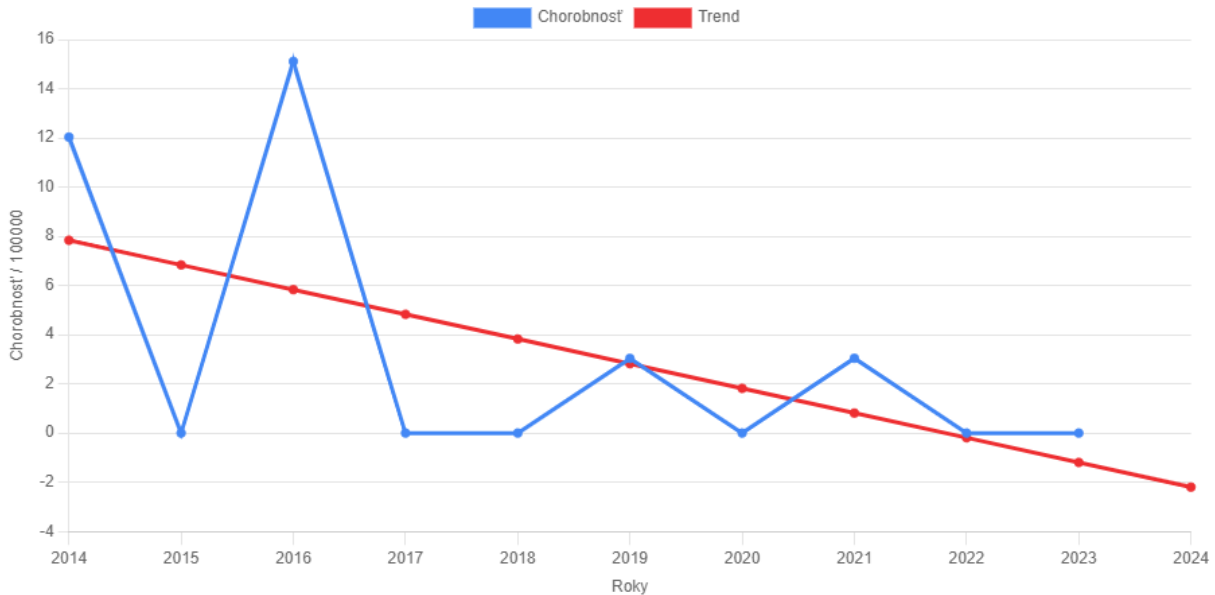
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Neevidujeme v roku 2023 ochorenie na Yersínióvú enterokolitídu (A046), v roku 2022 sme ochorenie nevykazovali.

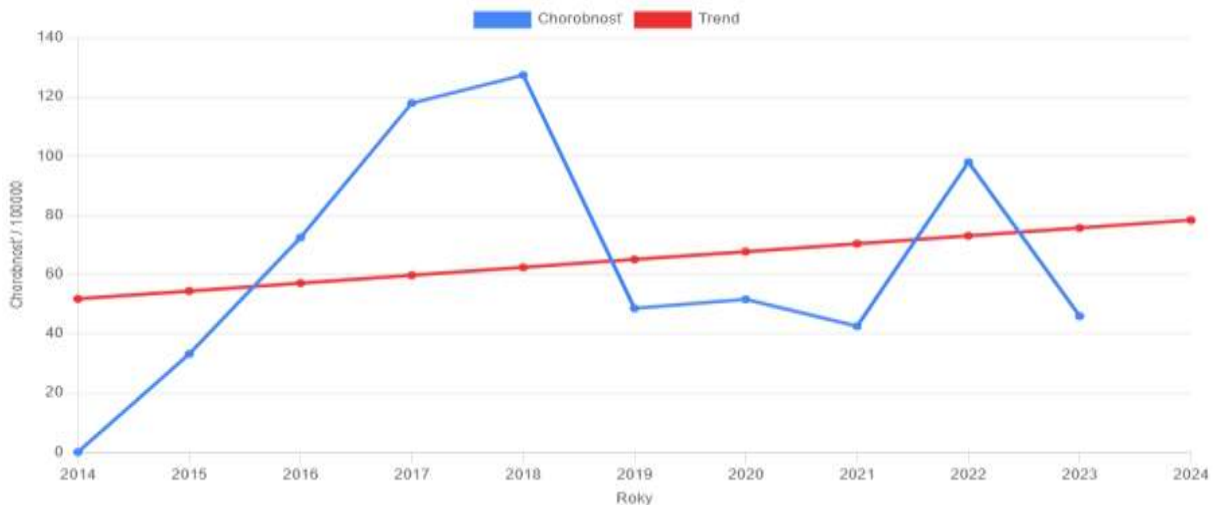
(A04.6) Výskyt yersinióz / Incidence of yersiniosis.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

V roku 2022 sme evidovali 14 prípadov ochorení na Enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (A047), t. j. chorobnosť 42,87/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2021 ide o pokles o 19 prípadov. Ochorelo 6 mužov a 8 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ ročných a 55 - 64 ročných s priebežným výskytom počas celého roka. EA: dlhodobá ATB terapia alebo negatívna. Ochorenia mali sporadický charakter.

Zvolená diagnóza 'A047'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Giardióza A 071

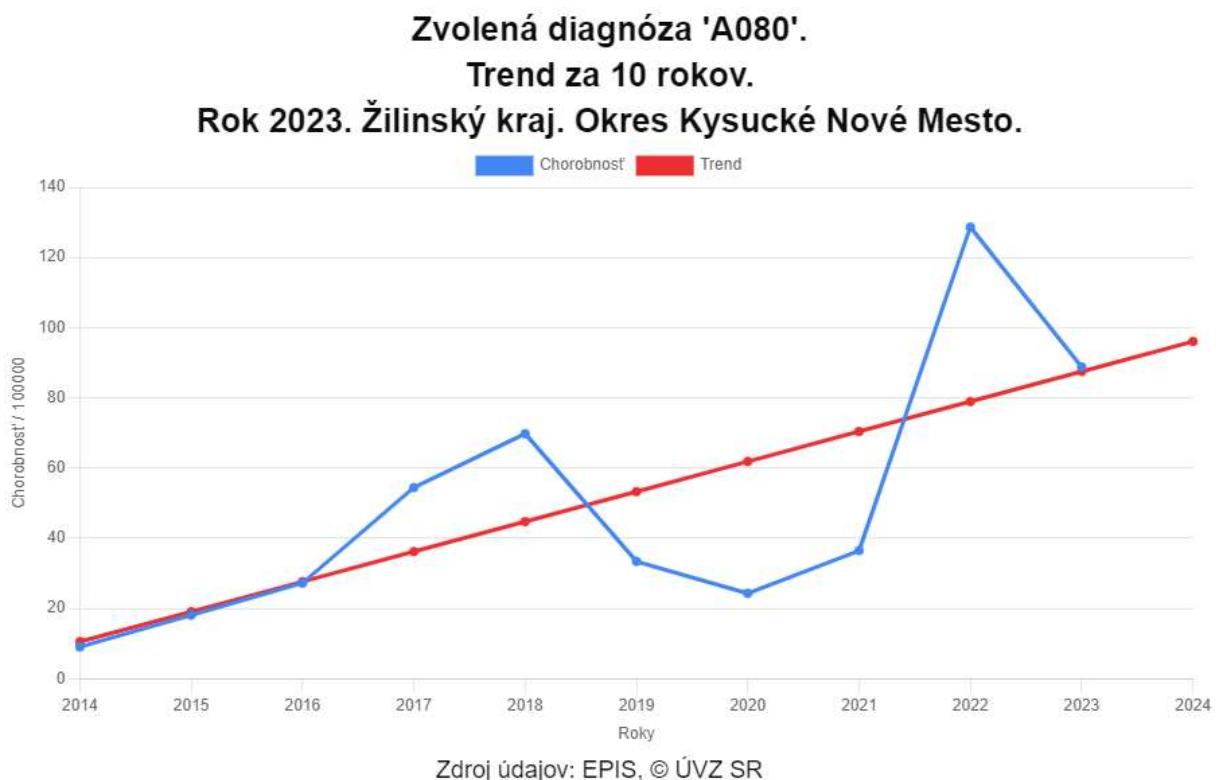
Vykazujeme 2 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 6,12/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo evidované. Ochorel 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 01 – 04 ročných a 35 – 44 ročných v mesiacoch január a apríl. Ochorenia mali sporadický charakter. EA: negatívna.

Iné špecifikované protozoárne črevné choroby A 078

V tomto vykazovacom období ochorenie nebolo evidované, v minulom roku sme ochorenie tiež neevidovali.

Rotavírusová enteritída A 080

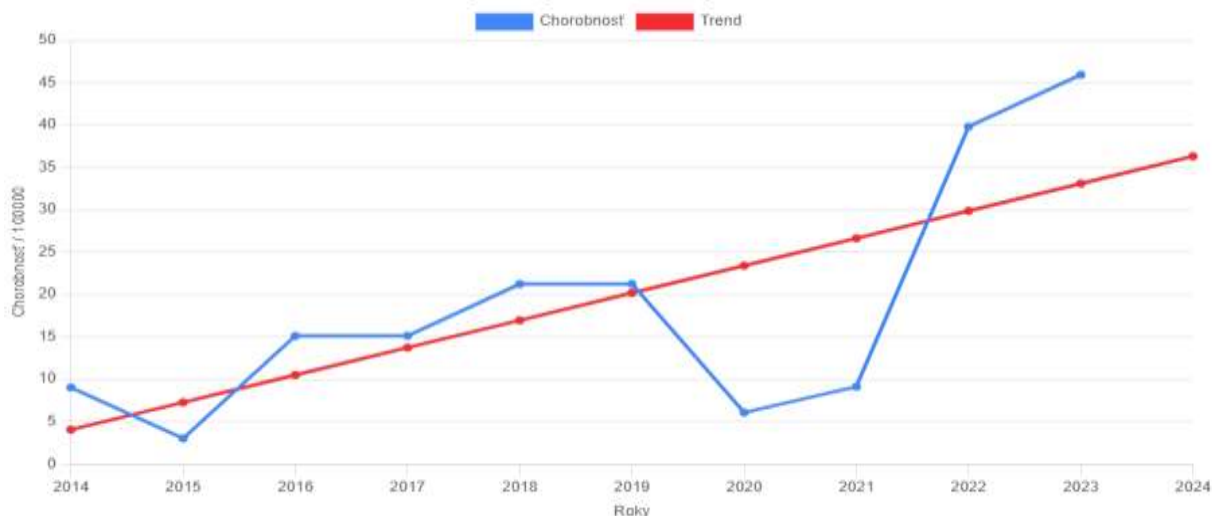
Vykazujeme 29 ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 88,81/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 14 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu. Ochorelo 15 mužov a 14 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 01 - 04 ročných a 05 – 09 ročných s maximom výskytu v mesiaci jún a júl. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Nikto nebol očkovaný proti rotavírusom.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk A 081

Vykazujeme 15 prípadov ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 45,94/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 13 ochorení. Ochorelo 9 mužov a 6 žien, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 0 ročných a 01 – 04 ročných s maximom výskytu v mesiaci apríl a máj. Ochorenia mali sporadický a rodinný charakter. Jedno ochorenie evidujeme ako importované z Chorvátska.

**Zvolená diagnóza 'A081'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

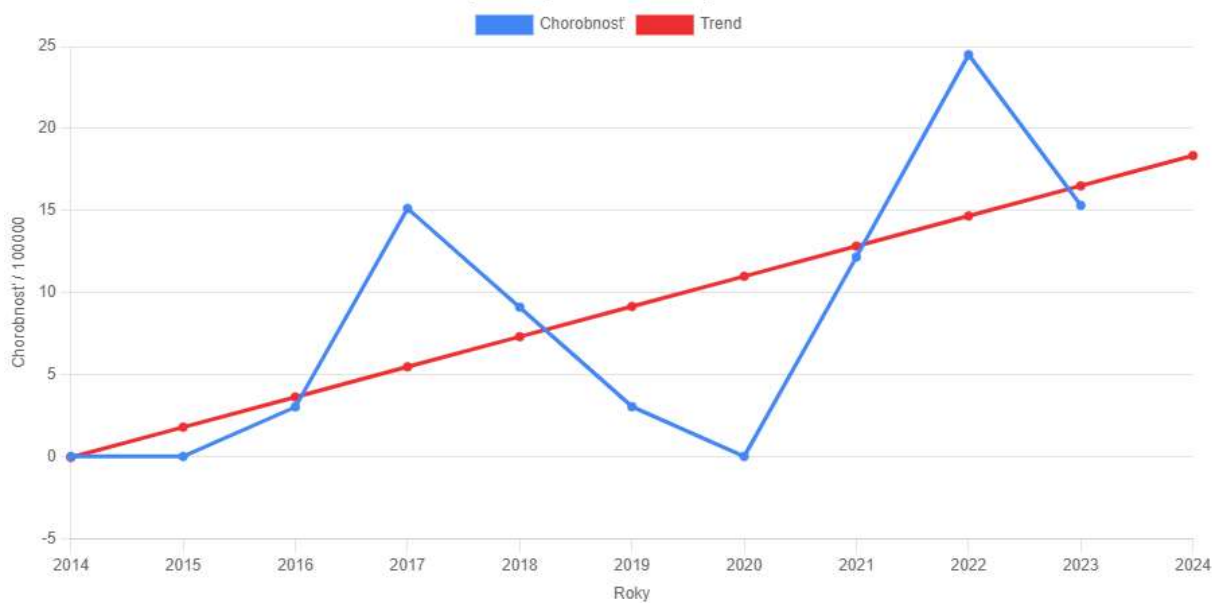

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Adenovírusová enteritída A 082

Vykazujeme 5 prípadov ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 15,31/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme ochorenie evidovali 9x. Ochoreli 2 ženy a 3 muži, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiaci júl. Ochorenia mali sporadický charakter.

**Zvolená diagnóza 'A082'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

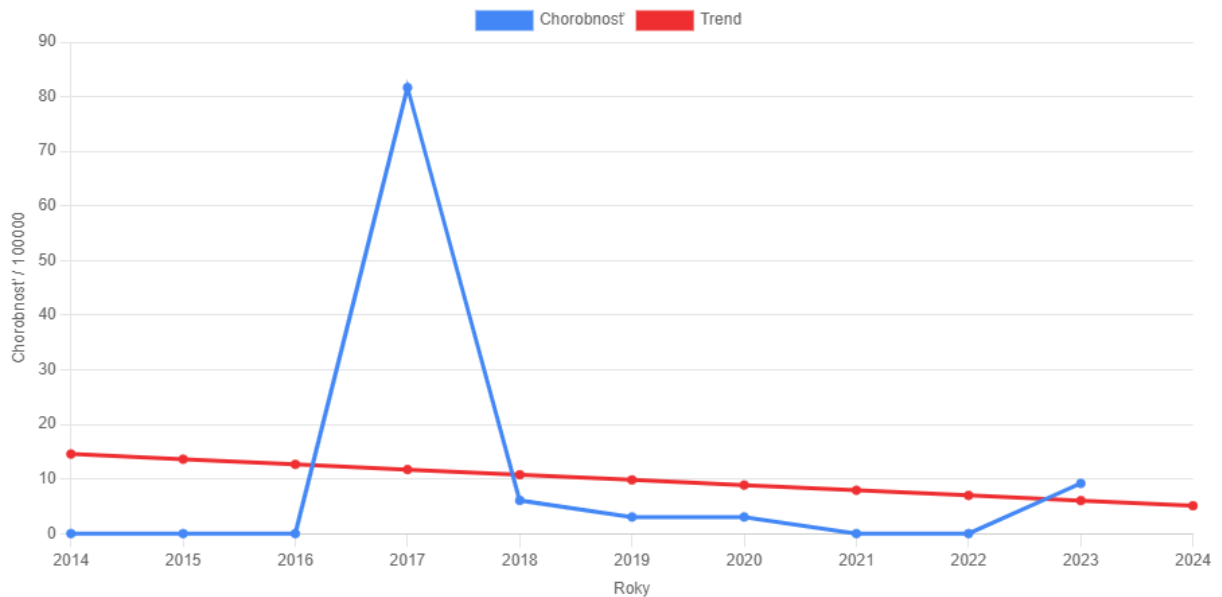
Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A 09

V tomto vykazovacom období evidujeme 3 ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 9,19/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži vo vekovej kategórii 65+ ročných v októbri. V minulom roku sme ochorenie nevidovali.

(A09) Výskyt hnačkových ochorení pp inf. etiol. / Incidence of diarrhoeal diseases of pb inf etiol.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 2 Skupina vírusových hepatítíd

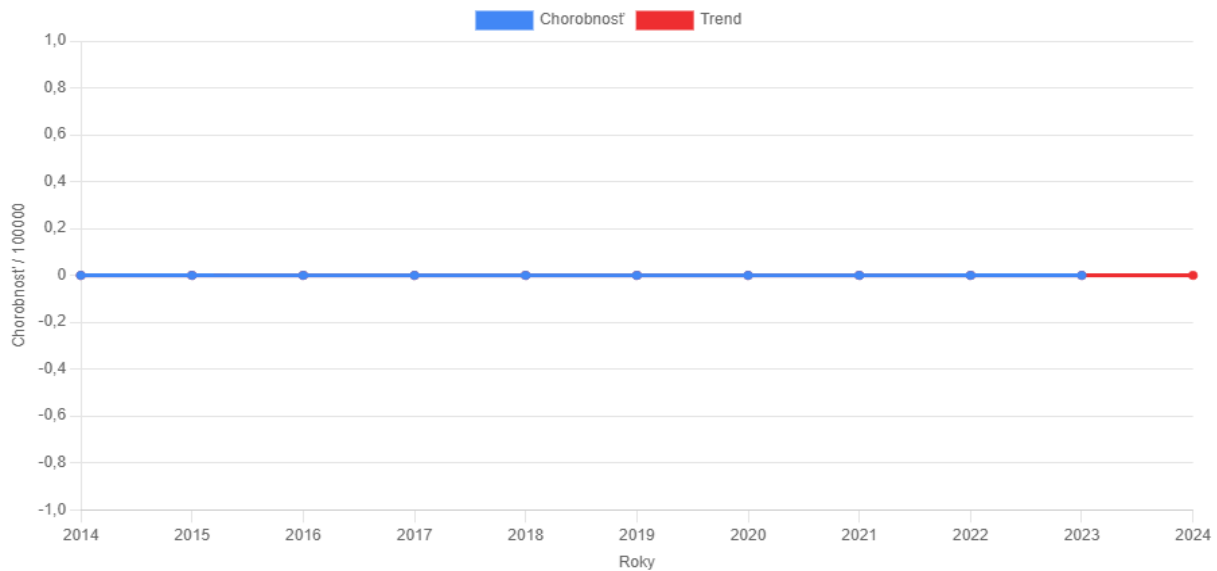
Akútna hepatitída A B 15

Ochorenie sme naposledy evidovali v roku 2006.

(B15) Výskyt vírusovej hepatitídy typu A / Incidence of viral hepatitis A.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

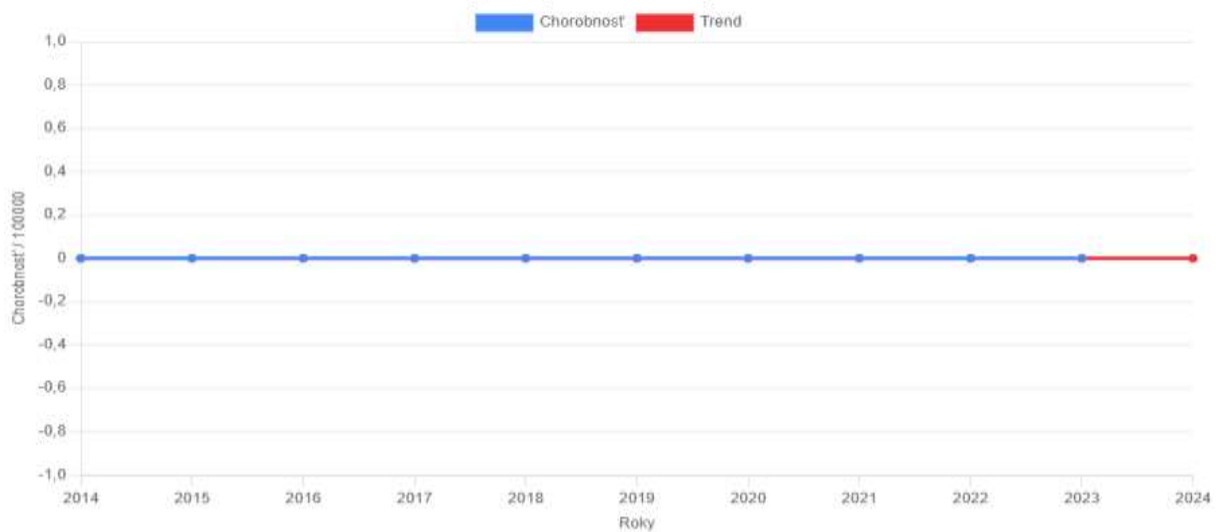
Akútna hepatitída B B 16

Ochorenie na túto diagnózu nám nebolo hlásené v tomto ani v minulom roku.

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Iné akútne vírusové hepatitídy B 17 a B 19

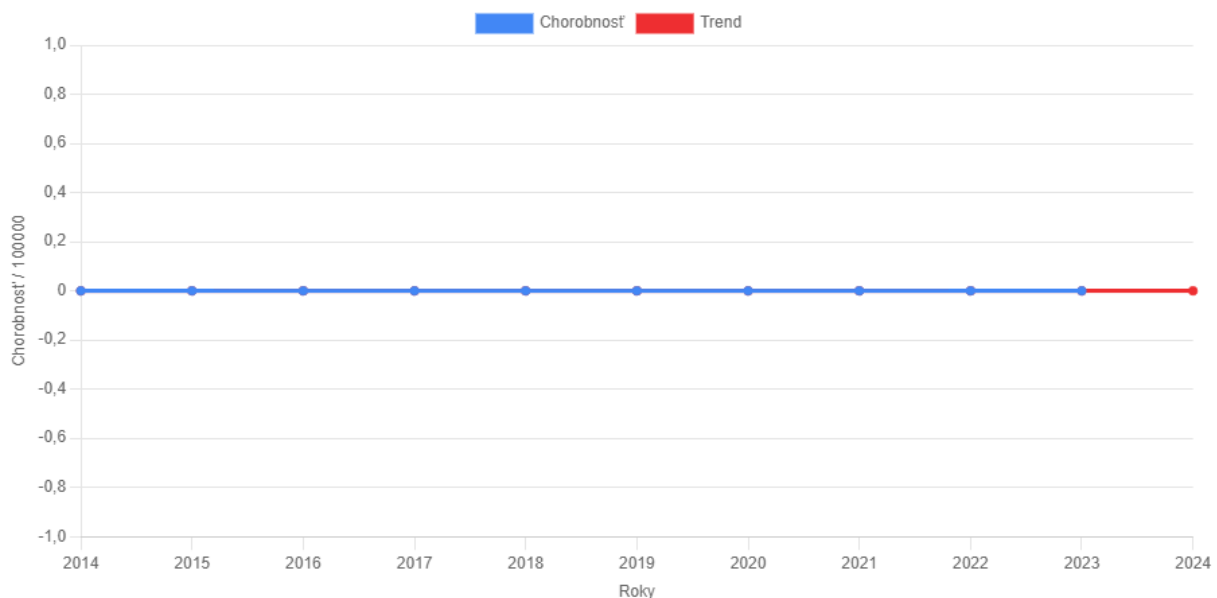
Ochorenie na Akútnu hepatitídu E (B172) nám v tomto roku nebolo hlásené, v minulom roku bol hlásený 1 prípad.

V roku 2023 a roku 2022 sme nezaznamenali ochorenie na Nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu (B19). Tento priaznivý vývoj ochorení evidujeme od roku 1992.

(B19) Výskyt vírusových hepatitíd pp inf. etiol. / Incidence of VH pb inf etiol.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Chronická vírusová hepatitída B 18

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia na Chronickú vírusovú hepatitídu B bez agensu delta (B181), t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie taktiež evidovali 1x.

Ochorenie:

V septembri ochorel 40 ročný VŠ pedagogický pracovník, ktorému pre eleváciu HT boli odobraté markery VH – PCR vírus hepatitídy B pozit. Chorý nebol očkovaný proti VHB. EA: negatívna, rodinné kontakty riadne očkované proti VHB.

V roku 2023 nebol hlásený prípad ochorenia na Chronickú VH typu C (B182), v minulom roku sme ochorenie taktiež nezaznamenali.

Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou Z 205

V tomto vykazovacom období nebol hlásený žiaden prípad na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme evidovali 1 prípad.

Nosič vírusovej hepatitídy B Z 225

V roku 2023 evidujeme 1 prípad nosičstva VHB, t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. V minulom roku nám nosičstvo nebolo hlásené.

Nosič:

V marci bola hlásená pozitivita HBsAg u 47 ročnej predavačky. Pacientka nebola očkovaná proti VHB. EA: počas epid. šetrenia zistené, že bola dlhodobo sledovaná na ambulancii v UNM – pozitivita HBsAg zistená ešte pred 24 rokmi počas tehotenstva. Nosičstvo nám vtedy nebolo hlásené. Protiepidemické opatrenia v rodine boli zabezpečené a rozhodnutím bol nariadený lekársky dohľad s očkovaním 1 rodinnému kontaktu.

VÍRUSOVÉ HEPATITÍDY PODĽA PARENTERÁLNYCH VÝKONOV PRE DG. B16, B17.1, B18, B19 V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

DG	Parenterálny výkon	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
B181	nezistený								1				1

ANALÝZA VH VZHLADOM NA ANAMNÉZU O PARENTERÁLNYCH ZÁKROKOCH

Druh zákroku	B16	B17	B18	B19	Spolu
žiadny			0		0

HEPATITÍDY PODĽA DIAGNÓZY A POVOLANIA

Povolanie	B181	B172	Spolu
pedagogický pracovník	1		1

III. 3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Diftéria - Záškrt A 36

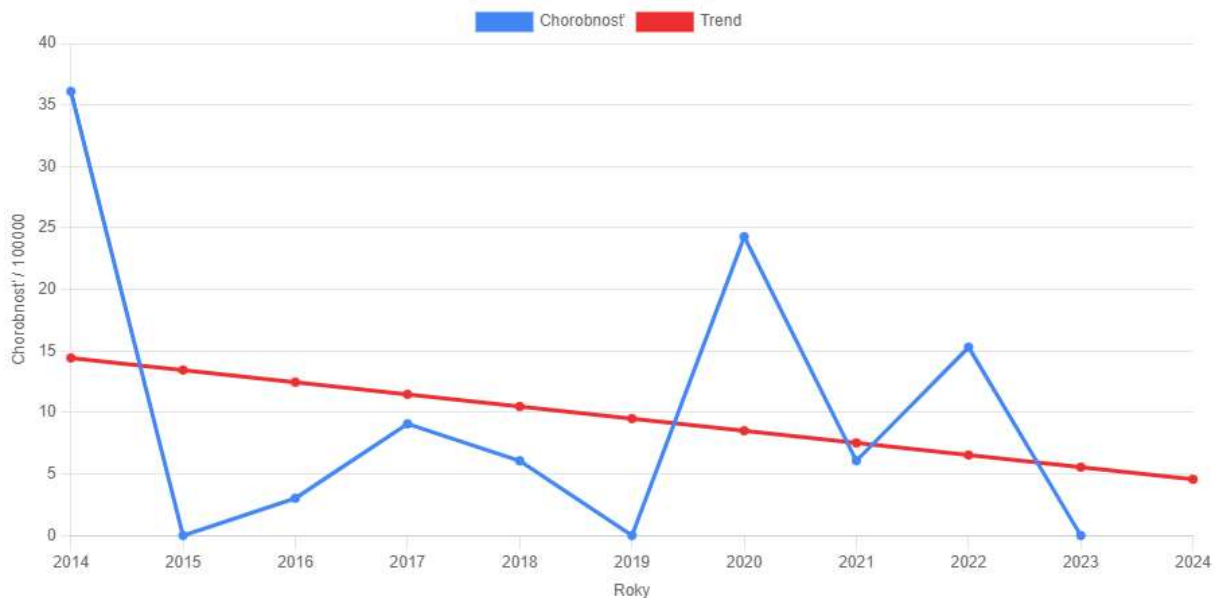
Ochorenie na túto diagnózu sme nezaznamenali.

Pertussis - Divý kašeľ A 370 a Parapertussis A 371

V roku 2023 neevidujeme prípady na Pertussis (A370), v roku 2022 sme vykazovali 6 ochorení.

Ochorenie na Parapertussis (A371) sme nezaznamenali v tomto, ani v minulom vykazovacom období.

**(A37.0) Výskyt divého kašľa.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Morbilli - Osýpky B 05

Ochorenie na túto diagnózu nám nebolo hlásené.

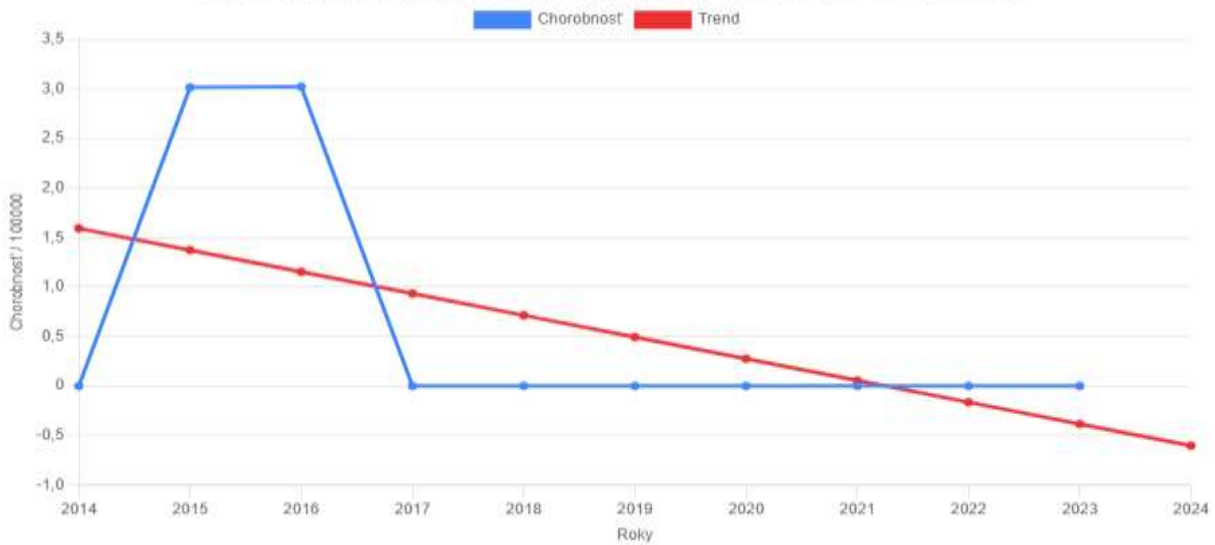
Rubeola - Ružienka B 06

V roku 2023 nám nebolo hlásené žiadne ochorenie na uvedenú diagnózu.

Mumps - Parotitis epidemica B 26

V roku 2023 neevidujeme prípad ochorenia na Parotitídu bez komplikácií (B269), v minulom vykazovacom období sme taktiež nezaznamenali ochorenie.

(B26) Výskyt mumpsu.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie A 403

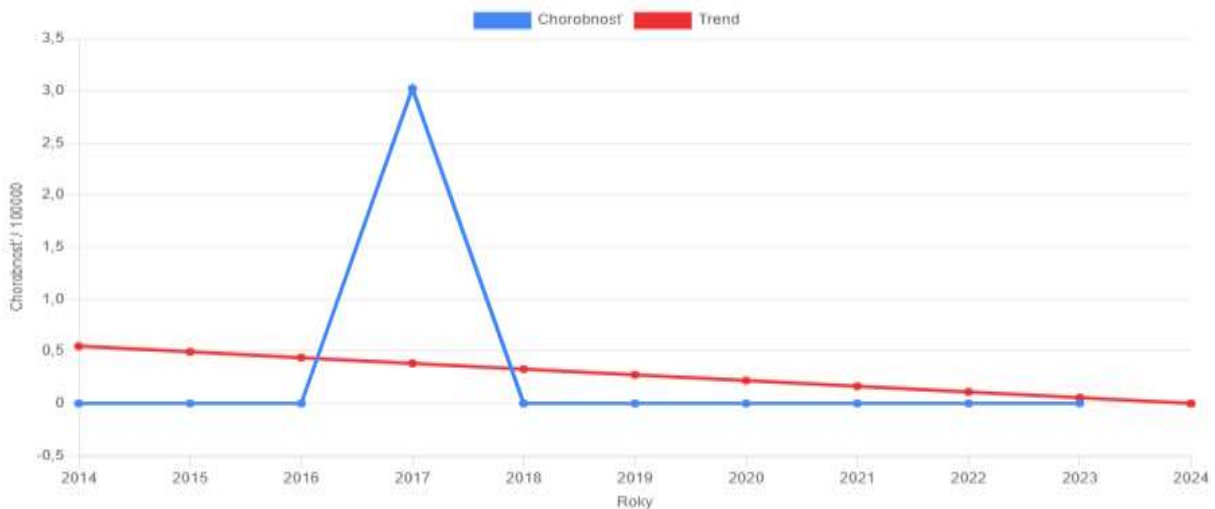
V roku 2023 a taktiež v roku 2022 neevidujeme žiaden prípad ochorenia na uvedenú diagnózu.

Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída G 001

V tomto a ani v minulom vykazovacom období nám nebol hlásený prípad ochorenia na túto diagnózu.

Ostatné ochorenia zaradené do tejto skupiny sme nemali hlásené.

Pneumokokové infekcie.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 4 Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta s kultiv. vyš. alebo bez neho A 150

V roku 2023 nám nebol hlásený prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme ochorenie nezaznamenali.

Tuberkulóza pľúc bakteriologicky a histologicky negatívna A160

V roku 2023 nevidujeme prípad ochorenia na túto diagnózu, v minulom roku sme taktiež nevidovali ochorenie.

Tuberkulózna pleuritída bez údajov o bakteriologickom alebo histologickom potvrdení A 165

V tomto vykazovacom období nevidujeme prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

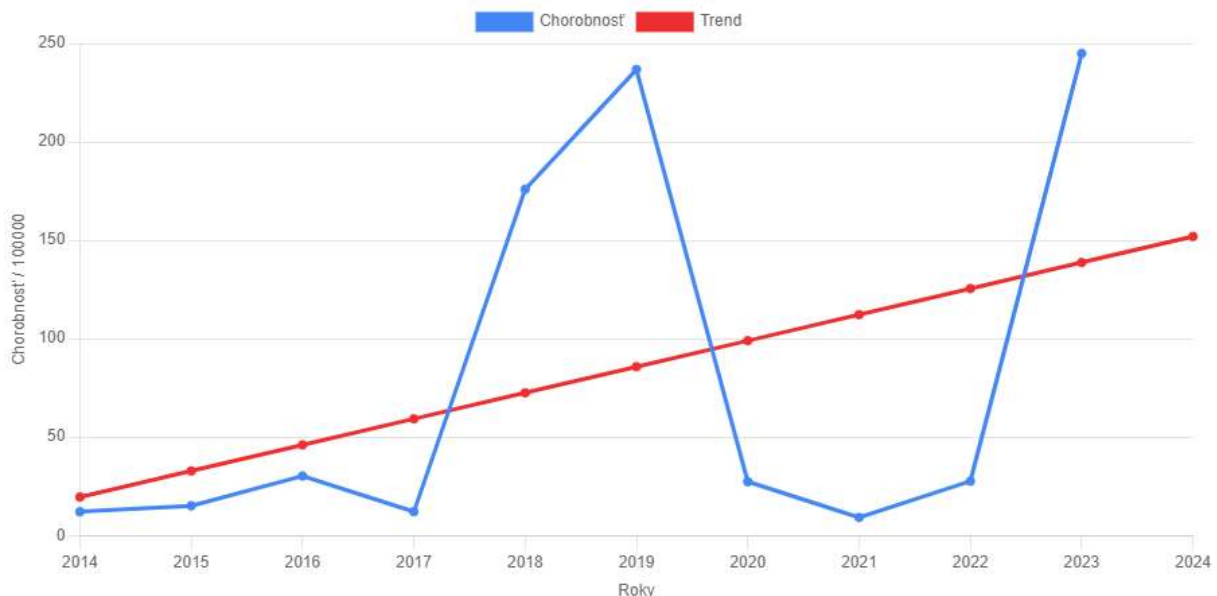
Streptokokové infekcie A 38

Zaznamenali sme 80 ochorení na dg. Šarlach – Scarletina (A38), t. j. chorobnosť 244,99/100 000 obyvateľov. Oproti minuloročnému vykazovaciemu obdobiu došlo k výraznému vzostupu o 73 ochorení. Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter. Ochorelo 49 mužov a 31 žien s najvyššou vekovo špecifickou chorobnosťou u 05 - 09 a 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiacoch jún a november.

(A38) Výskyt šarlachu.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Erysipelas A46

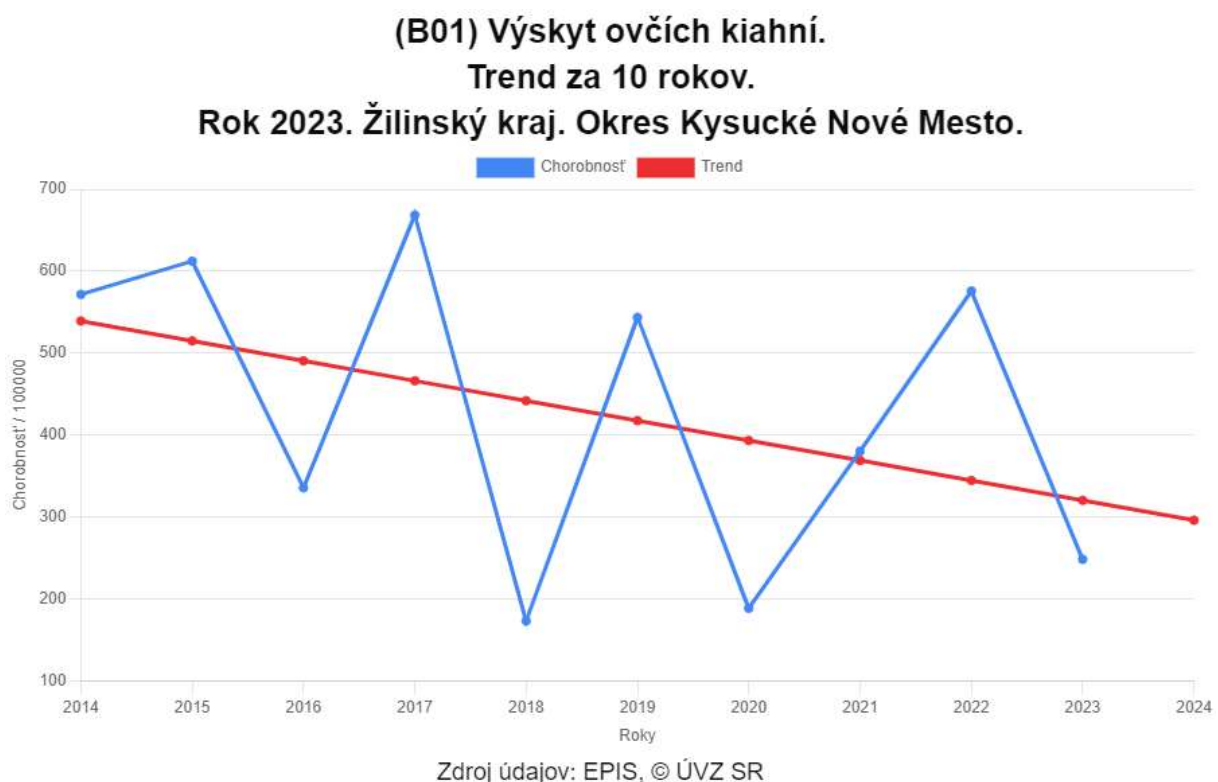
V tomto roku nevidujeme prípad ochorenia na Erysipelas (A46), v minulom roku sme ochorenie taktiež nemali hlásené.

Legionárska choroba A481

V tomto vykazovacom období nevidujeme prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme ochorenie evidovali 1x.

Varicella - Ovčie kiahne B 01

Vykazujeme v roku 2023 celkový počet 57 ochorení na dg. B019, t. j. chorobnosť 174,56/100 000 obyvateľov. Došlo k výraznému poklesu výskytu ochorení oproti minulému roku o 184 prípadov. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 05 – 09 a 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiacoch december a november. Ochorelo 25 mužov a 32 žien. Ochorenia prebehli vo forme rodinných, lokálnych epidémií a sporadických výskytov.

Herpes zoster - plazivec pásový B 02

V tomto vykazovacom období nebol zaznamenaný žiaden prípad ochorenia na diagnózu Diseminovaný zoster (B027), v minulom roku sme ochorenie zaznamenali 1x.

Celkový počet ochorení na dg. Herpes zoster (B029) bolo 5, t. j. chorobnosť 15,31/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme evidovali 7 ochorení. Ochoreli 2 muži a 3 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 10 - 14 ročných. Výskyt bol priebežný počas celého roka.

Infekčná mononukleóza B 27

Za vykazované obdobie nám bolo hlásených 7 ochorení na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270), t. j. chorobnosť 21,44/100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom

období sme evidovali 5 ochorení. Ochoreli 4 muži a 3 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 05 – 09 ročných s maximom výskytu v mesiaci september a november.

V roku 2023 neevidujeme ochorenie na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271). V roku 2022 sme ochorenie evidovali 2x.

Nezaznamenali sme prípad ochorenia na Nešpecifikovanú infekčnú mononukleózu (B279), v uplynulom vykazovacom období sme ochorenie tiež nezaznamenali.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia J 10 a J 11

Celkový počet ochorení na Akútne respiračné ochorenia bol 15962, t. j. chorobnosť 59310,48/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku došlo k poklesu ARO ochorení. Celkový počet chrípke podobných ochorení bol 1274, t. j. chorobnosť 4733,84/100 000 obyvateľov, oproti minulému roku došlo k poklesu CHPO ochorení.

Ochorenia a chorobnosť podľa vekových skupín:

Vek.sk.		0-5	6-14	15-19	20-59	60+	Spolu
ARO	abs.	2491	3251	1631	5898	2691	15962
	ch.	126729,75	113164,86	104390,68	42411,57	49482,12	59310,48
CHPO	abs.	337	254	123	408	152	1274
	ch.	17144,89	8841,55	7872,50	2933,86	2794,98	4733,84

Komplikácie chrípky:

druh komplikácie	abs.	% z počtu kompl.	% z počtu ARO
bronchopneumónie a pneumónie	141	38,95	0,88
otitída	158	43,65	0,99
sinusitída	63	17,40	0,39
spolu	362	100	2,27

Z počtu Akútnych respiračných ochorení nám bolo hlásených 362 komplikácií, z toho 63 sinusitíd (0,39%) s najvyšším výskytom vo vekovej kategórii 20 - 59 ročných, 158 otitíd (0,99%) s najvyšším výskytom vo vekovej skupine 0 - 5 ročných a 141 bronchopneumónií a pneumónií (0,88%) s najvyšším výskytom vo vekovej kategórii 0 - 5 a 6 - 14 ročných.

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť na ARO bola vo vekovej skupine 0 - 5 ročných. Na CHPO bola najvyššia vekovo špecifická chorobnosť vo vekovej skupine 0 - 5 ročných.

V tomto vykazovacom období boli zaznamenané lokálne epidémie ARO a CHPO v 4., 5., 12., 50. a 51. kalendárnom týždni.

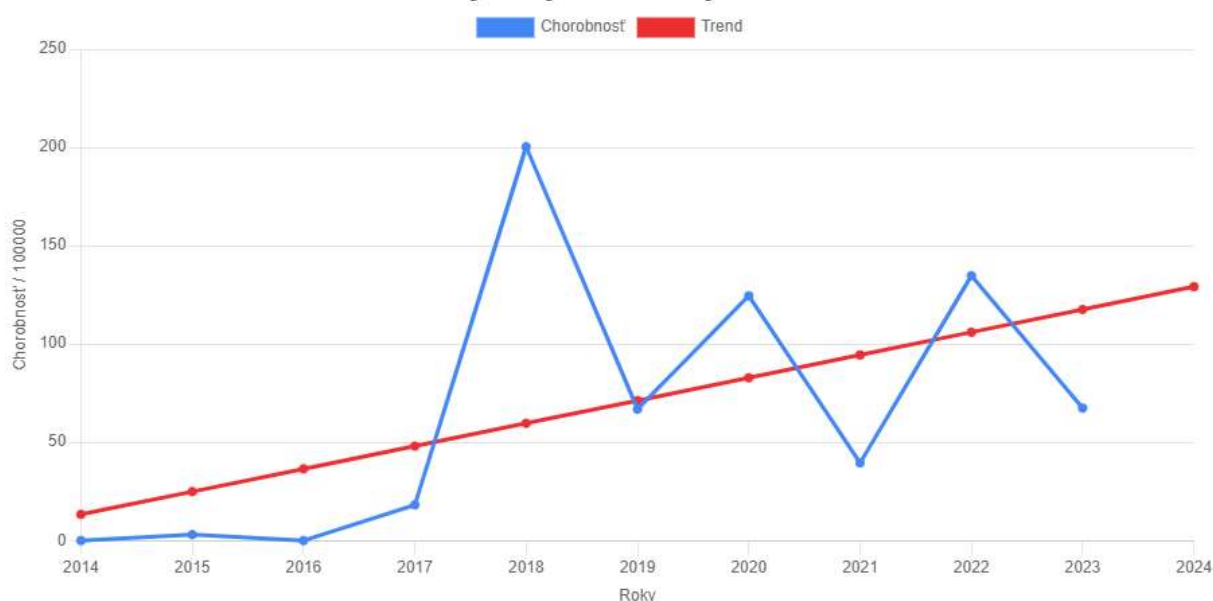
Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky J 10

V roku 2023 evidujeme 17 ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 52,06/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme evidovali 42 ochorení. Typy chrípky: A - 5x, A (H1N1) 2009 – 1x, B – 11x, laboratórne: 3x serologicky, 14x výter z nosohltana. Ochorelo 13 mužov a 4 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 10 - 14 ročných a 01 - 04 ročných s maximom výskytu v mesiaci marec. Chorí neboli očkovaní proti chrípke 14x, nezistený očkovaný status 3x.

(J10) Výskyt laboratórne potvrdenej chrípky / incidence of influenza lab conf.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Chrípka so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný J 100

V roku 2023 boli zaznamenané 2 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 6,12/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie zaznamenali 1x. Ochorel 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 01 – 04 a 65+ ročných v mesiaci január a marec. Chorí neboli očkovaní proti chrípke.

Chrípka s inými prejavmi na dýchacích orgánoch, vírus chrípky identifikovaný J 101

V tomto roku nevykazujeme ochorenie na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme ochorenie vykazovali 1x.

SARI J 107

V roku 2023 neevidujeme podozrenie na SARI (J107). V roku 2022 sme nevykazovali podozrenie.

Chrípka H1N1 Novel J 109

V tomto vykazovacom období nám nebol hlásený prípad ochorenia na Chrípku H1N1 Novel (J109), v roku 2022 nám ochorenie tiež nebolo hlásené.

Pneumónia vyvolaná respiračným syncytiálnym vírusom J 121

V roku 2023 sme zaznamenali 4 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 12,25/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie zaznamenali tiež 4x. Ochoreli 3 muži a 1 žena vo vekových kategóriách 01 – 04 ročných a 65+ ročných s maximálnym výskytom v mesiaci február.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncytiálnym vírusom J 205

V roku 2023 sme zaznamenali 8 prípadov ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 24,50/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. Ochoreli 4 muži a 4 ženy vo vekových kategóriách 0 ročných a 01 – 04 ročných s maximálnym výskytom v mesiaci február.

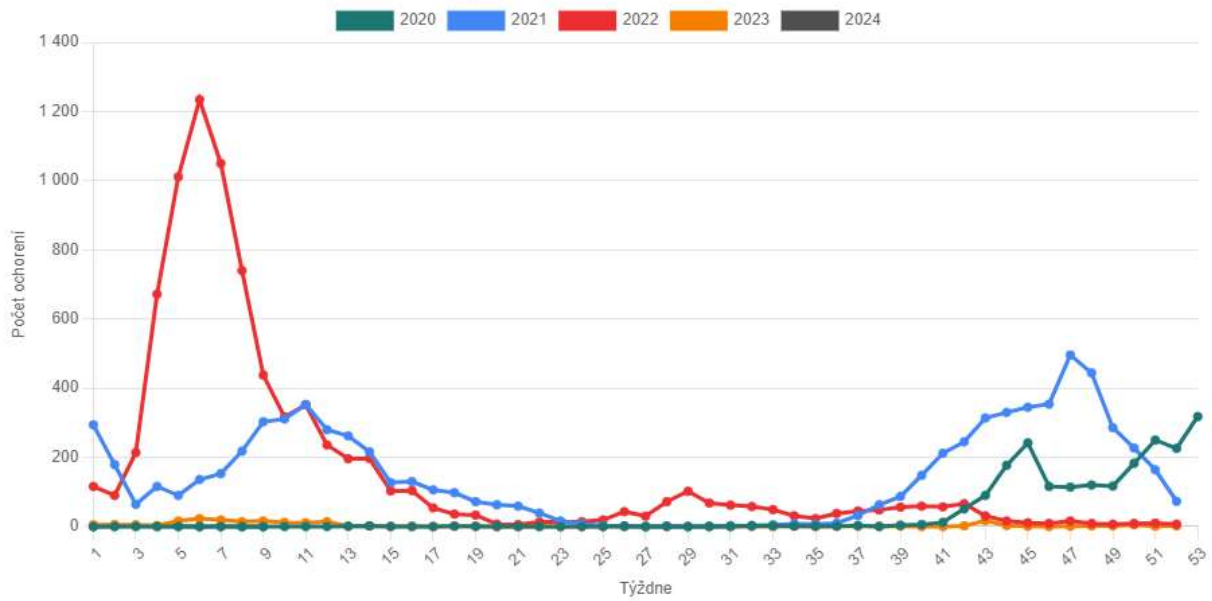
Potvrdená infekcia COVID-19 PCR testom U 071

V roku 2023 vykazujeme 195 prípadov ochorenia na uvedenú diagnózu (U071), t. j. chorobnosť 597,17/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme ochorenie evidovali 8297x. Ochorelo 84 mužov a 111 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ ročných a 55 - 64 ročných s maximom výskytu v mesiaci február. Najčastejšia klinická forma bola respiračná a febrilná. V 53 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. Zaznamenali sme 2 lokálne epidémie. Očkovanie: 79 neočkovaných a 116 očkovaných. Importované ochorenia boli 2: Česko 1x a Jordánsko 1x. Ochorenia mali sporadický, rodinný a epidemický charakter. Úmrtie na COVID-19 nám nebolo hlásené. Zabezpečovali sa protiepidemické opatrenia v ohniskách nákazy a v centrách sociálnych služieb v zmysle aktuálne platných opatrení a platných vyhlášok.

Epidémie

1. V mesiaci február bol hlásený epidemický výskyt ochorení v zariadení ZpS Senion Rudinka, kde z celkového počtu exponovaných 53 osôb ochorelo 22 klientov. KO: celková slabosť, suchý kašeľ, väčšina pozitívnych bez klinických príznakov ochorenia. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. EA: kontakt s pozitívnym. Očkovanie: 20 očkovaných a 2 neočkovaní. V zariadení boli nariadené PEO a pristúpili ku krízovému plánu.
2. V októbri bol hlásený epidemický výskyt ochorení v zariadení CSS Kamence, pracovisko Štúrova, Kysucké Nové Mesto, kde z celkového počtu exponovaných 189 osôb ochorelo 16 osôb (4 zamestnanci - 2 zamestnanci z okresu Čadca a 12 klientov). KO: nádcha, subfebrílie, celková slabosť, bolesť hlavy, produktívny kašeľ. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. EA: kontakt s pozitívnym. Očkovanie: 10 očkovaných a 6 neočkovaných. V zariadení boli nariadené PEO.

**Zvolená diagnóza 'U071'.
Výskyt za 5 rokov po týždňoch.
Rok 2024. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 5 Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A 39

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na uvedenú diagnózu. V roku 2022 nám ochorenie taktiež nebolo hlásené.

Enterovírusová encefalitída A 850

V roku 2022 sme nezaznamenali ochorenie na túto diagnózu, v roku 2022 nám nebolo ochorenie hlásené.

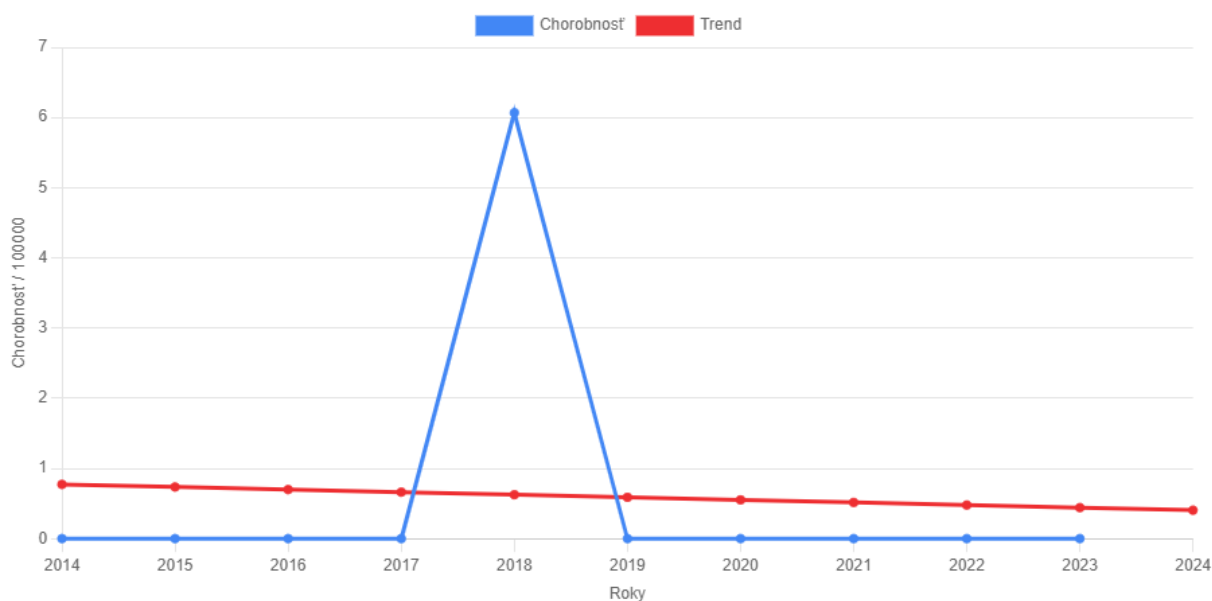
Nešpecifikovaná vírusová encefalitída A 86

V roku 2023 sme nevidovali prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nevidovali.

Vírusová meningitída A 87

Nezaznamenali sme ochorenia na Nešpecifikovanú vírusovú meningitídu (A879), v roku 2022 nám ochorenie taktiež nebolo hlásené.

**(A87) Výskyt meningitíd vírusového pôvodu.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Herpetickovírusová encefalítída B 004

V roku 2023 sme nevidovali prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali.

Zápal mozgových plien pri bakteriálnych chorobách zatriedených inde G 01

Neevidujeme v roku 2023 a ani v roku 2022 ochorenie na túto diagnózu.

Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami G 03

Nevykazujeme ochorenie na Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami (G03), v roku 2022 sme ochorenie nevidovali.

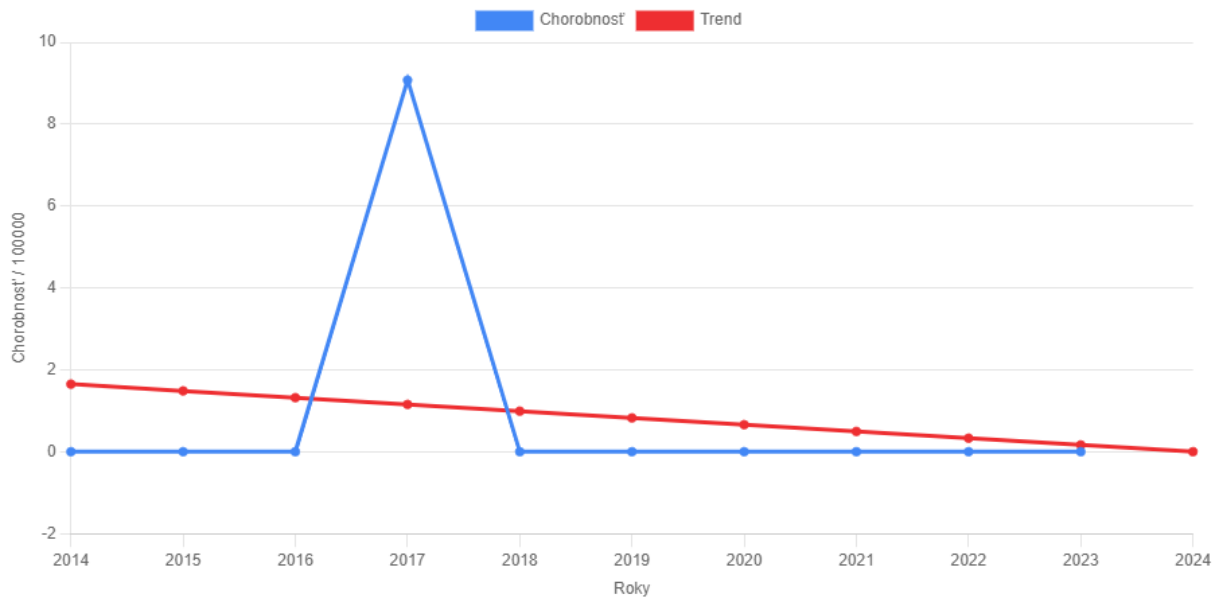
Poruchy spánkového nervu (n. facialis) G 51

Nevykazujeme žiadne ochorenie na uvedenú diagnózu.

Zápalová polyneuropatia G 61

V priebehu roku 2023 nám nebolo hlásené ochorenie na túto diagnózu a ani v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

**(G00, A39) Výskyt bakteriálnej meningitídy.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Leptospiróza A 27

Nebol zaznamenaný žiaden výskyt.

Listerióza A 32

Nebol evidovaný výskyt.

Lymeská choroba A 692, M 012

Vykazujeme 2 ochorenia na Lymeskú chorobu (A692), t. j. chorobnosť 6,12/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 1 ochorenie oproti roku 2022. Ochoreli 2 muži, vo vekovej kategórii 10 – 14 a 35 - 44 ročných. Klinická forma: 2x ECHM. Mechanizmus prenosu: prisatie kliešťa 1x a neznámy 1x. Jednalo sa o laboratórne potvrdené prípady ochorenia.

V roku 2023 vykazujeme 4 prípady ochorenia na Artritídu pri Lymeskej borelióze (M012), t. j. chorobnosť 12,25/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 3 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 45 – 54 ročných s maximom výskytu vo februári. Klinická forma: 4x kĺbna. Mechanizmus prenosu: prisatie kliešťa 3x, neznámy 1x. Vo všetkých prípadoch išlo o laboratórne potvrdené ochorenia. V roku 2022 sme ochorenie na túto diagnózu neevidovali.

Q horúčka A 78

Ochorenie na uvedenú diagnózu sme v roku 2023 a 2022 nezaznamenali.

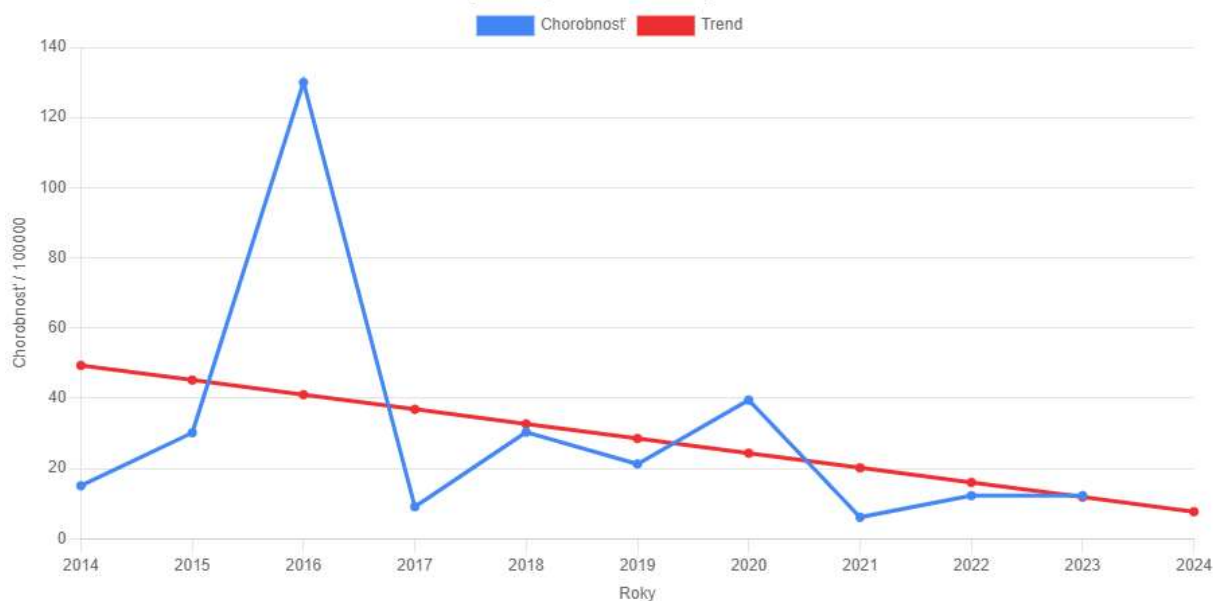
Creutzfeldtova–Jakobova choroba A 810

Vykazujeme 1 ochorenie na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. V roku 2022 nám ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenie:

V decembri bolo hlásené ochorenie u 74 ročnej dôchodkyne. KO: od polovice decembra 2022 celková slabosť, ťažkosti s chôdzou (ťahanie do jednej strany viac vľavo), slabosť v nohách, porucha reči, zhoršenie pamäti (porucha novopamäte), paranoidné obavy, za posledné obdobie schudla cca 10 kg. V rámci dif. dg. realizované MRI mozgu s nálezom: vpravo F-P a i T okrskovo zvýšený signál kortikálnej šedej hmoty s reštrikciou difúzie menšie okrsky i P vľavo, MRI obraz je susp. Creutzfeldt – Jakob disease. Pacientka bola viackrát hospitalizovaná od apríla 2023 na neurologickom oddelení, od augusta 2023 na internom oddelení, ODCH KNsP Čadca, dňa 27.9.2023 konštatovaný exitus. Dňa 7.12.2023 ochorenie hlásené na RÚVZ so sídlom v Čadci ako potvrdené z NRC pre priónové choroby: Creutzfeldtova-Jakobova choroba, sporadická forma. EA: chov hovädzieho dobytku cca pred 20 rokmi a konzumácia hov. mäsa. Transplantáciu, darovanie krvi a úrazy manžel negoval, pacientka absolvovala počas života viaceré operácie (obličiek, prsníka, maternice). V rodinnej anamnéze pacientky sa nevyskytlo degeneratívne neurologické ochorenie.

(A69.2, M01.2, G63.0) Výskyt lymeskej borreliózy.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Stredoeurópska kliešťová encefalitída A 841

Zaznamenaných bolo 8 prípadov ochorení na Stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu (A841), t. j. chorobnosť 24,50/100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom období sme ochorenie evidovali 12x. Ochoreli 3 muži a 5 žien s najvyššou vekovo špecifickou chorobnosťou u 05 – 09 ročných a 15 – 19 ročných v mesiacoch júl a september. Klasifikácie prípadov: potvrdený 5x a pravdepodobný 3x.

Ochorenia:

V marci ochorela 13 ročná študentka ZŠ. KO: I. fáza – nádcha, II. fáza - bolesti hlavy, zvracanie, hospitalizovaná na detskom oddelení KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM pozit., EA: neudáva akvizíciu kliešť'a, neudáva konzumáciu nepasterizovaných mliečnych výrobkov. Neočkovaná proti KE.

V júli ochorel 51 ročný invalidný dôchodca. KO: febrílie, zimnica, bolesti na hrudníku, bolesti hlavy. Hospitalizovaný na neurologickom odd. KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM pozit., EA: udáva akvizíciu kliešť'a. Neočkovaný proti KE.

V júli ochorela 71 ročná dôchodkyňa. KO: I. fáza - febrílie, zimnice, prechladnutá, II. fáza - febrílie, bolesti hlavy, stupňujúca sa slabosť nôh. Hospitalizovaná na internom odd. KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM pozit., EA: negatívna, neudáva akvizíciu kliešť'a ani konzum rizikových potravín. Neočkovaná proti KE.

V júli ochorela 27 ročná zdravotná sestra. KO: silné bolesti hlavy v záhlaví, febrílie, zvracanie, celková slabosť, pozitívne meningeálne príznaky. Hospitalizovaná na neurologickom odd. FNsP Žilina. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: udáva akvizíciu kliešť'a. Neočkovaná proti KE.

V septembri ochorelo 6 ročné dievčatko navštevujúce MŠ. KO: I. fáza - bolesti hlavy v záhlaví viac dní, subfebrílie až febrílie, zvracanie, II. fáza - šija oponuje bolestivo, svetloplachá, vadí jej zvuk. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit.,

EA: akvirácia kliešťa cca pred 2 týždňami v axiálnej oblasti, v mieste akvirácie mierne začervenanie o veľkosti cca 0,5 cm. Neočkovaná proti KE.

V septembri ochorel 72 ročný dôchodca. KO: I. fáza - poruchy chôdze, nevie prejsť dlhšiu vzdialenosť, šúchanie nôh, pri chôdzi sa pridŕžiava okolia, celková slabosť, febrílie, II. fáza - pokles ľavého kútika, spomalené psychomotorické tempo, bolesť hlavy. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: opakované akvirácie kliešťa pred cca 2 - 3 týždňami. Neočkovaný proti KE.

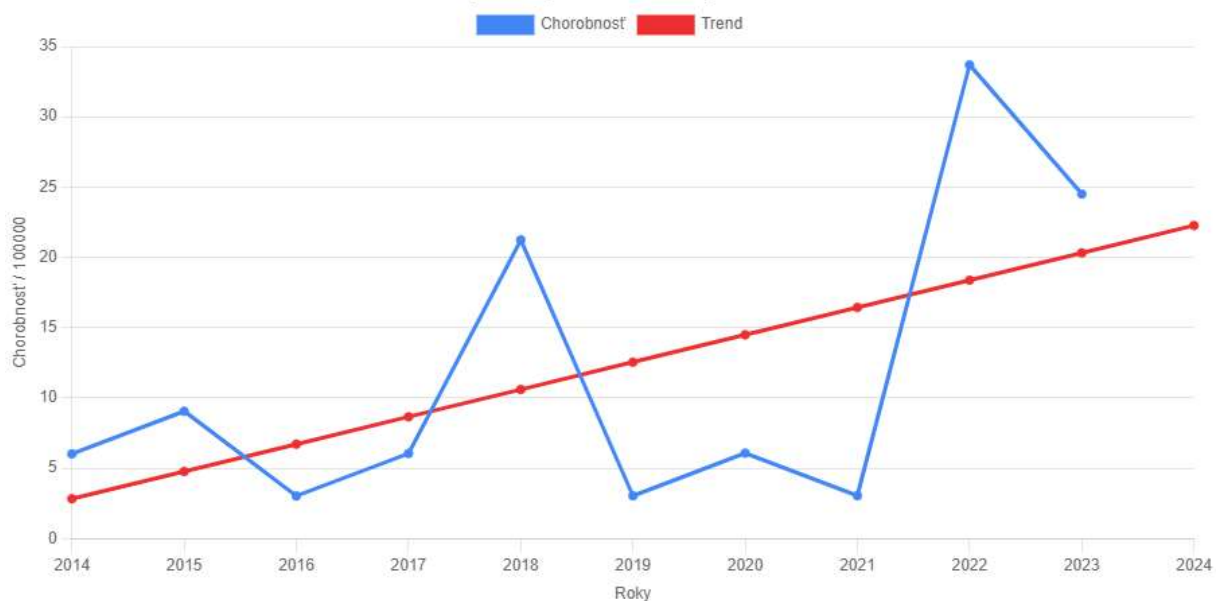
V septembri ochorela 19 ročná študentka VŠ. KO: I. fáza - výrazné bolesti hlavy, nauzea, II. fáza - celodenné tlakové bolesti hlavy, nauzea, subfebrílie, slabosť. Hospitalizovaná na neurologickom odd. KNsP Čadca. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: udáva akviráciu kliešťa v septembri. Neočkovaná proti KE.

V novembri ochorel 53 ročný pracujúci muž. KO: I. fáza - bolesť hlavy cez stred (cefalea), chrípkové príznaky, II. fáza - bolesť hlavy (cefalea) pretrváva, výraznejšia pri kašľaní, zvracanie 4 - 5x, febrílie, trpnutie dlane pravej ruky, šija oponuje na 3 prsty - príznaky meningeálneho syndrómu. Hospitalizovaný na neurologickom odd. KNsP Čadca, neskôr preložený na KIIaCM UN Martin. Odber krvi na sérologické vyšetrenie: Anti KE IgM a IgG pozit., EA: chová kozy a pije nepasterizované mlieko. Neočkovaný proti KE.

(A84.1) Výskyt kliešťovej encefalitídy.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Nešpecifikovaná riketsióza A 799

V roku 2023 sme neevidovali ochorenie, v roku 2022 sme ochorenie taktiež neevidovali.

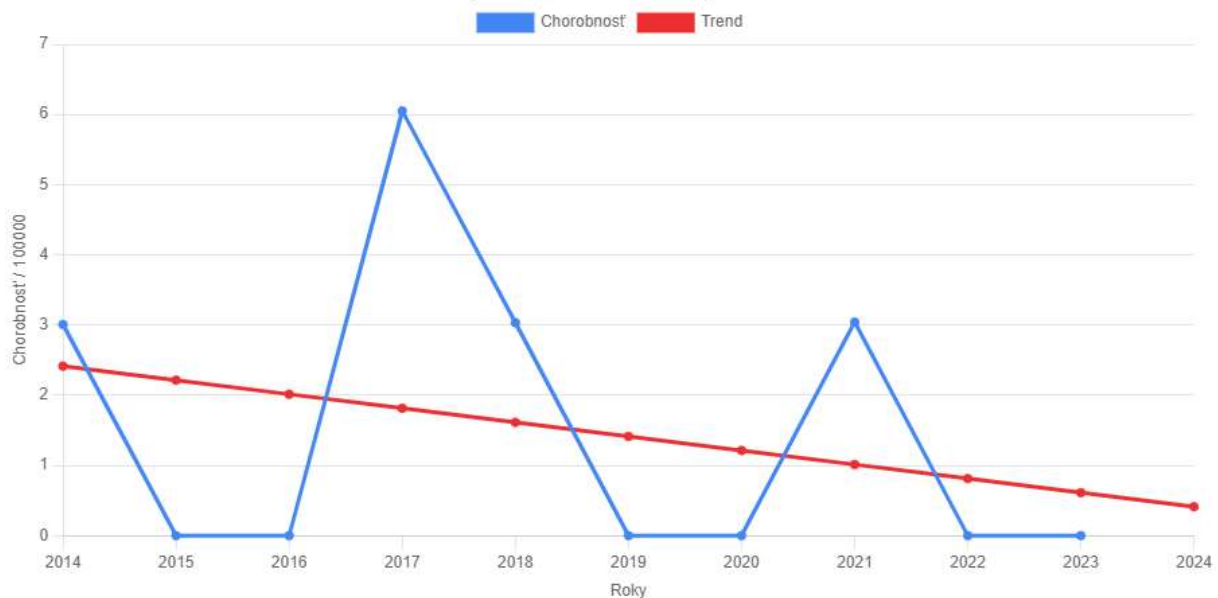
Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom A 985

V roku 2023 nebol hlásený prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme ochorenie neevidovali.

Toxoplazmóza B 58

V roku 2023 sme nezaznamenali prípad ochorenia na uvedenú diagnózu. V minulom roku ochorenie tiež nebolo evidované.

(B58) Výskyt toxoplazmózy. Trend za 10 rokov. Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Enterobióza - mrle B 80

V roku 2023 evidujeme 3 prípady ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 9,19/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie evidovali 4x. Ochoreli 2 muži a 1 žena vo vekových kategóriách 01 – 04 a 05 - 09 ročných v mesiacoch apríl, júl a október.

Polyneuropatia pri Lymsej chorobe G 630

Vykazujeme 1 prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných v mesiaci apríl. V roku 2022 sme nemali ochorenie hlásené. Klinická forma: neurologická.

Ochorenie:

V apríli ochorel 33 ročný robotník. KO: problémy s chôdzou - neistota hlavne akrálne, neudržia ho nohy, trpnutie oboch nôh, neskôr trpnutie rúk, trupu a hlavy - okolo úst, neobratnosť rúk - vypadávanie uchopených predmetov z rúk, postoj na päťách vykonával s ťažkosťou, pacient s rozvojom paraparézy. Laboratorne potvrdená z biologického materiálu B. burgdorferi. EA: negatívna.

Echinokokóza – Hydatidóza B 67

Neevidujeme ochorenie na dg. B675 Infekcia pečene Echinococcus multilocularis, v roku 2022 sme tiež neevidovali ochorenie na uvedenú diagnózu.

Tenióza B 68

Výskyt ochorenia sme v tomto ani v minulom roku nezaznamenali.

Toxokaróza B 83

Výskyt ochorenia sme v tomto ani v minulom roku nezaznamenali.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou Z 203

V roku 2023 nám boli hlásené 4 prípady na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 12,25/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme kontakt evidovali 2x.

Rozdelenie podľa pohlavia: 1 muž a 3 ženy

Rozdelenie podľa kolektívov: nepracujúci/dôchodca – 1
nepracujúci/študent – 2
pedagogický pracovník - 1

Poranenie spôsobili: pes – 2
mačka - 2

Lokalizácia poranení: ruka – 1
predkolenie – 1
hlava – tvár – 1
stehno – 1

Použité vakcíny: VERORAB
Druh expozície: pohryzenie – 3
poškriabanie - 1

Počet vakcinovaných osôb pri kontakte so zvierat'om: 4

Živočíšny druh:	Počet vakcinovaných osôb:
pes	2
mačka	2

Poranenie spôsobili: provokácia - 4

ZOONÓZY PODĽA MECHANIZMU PRENOSU V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Mech. prenosu	A69	A81	A84	G63	M01	Z20
ingescia		1	1			
pohryzenie						3
poškriabanie						1
prisatie kliešťa	1		5		3	
neznámy	1		2	1	1	

ZOONÓZY PODĽA POVOLANIA V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Povolanie/ Dg	A69	A81	A84	G63	M01	Z20
iné povolanie			1		1	
nepracujúci/dôchodca		1	2		2	1
nepracujúci/invalidný dôchodca			1			
nepracujúci/nezamestnaný					1	
nepracujúci/študent	1		2			2
nepracujúci/dieťa			1			
robotník/iný				1		
lesnícky pracovník	1					
pedagogický pracovník						1
zdrav. pracovník/SZP			1			

ZOONÓZY PODĽA KLINICKEJ FORMY V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Klinická forma	A69	A81	A84	G63	M01	Z20
ECHM	2					
kožná						4
kĺbna					4	
meningeálna			3			
neurologická		1	5	1		

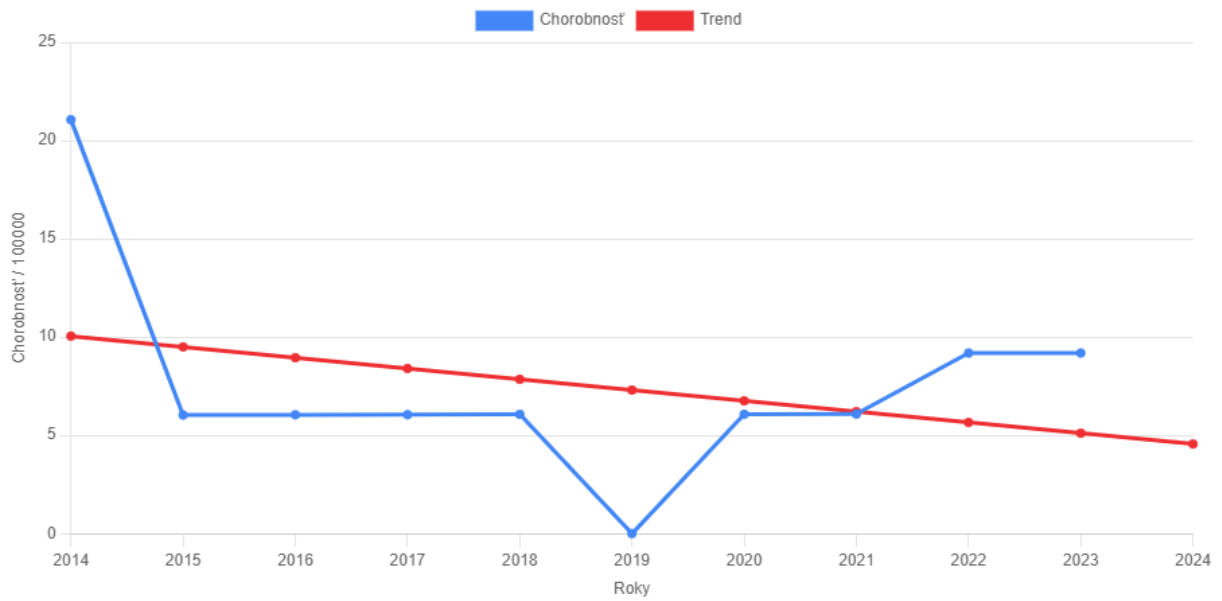
ZOONÓZY PODĽA SEZONALITY V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Dg/mesiac	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
A69							1					
A84			1				3		3		1	
G63				1								
M01		2										
Z20							1			2		

ZOONÓZY PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Dg/klas. prípadu	možný	pravdepodobný	potvrdený
A69			2
A81			1
A84		3	5
G63			1
M01			4
Z20	4		

(Z20.3) Kontakt a ohrozenie besnotou.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 7 Nákazy kože a slizníc

Tetanus A 33 - A 35

Výskyt ochorenia nebol zaznamenaný v tomto ani v minulom roku.

Plynová gangréna A 480

Výskyt ochorenia nebol zaznamenaný v tomto ani v minulom roku.

Iné špecifikované vírusové infekcie B 338

Výskyt ochorenia nebol zaznamenaný v tomto ani v minulom roku.

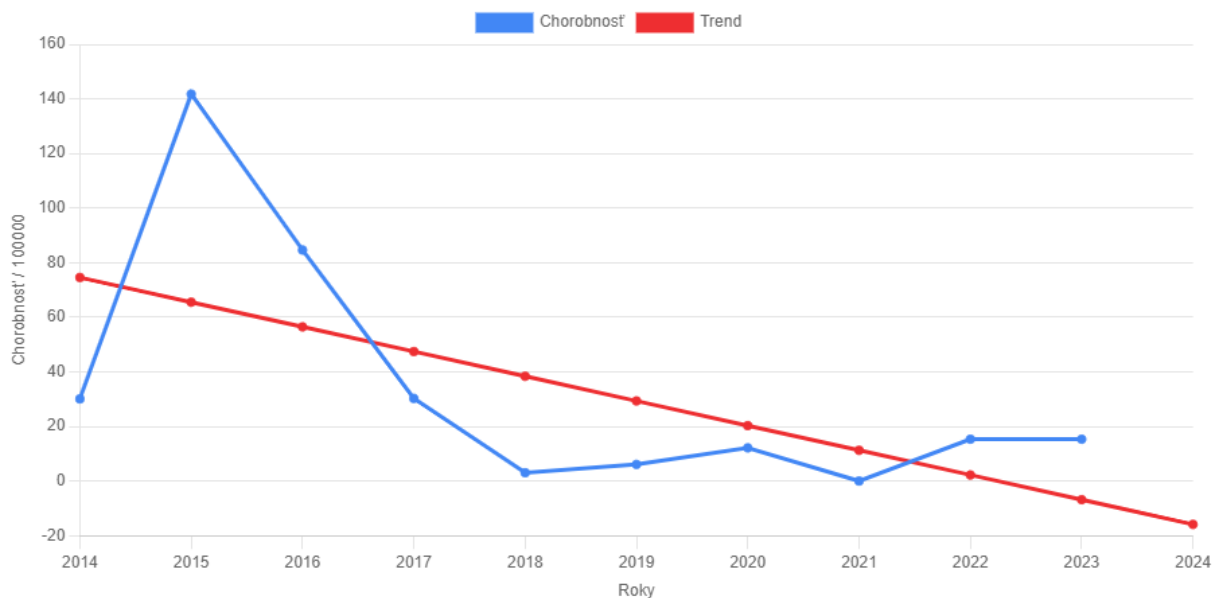
Svrab - scabies B 86

V roku 2023 nám bolo hlásených 10 prípadov ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 30,62/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 ženy a 7 mužov, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 55 – 64 ročných s maximom výskytu v mesiaci január. V minulom vykazovacom období ochorenie nebolo evidované.

(B86) Výskyt svrabu.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Kožný absces, furunkul a karbunkul L 02

V tomto vykazovacom období neboli hlásené ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom roku bolo ochorenie hlásené 3x.

III. 8 Pohlavne prenosné ochorenia a HIV/AIDS

Syfilis A 50, A 51, A 52, A 53

V roku 2023 neevidujeme ochorenie na Nešpecifikovaný vrodený syfilis (A509), V minulom roku sme ochorenie evidovali 1x.

Evidujeme 4 prípady ochorenia na Primárny genitálny syfilis (A510), t. j. chorobnosť 12,25/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 1 žena vo vekovej kategórii 20 – 24 a 25 – 34 ročných v mesiacoch apríl, máj a jún. V roku 2022 sme ochorenie nezaznamenali.

V okrese Kysucké Nové Mesto nebol zaznamenaný výskyt ochorenia na Sekundárny syfilis kože a slizníc (A513). V minulom roku sme ochorenie zaznamenali 2x.

Neevidujeme ochorenie na Latentný včasný syfilis (A515). V roku 2022 sme ochorenie zaznamenali 2x.

Evidujeme 1 prípad ochorenia na Nešpecifikovaný včasný syfilis (A519), t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 20 – 24 ročných v mesiaci september. V roku 2022 sme ochorenie nezaznamenali.

Nevykazujeme ochorenie na Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A530), v minulom vykazovacom období sme ochorenie tiež nezaznamenali.

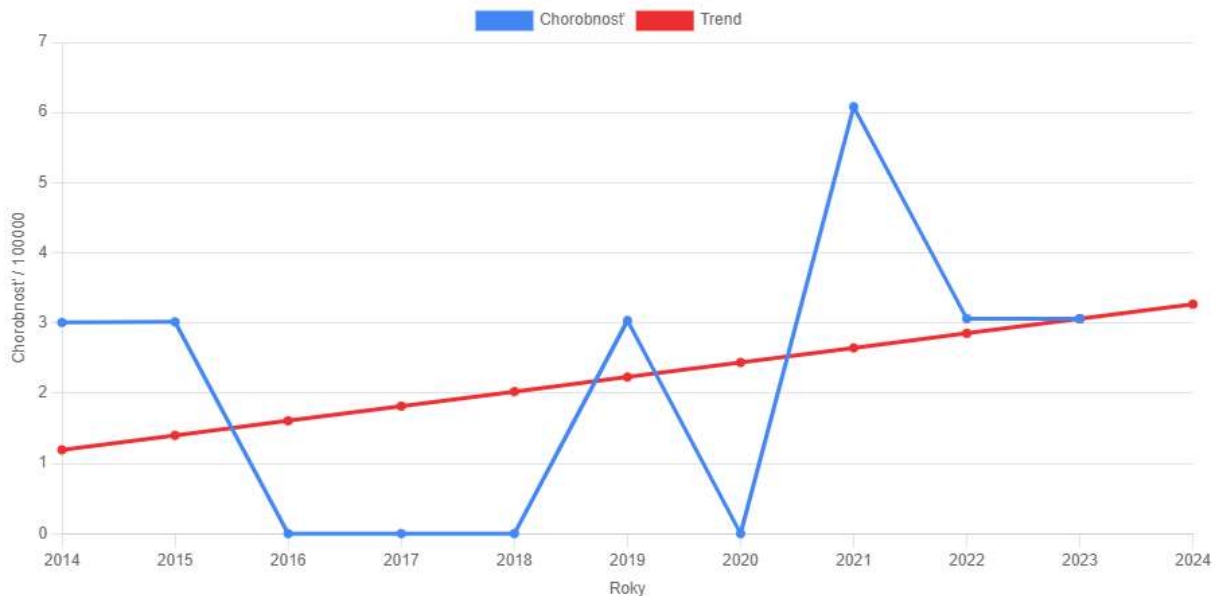
Gonokoková infekcia A 54

V roku 2023 neevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu. V roku 2022 sme neevidovali ochorenie.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 1 prípad ochorenia na Gonokokovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A540), t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 35 - 44 ročných v mesiaci jún. Tento stav je identický s minulým vykazovacím obdobím.

Evidujeme 1 prípad ochorenia na Gonokokovú faryngitídu (A545), t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 35 - 44 ročných v mesiaci júl. V roku 2022 nám ochorenie nebolo hlásené.

**Zvolená diagnóza 'A540'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby A 56

V roku 2023 evidujeme 2 ochorenia na Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A560), t. j. chorobnosť 6,12/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 20 – 24 a 25 - 34 ročných v mesiaci apríl. V roku 2022 sme evidovali ochorenie 2x.

Nevykazujeme prípad ochorenia na Nešpecifikovanú chlamýdióvu infekciu močovo pohlavnej sústavy (A562), v minulom roku sme ochorenie taktiež neevidovali.

V roku 2023 evidujeme 1 ochorenie na Sexuálne prenosné chlamýdiové infekcie na iných miestach (A568), t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 20 – 24 ročných v mesiaci apríl. V roku 2022 ochorenie nebolo evidované.

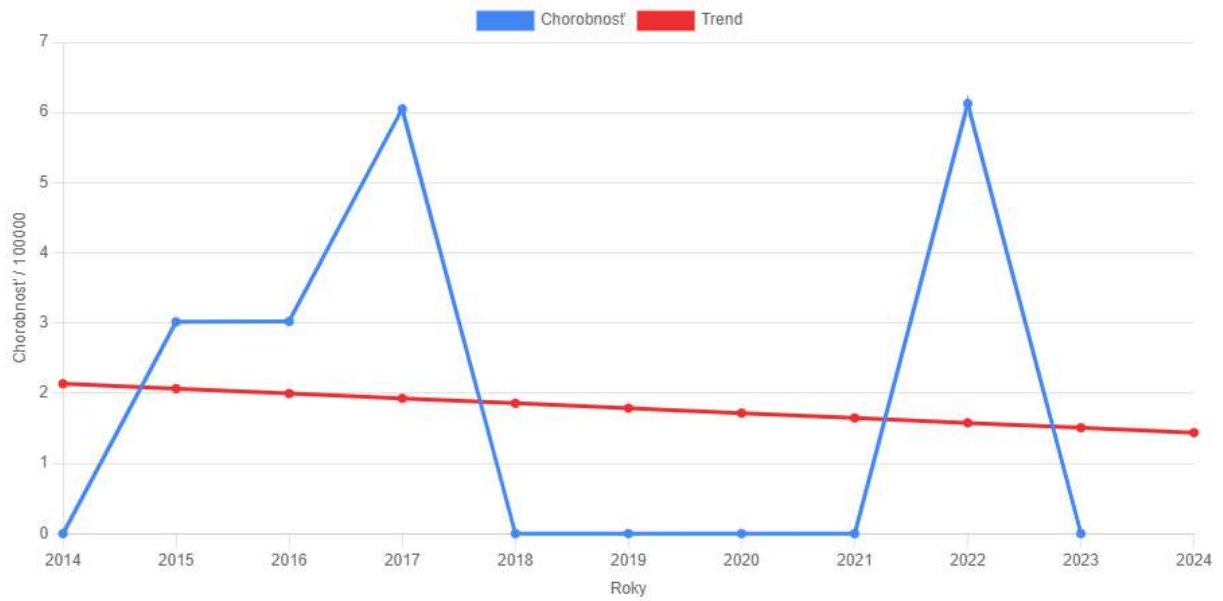
Urogenitálna trichomonóza A 590

Evidujeme 1 prípad ochorenia v tomto vykazovacom období na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie evidovali 1x. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných v mesiaci september.

Choroby vyvolané vírusom HIV Z 21

V roku 2023 neevidujeme prípad ochorenia ako Bezpríznakový stav infekcie vírusom HIV (Z21), v roku 2022 nám boli hlásené 2 prípady.

**Zvolená diagnóza 'Z21'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III. 9 Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie A 41

Nevykazujeme prípad ochorenia na Septikémiu vyvolanú *Staphylococcus aureus* (A410), v roku 2022 sme nezaznamenali ochorenie.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami A 415

Evidujeme 2 prípady ochorení na Septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami (A415), t. j. chorobnosť 6,12/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme ochorenie evidovali tiež 2x.. Ochoreli 2 muži vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiacoch apríl a október.

Ochorenia:

V apríli ochorel 73 ročný polymorbídny dôchodca, ktorý bol privezený RZP a následne hospitalizovaný na internej JIS FNsP Žilina pre celkovú slabosť, kolaps, nechutenstvo, 2 dni nemočil, pri poslednom močení pociťoval pálenie, sťažené dýchanie, dehydratácia, metabolická acidóza, laboratórne vysoká humorálna zápalová aktivita, známky akútnej renálnej insuficencie - zavedený permanentný močový katéter, ktorý odvádzal hnisavo zakalený moč. Laboratórne z hemokultúry kultivačne - *E. coli* pozit., terapia: cefalosporín 2. generácie a chinolón. EA: negatívna.

V októbri ochorel 67 ročný dôchodca hospitalizovaný na urologickom oddelení FNsP Žilina s akútnou retenciou moču a pyúriou, bolesti brucha, tachypnoe, prítomná triaška, vysoké zápalové parametre, febrílie, celková slabosť/únava, zimnica, nízky TK. Laboratórne z hemokultúry kultivačne - *E. coli* pozit., terapia: Sulperazon. EA: negatívna.

Brušná aktinomykóza A 421

Výskyt ochorenia nebol zaznamenaný v tomto ani v minulom roku.

III. 10 Nozokomiálne nákazy

Celkový počet evidovaných nozokomiálnych nákaz v KNsP Čadca za rok 2023 bol 125. Z počtu hospitalizovaných 14248 pacientov predstavuje proporciu výskytu 0,88%. V porovnaní s rokom 2022 sa jedná o pokles výskytu nozokomiálnych nákaz o 125 prípadov. Pokles počtu NN bol ovplyvnený postupným klesajúcim trendom výskytu ochorení na COVID-19. Z dialyzačného strediska BIORENAL s.r.o. Čadca NN nebola hlásená, počet vykonaných dialýz bol 12353.

Aj napriek opakovaným urgenciám pretrváva nedostatočná hlásna služba NN. Domnievame sa, že mnohokrát je tento stav spôsobený tým, že dochádza k prekladom pacientov medzi oddeleniami, rôznymi zdravotníckymi zariadeniami a zodpovednosť za hlásenie NN ostáva nedoriešená. Taktiež sa výrazne skrátila dĺžka hospitalizácie a pacienti po prepustení už navštevujú v rámci kontroly len ambulantné zariadenia, ktoré následne NN nedohlásia.

Detské oddelenie

Evidujeme 4 NN črevnej lokalizácie. Ochorenia mali sporadický charakter. V roku 2022 sme evidovali 8 NN.

Etiologickým agens boli 1x rotavírusy dg. A080, chorý nebol očkovaný proti rotavírusom, 2x norovírus dg. A081 a 1x kultivačne nevyšetrený dg. A09.

Oddelenie úrazovej chirurgie

V roku 2023 oddelenie hlásilo 1 NN s urologickou lokalizáciou, v roku 2022 sme neevidovali na tomto oddelení NN.

Ochorenie:

dg. N30 Cystitída – v máji ochorela 87 ročná dôchodkyňa, hospitalizovaná na oddelení úrazovej chirurgie pre zlomeninu druhého krčného stavca. Na 20. deň hospitalizácie pri preklade na ODCH skalený moč, pálenie pri močení a subfebrílie. Odobratý moč na kultivačné vyšetrenie - Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit. EA: negatívna.

Neurologické oddelenie a JIS

V roku 2023 nám oddelenie hlásilo 11 NN. V roku 2022 sme evidovali 48 NN.

3 NN s dg. A047 - črevná lokalizácia, et. agens CDI – 1x produkujúci toxín A aj B, 2x produkujúci toxín A, ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN s dg. Z228 – črevná lokalizácia, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

4 NN s dg. U071 - lokalizácia infekcie horné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV, ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN s dg. T857 - lokalizácia infekcie dolné dýchacie cesty, et. agens Haemophilus influenzae nešpecifikovaný. Ochorenie hlásené z neurologickej JIS.

1 NN s dg. N30 - lokalizácia infekcie urologickej, et. agens E. coli nešpecifikované.

1 NN s dg. A415 – lokalizácia infekcie sepsa, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

Ochorenie:

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby – v auguste ochorel 66 ročný dôchodca hospitalizovaný na neurologickom oddelení s mozgovým infarktom. Na 25. deň hospitalizácie vykonaný odber TR so záchyтом Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit. Pacient bez klinických príznakov. EA: dlhodobá hospitalizácia.

dg. A415 - Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami – v októbri ochorela 47 ročná zamestnaná žena hospitalizovaná na neurologickom oddelení s akútnym respiračným zlyhaním. Na 12. deň hospitalizácie pacientka febrilná, zistená zvýšená hladina CRP. Odobratá hemokultúra na kultivačné vyšetrenie so záchyтом Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit. EA: negatívna.

Interné oddelenie a JIS

Evidujeme 27 NN. V roku 2022 sme evidovali 62 NN.

6 NN s dg. A047 - črevnej lokalizácie, et. agens Clostridium difficile – 5x produkujúci toxín A aj B, 1x produkujúci toxín B. Ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN s dg. A080 - črevnej lokalizácie, et. agens rotavírus. Pacient nebol očkovaný.

16 NN s dg. U071 - lokalizácia horné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV. Ochorenia mali sporadický charakter.

2 NN s dg. U071 - lokalizácia dolné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV. Ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN s dg. L89 – lokalizácia rany a popáleniny, et. agens Serratia marcescens.

1 NN s dg. T835 – lokalizácia urologická, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

Ochorenie:

dg. T835 - Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou močových orgánov – v auguste ochorela 88 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na internom oddelení s anémiou z nedostatku železa po strate krvi. Počas hospitalizácie skalený moč, bolesti v podbrušku, odobratý moč zo zavedeného PMK na kultivačné vyšetrenie so záchyтом Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit. EA: zavedený PMK.

Oddelenie anestézie a intenzívnej medicíny

Evidujeme 4 NN. V minulom vykazovacom období sme evidovali 8 NN.

2 NN s dg. A047 - črevnej lokalizácie, et. agens Clostridium difficile – 1x produkujúci toxín A aj B, 1x produkujúci toxín A. Ochorenia mali sporadický charakter.

2 NN s dg. J150 - lokalizácia dolné dýchacie cesty, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

Ochorenie:

dg. J150 Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae – v januári ochorel 67 ročný dôchodca hospitalizovaný na OAIM s akútnym subendokardiálnym infarktomyokardu. Na 10. deň hospitalizácie produktívny kašeľ s vykašliavaním spúta, bolesti na hrudníku, slabosť, rozvoj bronchopneumónie. Odobraté spútum na kultivačné vyšetrenie s výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: negatívna.

dg. J150 Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae – v apríli ochorel 68 ročný dôchodca hospitalizovaný na OAIM s akútnym respiračným zlyhaním. Na 31. deň hospitalizácie produktívny kašeľ, celková slabosť, bolesť na hrudníku, rozvoj bronchopneumónie. Odobraté spútum na kultivačné vyšetrenie s výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: pacient po UPV.

Dom ošetrovateľskej starostlivosti – DOS

V roku 2023 bolo hlásených 12 NN s dg. U071 – lokalizácia infekcie horné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV. Ochorenia mali epidemický charakter. V minulom roku z tohto oddelenia NN nebola hlásená.

Epidémia:

Vo februári bol hlásený epidemický výskyt ochorení na dg. U071 v zariadení DOS, KNsP Čadca, kde z celkového počtu exponovaných 48 osôb ochorelo 14 osôb (12 pacientov a 2 zamestnanci). KO: celková slabosť, bolesť hlavy, nádcha, kašeľ. EA: kontakt s chorým. Hospitalizovaní – 12 pacientov, ktorí boli hlásení ako NN, očkovaní – 8. V zariadení boli nariadené PEO, v zariadení pristúpili ku krízovému plánu, vrátane uzatvorenia oddelenia a zákazu návštev.

Chirurgické oddelenie

Evidujeme 14 NN. V minulom roku 2022 bolo evidovaných 49 NN.

3 NN s dg. A047 - črevnej lokalizácie, et. agens Clostridium difficile – 1x produkujúci toxín A aj B, 1x produkujúci toxín A a 1x produkujúci toxín B. Ochorenia mali sporadický charakter.

7 NN s dg. U071 - lokalizácia horné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV, ochorenia mali sporadický a epidemický charakter.

1 NN s dg. U071 - lokalizácia dolné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV, ochorenie malo sporadický charakter.

2 NN s dg. T814 – lokalizácia infekcia v mieste operačného výkonu, et. agens 1x Klebsiella pneumoniae CPE negat. a 1x Pseudomonas aeruginosa. Ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN s dg. L02 – lokalizácia rany a popáleniny, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

Ochorenie:

dg. L02 Kožný absces, furunkul a karbunkul – vo februári ochorela 80 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na chirurgickom oddelení pre lokálnu infekciu kože a podkožného tkaniva. Na 10. deň hospitalizácie zhoršenie lokálnej infekcie kože a podkožného tkaniva na sedacom svale. Odobratý ster z rany - dekubitu na kultivačné vyšetrenie s výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: Decubitus reg. coxae l.dx.

Epidémia:

V novembri bol hlásený epidemický výskyt ochorení na dg. U071 na Chirurgickom oddelení B, KNsP Čadca, kde z celkového počtu exponovaných 44 osôb ochorelo 6 osôb (6 pacientov). KO: nádcha, produktívny kašeľ, celková slabosť, dýchavičnosť. Hospitalizovaní – 6 pacientov, ktorí boli hlásení ako NN, očkovaní – 2. EA: kontakt s chorým. Na oddelení boli nariadené PEO.

Paliatívne oddelenie

Neevidujeme NN z uvedeného oddelenia, nakoľko činnosť oddelenia je dočasne pozastavená zo strany PZS.

Oddelenie dlhodobu chorých

Vykazujeme 52 NN. V minulom roku sme evidovali 75 NN.

32 NN s dg. A047 - črevnej lokalizácie, et. agens Clostridium difficile – 23x produkujúci toxín A aj B, 4x produkujúci toxín A a 5x produkujúci toxín B. Ochorenia mali sporadický charakter.

17 NN s dg. U071 - lokalizácia horné dýchacie cesty, et. agens 2019-nCoV, ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN s dg. N30 – lokalizácia urologická, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

1 NN s dg. T835 – lokalizácia urologická, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

1 NN s dg. T827 – lokalizácia iné, et. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase.

Ochorenie:

dg. N30 – Cystitída – v apríli ochorel 63 ročný dôchodca hospitalizovaný na internom oddelení a preložený na oddelenie dlhodobo chorých pre enterokolitídu zapríčinenú Clostridium difficile. Na 7. deň hospitalizácie skalený moč, pálenie pri močení, bolesti brucha. Odobratý moč na kultivačné vyšetrenie s výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: negatívna. Pacient zomrel na inú príčinu.

dg. T835 - Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetikou pomôckou močových orgánov – v septembri ochorel 81 ročný dôchodca na internom oddelení a preložený na oddelenie dlhodobo chorých pre enterokolitídu zapríčinenú Clostridium difficile. Na 14. deň hospitalizácie skalený moč, pálenie pri močení, bolesti brucha. Odobratý moč na kultivačné vyšetrenie s výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: pacient mal zavedený PMK.

dg. T827 - Infekcia a zápalová reakcia zavinená inými srdcovými a cievnyimi pomôckami, implantátmi a štepami – v máji ochorela 50 ročná zdravotná sestra hospitalizovaná na internom oddelení a preložená na oddelenie dlhodobo chorých pre zastavenie srdca s úspešnou resuscitáciou. Na 62. deň subfebrílie až febrílie, vysoké hodnoty CRP. Na kultivačné vyšetrenie zaslaná špička kaválu s výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: pacientka dlhodobo hospitalizovaná, zavedený i. v. katéter.

Gynekologicko – pôrodnické oddelenie

Nevykazujeme žiadnu NN v tomto roku. V minulom roku sme NN z tohto oddelenia nemali hlásenú.

Dialyzačné stredisko BIORENAL Čadca

V tomto ani v minulom roku nám NN nebola hlásená.

Závažné diagnózy NN

Rozpísané pri jednotlivých oddeleniach.

Epidemický výskyt NN

Rozpísané pri jednotlivých oddeleniach.

Úmrtia na NN

V tomto roku nebolo hlásené úmrtie v súvislosti s výskytom NN. V roku 2022 úmrtie na NN bolo hlásené 20x.

Tab. III.10.1 Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2023

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
KNsP Čadca	125	14248	0,88
Spolu lôžkové zariadenia	125	14248	0,88
BIORENAL s.r.o. Čadca	0	12353	0,00
Spolu dialyzačné pracoviská	0	12353	0,00
Spolu	125	26601	0,47

Tab. III.10.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2023

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
OAIM	4	115	3,48
ODCH	52	810	6,42
Gynekologicko - pôrodnické odd.	0	1899	0,00
Chirurgické odd.	14	2095	0,67
Neonatológia	0	907	0,00
Neurologické odd.	11	1690	0,65
Paliatívna medicína	0	0	0,00
Detské odd.	4	1288	0,31
Úrazová chirurgia	1	1440	0,07
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	12	233	5,15
Interné odd.	27	3771	0,72
Spolu	125	14248	0,88

Tab. III.10.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v SR v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2023

Diagnóza /MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	46	36,80
A080	Rotavírusová enteritída	2	1,60
A081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2	1,60
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	1	0,80
A415	Septikémia vyvolaná inými G- organizmami	1	0,80
J150	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	2	1,60
L02	Kožný absces, furunkul a karbunkul	1	0,80
L89	Dekubitálny vred - preležanina	1	0,80
N30	Cystitída	3	2,40
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	2	1,60
T827	Infekcia a zápalová reakcia zavinená inými srdcovými a cievnyimi pomôckami, implantátmi a štepmi	1	0,80
T835	Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov	2	1,60
T857	Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená inými vnútornými protetickými pomôckami, implantátmi a štepmi	1	0,80
U071	COVID – 19 potvrdený PCR	59	47,20
Z228	Nosič inej infekčnej choroby	1	0,80
Spolu		125	100

Tab. III.10.4 Výskyt NN podľa oddelení v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2023

Oddelenie	KNsP Čadca		BIORENAL s.r.o.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
OAIM	4	3,20	-	-	4	3,20
ODCH	52	41,60	-	-	52	
Chirurgické odd.	14	11,20	-	-	14	
Neurologické odd.	11	8,80	-	-	11	
Detské odd.	4	3,20	-	-	4	
Úrazová chirurgia	1	0,80	-	-	1	
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	12	9,60	-	-	12	
Interné odd.	27	21,60	-	-	27	
Dialyzačné stredisko	-	-	0	0,00	0	
Spolu	125	100	0	0,00	125	

Tab. III.10.5. Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/2023

Druh Oddelenia	Lokalizácia infekcie																						
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		SPOLU		
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
OAIM	2	1,60	2	1,60																		4	3,20
ODCH	32	25,60					17	13,60	1	0,80									2	1,60		52	41,60
Chir. odd.	3	2,40	1	0,80			7	5,60			2	1,60			1	0,80						14	11,20
Neurol. odd.	4	3,20	1	0,80			4	3,20									1	0,80	1	0,80		11	8,80
Detské odd.	4	3,20																				4	3,20
Úrazová chirurgia																			1	0,80		1	0,80
Dom ošetr. starostl.							12	9,60														12	9,60
Interné odd.	7	5,60	2	1,60			16	12,80							1	0,80			1	0,80		27	21,60
Spolu	52	41,60	6	4,80			56	44,80	1	0,80	2	1,60			2	1,60	1	0,80	5	4,00	125	100	

Tab. III.10.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie /rok 2023

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
CDI	46	36,80																			46	36,80
Klebsiella pneumoniae	1	0,80	2	1,60					1	0,80	1	0,80			1	0,80	1	0,80	4	3,20	11	8,80
Rotavírus	2	1,60																			2	1,60
Norovírus	2	1,60																			2	1,60
Pseudomonas aeruginosa											1	0,80									1	0,80
2019-nCoV			3	2,40			56	44,80													59	47,20
E. coli																			1	0,80	1	0,80
Haemophilus influenzae			1	0,80																	1	0,80
Serratia marcescens														1	0,80						1	0,80
Kultivačne nevyšetrený	1	0,80																			1	0,80
Spolu	52	41,60	6	4,80			56	44,80	1	0,80	2	1,60			2	1,60	1	0,80	5	4,00	125	100

Tab. IV. 1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Oddelenie alebo ambulatné ZZ	Celkový počet ZZ	Vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. preverky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. OAIM/JIS	9		6		8	14
Lôž. odd. chirurg. smer	3		15		17	32
Lôžk. odd. nechirurg. smer	9		104		17	121
Amb. všeob. lekári	58	54				54
Amb. odborní lekári	206	99				99
Stomatológovia	66	55				55
Iné	78					0
SPOLU	429	208	125		42	375

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
OÚCH	18	1	5,56	66	2	3,03
ODCH	18	0	0,00	59	9	15,25
Detské	18	0	0,00	56	4	7,14
OAIM	27	0	0,00	68	9	13,24
Gyn. pôr.	63	0	0,00	189	13	6,88
Neurologické	24	1	4,17	91	13	14,29
Chirurgické	51	0	0,00	169	12	7,10
Interné	27	2	7,41	99	11	11,11
Novorodenecké	9	0	0,00	31	4	12,90
Centrálne steril.	9	0	0,00	24	1	4,17
DOS	9	0	0,00	29	1	3,45
Dialýza	9	1	11,11	24	0	0,00
SPOLU	282	5	1,77	905	79	8,73

Tab. IV. 1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu

Názov zdravot. pomôcky	vzorky sterilizované v												% pozit.
	jednor. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajneroch		v inom obale		voľne		SPOLU		
	cp	p	cp	p	cp	p	cp	p	cp	p	cp	p	
kov	141	2							21	0	162	2	1,23
sklo	9	0									9	0	0,00
guma	3	0									3	0	0,00
textil	96	3									96	3	3,13
plasty	12	0									12	0	0,00
liečivá													
endosk. kateg. I.													
šitie													
roztoky													
iné													
SPOLU	261	5							21	0	282	5	1,77
% pozit.		1,92								0,00		1,77	

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie

názov zdrav. pomôcky	vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		AUT		chem.		fyz. chem.		plazma		inak		VSD		V	P	
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
kov	6	0	153	2					3	0					162	2	1,23
sklo			9	0											9	0	0,00
guma											3	0			3	0	0,00
textil			96	3											96	3	3,13
plasty			12	0											12	0	0,00
liečivá																	
endosk. kat. I.																	
šitie																	
roztoky																	
iné																	
SPOLU	6	0	270	5					3	0	3	0			282	5	1,77

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

	výsledky testovania							
	počet evid. prístroj	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	57	57	100	0	0,00	8	0	0
HVS	92	54	58,70	0	0,00	12	0	0
FS								
Plazma	1	1	100	0	0,00	0	0	0
EO								
Iný								
SPOLU	150	112	74,67	0	0,00	20	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

miesto odberu vzoriek	počet odobratých vzoriek			druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	celkom	pozit.		grampozitívna mikroflóra	gramnegatívna mikroflóra	plesne a kandidy
		abs.	%			
ruky personálu	165	20	12,12	18	2	
pokožka a ruky pac.						
prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	25	1	4,00	1		
inkubátory	4	0	0,00			
prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
nástroje a pomôcky so suchým prostredím	41	2	4,88	2		
nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	77	6	7,79	3	3	
dezinfekčné roztoky						
lekárske roztoky a H ₂ O						
masti a gély						
pomôcky na stravovanie pacientov	73	10	13,70	10		
lôžkoviny a bielizeň	60	6	10,00	6		
pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	33	3	9,09	3		
maloplošná dezinfekcia (odd.- lekárne, ambulancie)	232	21	9,05	20	1	
maloplošná dezinfekcia (oper. trakt)	109	3	2,75	3		
veľkoplošná dezinfekcia (odd.- lekárne, ambulancie)	66	7	10,60	6	1	
veľkoplošná dezinfekcia (oper. trakt)	20	0	0,00			
vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	905	79	8,73	72	7	0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV. I. ŠZD v ZZ

V okrese Čadca máme k dispozícii jedno ústavné zdravotnícke zariadenie spádovo určené pre okres Čadca a Kysucké Nové Mesto s kapacitou 435 lôžok. Zahŕňa 9 JIS oddelení (vrátane OAIM), 3 lôžkové oddelenia chirurgického smeru, 9 lôžkových oddelení nechirurgického smeru, 1 oddelenie centrálnej sterilizácie a urgentný príjem. Z dôvodu postupne klesajúceho výskytu ochorení na COVID-19 nebolo potrebné zo strany KNsP Čadca pristúpiť k reprofilizácii lôžok a bola pozastavená činnosť odberného miesta MOM PCR a AG ku dňu 01.04.2023. Pre deti a dorast evidujeme v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto 20 ambulancií (v roku 2022 bol evidovaný rovnaký počet obvodov VLDD), 38 ambulancií všeobecných lekárov (v roku 2022 bol evidovaný rovnaký počet obvodov VLD), 66 stomatologických ambulancií, 206 ambulancií odborných lekárov, 42 lekárni, 9 očných optík, 22 zubných technik a 5 výdajní zdravotníckych pomôcok. V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto nie je infektologická ambulancia. Prípady sú odosielané na spádovú KI a CM UN Martin a infektologickú ambulanciu FNsP Žilina. Jedno laboratórium klinickej mikrobiológie spadajúce pod KNsP Čadca poskytuje laboratórne analýzy ochorení z jednotlivých lôžkových oddelení, odborných ambulancií a spádových ambulancií všeobecných lekárov.

Kontroly hygienicko-epidemického režimu boli vykonané v súvislosti s výskytom nozokomiálnych nákaz 6x na lôžkových odd. OAIM/JIS, 15x na lôžkových oddeleniach chirurgického smeru, 104x na lôžkových oddeleniach nechirurgického smeru.

Plánovaný ŠZD bol vykonaný 54x v ambulanciách všeobecných lekárov, 99x v ambulanciách odborných lekárov a 55x v stomatologických ambulanciách. Zistené boli len menej závažné nedostatky v 17 ZZ a jednalo sa prevažne o nevyhovujúci stav stien, stropov a podláh alebo nebol predložený aktuálne platný protokol o testovaní sterilizačnej techniky (v čase výkonu ŠZD prebiehalo testovanie biologickými indikátormi). Opatrenia na odstránenie nedostatkov sa riešili pokynom na mieste s uvedením termínu do zápisnice.

Pri výkone ŠZD boli dávané do pozornosti postupy v zmysle OU MZ SR pre diagnostiku a protiepidemické opatrenia pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie. Pripomínali sme neodkladné informovanie vedenia zariadenia a RÚVZ pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie, zvýšenie spotreby a koncentrácie alkoholových dezinfekčných prostriedkov, dôsledné vedenie zdravotného záznamu a uvádzanie všetkých podstatných informácií o infekcii, prípadne kolonizácii pacienta do prepúšťacích správ, zabezpečenie dostatku jednorazových OOPP na oddeleniach, dodržiavanie opatrení ÚVZ SR k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest. V roku 2023 sme mali hlásených 10 NN zapríčinených bakteriálnymi pôvodcami infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie. Protiepidemické opatrenia a zabezpečenie odberu biologického materiálu na vyšetrenie prítomnosti inf. agens u úzkych kontaktov, ktorí boli v kontakte s chorým alebo nosičom KPC sa riešili v spolupráci s KNsP Čadca, nakoľko kontakty boli hospitalizované.

V priebehu roku 2023 pri výkone ŠZD boli na všetkých lôžkových oddeleniach KNsP Čadca, v dialyzačnom stredisku Biorenal a v CSS Kamence v Kysuckom Novom Meste vykonané 42x kontrolné odbery sterov na monitoring mikrobiálnej kontaminácie prostredia, rúk zdravotníckych pracovníkov a kontrolu sterility zdravotníckych pomôcok. Z počtu odobratých 282 sterov zo sterilného materiálu bolo pozitívnych 5 vzoriek, t. j. 1,77%. Na oddeleniach, kde bola zaznamenaná bakteriálna kontaminácia vzoriek odobratých zo sterilného materiálu, sa predpokladala sekundárna kontaminácia pri odbere steru. Na základe zistených nedostatkov boli realizované príslušné opatrenia i na oddelení centrálnej sterilizácie KNsP Čadca, kde boli v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru skontrolované protokoly o testovaní

sterilizačnej techniky. Väčšina materiálu sa sterilizuje na oddelení centrálnej sterilizácie, prípadne v HVS alebo AUT na operačných sálach alebo sa používajú jednorázové pomôcky. Z patogénnych mikroorganizmov sa vyskytovali Aeróbne sporujúce mikroorganizmy 2x, Staphylococcus epidermidis 2x, Staphylococcus haemolyticus 1x. Z počtu odobratých 905 vzoriek sterov z prostredia bolo pozitívnych 79 vzoriek, t. j. 8,73%. Na oddeleniach, kde bola zaznamenaná vyššia mikrobiálna kontaminácia prostredia, boli vykonané opakované stery z prostredia poukazujúce na zlepšenie mikrobiálneho osídlenia nemocničného prostredia. Z patogénnych mikroorganizmov sa najčastejšie vyskytovali Enterococcus faecalis 31x, Bacillus cereus 17x, Staphylococcus aureus 7x, Pseudomonas aeruginosa 5x a Staphylococcus lugdunensis 5x. Zasláných bolo 70 vyhodnotení protokolov kontrolných sterov z prostredia, rúk zdravotníckych pracovníkov a zo sterilných materiálov.

V rámci ŠZD sme vykonali 107x kontrolu funkčnosti sterilizačnej techniky v KNsP Čadca a u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Pri výkone kontroly sterilizačnej techniky nám boli predkladané výsledky laboratórných protokolov o testovaní sterilizačnej techniky bioindikátormi, sterilizačné denníky a vykonávaná bola kontrola expirácie sterilných zdravotníckych pomôcok. Všetky kontrolované sterilizačné zariadenia boli funkčne vyhovujúce. Skontrolované boli: 57x AUT, 54x HSV a 1x plazmový sterilizátor. Opakovane bolo skontrolovaných 8x AUT a 12x HVS.

V zdravotníckych zariadeniach bol 32x vykonaný ŠZD na kontrolu dodržiavania opatrení k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest. Počas výkonu ŠZD bolo zistené, že zdravotnícky personál i návštevníci lekární mali riadne prekryté HDC respirátorom v zmysle aktuálne platných právnych predpisov, prípadne si návštevníci ihneď po upozornení na dodržiavanie povinnosti prekrytia HDC respirátorom, HDC riadne respirátorom prekryli.

V roku 2023 pokračovala mimoriadna epidemiologická situácia v súvislosti s pandémiou ochorenia koronavírusu spôsobeným SARS-CoV-2. Pracovníci oddelenia epidemiológie naďalej vykonávali epidemiologické šetrenia nahlásených pozitívnych osôb, evidenciu v IS EPIS a vyhľadávanie osôb v úzkom kontakte s pozitívnou osobou. Zabezpečovali sa protiepidemické opatrenia v ohniskách, v nemocniciach, v centrách sociálnych služieb v zmysle platných opatrení a usmernení HH SR Úradu verejného zdravotníctva. Celkovo bolo v IS EPIS evidovaných 679 prípadov s dg. U071, teda osôb pozitívnych na ochorenie COVID-19, z toho importovaných prípadov bolo 5. Evidovali sme 9 epidémií (U071), z toho 7x v centrách sociálnych služieb a 2x v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca. Prostredníctvom EWRS boli hlásené na ÚVZ SR informácie o pozitívnych osobách, ktoré prišli zo zahraničia, a tiež bolo vykonávané epid. šetrenie osôb hlásených prostredníctvom EWRS. Naďalej boli poskytované informácie pre širokú laickú i odbornú verejnosť prostredníctvom Call centra pre vybavovanie telefonických konzultácií a prostredníctvom elektronickej pošty. V spolupráci s OKM KNsP Čadca boli pravidelne vyberané a zasielané pozitívne vzorky COVID-19 spĺňajúce kritériá na sekvenáciu do NRC ÚVZ SR. V spolupráci so sentinelovými lekármi bol zabezpečovaný odber vzoriek u pacientov na vyšetrenie prítomnosti vírusu chrípky, RS vírusu i SARS-CoV-2. Na základe žiadosti ÚVZ SR bola realizovaná spolupráca so samosprávami v súvislosti s konaním referenda v januári 2023 na území SR. Spolupráca spočívala vo vymedzení osôb (voličov), ktorým bolo z dôvodu ochorenia COVID-19 zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia. Zároveň bola zabezpečená pohotovostná služba pre kontakt s okrskovými volebnými komisiami pre deň konania referenda.

Vykonávaná bola posudková činnosť v rámci ktorej boli uvedené do prevádzky priestory 23 zdravotníckych zariadení spolu so schválením prevádzkového poriadku, v 3 prípadoch sme posudzovali len prevádzkový poriadok, vydané bolo 1 záväzné stanovisko k zmene v užívaní stavby a v 1 prípade v rámci platenej služby bolo vydané stanovisko k nemocničnej krvnej banke.

Rozhodnutím regionálneho hygienika boli 30x nariadené opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení.

V rámci kontroly dodržiavania aktuálne platných právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva boli so zástupcami detí prejednávané priestupky vo veci nezabezpečenia plnenia povinnosti u maloletých detí podrobiť sa povinnému očkovaniu v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam. Zástupcom detí odmietajúcim povinné pravidelné očkovanie bolo zaslaných 93 poučení pri odmietnutí očkovania s možnosťou poradenstva v problematike vakcinácie v poradni očkovania. Výzva na podanie vyjadrenia k podozreniu zo spáchania priestupku bola zaslaná 91 zástupcom detí. V odôvodnených prípadoch boli zástupcom detí uložené pokuty za spáchaný priestupok. Rozkazom alebo rozhodnutím bolo uložených 83 sankcií za spáchané priestupky na úseku verejného zdravotníctva.

Riešené boli 3 žiadosti o poskytnutie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Ďalšia činnosť oddelenia epidemiológie spočívala z kontroly dodržiavania opatrení vyplývajúcich z aktuálne platných opatrení vydaných vládou SR, MZ SR a ÚVZ SR ako aj monitorovaní epidemiologickej situácie z web stránok WHO, ECDC.

V rámci optimalizácie verejnej správy bola zabezpečená pravidelná účasť na školiacich webexoch RÚVZ v SR k modulom ŠZD a k novej verzii IS EPIS usporiadaných ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Na oddelenie epidemiológie bol pridelený notebook, tablet a príslušné vybavenie na výkon ŠZD v IS ŠZD - zápisnice na výkon ŠZD boli priebežne sprístupňované a aktualizované na testovanie. Po prvotnej migrácii dát v januári 2023 prebiehalo testovanie jednotlivých funkcionálov IS EPIS podľa plánu ORP. V marci 2023 prebiehalo súbežné hromadné hlásenie ARO a CHPO v starej aj novej verzii IS EPIS pre porovnanie výsledných agregovaných hlásení z oboch verzií IS EPIS. V apríli 2023 počas dvoch dní prebehlo záťažové testovanie a počas nedostupnosti IS EPIS došlo k migrácii dát. Následne po ukončení migrácie v máji 2023 boli vykonávané náhodné kontroly prípadov prenosných ochorení (porovnanie rovnakých prípadov položka po položke v starom i novom systéme), náhodné kontroly epidémií, porovnania chrípkových hlásení, tlačových zostáv vygenerovaných v starom i v novom systéme za rok 2023. Problémy a nezrovnalosti boli hlásené administrátorovi systému. Po ukončení kontroly migrovaných dát bola spustená rutinná prevádzka novej verzie IS EPIS, zamestnanci oddelenia epidemiológie vkladali údaje už len do novej verzie IS EPIS. RÚVZ so sídlom v Čadci sa podieľal na spolupráci podľa metodického usmernenia ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

b. IV. 2. Výkony v ohniskách

V tomto roku bolo spracovaných 1590 ohnisk prenosných ochorení s protiepidemickým zabezpečením kontaktov. V ohniskách boli nariadené nasledovné protiepidemické opatrenia: dezinfekcia – 1490x, informovanie zainteresovaných – 602x, sprísnenie hyg. epid. režimu – 123x, vyhľadanie podozrivých z nákazy – 1108x, zdravotná výchova – 1590x, lekárske dohľad – 29x, ZZD – 10x.

Evidovaných bolo 2015 prenosných ochorení hlásených v systéme EPIS, z toho importovaných zo zahraničia bolo 13 ochorení. Z počtu importovaných nákaz tvorili najvyšší počet ochorenia na COVID-19. Analýza epidemiologickej situácie v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto vo výskyte prenosných ochorení je v mesačných intervaloch zasielaná všetkým lekárom prvého kontaktu, vedeniu KNsP Čadca a príslušným RÚVZ v kraji. V pravidelných týždenných intervaloch prostredníctvom IS EPIS zasielame od lekárov prvého kontaktu hlásenie chrípky. Systém rýchleho varovania využívame priebežne na hlásenie zákonom stanovených prenosných ochorení. Odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie

tunajšieho RÚVZ hlásili 24 sporadických prípadov a 12 epidémií. Každá epidémia má pridelený názov, ku ktorému sa priradujú príslušné prípady. U všetkých epidémií bol zisťovaný prameň a faktor prenosu so zabezpečením príslušných protiepidemických opatrení. Epidémie boli v 9 prípadoch spôsobené et. agens 2019-nCoV ochorenia COVID-19, v 1 prípade Sal. Enteritidis, v 1 prípade Sal. Newport a v 1 prípade Bordetellou pertussis. Rozhodnutím regionálneho hygienika boli 29 kontaktom nariadené opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení: lekársky dohľad 19x a lekársky dohľad so zvýšeným zdravotným dozorom 10x. V 1 prípade boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia v ohnisku nákazy salmonelózy v CSS.

V. Ostatné činnosti

a. Preventívne programy a projekty

6. ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

6.1 NÁRODNÝ IMUNIZAČNÝ PROGRAM SR (NIP SR)

Gestor
ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko
RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Realizácia očkovania v rámci NIP: vykonáva sa priebežne.
Očkovanie vykonávajú PZS podľa schválenej očkovacej schémy.

Zabezpečenie prioritných úloh pre rok 2023

RÚVZ so sídlom v Čadci sa podieľa na realizácii prioritných úloh podľa pokynov ÚVZ SR. Vypracovaný očkovací kalendár na rok 2023 bol zaslaný všetkým VLDD a VLD okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto a taktiež zverejnený na webovej stránke tunajšieho RÚVZ. V roku 2023 neboli realizované zmeny v očkovacom kalendári.

Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním v súlade s odporúčaniami ECDC a WHO, (eliminácia osýpok, rubeoly, poliomyelitídy):

Vykonáva sa priebežne. V roku 2023 bolo zaznamenaných 12 ochorení preventabilných očkovaním - pertussis. Ochorenia mali sporadický a epidemický charakter. Ochoreli 4 muži a 8 žien. V 5 prípadoch boli chorí riadne očkovaní vzhľadom na vek, v 6 prípadoch chýbal v zdravotnej dokumentácii záznam o očkovaní, v 1 prípade sa jednalo o neočkovanú osobu. V ohniskách nákazy bol zisťovaný očkovací status kontaktov a boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Na Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokokovú meningitídu ochorela jedna 69 ročná žena, ktorá nebola očkovaná proti pneumokokom. Nepodarilo sa zistiť možný zdroj nákazy ani faktor prenosu. V ohnisku boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Ochorenia na parotitídu, osýpky, rubeolu a poliomyelitídu v roku 2023 neboli hlásené.

Manažment očkovania

Lekárom prvého kontaktu z okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto bol zaslaný aktuálny očkovací kalendár na rok 2023. Očkovací kalendár na rok 2023 bol zverejnený i na webovej stránke tunajšieho RÚVZ.

Na webovej stránke tunajšieho RÚVZ bol zverejnený článok s názvom "Európsky imunizačný týždeň 2023", ktorý kládol dôraz na včasné očkovanie osôb predtým, ako sa dostanú do rizikového prostredia, vďaka čomu je možné predchádzať rôznym závažným infekčným ochoreniam a komplikáciám. Článok bol taktiež zaslaný 38 všeobecným lekárom pre dospelých a 20 všeobecným lekárom pre deti a dorast, 23 CSS (vrátane priloženého propagačného letáku „Očkovanie seniorov“) v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto a 8 printovým aj elektronickým médiám na zverejnenie. Pri vstupe a v priestoroch budovy RÚVZ so sídlom v Čadci boli pre verejnosť pripravené 4 informačné panely, ktoré sprostredkovali informácie o Európskom imunizačnom týždni (EIW) 2023, význame a benefitoch očkovania, ochoreniach preventabilných očkovaním, imunite získanej očkovaním ako aj mýtoch súvisiacich s očkovaním. Pri príležitosti EIW ako aj v rámci aktivity „Vzdelávanie budúcich sestier na SZŠ“ pripravili odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie edukačnú aktivitu - prednášku zameranú na ochorenia preventabilné očkovaním, princíp, techniku a bezpečnosť očkovania, kontraindikácie a nežiadúce účinky súvisiace s podaním očkovacej látky, ochorenia ako diftéria, tetanus, pertusiss, poliomyelitída, hemofilové invazívne nákazy – HiB, pneumokokové invazívne ochorenia, vírusová hepatitída B – VHB, osýpky, ružienka, parotitída. Zároveň boli premietané edukačné filmy s tematikou ochorenia chrípka, pertussis, nežiaduce účinky po očkovaní, železné pľúca a prezentácia zameraná na priblíženie očkovacieho kalendára pre pravidelné povinné očkovanie detí a dospelých na rok 2023. Prednášky sa zúčastnilo 33 študentov tretieho ročníka v odbore ošetrovateľstvo a 1 pedagóg zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Prednášky sa zúčastnilo i 15 zdravotných sestier nadstavbového štúdia, ktoré zároveň vykonávajú odbornú prax v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca a v CSS a 1 pedagóg zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Pre lepšie porozumenie problematiky boli počas prednášky využité aj videá poukazujúce na vakcináciu proti ochoreniam preventabilných očkovaním (história očkovania, kolektívna imunita, vývoj a bezpečnosť vakcín, nežiaduce účinky a pod.). V tejto oblasti bola zrealizovaná aj prednáška pre zdravotníckych pracovníkov KNsP Čadca. Prednášky sa zúčastnilo 123 ZP. Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti - VLD a VLDD boli distribuované propagačné letáky o infekčných ochoreniach a možnostiach vakcinácie. V priebehu imunizačného týždňa boli odbornej i laickej verejnosti telefonicky a osobne poskytované informácie, vrátane konzultácií v oblasti problematiky očkovania, pričom zamestnanci oddelenia epidemiológie odporúčali a zdôrazňovali význam očkovania pre jednotlivca ako aj pre celú spoločnosť. V rámci edukačnej aktivity v súvislosti s EIW pripravili odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie prednášku s názvom „Dobehňime zabudnuté očkovanie“ zameranú na najčastejšie sa vyskytujúce ochorenia u seniorov, ktoré sú preventabilné očkovaním ako napr. chrípka, pneumokoky či Covid – 19. Prednášky sa zúčastnilo 17 klientov a 3 zamestnanci Viacúčelového zariadenia pre seniorov Kukučínova, Čadca a 19 klientov a 1 zamestnanec Centra sociálnych služieb PARK, Čadca. Zároveň zamestnanci oddelenia epidemiológie zabezpečili distribúciu 48 propagačných letákov „Očkovanie seniorov“ v CSS v okrese Čadca.

V rámci kontroly dodržiavania aktuálne platných právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva boli so zástupcami detí prejednané priestupky vo veci nezabezpečenia plnenia povinnosti u maloletých detí podrobiť sa povinnému očkovaniu v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam. V odôvodnených prípadoch sú ukladané pokuty za spáchaný priestupok. V roku 2023 bolo udelených v tejto oblasti 83 sankcií v celkovej sume 8510 eur.

V štvrtročných intervaloch sú zasielané výstupy štatistických údajov v oblasti odmietania povinného očkovania a udelenia sankcií na ÚVZ SR.

Kontrola očkovania v SR

Kontrola očkovania sa vykonáva podľa odborného usmernenia na kontrolu očkovania v mesačných intervaloch zo zaslaných evidencií očkovacích výkonov zo všetkých pediatrických obvodov okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto. Podľa očkovacieho kalendára bolo v roku 2023 zaznamenaných 10463 očkovacích výkonov.

Vlastná administratívna kontrola očkovania v SR

Administratívna kontrola očkovania bola vykonaná k 31.08.2023 v zmysle platného usmernenia ÚVZ SR – hlavného hygienika SR č. ÚVZSR/OI/2460/22666/2023 zo dňa 24.07.2023 na jednotlivých zdravotných obvodoch v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dospelých. Zároveň bola kontrolou zisťovaná i zaočkovanosť proti vírusovej hepatitíde typu B u pacientov dialyzačného strediska, u študentov strednej zdravotníckej školy, u vybraných skupín osôb vystavených zvýšenému riziku nákazy, zaočkovanosť proti chrípke, COVID-19 a invazívnym pneumokokovým nákazám u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Zaočkovanosť v jednotlivých kontrolovaných ročníkoch narodenia u jednotlivých druhov povinného očkovania sa v okrese Čadca pohybuje od 96,01% v ročníku narodenia 2017 pri preočkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke do 98,22% v ročníku narodenia 2021 pri základnom očkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym nákazám a detskej obrne. Nižšia zaočkovanosť ako 95% v rámci povinného očkovania v okrese Čadca nebola zaznamenaná.

Zaočkovanosť v jednotlivých kontrolovaných ročníkoch narodenia u jednotlivých druhov očkovania sa v okrese Kysucké Nové Mesto pohybuje od 90,82% v ročníku narodenia 2016 pri preočkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne do 96,79% v ročníku narodenia 2009 pri preočkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne. Nižšia zaočkovanosť ako 95% bola v rámci povinného očkovania v okrese Kysucké Nové Mesto zaznamenaná v nasledovných ročníkoch narodenia:

- v ročníku 2021 pri základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke, kde zaočkovanosť dosiahla 93,11%. V tomto ročníku narodenia je evidovaných 334 detí a zaznamenaných bolo 11 odmietnutí očkovania, 8 dočasných kontraindikácií, 1 trvalá kontraindikácia a v 3 prípadoch sa rodičia nedostavili s deťmi na očkovanie v stanovenom termíne,

- v ročníku 2020 pri základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke, kde zaočkovanosť dosiahla 91,84%. V tomto ročníku narodenia je evidovaných 282 detí a zaznamenaných bolo 19 odmietnutí očkovania, 2 dočasné kontraindikácie a v 2 prípadoch sa rodičia nedostavili s deťmi na očkovanie v stanovenom termíne,

- v ročníku 2016 pri preočkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke, kde zaočkovanosť dosiahla 93,20%. V tomto ročníku narodenia je evidovaných 294 detí a zaznamenaných bolo 16 odmietnutí očkovania, 1 dočasná kontraindikácia, 2 trvalé kontraindikácie a v 1 prípade sa rodičia nedostavili s dieťaťom na očkovanie v stanovenom termíne.

V rovnakom ročníku narodenia pri preočkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne zaočkovanosť dosiahla 90,82%, zaznamenaných bolo 17 odmietnutí očkovania, 2 dočasné kontraindikácie, 2 trvalé kontraindikácie a v 6 prípadoch sa rodičia nedostavili s deťmi na očkovanie v stanovenom termíne.

- v ročníku 2017 pri preočkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke, kde zaočkovanosť dosiahla 92,96%. V tomto ročníku narodenia je evidovaných 270 detí a zaznamenaných bolo 14 odmietnutí očkovania, 3 dočasné kontraindikácie a v 2 prípadoch sa rodičia nedostavili s deťmi na očkovanie v stanovenom termíne.

Príčinou nízkej zaočkovanosti v tomto okrese je okrem odmietania povinného očkovania detí ich zástupcami a zdravotných kontraindikácií aj chyba tzv. malých čísel, kvôli nízkemu počtu detí v jednotlivých ročníkoch narodenia.

V oboch okresoch neboli zaznamenané nedostatky v evidencii, dokumentácii, vo výkone očkovania, skladovaní vakcín a dodržiavaní chladového reťazca. Preplnenosť chladničiek nebola zistená v žiadnom obvode. Očkovacie látky boli uskladnené podľa dĺžky expirácie. Správa z vyhodnotenia kontroly očkovania k 31.08.2023 za okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto bola v stanovenom termíne zaslaná RÚVZ so sídlom v Žiline. Výsledky dosiahnutej zaočkovanosti sú zverejnené na webovom sídle tunajšieho RÚVZ pre oboznámenie odbornej i laickej verejnosti.

6.2 SURVEILLANCE INFEKČNÝCH OCHORENÍ

Gestor

ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Zlepšenie laboratórnej spolupráce

Do informačného systému EPIS sú hlásené laboratórne výsledky z OKM FNŠP Žilina, Klinická biochémia s.r.o. Žilina, Unilabs Ružomberok, OKM KNŠP Čadca (len PCR výsledky COVID-19, ostatné výsledky v listinnej podobe). Do IS EPIS tunajšiemu RÚVZ nie sú hlásené všetky pozitívne laboratórne výsledky prenosných ochorení, ktoré podliehajú hláseniu.

Zlepšenie hlásenia prenosných ochorení

Aj napriek propagovaniu využívania online hlásenia prenosných ochorení do existujúceho informačného systému EPIS, hlásna služba PZS sa uskutočňuje poštovou formou, prípadne e-mailovou poštou. Výsledky z odberov v rámci sentinelového zberu údajov o akútnych respiračných ochoreniach sú z RÚVZ so sídlom v Trenčíne zasielané e-mailom. Pre zlepšenie hlásnej služby prenosných ochorení je na web sídle tunajšieho RÚVZ zverejnený zoznam povinne hlásených prenosných ochorení i vzor individuálneho hlásenia prenosnej choroby. Elektronickou poštou boli tieto informácie poskytnuté lekárom prvého kontaktu z okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Zlepšenie a zhodnotenie laboratórných výsledkov plynúcich do IS EPIS online

Zamestnanci oddelenia epidemiológie každoročne, priebežne počas celého roka, vyhodnocujú a spracúvajú všetky doručené laboratórne výsledky, a to bez hromadenia v IS EPIS.

Analýza rizika hrozby nových alebo „staronových“ infekčných ochorení

Systém rýchleho varovania sa využíva priebežne na hlásenie zákonom stanovených prenosných ochorení. Odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie tunajšieho RÚVZ hlásili 24 sporadických prípadov a 12 epidémií.

Epidemiologický dohľad, monitorovanie, kontrola a riadenie importovaných prenosných ochorení prostredníctvom prisťahovalcov, migrantov a vojnových utečencov z Ukrajiny ako aj z iných krajín

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto sa nenachádzajú utečenecké tábory a strediská. RÚVZ so sídlom v Čadci pokračoval v zabezpečovaní opatrení vzhľadom na migráciu z

Ukrajiny a z iných krajín. Vykonávaný bol dôsledný monitoring epidemiologickej situácie, epidemiologické vyšetovanie, kontrola očkovania cestou VLDD v súvislosti s pravidelným povinným očkovaním a prípadným doočkovaním detí. Sledovanie výskytu prenosných ochorení prebieha v spolupráci s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti.

Zlepšenie informovanosti a zvýšenie edukácie obyvateľstva v problematike prenosných ochorení

Uskutočňuje sa priebežne prostredníctvom web stránky tunajšieho RÚVZ, zasielaním informácií elektronicky alebo e-mailovou poštou lekárom prvého kontaktu, CSS, KNsP Čadca, prípadne zaslaním článkov printovým a elektronickým médiám – Európsky imunizačný týždeň 2023, Svetový deň hygieny rúk – 5. máj 2023, 1. december – Svetový deň boja proti AIDS, Chrápková sezóna 2023/2024, Informácie k chrípkovej sezóne 2023/2024, Ochorenie COVID-19 v jesennom období 2023, Odborné usmernenie surveillance pertussis, Surveillance diftérie v SR, Informácia k ohniskám VHA, Zvýšený výskyt streptokokových nákaz, Informácia o epidémii fungálnej meningitídy v Mexiku, Upozornenie na zdravotnícky výrobok č. 5/2023: Neštandardné (kontaminované) sirupové lieky, Epidémie bakteriémie spôsobených *Ralstonia mannitolilytica* v Taliansku. V prípade záujmu bolo poskytované odborné poradenstvo širokej verejnosti, PZS a pod. Na základe usmernenia ÚVZ SR zamestnanci oddelenia epidemiológie počas celého roka v pravidelných týždenných intervaloch spracovávajú dokument „Epidemiologická situácia v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto“ a v pravidelných mesačných intervaloch dokument „Analýza epidemiologickej situácie v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto“. Uvedené dokumenty sú zverejňované na web sídle tunajšieho RÚVZ.

6.3 INFORMAČNÝ SYSTÉM PRENOSNÝCH OCHORENÍ

Gestor

ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Testovanie novej verzie IS EPIS s migrovanými údajmi

V apríli 2023 počas dvoch dní prebehlo záťažové testovanie novej verzie IS EPIS a počas nedostupnosti IS EPIS došlo k migrácii dát. Následne po ukončení migrácie v máji 2023 boli vykonávané náhodné kontroly prípadov prenosných ochorení (porovnanie rovnakých prípadov položka po položke v starom i novom systéme), náhodné kontroly epidémií, porovnania chrípkových hlásení, tlačových zostáv vygenerovaných v starom i v novom systéme za rok 2023. Problémy a nezrovnalosti boli hlásené administrátorovi systému. Po ukončení kontroly migrovaných dát bola spustená rutinná prevádzka novej verzie IS EPIS. RÚVZ so sídlom v Čadci sa podieľalo na spolupráci podľa metodického usmernenia ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Súbežné prevádzkovanie starej aj novej verzie IS EPIS

Po prvotnej migrácii dát v januári 2023 prebiehalo testovanie jednotlivých funkcionalít IS EPIS podľa plánu ORP. V marci 2023 prebiehalo súbežné hromadné hlásenie ARO a CHPO v starej aj novej verzii IS EPIS pre porovnanie výsledných agregovaných hlásení z oboch verzií IS EPIS. RÚVZ so sídlom v Čadci sa podieľalo na spolupráci podľa metodického usmernenia ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Výlučné prevádzkovanie novej verzie IS EPIS

Od mája 2023 bola spustená rutinná prevádzka novej verzie IS EPIS, zamestnanci oddelenia vkladali údaje výlučne len do novej verzie IS EPIS.

Kontrola kvality údajov v EPIS

Po migrácii dát prebehli náhodné kontroly týchto dát, nedostatky boli hlásené administrátorovi systému. Ďalšie kontroly boli vykonávané priebežne.

Vyhľadanie a dopĺňanie všetkých relevantných údajov podľa požiadaviek legislatívy EÚ

Je zabezpečené priebežné reagovanie na nové požiadavky položiek povinne hlásených do sietí, ktoré boli zohľadnené pri tvorbe systému EPIS. Nové požiadavky sú priebežne vyhľadávané a aktívne sledované. V roku 2023 bolo v systéme EPIS zaevidovaných 2015 prenosných ochorení, z toho importovaných zo zahraničia bolo 13 ochorení. Z počtu importovaných nákaz tvorili najvyšší počet ochorenia na COVID-19.

Manažment epidémií

Vykonáva sa priebežne. V systéme EPIS bolo vykázanych 12 epidémií. Každá epidémia má pridelený názov, ku ktorému sa priradujú príslušné prípady. U všetkých epidémií bol zisťovaný prameň a faktor prenosu so zabezpečením príslušných protiepidemických opatrení. Epidémie boli v 9 prípadoch spôsobené et. agens 2019-nCoV ochorenia COVID-19, v 1 prípade Sal. Enteritidis, v 1 prípade Sal. Newport a v 1 prípade Bordetellou pertussis. Detailný rozbor bude uvedený vo VS za rok 2023.

Manažment kontaktov a ohnisk

Vykonáva sa priebežne. V roku 2023 bolo evidovaných 1590 ohnisk s protiepidemickým zabezpečením kontaktov. V ohniskách boli nariadené nasledovné protiepidemické opatrenia: dezinfekcia – 1490x, informovanie zainteresovaných – 602x, sprísnenie hyg. epid. režimu – 123x, vyhľadanie podozrivých z nákazy – 1108x, zdravotná výchova – 1590x, lekársky dohľad – 29x, ZZD – 10x.

Pravidelné hlásenie prenosných ochorení do systému ECDC – TESSy- „The Epidemiological Surveillance System“, úprava existujúceho systému EPIS podľa nových definovaných požiadaviek ECDC

Priebežne podľa definovaných požiadaviek ECDC – TESSY je denne dopĺňaná centrálna databáza individuálne hlásených prípadov infekčných ochorení spracovaných z laboratórnych výsledkov a z hlásení od PZS, vrátane NN. Z hlásení od lekárov prvého kontaktu sú vytvárané hromadné hlásenia ARO a CHPO s následným tvorením týždenných hlásení za jednotlivé okresy. V mimoriadnych situáciách je využívaný systém rýchleho varovania (SRV). Priebežne sú dopĺňané výsledky vyšetrení z NRC. V rámci územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Čadci boli všetci poskytovatelia zdravotnej starostlivosti na základe žiadosti ÚVZ SR upozornení na zmenu v termíne hlásenia ARO a chrípky a CHPO od 01.01.2023 ako aj na potrebu zabezpečenia bezodkladného hlásenia prípadov SARI v zmysle definície ECDC primárom/poverenou osobou daného oddelenia v KNsP Čadca. V praxi sú uplatňované výstupy mesačných analýz z dôvodu prevencie a kontroly prenosných ochorení (vrátane NN).

6.4 NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

Gestor

RÚVZ so sídlom v Trenčíne a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko
RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Surveillance vybraných nemocničných nákaz na jednotkách intenzívnej starostlivosti a infekcií v mieste chirurgického výkonu podľa protokolu ECDC

Na uvedenej úlohe RÚVZ so sídlom v Čadci neparticipuje. So žiadosťou o zapojenie sa do projektu bola opakovane oslovená KNsP Čadca, ktorá neprejavila záujem.

Európska surveillance infekcií spôsobených Clostridium difficile podľa protokolu ECDC

Oddelenie epidemiológie kontinuálne vykonáva surveillance incidencie CDI prostredníctvom EPIS s následným zabezpečením protiepidemických opatrení. V roku 2023 bolo zaevidovaných spolu 112 ochorení. Komunitných ochorení bolo evidovaných 66 - všetky potvrdené s produkciou toxínu. Nozokomiálny charakter malo 46 ochorení - všetky potvrdené s produkciou toxínu.

Realizácia incidenčného sledovania CDI

Na základe žiadosti RÚVZ so sídlom v Trenčíne doručenej na RÚVZ so sídlom v Čadci dňa 13.09.2023 evid. pod č. RÚVZCA/OE/1956/9010/2023 boli v prílohe zaslané denominátorové údaje k surveillance CDI za rok 2022.

Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a spotreby antibiotík v európskych nemocniciach (BPS)

V I. polroku 2023 tunajší RÚVZ participoval na realizácii Bodového prevalenčného sledovania nozokomiálnych nákaz a spotreby antibiotík v európskych nemocniciach. Po účasti na školení bolo k účasti na projekte oslovené vedenie KNsP Čadca. BPS bola realizovaná v mesiaci máj na oddeleniach a JIS v KNsP Čadca. Následne boli údaje zistené za zdravotnícke zariadenie, jednotlivé oddelenia a JIS (16 formulárov) a 257 patientskych formulárov a boli vložené do príslušného programu a dáta exportované gestorovi úlohy.

Realizácia kampane Clean care is save care

V rámci kampane WHO – Svetový deň hygieny rúk - 5. máj 2023 bola zverejnená informácia o svetovom dni na web sídle RÚVZ so sídlom v Čadci a vytvorený nástenný panel s uvedenou problematikou. Na všetkých lôžkových oddeleniach, JIS a operačných sálach KNsP Čadca bola vykonaná edukácia a názorné ukážky umývania a dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov s využitím UV lampy u 120 zdravotníckych pracovníkov. Vedúcim zamestnancom oddelení boli poskytnuté edukačné materiály o správnej hygiene a dezinfekcii rúk. V rámci kampane boli odobrané stery z rúk zdravotníckemu personálu v počte 120, z toho v 12 prípadoch bol výsledok pozitívny. Pri príležitosti Svetového dňa hygieny rúk pripravili odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie i edukačnú aktivitu – praktické ukážky umývania a dezinfekcie rúk s následným využitím UV lampy pre kontrolu správnosti vykonanej dezinfekcie pre študentov SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci, ktorí vykonávajú odbornú prax na nemocničných lôžkových oddeleniach. Edukácie sa zúčastnilo 33 študentov tretieho ročníka v odbore ošetrovatelstvo, 15 zdravotných sestier nadstavbového štúdia, ktoré zároveň vykonávajú odbornú prax v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca a v CSS a 2 pedagógovia zo SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci. V tejto oblasti sa uskutočnila aj prednáška pre 123 zdravotníckych pracovníkov KNsP Čadca. Zdravotnícki pracovníci mali taktiež možnosť kontroly správnej techniky dezinfekcie rúk pomocou UV lampy.

Implementácia moderných foriem vzdelávania epidemiológov a cieľových skupín zdravotníckych pracovníkov v oblasti prevencie NN

Vykonáva sa priebežne.

Skvalitnenie surveillance a kontroly nozokomiálnych nákaz

Priebežne je vykonávaná kontrola NN v KNsP Čadca, dialyzačnom stredisku Biorenal s.r.o. v Čadci a v ambulantných zdravotníckych zariadeniach. V roku 2023 bolo hlásených 125 NN z KNsP Čadca, v medziročnom porovnaní došlo k poklesu hlásených NN o 50%. Pokles počtu NN bol ovplyvnený i postupne klesajúcim výskytom ochorení na COVID-19.

V súvislosti s odberom vzoriek sterov bol 42x vykonaný ŠZD, zaslaných bolo 70 vyhodnotení kontrolných sterov z prostredia a rúk zdravotníckych pracovníkov a zo sterilných materiálov. Celkovo bolo odobratých 905 sterov z prostredia. Z tohto počtu bolo 79 vzoriek pozitívnych, t. j. 8,73%. Zo sterilného materiálu bolo odobratých 282 vzoriek, z toho 5 s pozitívnym nálezom, t. j. 1,77% (predpokladá sa sekundárna kontaminácia).

V roku 2023 bola hlásená 1 NN zapríčinená bakteriálnymi pôvodcami infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie. Protiepidemické opatrenia a zabezpečenie odberu biologického materiálu na vyšetrenie prítomnosti inf. agens u úzkych kontaktov boli riešené v spolupráci s KNsP Čadca, nakoľko kontakty boli ešte hospitalizované.

V rámci ŠZD bola vykonaná kontrola výsledkov predložených protokolov funkčnosti sterilizačnej techniky 112x. Celkovo bolo skontrolovaných u PZS 54x HSV, 57x AUT a 1x plazmový sterilizátor. Výsledky preukázali funkčnosť kontrolovanej sterilizačnej techniky. Opakovane boli skontrolované 12x HVS a 8x AUT. Výsledky taktiež preukázali funkčnosť kontrolovanej sterilizačnej techniky.

Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz je vykonávaná mesačne. Pri výskyte nozokomiálnych nákaz v rámci ŠZD boli vykonané kontrolné stery z prostredia a rúk zdravotníckych pracovníkov, sterilných materiálov a kontrola hygienicko-epidemiologického režimu. Celkovo bolo evidovaných 125 nozokomiálnych nákaz v KNsP Čadca. Na detskom oddelení 4 NN, na internom oddelení 27 NN, na oddelení dlhodobo chorých 52 NN, na OAIM 4 NN, na chirurgickom oddelení 14 NN, na neurologickom oddelení 11 NN, na OÚCH 1 NN a DOS 12 NN.

6.5 MIMORIADNE EPIDEMIOLOGICKÉ SITUÁCIE

Gestor

ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Stratégia súvisiace s pripravenosťou a kontrolou prenosných ochorení predstavujúcich závažnú hrozbu pre obyvateľstvo

Monitorovanie, zabezpečenie včasného varovania pred závažnými ohrozeniami zdravia a využívanie spoľahlivých informácií sa vykonáva priebežne podľa epidemiologickej situácie. V roku 2023 naďalej pokračovala mimoriadna epidemiologická situácia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 spôsobeným vírusom SARS-CoV-2. Zamestnanci oddelenia epidemiológie naďalej vykonávali epidemiologické vyšetrenia nahlásených pozitívnych osôb, ich evidenciu v IS EPIS a vyhľadávanie osôb v úzkom kontakte s pozitívnou osobou. Zabezpečovali dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacích právnych predpisov, usmernení a vyhlášok súvisiacich s pandémiou COVID-19 za účelom minimalizácie dopadu prenosných ochorení na verejné zdravie

obyvateľstva. Prioritou je odhaliť možné hrozby verejného zdravia hlásené prostredníctvom SRV, EWRS a prijať okamžité preventívne protiepidemické opatrenia so zabezpečením ochrany verejného zdravia. Zabezpečené boli protiepidemické opatrenia v ohniskách nákaz, v nemocnici, v centrách sociálnych služieb v zmysle aktuálne platných právnych predpisov. Celkovo bolo v IS EPIS evidovaných 679 prípadov s dg. U071, teda osôb pozitívnych na ochorenie COVID-19, z toho importovaných prípadov bolo 5. Evidovaných bolo 9 epidémií v dôsledku ochorenia COVID-19, z toho 7x v centrách sociálnych služieb a 2x v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca. Monitorovanie, zabezpečenie včasného varovania pred závažnými ohrozeniami zdravia, hlásenie EWRS v súvislosti s COVID-19 a využívanie spoľahlivých informácií sa vykonávalo priebežne podľa aktuálnej epidemiologickej situácie. V spolupráci s OKM KNsP Čadca boli pravidelne zamestnancami oddelenia epidemiológie tunajšieho RÚVZ vyberané a zasielané pozitívne vzorky COVID-19 spĺňajúce kritériá na sekvenáciu do NRC ÚVZ SR. V spolupráci so sentinelovými lekármi bol zabezpečovaný odber vzoriek u pacientov na vyšetrenie prítomnosti vírusu chrípky, RS vírusu i SARS-CoV-2.

Nadalej boli poskytované informácie pre širokú laickú i odbornú verejnosť prostredníctvom Call centra pre vybavovanie telefonických konzultácií a prostredníctvom elektronickej pošty. Na základe žiadosti ÚVZ SR bola realizovaná spolupráca so samosprávami v súvislosti s konaním referenda v januári 2023 na území SR. Spolupráca spočívala vo vymedzení osôb (voličov), ktorým bolo z dôvodu ochorenia COVID-19 zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia. Zároveň bola zabezpečená pohotovostná služba pre kontakt s okrskovými volebnými komisiami pre deň konania referenda.

Posilniť globálnu zdravotnú bezpečnosť (varovanie a reakciu na epidémie, ohrozenie biologickými zbraňami)

Zamestnanci oddelenia epidemiológie tunajšieho RÚVZ boli oboznámení so všetkými aktuálne platnými vyhláškami a usmerneniami ÚVZ SR v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2.

V roku 2023 bol aktualizovaný Štatút a rokovací poriadok regionálnej protiepidemickej komisie zriadenej v súlade s § 50 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Členom komisie bol vystavený menovací dekrét predsedom komisie - regionálnym hygienikom.

Pravidelne bola monitorovaná epidemiologická situácia vo svete prostredníctvom web stránok WHO, ECDC v súvislosti s výskytom prenosných ochorení.

6.6 ENVIRONMENTÁLNA SURVEILLANCE POLIOMYELITÍDY A SLEDOVANIE VDPV

Gestor

ÚVZ SR, NRC pre poliomyelitídu

Riešiteľské pracovisko

RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Na základe nariadenia ÚVZ SR podľa § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. a príslušného harmonogramu bolo vykonaných 6 odberov vzoriek odpadových vôd na prítomnosť divých a vakcinálnych kmeňov polio vírusov z mestskej ČOV Čadca, ktoré boli

doručené na vyšetrenie do virologického laboratória v Banskej Bystrici. Všetky vzorky mali negatívny výsledok.

6.7 PREVENCIA HIV/AIDS

Gestor
ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko
RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Pre verejnosť - záujemcom o prevenciu HIV/AIDS je v prípade záujmu poskytované individuálne poradenstvo. Na web sídle tunajšieho RÚVZ bol k 1. decembru zverejnený článok „Svetový deň boja proti AIDS 2023“, ktorý bol zaslaný do printových, elektronických médií a na internetové stránky miest. V priestoroch budovy tunajšieho RÚVZ boli pripravené 2 informačné panely s aktuálnymi informáciami o AIDS. V rámci edukačných programov boli tunajším RÚVZ realizované prednášky pre študentov SŠ na tému Pohlavne prenosné ochorenia a ich prevencia. Siedmich prednášok sa spolu zúčastnilo 161 študentov stredných škôl.

V sledovanom období bolo hlásených 29 pohlavných ochorení z dermatovenerologických, gynekologických a urologických ambulancií, ktoré sú evidované v IS EPIS.

6.8 PORADNE OČKOVANIA

Gestor
ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Trnave

Riešiteľské pracovisko
RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

V poradni očkovania bola pre verejnosť poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť v oblasti vakcinológie. Poradenstvo bolo vykonávané hlavne telefonicky alebo e-mailom. V roku 2023 bolo poskytované poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia, poradenstvo v problematike odporúčaného a povinného očkovania – 439 telefonických konzultácií. U hlásení odmietnutí očkovania detí bolo 93 zástupcom detí odmietajúcich povinné pravidelné očkovanie detí zaslané poučenie pri odmietnutí očkovania s výzvou možnosti poradenstva v problematike vakcinácie v poradni očkovania.

Odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie pripravili edukačnú aktivitu - prednášku zameranú na ochorenia preventabilné očkovaním, princíp, techniku a bezpečnosť očkovania, kontraindikácie a nežiaduce účinky súvisiace s podaním očkovacej látky, ochorenia ako diftéria, tetanus, pertusiss, poliomyelitída, hemofilové invazívne nákazy – HiB, pneumokokové invazívne ochorenia, vírusová hepatitída B – VHB, osýpky, ružienka, parotitída. Zároveň boli premietané edukačné filmy s tematikou ochorenia chrípka, pertusiss, nežiaduce účinky po očkovaní, železné pľúca a prezentácia zameraná na priblíženie očkovacieho kalendára pre pravidelné povinné očkovanie detí a dospelých na rok 2023. Prednášky sa zúčastnilo 48 študentov a 2 pedagógovia zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Pre lepšie porozumenie problematiky boli počas prednášky využité aj videá poukazujúce na vakcináciu proti ochoreniam preventabilných očkovaním (história očkovania, kolektívna imunita, vývoj a bezpečnosť vakcín, nežiaduce účinky a pod.). V tejto oblasti bola uskutočnená i prednáška pre zdravotníckych pracovníkov KNsP Čadca, ktorej sa zúčastnilo 123 ZP.

6.9 OPTIMALIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY V OBLASTI EPIDEMIOLOGIE

Gestor
ÚVZ SR

Spolupracujúce pracovisko
RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko
RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Zvýšenie efektivity procesov pri výkone štátneho zdravotného dozoru

V rámci optimalizácie verejnej správy bola zabezpečená pravidelná účasť na školiacich webexoch RÚVZ v SR k modulom ŠZD a k novej verzii IS EPIS usporiadaných ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Na oddelenie epidemiológie bol pridelený notebook, tablet a príslušné vybavenie na výkon ŠZD v IS ŠZD - zápisnice na výkon ŠZD boli priebežne sprístupňované a aktualizované na testovanie.

Up date informačného systému EPIS

Po prvotnej migrácii dát v januári 2023 prebiehalo testovanie jednotlivých funkcionalít IS EPIS podľa plánu ORP. V marci 2023 prebiehalo súbežné hromadné hlásenie ARO a CHPO v starej aj novej verzii IS EPIS pre porovnanie výsledných agregovaných hlásení z oboch verzií IS EPIS. V apríli 2023 počas dvoch dní prebehlo záťažové testovanie a počas nedostupnosti IS EPIS došlo k migrácii dát. Následne po ukončení migrácie v máji 2023 boli vykonávané náhodné kontroly prípadov prenosných ochorení (porovnanie rovnakých prípadov položka po položke v starom i novom systéme), náhodné kontroly epidémií, porovnania chrípkových hlásení, tlačových zostáv vygenerovaných v starom i v novom systéme za rok 2023. Problémy a nezrovnalosti boli hlásené administrátorovi systému. Po ukončení kontroly migrovaných dát bola spustená rutinná prevádzka novej verzie IS EPIS, zamestnanci oddelenia epidemiológie vkladali údaje už len do novej verzie IS EPIS.

RÚVZ so sídlom v Čadci sa podieľalo na spolupráci podľa metodického usmernenia ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

b. Špecializované činnosti

Oddelenie epidemiológie nevykonáva žiadne špecializované činnosti.

c. Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

V poradni očkovania bola pre verejnosť poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť v oblasti vakcinológie. Poradenstvo bolo vykonávané hlavne telefonicky alebo e-mailom. V roku 2023 bolo poskytované poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia, poradenstvo v problematike odporúčaného a povinného očkovania – 439 telefonických konzultácií. U hlásení odmietnutí očkovania detí bolo 93 zástupcom detí odmietajúcich povinné pravidelné očkovanie detí zaslané poučenie pri odmietnutí očkovania s výzvou možnosti poradenstva v problematike vakcinácie v poradni očkovania.

Odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie pripravili edukačnú aktivitu - prednášku zameranú na ochorenia preventabilné očkovaním, princíp, techniku a bezpečnosť očkovania, kontraindikácie a nežiadúce účinky súvisiace s podaním očkovacej látky, ochorenia ako diftéria, tetanus, pertusiss, poliomyelitída, hemofilové invazívne nákazy – HiB,

pneumokokové invazívne ochorenia, vírusová hepatitída B – VHB, osýpky, ružienka, parotitída. Zároveň boli premietané edukačné filmy s tematikou ochorenia chrípka, pertussis, nežiaduce účinky po očkovaní, železné pľúca a prezentácia zameraná na priblíženie očkovacieho kalendára pre pravidelné povinné očkovanie detí a dospelých na rok 2023. Prednášky sa zúčastnilo 48 študentov a 2 pedagógovia zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Pre lepšie porozumenie problematiky boli počas prednášky využité aj videá poukazujúce na vakcináciu proti ochoreniam preventabilných očkovaním (história očkovania, kolektívna imunita, vývoj a bezpečnosť vakcín, nežiaduce účinky a pod.). V tejto oblasti bola uskutočnená i prednáška pre zdravotníckych pracovníkov KNsP Čadca, ktorej sa zúčastnilo 123 ZP.

d. Zdravotno-výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Pri príležitosti Európskeho imunizačného týždňa (EIW) pripravili zamestnanci oddelenia epidemiológie edukačnú aktivitu – prednášku zameranú na ochorenia preventabilné očkovaním, princíp, techniku a bezpečnosť očkovania, kontraindikácie a nežiaduce účinky súvisiace s podaním očkovacej látky, ochorenia ako diftéria, tetanus, pertussis, poliomyelitída, hemofilové invazívne nákazy – HiB, pneumokokové invazívne ochorenia, vírusová hepatitída B – VHB, osýpky, ružienka, parotitída. Zároveň boli premietané edukačné filmy s tematikou ochorenia chrípka, pertussis, nežiaduce účinky po očkovaní, železné pľúca a prezentácia zameraná na priblíženie očkovacieho kalendára pre pravidelné povinné očkovanie detí a dospelých na rok 2023. Prednášky sa zúčastnilo 48 študentov a 2 pedagógovia zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Pre lepšie porozumenie problematiky boli počas prednášky využité aj videá poukazujúce na vakcináciu proti ochoreniam preventabilných očkovaním (história očkovania, kolektívna imunita, vývoj a bezpečnosť vakcín, nežiaduce účinky a pod.). V tejto oblasti bola uskutočnená i prednáška pre zdravotníckych pracovníkov KNsP Čadca, ktorej sa zúčastnilo 123 ZP. Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti - VLD a VLDD boli distribuované propagačné letáky o infekčných ochoreniach a možnostiach vakcinácie. V priebehu imunizačného týždňa boli odbornej i laickej verejnosti telefonicky a osobne poskytované informácie, vrátane konzultácií v oblasti problematiky očkovania, pričom zamestnanci oddelenia epidemiológie odporúčali a zdôrazňovali význam očkovania pre jednotlivca ako aj pre celú spoločnosť. Pri vstupe a v priestoroch budovy RÚVZ so sídlom v Čadci boli pre verejnosť pripravené 4 informačné panely, ktoré sprostredkovali informácie o Európskom imunizačnom týždni (EIW) 2023, význame a benefitoch očkovania, ochoreniach preventabilných očkovaním, imunite získanej očkovaním ako aj mýtoch súvisiacich s očkovaním. V rámci edukačnej aktivity v súvislosti s EIW pripravili odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie prednášku „Dobehňime zabudnuté očkovanie“ zameranú na najčastejšie sa vyskytujúce ochorenia u seniorov, ktoré sú preventabilné očkovaním ako napr. chrípka, pneumokoky či Covid – 19. Prednáška bola prezentovaná v 2 CSS. Na začiatku chrípkovej sezóny 2023/2024 bola vykonaná edukačná aktivita zameraná na očkovanie seniorov v 8 CSS s názvom „Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam, COVID-19“. Zároveň zamestnanci oddelenia epidemiológie zabezpečili distribúciu 48 propagačných letákov „Očkovanie seniorov“ v CSS v okrese Čadca.

V rámci kampane WHO – Svetový deň hygieny rúk - 5. máj 2023 bola zverejnená informácia o svetovom dni na web sídle RÚVZ so sídlom v Čadci a vytvorený nástenný panel s uvedenou problematikou. Na všetkých lôžkových oddeleniach, JIS a operačných sálach KNsP Čadca bola vykonaná edukácia a názorné ukážky umývania a dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov s využitím UV lampy u 120 zdravotníckych pracovníkov. Vedúcim zamestnancom oddelení boli poskytnuté edukačné materiály o správnej hygiene a dezinfekcii rúk. V rámci kampane boli odobrané stery z rúk zdravotníckemu personálu

v počte 120, z toho v 12 prípadoch bol výsledok pozitívny. Pri príležitosti Svetového dňa hygieny rúk pripravili odborní zamestnanci oddelenia epidemiológie i edukačnú aktivitu – praktické ukážky umývania a dezinfekcie rúk s následným využitím UV lampy pre kontrolu správnosti vykonanej dezinfekcie pre študentov SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci, ktorí vykonávajú odbornú prax na nemocničných lôžkových oddeleniach. Edukácie sa zúčastnilo 33 študentov tretieho ročníka v odbore ošetrovatel'stvo, 15 zdravotných sestier nadstavbového štúdia, ktoré zároveň vykonávajú odbornú prax v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca a v CSS a 2 pedagógovia zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. V tejto oblasti sa uskutočnila aj prednáška pre 123 zdravotníckych pracovníkov KNsP Čadca. Zdravotnícki pracovníci mali taktiež možnosť kontroly správnej techniky dezinfekcie rúk pomocou UV lampy.

Pre verejnosť - záujemcom o prevenciu HIV/AIDS bolo v prípade záujmu poskytované individuálne poradenstvo. Na web sídle tunajšieho RÚVZ bol k 1. decembru zverejnený článok „Svetový deň boja proti AIDS 2023“, ktorý bol zaslaný do printových, elektronických médií a na internetové stránky miest. V priestoroch budovy tunajšieho RÚVZ boli pripravené 2 informačné panely s aktuálnymi informáciami o AIDS. V rámci edukačných programov boli tunajším RÚVZ realizované prednášky pre študentov SŠ na tému Pohlavne prenosné ochorenia a ich prevencia. Siedmich prednášok sa spolu zúčastnilo 161 študentov stredných škôl.

V rámci zlepšenia informovanosti a zvýšenia edukácie obyvateľ'stva v problematike prenosných ochorení sa priebežne sprístupňovali informácie prostredníctvom web stránky tunajšieho RÚVZ alebo zasielaním informácií elektronicke, prípadne e-mailovou poštou lekárom prvého kontaktu, CSS, KNsP Čadca, prípadne zaslaním článkov printovým a elektronickým médiám. Sprístupnené boli informácie: Európsky imunizačný týždeň 2023, Svetový deň hygieny rúk – 5. máj 2023, 1. december – Svetový deň boja proti AIDS, Chrípková sezóna 2023/2024, Informácie k chrípkovej sezóne 2023/2024, Ochorenie COVID-19 v jesennom období 2023, Odborné usmernenie surveillance pertussis, Surveillance diftérie v SR, Informácia k ohniskám VHA, Zvýšený výskyt streptokokových nákaz, Informácia o epidémii fungálnej meningitídy v Mexiku, Upozornenie na zdravotnícky výrobok č. 5/2023: Neštandardné (kontaminované) sirupové lieky, Epidémia bakteriémii spôsobených *Ralstonia mannitolilytica* v Taliansku. V prípade záujmu bolo poskytované odborné poradenstvo širokej verejnosti, PZS a pod.

Na základe usmernenia ÚVZ SR zamestnanci oddelenia epidemiológie počas celého roka v pravidelných týždenných intervaloch spracovávajú dokument „Epidemiologická situácia v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto“ a v pravidelných mesačných intervaloch dokument „Analýza epidemiologickej situácie v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto“. Uvedené dokumenty sú zverejňované na web sídle tunajšieho RÚVZ spolu s výstupmi z administratívnej kontroly očkovania k 31.8.2023.

e. Mimoriadne úlohy

Monitorovanie, zabezpečenie včasného varovania pred závažnými ohrozeniami zdravia a využívanie spoľahlivých informácií sa vykonávalo priebežne podľa epidemiologickej situácie. V roku 2023 naďalej pokračovala mimoriadna epidemiologická situácia v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 spôsobeným vírusom SARS-CoV-2. Zamestnanci oddelenia epidemiológie naďalej vykonávali epidemiologické vyšetrenia nahlásených pozitívnych osôb, ich evidenciu v IS EPIS a vyhľadávanie osôb v úzkom kontakte s pozitívnou osobou. Zabezpečovali dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacích právnych predpisov, usmernení a vyhlášok súvisiacich s pandemiou COVID-19 za účelom minimalizácie dopadu prenosných ochorení na verejné zdravie obyvateľ'stva. Prioritou je odhaliť možné hrozby verejného zdravia hlásené prostredníctvom

SRV, EWRS a prijať okamžité preventívne protiepidemické opatrenia so zabezpečením ochrany verejného zdravia. Zabezpečené boli protiepidemické opatrenia v ohniskách nákaz, v nemocnici, v centrách sociálnych služieb v zmysle aktuálne platných právnych predpisov. Celkovo bolo v IS EPIS evidovaných 679 prípadov s dg. U071, teda osôb pozitívnych na ochorenie COVID-19, z toho importovaných prípadov bolo 5. Evidovaných bolo 9 epidémií v dôsledku ochorenia COVID-19, z toho 7x v centrách sociálnych služieb a 2x v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca. Monitorovanie, zabezpečenie včasného varovania pred závažnými ohrozeniami zdravia, hlásenie EWRS v súvislosti s COVID-19 a využívanie spoľahlivých informácií sa vykonávalo priebežne podľa aktuálnej epidemiologickej situácie. V spolupráci s OKM KNsP Čadca boli pravidelne zamestnancami oddelenia epidemiológie tunajšieho RÚVZ vyberané a zasielané pozitívne vzorky COVID-19 spĺňajúce kritériá na sekvenáciu do NRC ÚVZ SR. V spolupráci so sentinelovými lekármi bol zabezpečovaný odber vzoriek u pacientov na vyšetrenie prítomnosti vírusu chrípky, RS vírusu i SARS-CoV-2. Naďalej boli poskytované informácie pre širokú laickú i odbornú verejnosť prostredníctvom Call centra pre vybavovanie telefonických konzultácií a prostredníctvom elektronickej pošty. Na základe žiadosti ÚVZ SR bola realizovaná spolupráca so samosprávami v súvislosti s konaním referenda v januári 2023 na území SR. Spolupráca spočívala vo vymedzení osôb (voličov), ktorým bolo z dôvodu ochorenia COVID-19 zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia. Zároveň bola zabezpečená pohotovostná služba pre kontakt s okrskovými volebnými komisiami pre deň konania referenda.

Oddelenie epidemiológie vykonáva trvale kontinuálne surveillance incidencie CDI prostredníctvom EPIS s následným zabezpečením protiepidemických opatrení. Zaevidovali sme spolu 215 ochorení. Komunitných ochorení sme evidovali 126, z toho potvrdených s produkciou toxínu bolo 92 ochorení a možných GDH pozit. 34. Nozokomiálny charakter malo 89 ochorení, z toho 65 ochorení s produkciou toxínu a 24 možných GDH pozit. Po epidemiologickom šetrení boli údaje zaznamenané v IS EPIS.

Oddelenie epidemiológie kontinuálne vykonáva surveillance incidencie CDI prostredníctvom EPIS s následným zabezpečením protiepidemických opatrení. V roku 2023 bolo zaevidovaných spolu 112 ochorení. Komunitných ochorení bolo evidovaných 66 - všetky potvrdené s produkciou toxínu. Nozokomiálny charakter malo 46 ochorení - všetky potvrdené s produkciou toxínu. Na základe žiadosti RÚVZ so sídlom v Trenčíne boli zaslané denominátorové údaje k surveillance CDI za rok 2022.

VI. polroku 2023 tunajší RÚVZ participoval na realizácii Bodového prevalenčného sledovania nozokomiálnych nákaz a spotreby antibiotík v európskych nemocniciach. Po účasti na školení bolo k účasti na projekte oslovené vedenie KNsP Čadca. BPS bola realizovaná v mesiaci máj na oddeleniach a JIS v KNsP Čadca. Následne boli údaje zistené za zdravotnícke zariadenie, jednotlivé oddelenia a JIS (16 formulárov) a 257 patientskych formulárov a následne boli vložené do príslušného programu a dáta exportované gestorovi úlohy.

VI. Tabuľkové výstupy

Stručná epidemiologická charakteristika okresov je uvedená v bode II. Analýza všetkých zaznamenaných ochorení je uvedená a spracovaná v textovej forme, tabuľkách a grafoch v bode III. Epidemiologická situácia podľa jednotlivých skupín ochorení.

Činnosť odboru/oddelenia epidemiológie

Odbor/oddelenie epidemiológie, RÚVZ so sídlom v Čadci			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (vrátane NN)	počet ohnisk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	1590 10 19 1619
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (vrátane NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	 1212 1212
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania) kontrola očkovania (počet očkovaných) kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu	20 10463 20 91 83 10677
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV Hlásenie ARO a ChPO spolu:	2015 2015 12 36 104 4182
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná mesačná ročná na požiadanie spolu:	104 24 2 1 131
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	15 35 50
7.	Publikačná činnosť	Spolu:	0
8.	Účasť na konferenciách	aktívna pasívna spolu:	0 69 69

9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch	príprava zadania zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu:	2 386 386 386 2 1162
10.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie konzultácie kolaudácia záväzné stanoviská (čiastkové stanoviská) spolu:	1 1
12.	Podnety	počet	0
13.	Sankcie		83
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	30
		v zmysle § 13 ods. 4	26
15.	Odvolania	počet	0
16.	Poradenská činnosť v odbore	Počet konzultácií k očkovaniu, opatreniam v ohnisku, DDD,	35864

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)

RÚVZ so sídlom v Čadci

Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella		S. Typhimurium				
	A02	S. Enteritidis	13	27	6	0
		Iné sérovary				
Kampylobakter	A04.5	Campylobacter jejuni	2	5	2	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes				
		Iné listérie				
Yersinia	A04.6					
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)				
Bacillus	A05.4	B. cereus				
		Iný bacillus				
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0					
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum				
	A05.2	Cl. perfringens				
		Iné clostrídium A047				
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella				
	A03	Shigella				
	A04.8	Iné bakteriálne agens				
Parazity	B75	Trichinella				
	A07.1	Giardia	1	2	0	0
	A07.2	Cryptosporidium				
		Anisakis				
		Iné parazity				
Vírusy	A08.1	Norovirus	2	4	4	0
	B15	Hepatitída A				
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy	3	6	6	0
Iné agens		Histamín				
		Morské biotoxíny				
		Iné agens A09				

